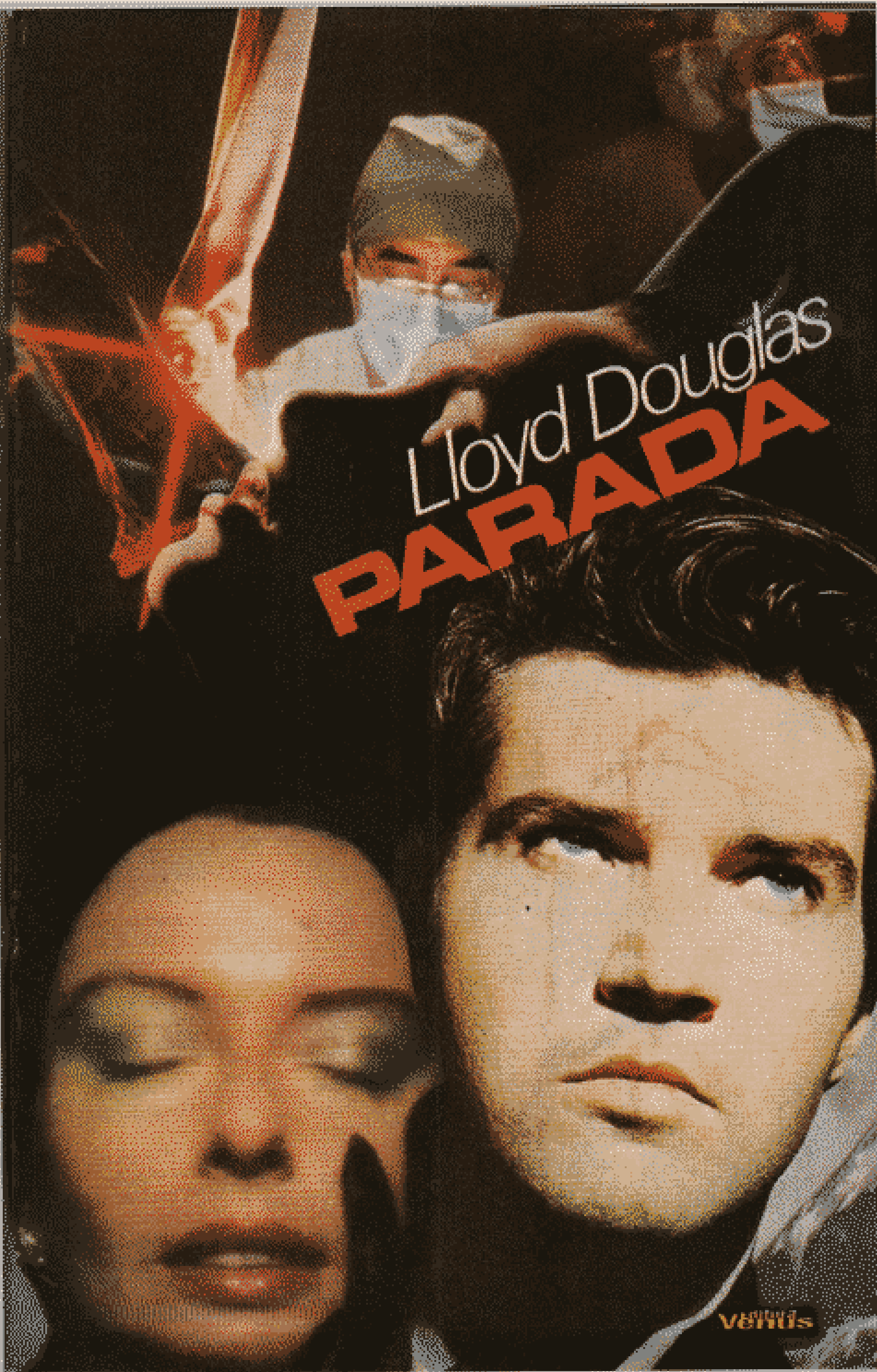

Lloyd Douglas
PARADA
Venus

LLOYD C. DOUGLAS

PARADA

ROMAN

EDITURA VENUS

BUCUREŞTI — 1992

Coperta de VASILE SOCOLIUC

Lloyd C. Douglas
GREEN LIGHT
Houghton Mifflin Co.
Boston 1938

La publicarea acestei ediţii am folosit ca text de bază volumul Lloyd C. Douglas — *Parada*, traducere de JUL. GIURGEA, ediţia a III-a, Editura Remus Cioflec, f.a. La transcrierea textului am aplicat normele ortografice în vigoare şi am efectuat îndreptările de limbă şi stilistice impuse de nivelul actual al exigenţelor editoriale.

I.S.B.N. : 973—9024—44—0

Tiparul executat sub comanda nr. 20 301
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria Coresi
Piaţa Presei Libere, 1, Bucureşti
ROMÂNIA

I

Automobilul de lux al doctorului Paige avea un motor cu doisprezece cilindri atît de sensibil, încît părea că presimte emoțiile prin care va trebui să treacă stăpînul său în timpul acestei dimineți și de aceea încerca să se îndrepte singur spre spitalul Parkway.

Fața crispată a doctorului Paige era o dovadă că se gîndește la ceva. Sylvia, care de obicei în fiecare dimineață ieșea în goană din clădirea *Hermitage*, unde doctorul își avea apartamentul, dînd veselă din coada ca un panaș roșcat, venea acum liniștită în urma stăpînului ei și avea o înfățișare caraghios de asemănătoare cu gravitatea zugrăvită pe figura acestui bărbat cu fălcile încleștate și privirile rătăcite.

La fel și Pete, băiatul de la garaj, în loc să stea de vorbă cu tînărul chirurg și să discute despre starea vremii, se retrase imediat după ce-i scoase mașina, fără să mai întîrzie cu pronosticurile pentru care doctorul îl onora de fiecare dată cu cîte un ban de argint.

De îndată ce doctorul se urcă la volan, în blocul motorului se auzi un ușor vîjîit, ca al aripilor de bondar, și automobilul începu să alunece fără zgomot în lungul străzii. Fără să țină seama de lipsa de stabilitate a Sylviei, care se așezase pe scaunul din spate, își făcu loc cu îndrăzneală în mijlocul șuvoiului de vehicule și era gata să lovească un camion de zece tone, dar trecu ușor, urmărit de strigătele conducătorului unei cisterne, înaintă mai bine de o jumătate de milă printre obstacole la fiecare pas, făcînd viraje scurte, se prefăcu că nu bagă în seamă semnalele traficului circulației la intersecția străzii 186, unde îl

cunoştea pe agentul din post, doborî în mijlocul aleii prăjina unei bariere şi obligă un automobil-ambulanţă, care era gol, să se retragă în grabă, apoi viră după colţul impunătoarei clădiri de piatră şi sperie un grup de infirmiere care se adunaseră în spatele parcului pentru a putea fuma o ţigară, fără să le vadă nimeni.

Ceva mai tîrziu, mulţumit de drumul fără nici o piedică în cale, automobilul îşi reluă înfăţişarea demnă şi se opri uşor pe pietrişul aleii, care scîrţii sub anvelope, după ce-şi făcu loc între cupeul cenuşiu al doctorului Armstrong şi hodoroaga dezarticulată a doctorului Lane, care tocmai se pregătea să plece.

Văzînd maşina elegantă oprindu-se în apropierea lui, bătrînul specialist în administrarea anestezici opri motorul hodoroagei sale şi salută fără nici un fel de entuziasm.

— Unde pleci ? întrebă Paige. La orele nouă ne aşteaptă operaţia aceea de rinichi.

— Operaţia se va face mîine, răspunse doctorul Lane nemulţumit.

— Ce s-a întîmplat ?

— Aproape nimic. Endicott este ocupat în altă parte. A telefonat adineauri de la Harisburg sau de undeva, din părţile acelea. Cred că este vorba despre o consfătuire de afaceri. Probabil va reveni mîine dimineaţă la spital. Aş fi preferat să dea dispoziţie ca operaţia să fie făcută de dumneata.

Paige, care nu se mişcase de la volan, ridică mîna în semn de protest şi-l salută cu două degete, ca un fel de apreciere a cuvintelor lui măgulitoare, fără să ţină socoteală de propunerea indirectă pe care i-o făcuse.

— Doamna aceasta este pacienta lui Endicott. A venit la clinica noastră atrasă de reputaţia lui în calitate de medic, reputaţie care, de altfel, este pe deplin justificată, adăugă el pe un ton aproape violent, după cîteva clipe de tăcere grea.

— O, fără îndoială ! încuviinţă doctorul Lane, cu un entuziasm mai exagerat decît ar fi trebuit pentru a părea sincer.

— M-am gîndit că ar fi fost mai bine dacă te-ai fi ocupat dumneata de cazul doamnei Dexter, deoarece mie nu-mi plac amînările care au un efect defavorabil asupra moralului unui

pacient. După ce bolnavul a fost transpus în starea de spirit şi enervarea ce premerge oricărei operaţii...

Restul frazei nu-l mai formulă. Paige nu ascultă vorbele lui; stătea aşezat în faţa volanului şi ochii lui păreau pierduţi în depărtări. Lane se întreba la ce s-o fi gîndind şi se păru că a ghicit obiectul preocupărilor colegului său.

Urmări, puţin speriat şi fără să zică nimic, gesturile acestui tînăr chirurg care strînse frînele maşinii, coborî şi o legă pe Sylvia de volan, fără să ţină seama de dorinţa cîinelui care ar fi vrut să plece cu el, apoi se depărtă cu paşi întinşi, fără să mai zică nimic. Tînărul Newell Paige n-are obiceiul să se poarte în felul acesta, îşi zise el.

Lane urmări cu privirea silueta de sportiv a tînărului său coleg, pînă cînd se pierdu sub arcada intrării principale. Se simţea puţin impresionat, dar în orice caz nu jignit de atitudinea lui. Ţinea foarte mult la doctorul Paige, deşi uneori se întreba care ar putea să fie motivul acestei simpatii faţă de el, deoarece doctorul Lane era un radical socialist convins şi în această calitate era firesc să nu poată suporta oamenii bogaţi.

Îi veni să rîdă cînd văzu felul rece în care Paige îl salută la intrare pe doctorul Benjamin Montgomery Booth, radiolog specializat la Edinburg şi prieten intim al lui Paige. Mutra pe care o făcu Benny Booth, uitîndu-se după el, i se păru caraghioasă. Paige n-avea obiceiul să facă excepţii cu nimeni: se vedea cît de colo că-l preocupă ceva neobişnuit.

Lane rămase îngîndurat. Apoi scoase o cărticică mică, roşie, din buzunarul hainei, îşi umezi degetul arătător şi smulse din ea o foiţă, iar cu cealaltă mînă scoase din buzunarul hainei un pachet cu tutun ieftin, îl aplecă deasupra foiţei şi vărsă tutunul necesar, închise pachetul cu două degete, îşi răsuci ţigara, o lipi şi, după ce şi-o aprinse, trase un fum adînc, gîndindu-se la relaţiile neobişnuite care existau între doctorul Paige şi celebrul Endicott.

Originea acestei relaţii era dramatică şi primele ei faze se desfăşuraseră aproape fără martori. Doctorul Lane nu le cunoştea decît din auzite, deoarece pe vremea aceea fusese în Franţa, unde, fiind tînăr, făcea serviciu la o ambulanţă. Jim Paige

murise tocmai atunci în clinica Parkway, de pe urma unei pneumonii fulgerătoare, datorită gripei care făcea ravagii printre cei din serviciul spitalelor, exact ca o epidemie din evul mediu.

Vechiul său prieten, Sandy McIntyre, care era de multă vreme specialist în afecţiunile pulmonare şi făcea practică la Phoenix, îi povestise această întîmplare într-un autobuz plin de praf care făcea legătura între Santa Fé şi litoral, trecînd prin Chicago.

— Am aflat, spunea Sandy McIntyre, că acum fiul lui Jim lucrează la Parkway. Ia spune, îşi mai îngrijeşte şi astăzi mîinile cu aceeaşi atenţie ca şi înainte de asta ?

Lane îşi aducea aminte ce-i răspunsese:

— N-am băgat de seamă. Dar de ce mă întrebi ?

McIntyre încercă să se explice:

— Se spune că pe vremea cînd băiatul acesta avea treisprezece ani, se aşeza pe barele care împrejmuiau terenul de sport şi se uita la ceilalţi colegi ai săi care jucau fotbal. Era întotdeauna dispus să joace tenis, să vislească, să facă împreună cu ceilalţi călărie, să sară de pe trambulină, într-un cuvînt, să facă toate sporturile care implică viteză şi îndrăzneală, îndeminare şi mai ales curaj, dar niciodată nu juca base-ball, de teamă să nu-şi strice mîinile. Spunea că are intenţia să se facă chirurg. Cînta la violoncel, nu pentru a deveni un virtuoz ci pentru a-şi desăvîrşi rapiditatea mişcărilor ce trebuia să le facă cu mîna stîngă. Cînd era bine dispus, se putea lua la întrecere cu cei mai buni violonişti. Newell este un tip cum numai puţini se găsesc. Cred că pe Jim l-ai cunoscut ?

Sandy continuă să vorbească, îngîndurat. Fusese coleg cu Jim la Facultatea de Medicină şi-l cunoştea foarte bine. O cunoscuse, de asemenea, şi pe doamna Sally Newell, care fusese o femeie incomparabilă.

— Pe vremea cînd era student, continuă McIntyre, îmi închipuiam despre Jim că este cel mai fericit dintre toţi oamenii pe care-i cunosc. Avea toate avantajele posibile şi imaginabile. Era foarte bogat, dar în acelaşi timp era şi un suflet generos. În afară de asta era frumos ca o zeitate grecească şi student strălucit. Părea că este chirurg din naştere, dacă se poate şi aşa ceva. N-avea îndrăzneala lui Endicott, care era cu şapte ani mai mare

decît el şi care îşi făcuse un renume, dar promitea ca datorită priceperii să ajungă foarte curînd un maestru.

N-am intîlnit încă pe nimeni care să-şi ia profesia atît de în serios ca el, continuă McIntyre pierdut în noianul amintirilor sale. Ceilalţi studenţi făceau haz pe socoteala lui. Cred că-ţi aduci şi dumneata aminte, doctore Lane, de glumele muşcătoare pe care le fac studenţii pe socoteala colegilor lor. Atitudinea aceasta nu trebuie să fie judecată cu severitate; sînt tineri susceptibili şi speriaţi care încearcă să se înarmeze împotriva ţipetelor, a scenelor îngrozitoare pe care le văd şi a mirosurilor grele, caracteristice unui mare spital. Dar Jim nu putea suferi astfel de glume.

Îmi aduc aminte de o după-amiază cu atmosfera înăbuşitoare. Brute Spangler, cel mai priceput dintre noi la stabilirea diagnosticului, dar în acelaşi timp şi cel mai vesel, tocmai ne conducea în lungul sălii de chirurgie a clinicii pentru femei şi l-am văzut că se apleacă spre Jim, ca să-i sufle din colţul gurii: „Curaj, frate Paige. Cred că-ţi închipui că nu facem drumul spre Calvar". Jim a încruntat din sprîncenele groase şi negre şi după ce l-a privit drept în ochi, i-a răspuns zîmbind: „Din nenorocire, vorbele tale sînt adevărate. Dar e foarte probabil ca noi să avem nevoie tocmai de acest Calvar" .

În afară de asta, el o mai avea şi pe Sally Newell...

Urmă apoi o lungă întrerupere a amintirilor lui McIntyre. Îşi umplură amîndoi pipele cu cea mai mare grijă, încercînd să cîştige cît mai mult timp pentru a-şi limpezi gîndurile.

— Soţia lui Paige ? întrebă doctorul Lane într-un tîrziu, deşi cunoştea dinainte răspunsul pe care-l va primi.

— A fost o căsătorie ideală, declară McIntyre. În viaţa mea nu mai văzusem o fată atît de frumoasă. Te rog să mă crezi, femeia aceasta este punctul de atracţie al tuturor atenţiilor şi făcea senzaţie oriunde apărea, dar nu din pricina banilor pe care-i avea bătrînul Oliver Newell.

Lane, care era un pasionat al studiului psihanalizei, ar fi avut poftă să-i pună cîteva întrebări, dar renunţă, deoarece prevedea că scoţianul acesta uscăţiv, cu pomeţii obrazului ca ai unui craniu, nu i-ar fi răspuns nimic. Urmă o nouă tăcere destul de lungă,

pînă cînd McIntyre îşi răscoli amintirile mai vechi care-l legau de fostul său coleg.

— Pot să-ţi spun, fără nici un înconjur, că în toată cariera mea n-am văzut o scenă care să mă emoţioneze mai profund decît m-a emoţionat chipul deznădăjduit al băiatului acestuia, în ziua morţii lui Jim. Abia cu două zile înaintea soţului ei, Sally murise secerată de aceeaşi boală. Doamne, cînd mă gîndesc cît eram de neputincioşi cu toţii în faţa acestui flagel ! Evident, n-am putut admite ca băiatul să intre în camera mortuară a tatălui său, deoarece o contaminare ar fi însemnat moarte sigură. Bunică-sa, doamna Newell, aştepta pe terasa de la celălalt capăt al holului. Părinţii lui Jim Paige încă nu sosiseră din California. Băiatul a stat ceasuri întregi pe coridorul spitalului, cu ochii aprinşi şi fără lacrimi, îndreptaţi spre uşa închisă a camerei bolnavului. De fiecare dată cînd ieşea cineva, el se apropia nerăbdător să afle ce este şi dacă va putea să intre. Cred că pe vremea aceea noi n-am fost în stare să dăm atenţie suficientă întrebărilor şi durerii lui. Ne simţeam prea demoralizaţi pentru a ne mai putea gîndi şi la alţii. Mi se întîmpla pentru prima dată să-l văd pe Endicott că şi-a pierdut cumpătul. Mi-am închipuit întotdeauna despre el că este cel mai mare chirurg pe care l-am întîlnit în viaţa mea şi cred că nici astăzi nu am motive să-mi schimb această părere. N-am văzut încă pe nimeni care să fie atît de stăpîn pe toate gesturile pe care le face... Dar de ce să mai lungesc vorba... După ce am ridicat cearşaful şi am descoperit faţa cu buzele cojite şi trăsăturile tumefiate ale lui Jim, am ieşit împreună cu Endicott în holul spitalului. Băiatul Newell ne aştepta. Soacrei lui Jim îi trimisesem vorbă cu infirmiera. Endicott a luat băiatul de mînă şi a intrat cu el în bibliotecă. Acolo nu era nimeni, deoarece în timpul acelor zile tragice numai rareori se întîmpla ca cineva să intre în biblioteca spitalului. „Dragă tinere, a început Endicott, după ce a închis uşa în urma lui, află că am încercat tot ce am fost în stare să facem“.

Băiatul şi-a dres de două ori glasul, înainte de a-l întreba: „Nu cumva tatăl meu...“

„Ba da, a murmurat Endicott, ca şi cînd ar fi fost vorba despre o nedreptate revoltătoare. A murit... dar — repetă el a

doua oară şi cu mare greutate — am făcut tot ce ne-a stat în putere pentru a-l salva."

— Mă aşteptam să-l văd pe acel băiat curajos că-şi va pierde cunoştinţa, deoarece era epuizat de veghe şi de spaimele ce-l chinuiseră, dar el avea mai multă putere de rezistenţă decît ne închipuisem noi. Se oprise în faţa noastră, cu toţi muşchii trupului încordaţi, cu pumnii încleştaţi încît i se vedeau articulaţiile albe ale degetelor, cu o strîmbătură de durere în colţul gurii fragede de copil, ca şi cînd cineva l-ar fi lovit fără vină. În aceeaşi clipă am rămas amîndoi miraţi auzindu-l că ne răspunde cu glasul sugrumat de durere:

„Acum va trebui să mă fac medic !" Endicott începuse să se plimbe cu paşi largi prin cameră, dar cînd l-a auzit ce spune, a tresărit şi a murmurat:

„Medic !... Sfinte Atotputernic!... Vrea să devină medic !..."

S-a oprit în faţa ferestrei şi a rămas vreme de cîteva minute cu ochii pierduţi în depărtări. Imediat după aceea s-a întors spre noi şi s-a apropiat cu mîna întinsă de băiatul care aştepta, apoi, încercînd să-şi stăpînească tremurul glasului, a început să vorbească cu el pe acelaşi ton ca şi cînd ar fi vorbit cu un bărbat:

„Foarte bine, domnul meu. Şi dacă se va întîmpla să vă pot fi de vreun folos, sînt cu totul la dispoziţia dumneavoastră".

Îmbrăcat în halatul alb de serviciu, Newell Paige ieşi din vestiarul de la etajul de sus şi pe coridor se întîlni cu Frances Ogilvie. Întîlnirea aceasta nu i se păru cu nimic deosebită, deoarece o întîlnea peste tot şi în fiecare clipă.

Se înţeleseseră acum cîteva luni să renunţe la saluturile obişnuite şi să-şi limiteze conversaţia la chestiuni strict profesionale.

— Astăzi, doctorul Endicott nu va veni la spital, îi spuse infirmiera cu glasul rece.

— Ştiu, răspunse Paige. M-am întîlnit la intrare cu doctorul Lane. Doamna Dexter a fost informată despre această amînare? În primul rînd ar fi trebuit să te gîndeşti la ea.

Zîmbetul fugar care tremură pe buzele domnişoarei Ogilvie nu apăru deloc binevoitor cînd îi răspunse:

— Nu cred. S-a comunicat celorlalţi — şi sprîncenele frumos desenate i se arcuiră uşor — dar mi-am zis că probabil pe doamna Dexter veţi prefera s-o anunţaţi dumneavoastră.

Aşteptă citeva clipe, ca la rigoare doctorul Paige să se explice, să refuze propunerea făcută de ea sau să îngîne ceva, dar doctorul nu zise nimic.

— Am constatat că doamna Dexter are o anumită preferinţă pentru dumneavoastră, sfîrşi Ogilvie.

— Mulţumesc, domnişoară.

Întinse mîna şi apăsă pe butonul ascensorului.

Infirmiera şefă era o fiinţă căreia îi plăcea să-şi bage nasul în toate, dar altfel era o femeie pricepută, avea un păr ca o flacără şi era cam grăsulie, Odinioară fuseseră foarte aproape de a deveni buni prieteni, dar se înstrăinaseră unul de altul datorită greşelilor pe care le făcuseră reciproc, aşa că astăzi această prietenie nu se mai putea reface, oricît s-ar fi străduit.

Într-o după-amiază tulbure de martie, scoasă din fire de indiferenţa destul de evidentă a doctorului Paige faţă de avansurile ei, sărise cu gura la el. Rezultatul acestui atac fu penibil. Doctorul era tocmai în laborator şi de jumătate de ceas studia o radiografie care nu i se părea tocmai limpede. Infirmiera şefă se oprise în spatele fotoliului său şi se uita de cîteva minute peste umărul lui, fără ca el să-şi fi dat seama de prezenţa ei acolo, în sala unde nu avea ce căuta. Pierzîndu-şi răbdarea, întinse mîna şi-l apucă uşor de braţ.

— Bună ziua, zise el distrat. Ce s-a întîmplat, domnişoară Ogilvie ?

Infirmiera nu crezu de cuviinţă să-i răspundă la acestă întrebare banală. Urmă o tăcere atît de lungă, încît doctorul se crezu obligat să pună placa radiografică pe masă şi, întorcînd capul spre ea, se pomeni că o priveşte în adîndul ochilor care se uitau la el întrebători. Dacă ar fi putut descifra placa cu aceeaşi uşurinţă cu care înţelese privirile acestor ochi, n-ar fi avut nevoie să întîrzie atît de mult în laborator. Buzele pline şi senzuale ale, fetei erau întredeschise şi pe obrazul ei tremura o fluturare de zîmbet. Obrazul îi era atît de aproape de al doctorului încît

acesta putea vedea urmele de îmbujorare sub pielea ei fină şi albă.

— Dacă vrei să cunoşti adevărul, atunci află că în spitalul acesta mă simt grozav de singură şi de părăsită, răspunse fata cu glasul adînc şi tremurat. Apoi adăugă: De altfel, pe mine mă cheamă Frances şi mi se pare chinuitor cînd aud pe cineva că-mi spune „domnişoară Ogilvie".

Doctorul Paige întinse piciorul şi apropie un scaun de fotoliul său.

— Nu vrei să stai puţin?

Fata se supuse, împotriva voinţei ei. Mişcarea făcută de doctor dovedea că ar prefera să scape cît mai repede din situaţia aceasta penibilă.

— Numele acesta îmi este foarte simpatic, declară doctorul Paige cu toată amabilitatea. Dacă regulamentul spitalului ar admite întrebuinţarea prenumelui în relaţiile zilnice dintre fncţionari, probabil l-aş întrebuinţa şi eu pe al dumitale...

Obrazul fetei se lumină puţin şi murmură în şoaptă:

— Nici al dumneavoastră nu este atît de greu de pronunţat.

— Deoarece ţi se potriveşte foarte bine, se grăbi doctorul să adauge, nu cunosc pe nimeni care să fie în aceeaşi măsură îndreptăţit să-l poarte... Mă gîndesc la Sfîntul Francisc, îi explică el, văzînd că nu este atentă la ceea ce-i spune.

— Astea sînt prostii, răspunse fata cu o nuanţă de ironie în glas. Nici nu mă gîndesc să fiu o sfîntă. Sînt sătulă pînă peste cap de regulamentul interior, de disciplină, de medicii nervoşi, de infirmierele otrăvite ca nişte pisici din pricina geloziei şi a invidiei, şi de binefăcătorii umanităţii... Nu preferi să-mi spui cu totul altceva? De pildă, care este motivul pentru care nu mă poţi suferi? Aş fi şi eu curioasă să ştiu.

— De ce spui că nu te pot suferi? Adevărul este tocmai contrariul, protestă el cu toată convingerea. N-am întîlnit niciodată o infirmieră care să mi se pară predestinată anume pentru serviciul chirurgiei, cum eşti dumneata. Dacă nu ţi-am spus-o pînă acum, înseamnă cel mult că eu sînt un om căruia nu-i place să facă mărturisiri în astfel de probleme intime.

— Cu toate acestea, cîndva parcă ţi-au plăcut, murmură ea şi întoarse privirea în altă parte. Îţi mai aduci aminte de ziua cînd micul pacient Morton a fost operat de sarcom ?

— Da. A fost un caz cu totul neobişnuit !

— Îmi făcea impresia că ai fost mulţumit de felul în care te-am ajutat în timpul acelei operaţii, cu pensele şi agrafele. După ce ai terminat, mi-ai spus... dar amănuntul acesta n-are importanţă. Probabil dumneata nici nu-ţi mai aduci aminte.

— Fără îndoială ţi-am spus o amabilitate.

— Pare caraghios dar, cu toate acestea, pentru mine vorbele pe care mi le-ai spus atunci au avut o mare însemnătate. M-ai privit pentru prima dată în ochi şi mi-ai spus: „Domnişoară, eşti o fată fără pereche !"

Începură amîndoi să rîdă, puţin cam sfioşi, aşa că Paige, încercînd să se stăpînească, începu să-şi ascută creionul.

— Da, continuă el, aducîndu-şi aminte de cele întîmplate, a fost unul dintre cele mai grave cazuri pe care le întîlnisem în timpul practicii mele medicale. Pentru băiatul acesta nu era decît o singură posibilitate de scăpare dintr-o mie, nu-i aşa ?

Fata oftă, se ridică de pe scaun şi se îndreptă încet spre uşă dar, înainte de a ieşi, se opri să-i spună cu sfială:

— Doctore Paige, probabil va fi mult mai bine pentru amîndoi dacă eu voi părăsi serviciul pe care-l am aici, la Parkway.

— Nu văd motivul pentru care ai fi obligată să-l părăseşti, răspunse doctorul, care se ridicase din fotoliu şi se apropiase de ea. Aici toată lumea are nevoie de serviciile dumitale, adăugă el, puţin cam trufaş. Pentru numele lui Dumnezeu, domnişoară, oare nu s-ar putea să faci abstracţie de ambiţiile şi dorinţele dumitale personale, să înţelegi că ai o profesie extrem de importantă şi că ea trebuie să primeze faţă de orice, absolut faţă de orice? Nu se poate să înţelegi atîta lucru ? Rămîi la postul dumitale... şi nu te mai gîndi decît la datoria pe care trebuie să ţi-o îndeplineşti.

Fata plecă ochii şi-şi duse degetele tremurînde la gură.

— Eu am jucat cu cărţile pe faţă, răspunse infirmiera nemulţumită. Cred că procedeul dumitale nu este loial.

— Ei, haide, să lăsăm asta ! răspunse Paige în glumă. Ca să-ţi spun adevărul... Te rog, dumneata lucrezi prea mult şi nervii dumitale sînt prea surescitaţi. Îi voi spune doctorului Endicott că ai nevoie de o săptămînă de vacanţă pe care să ţi-o petreci undeva, la ţară.

— Mulţumesc, răspunse fata cu indiferenţă. Nu e nevoie să faci această intervenţie. Dar... dacă vrei... voi continua să rămîn în serviciu.

Paige zîmbi mulţumit.

— Pentru spital, prezenţa dumitale este indispensabilă, declară el cu entuziasm. Dumneata ai o minte bine organizată. De asta am fost convins chiar de la început.

— Crezi că voi mai putea deveni „o fată fără pereche"? întrebă ea, încercînd să facă o glumă.

— Şi încă ce fată ! răspunse doctorul şi-i întinse mîna.

În aceeaşi seară, cînd intră în camera ei, Frances Ogilvie găsi un buchet de treizeci de superbi trandafiri *American Beauty*, de care era prins un cartonaş cu numele doctorului Paige. A doua zi avu ocazia să se convingă că a comis o greşeală. Se gîndise, imediat după ce-i trimisese buchetul, că, dacă a avut intenţia să-i trimită ceva drept recompensă pentru loialitatea ei, atunci ar fi fost mai bine să-i trimită un termometru nou, într-o cutioară de aur, sau biografia lui Oser, în legătură de lux. Domnişoara Ogilvie, cum spusese şi doctorul Paige, era o infirmieră foarte pricepută, dar înainte de orice era femeie. Prin urmare, se străduia din toate puterile să-şi îndeplinească însărcinările, dar continua să facă o regretabilă confuzie între obligaţiile ce le avea şi pornirile ei sentimentale. Astfel, trandafirii care ar fi trebuit să simbolizeze începutul unei noi camaraderii între ei, nu contribuiră cu nimic la limpezirea situaţiei. Consecinţa acestei imprudenţe fu că Newell Paige se temea să mai intre în laborator, unde era aproape sigur că va fi urmărit de fata aceea. Bacteriologia îl interesa în mod deosebit şi-i plăcuse întotdeauna să stea ceasuri întregi în faţa microscopului, făcînd cercetări. Dar cum începea să studieze cîte o problemă ştiinţifică urgentă, Frances venea imediat să se uite peste umărul lui, sprijinindu-se de el cu o indiferenţă inconştientă. Îl urmărea la fiecare pas, aşa că

persecuţia ei deveni subiect de glumă şi aluzii pentru ceilalţi funcţionari ai spitalului. În cele din urmă, trebui aproape să se supere pentru a putea pune capăt acestor insuportabile aluzii şi zîmbete ironice.

— Foarte bine, doctore, răspunse ea mulţumită. Începînd de astăzi, între noi nu va mai exista nimic, decît obişnuitele cuvinte privitoare la serviciu. Probabil dumneata nu eşti obişnuit să te porţi amabil decît cel mult faţă de cîinele dumitale.

Năucit de cuvintele ei neaşteptate, Paige îi dădu un răspuns prostesc:

— Da, dar... Sylvia este un cîine care-şi vede lungul nasului.

Bunny Mather, infirmiera care făcea de gardă în timpul zilei în camera doamnei Dexter, se strădui din toate puterile, dar fără să reuşească, să descifreze expresia de pe obrazul doctorului Paige, cînd îl văzu că intră în camera bolnavei.

Sarcina domnişoarei Bunny nu era dintre cele mai uşoare. I se spusese să încerce să ghicească de ce categorie este interesul deosebit pe care doctorul Paige îl acorda acestei bogate ii distinse paciente. Ar fi dorit din tot sufletul să o poată mulţumi pe domnişoara Ogilvie, care-i inspira o admiraţie atît de mare, încît de dragul ei întîrzia de multe ori în faţa oglinzii din sala infirmierelor, ca să încerce şi ea zîmbetul fugar al infirmierei şefe care, cînd vorbea, avea pleoapele pe jumătate coborîte, iar în colţul gurii îi apărea o gropiţă şăgalnică.

Din nenorocire, pînă acum nu avusese ocazia să-i raporteze nimic important. În timpul celor cincisprezece zile de cînd doamna Dexter era la spital, ţinută sub observaţie, doctorul Paige venise s-o vadă în fiecare zi cel puţin de două ori. Doamna nu era în tratament la Paige. Cu toate acestea, doctorul Endicott îl adusese cu el şi-l prezentase din prima zi cînd fusese internată.

— Aş vrea să faceţi cunoştinţă cu asociatul meu, doamnă Dexter: doctorul Newell Paige, îi spusese el. Ştie toată lumea, doamnă Dexter, că doctorul Paige este cel care-mi va lua locul după ce eu mă voi retrage din serviciu, pentru a-mi trăi zilele ce mi-au mai rămas la Lido sau la Waikiki Beach.

Foarte curînd după aceea, raporturile dintre ei deveniseră un fel de camaraderie puţin obişnuită. Uneori, doctorul Paige întîrzia mai bine de un ceas în camera doamnei Dexter. Dar, din moment ce ea n-avea dureri, nu era nici un motiv care s-o determine să nu primească vizite, dacă acestea îi făceau plăcere. Nimeni din familia ei nu locuia în oraş. Soţul doamnei Dexter, un om de afaceri, locuia într-un oraş din est şi se spunea că va sosi şi el în ziua cînd o vor opera. Una dintre fiice, domnişoara Grace, îl va însoţi. Cealaltă fiică a lor îşi petrecea vacanţa în Europa, împreună cu colegele ei de şcoală. Călătoria aceasta fusese un fel de surpriză pe care i-o făcuseră părinţii, cu ocazia împlinirii vîrstei de optsprezece ani.

Acestea erau singurele amănunte pe care Bunny reuşise să le afle despre interesanta ei pacientă care, contrar obiceiului, nu se crezuse obligată să vorbească despre treburile ei personale cu infirmiera. Cît priveşte camaraderia spontană pe care o constatase între pacientă şi tînărul chirurg, Bunny fusese incapabilă să-i dea domnişoarei Ogilvie vreo explicaţie. Nici nu bănuia despre ce vorbesc împreună, deoarece imediat ce începea conversaţia îi spuneau că, pentru moment, nu mai au nevoie de serviciile ei.

— Mai bine zis, răspunsese ea la întrebările stăruitoare ce i se puneau, cît timp am fost în cameră, nici unul dintre ei n-a spus ceva interesant, înţelegeţi! Amîndoi au călătorit foarte mult, aşa că probabil vorbesc despre călătoriile acestea. Într-un rînd, doamna Dexter a pomenit ceva despre un vapor.

— Un vapor pe bordul căruia s-au întîlnit? întrebă imediat domnişoara Ogilvie. Probabil ei se cunoşteau de mai înainte şi acesta este motivul pentru care a venit la spitalul nostru?

— Nu cred c-ar fi posibil aşa ceva. Ea făcea aluzie la cuvintele spuse de un canonic despre un anumit vapor.

— Ce fel de canonic?

— N-aş putea să vă spun. Doamna Dexter vorbea cu glasul stins, aşa că n-am înţeles tocmai bine.

— Doctorul Paige i-a răspuns ceva?

— Da, i-a răspuns că el nu crede nimic.

— Probabil după aceea au început amîndoi să rîdă?

— N-au rîs.

— Nu glumeau ?

— Dimpotrivă, vorbeau foarte serios.

— Spune-mi, cum se poartă cînd sînt împreună ? stărui domnişoara Ogilvie, după cîteva clipe de gîndire. Cred că înţelegi ce vreau să spun... se uită unul la altul, ca şi cînd între ei ar exista ceva ?

— S-ar putea foarte bine, răspunse Bunny cu îndoială. Voi încerca să-i urmăresc cu toată atenţia, dar trebuie să ştiţi, domnişoară Ogilvie, că eu nu mă pricep tocmai bine la astfel de treburi.

— Răspunsul dat de doctorul Paige a nemulţumit-o ? întrebă din nou domnişoara Ogilvie, care ar fi vrut să afle tot ce se putea afla.

— Nu, răspunse Bunny. Dar a pus mîna pe mîna doctorului şi a declarat: „Sper că asta nu te va costa prea mult !"

— Pentru numele lui Dumnezeu, Bunny ! Ce înseamnă vorbele acestea ?

— Nu ştiu ce înseamnă, domnişoară Ogilvie. Nu fac altceva decît să vă repet ceea ce am auzit.

Nu era nevoie să te uiţi de două ori la Bunny Mather ca să-ţi poţi da seama că meseria de a face spionaj nu era o îndeletnicire care să-i facă plăcere. Viaţa ei de pînă acum fusese cu desăvîrşire lipsită de complicaţii. De altfel, ea n-avea obiceiul să exagereze micile incidente care interveneau în obişnuita monotonie a ocupaţiilor de fiecare zi. Lăcomia nestăpînită faţă de dulciuri, de frişcă şi... tot felul de bunătăţi, îi dăduse înfăţişare de heruvim. Dar în realitate ea nu era o fată care să poată trage cu urechea în spatele uşilor închise. Ochii ei mari, albaştri şi puţin proeminenţi, contribuiau în mare măsură la expresia ei de sinceră inocenţă. Că acest fenomen se datora în parte unui început de guşă exoftalmică, nu reducea cîtuşi de puţin adevărul că Bunny era — dacă nu cu desăvîrşire — cel puţin în parte, tot atît de inocentă pe cît părea.

De astă dată îşi propusese să nu se mişte din camera pacientei decît cel mult în cazul cînd i se va cere categoric să plece. Nu va mai admite să fie exclusă din mijlocul scenei ce se va desfăşura cu o simplă privire sau cu un semn discret ce i se va face. Aflase

că operarea doamnei Dexter a fost aminată pentru a doua zi. După ce va fi operată, orice conversaţie va fi cu desăvirşire exclusă, vreme de o săptămină sau chiar mai mult.

Un fapt i se părea cert: aici nu putea fi vorba despre un flirt. Doamna Dexter era atit de bătrînă, incit ar fi putut să fie mama doctorului Paige. În orice caz, era convinsă că femeia aceasta nu are obiceiul să încurajeze o aventură sentimentală numai pentru a-şi omori timpul cu mai multă uşurinţă.

De fiecare dată, doctorul Paige părea că vine să ceară un sfat într-o chestiune extrem de importantă. Era foarte grav. Nu intra niciodată în camera pacientei cu obişnuitul zimbet binevoitor al medicului venit să-şi facă turneul de vizite prin camerele bolnavilor şi care întreba din pragul uşii: „Ei, doamnă, ia spuneţi, cum vă mai simţiţi astăzi ?" Bunny era gata să-i spună infirmierei Ogilvie că doctorul Paige intră şi se poartă în camera pacientei exact ca un elev in faţa profesoarei sale, totuşi se stăpînise, deoarece afirmaţia aceasta i se păruse din cale-afară de caraghioasă. Nu voia să o mai audă pe domnişoara Ogilvie răspunzindu-i cu aceleaşi cuvinte ca odinioară: „Nu fi timpită!"

De această dată, Bunny începuse să facă ordine între cărţile de pe masă şi sticluţele de medicamente, aruncind din cînd în cînd cîte o privire grăbită doctorului Paige, pentru a nu pierde nimic din vorbele şi gesturile lui. Doctorul se oprise citeva clipe la picioarele patului şi începuse să invîrtească între degete lanţul de platină al ceasului. Pe urmă dăduse uşor din cap şi zîmbise, nu pentru a o saluta pe doamna Dexter ci în semn de încuviinţare.

Privirile domnişoarei Bunny se întoarseră repede spre doamna Dexter, ca să constate că ea este în întîrziere cu cel puţin o fracţiune de secundă. Buzele pacientei erau întredeschise, ca şi cînd ar fi întrebat ceva, neformulat în cuvinte, un singur cuvînt care, la nevoie, putea fi exprimat cu o simplă mişcare a buzelor. Dacă acesta era adevărul, atunci s-ar fi putut afirma cu certitudine că se înţeleg intre ei chiar fără cuvinte.

De altfel este firesc, deoarece oamenii aceştia doi se aseamănă, îşi zise Bunny. Se vede cît de colo că fac parte din aceeaşi rasă. O astfel de înfăţişare nu se poate obţine nici da-

torită educaţiei şi nici străduinţelor de fiecare zi. Ea nu se poate moşteni decît prin naştere şi nimic din vicisitudinile vieţii nu ţi-o poate lua. Nu interesează dacă eşti bogat sau sărac, sănătos sau suferind, fericit sau nemulţumit. Tot aurul din lume nu ţi-ar ajunge ca să obţii o imitaţie cit de vagă a acestei înfăţişări. Bunny era pe deplin conştientă că ea nu o are. Era tot atît de convinsă că nu o are nici domnişoara Ogilvie.

Privirile doamnei Dexter erau calme şi sigure: ochii ei albaştri-cenuşii nu se deschideau niciodată numai din pricina mirării, a spaimei sau a curiozităţii; erau doi ochi senini care nu trădau niciodată gîndurile de dincolo de ei. O şuviţă de păr alb ca zăpada, trasă pe tîmplă, făcea un plăcut contrast cu restul părului ei castaniu cu sclipiri de aur. Şuviţa aceasta, în loc s-o îmbătrînească, era o contribuţie în plus la distincţia înfăţişării ei. În tinereţe, părul doamnei Dexter fusese probabil blond deschis. Obrajii aveau două gropiţe fermecătoare. Mîinile îi erau prelungi şi degetele ascuţite şi expresive. Doctorul Paige avea aceiaşi ochi calmi şi mîinile tot atît de expresive. Luase o mînă a doamnei Dexter în palmele sale şi se aşezase la căpătîiul patului. Bunny presimţea că între ei doi trebuie să existe un fel de legătură invizibilă.

Probabil îi spusese ceva în şoaptă, deoarece ea îi răspunse zîmbind:

— Ce importanţă are dacă va fi astăzi, sau mîine sau mai tîrziu? Nu-ţi face griji din pricina acestei întîrzieri. Eu nu mă emoţionez deloc. O, nu... te rog să mă crezi, mi-e cu desăvîrşire egal şi sînt chiar mulţumită că s-a întîmplat aşa.

— Sînteţi o femeie cu calităţi extrem de rare, răspunse doctorul Paige. Noaptea trecută m-am gîndit îndelung la ceea ce mi-aţi spus şi mi-am zis că, dacă cineva ar putea să transpună toate afirmaţiile dumneavoastră în cuvinte simple pentru a putea fi înţelese de toată lumea, probabil ar reuşi să revoluţioneze în întregime problema fericirii omeneşti. Dar nu-mi vine să cred că astfel de lucruri ar putea fi accesibile muritorilor de rînd. În acelaşi timp, trebuie să recunosc că astfel de lucruri întrec capacitatea mea de înţelegere. În mod intermitent îmi face impresia că ceva mi se luminează în minte, dar imediat după aceea lumina

se stinge. Cred că pentru a putea înţelege această problemă, ar trebui să fiu un mistic.

— Dimpotrivă ! Cuvintele doamnei Dexter fură însoţite de o uşoară clătinare din cap, căci văzu că se mişcă pe pernă. Aici nu este vorba de capacitatea intelectuală a individului şi nici măcar de temperament. Greşeala se datorește faptului că majoritatea oamenilor nu-şi îndeplinesc în întregime datoria, mai ales cînd e vorba de activitatea lor spirituală. Lumea este plină de indivizi spiritualiceşte anchilozaţi, care au învăţat să facă gamele scalei pînă la trei bemoli şi doi diezi. Dacă melodia care-i interesează se întîmplă să fie scrisă pe o măsură care nu le convine, sînt obligaţi fie să o transpună, fie să renunţe la ea. Majoritatea oamenilor se mulţumesc cu întrebuinţarea unui vocabular format din cîteva sute de cuvinte. Cu ajutorul lui sînt în stare să înţeleagă ce se petrece între cei patru pereţi ai bucătăriei, în biroul lor sau ceea ce vorbesc trecătorii pe stradă. Tot ce cade în afara acestor domenii este dat la o parte.

— Canonicul Harcourt n-a încercat niciodată să-şi expună această teorie în scris ?

— Nu. Şi la aceasta n-a făcut decît o uşoară aluzie în timpul predicilor sale. Metoda lui este să se ocupe de fiecare caz în parte. Cei care sînt deznădăjduiţi îi vizitează şi el stă de vorbă cu ei. Nici nu-ţi vine să crezi cît de nebănuite sînt întîmplările oamenilor. De pildă...

Doamna Dexter se întrerupse şi, fără să-şi desprindă privirea de pe chipul doctorului Paige, adăugă:

— Domnişoară Mather, eşti liberă şi cred că ar fi bine să te odihneşti puţin.

Dar Bunny încercă să mai întîrzie, aşezînd ziarele şi florile din glastre, în nădejdea că va mai putea auzi ceva din conversaţia lor.

— Deocamdată nu mai e nevoie de prezenţa dumitale, interveni doctorul Paige pe un ton categoric. Cînd vom avea nevoie din nou de dumneata, te vom suna.

Bunny se îndreptă cu paşi rari şi împotriva voinţei ei spre uşă, o deschise şi, după ce trecu pragul, o închise uşor în urma ei.

II

Doctorul Bruce Endicott, care de altfel era o fire veselă şi comunicativă, interzisese orice conversaţie a personalului în sălile de operaţie ale spitalului Parkway. Aceste conversaţii erau interzise nu numai în timpul propriu-zis al unei operaţii pe care o făcea el, ci chiar din clipa cînd începeau pregătirile preliminare ale operaţiei. Nu-i plăcea să fie deranjat în vreme ce îşi freca mîinile cu peria şi săpunul antiseptic. Nimic nu-l putea supăra mai mult cînd se desfăşura ritualul introductiv al unei operaţii decît să audă o observaţie nelalocul ei, „ca şi cînd ar fi fost vorba să faci o prăjitură sau să cîrpeşti o pereche de ghete". Obişnuinţa zilnică de a lucra în tăcere şi în strînsă colaborare le legase în mod atît de armonios una de alta pe cele cinci persoane care asistau la operaţie, încît rolul fiecăreia în intervenţia chirurgicală se desfăşura cu toată precizia şi fără să fie nevoie de nici un fel de explicaţii.

În miercurea ce era predestinată să nu fie uitată de nici unul dintre cei prezenţi, pantomima obişnuită în astfel de împrejurări se desfăşura de un sfert de ceas, în mijlocul unei tăceri abia tulburate de zvonul stins al pantofilor cu tălpi de cauciuc pe pardoseala acoperită cu linoleum, de susurul surd al maşinilor de sterilizat care răspîndeau în jurul lor nouraşi albi de aburi, de ţiriitul apei robinetelor în chiuvetele mari de porţelan şi de ţăcănitul instrumentelor de forme bizare, fierbinţi, curate şi strălucitoare.

Cu o mişcare îndemînatică, domnişoara Ogilvie, cu braţele întinse ridică în faţa doctorului Paige halatul chirurgical. Doctorul întinse mîinile picurînd de apă şi le băgă în mîneci. În mod

instinctiv simţi că ea încearcă să se uite în ochii lui, cum făcea de două ori pe zi în astfel de ocazii, cînd erau obligaţi să se apropie unul de altul ca şi cînd ar fi vrut să se îmbrăţişeze. Mica Tweedy era în spatele lui, cu masca pe obraz şi pe miini cu mănuşile de cauciuc, aşteptînd să-i încheie nasturii din spatele halatului. Doctorul Endicott continua să-şi frece unghiile cu peria. În clipa următoare se apropie şi el de domnişoara Ogilvie, pentru a primi acelaşi serviciu pe care-l făcuse adineauri colegului său. Obiceiul era ca toţi cei care asistă la operaţie să fie întotdeauna gata înainte de doctorul Endicott.

Uşa sălii se întredeschise şi apăru obrazul speriat al domnişoarei Lucy Reid, secretara şefului. Domnişoara Ogilvie se uită la ea peste umăr şi pe faţă îi apăru o expresie de vizibilă nemulţumire.

— Vă rog, domnul doctor Endicott ar putea să vină la telefon? întrebă ea cu sfială, căci îşi dădea foarte bine seama de îndrăzneala acestei intervenţii intempestive.

— E de la sine înţeles că nu poate! răspunse domnişoara Ogilvie din spatele măştii pe care şi-o pusese pe obraz. Cred că atîta lucru ar trebui să ştii şi dumneata, adăugă ea cu glasul tăios.

— Tot aşa le-am răspuns şi eu, ripostă domnişoara Reid, dar mi-au spus că este ceva foarte important şi că doctorului Endicott i se va face un mare rău dacă solicitarea nu-i va fi comunicată fără întîrziere.

— Cine este? zbieră Endicott, fără să ridice privirea.

— Firma Riley, Brooks & Banister, domnule doctor. Să le spun că-i veţi chema dumneavoastră mai tîrziu?

Ridică piciorul de pe pedala care acţiona robinetul chiuvetei şi rămase o clipă nehotărît, cu capul înclinat puţin peste umăr, ca şi cînd ar fi ascultat un glas imperceptibil.

— Ţi-au spus că e urgent?

— Da, domnule doctor.

— Bine, spune-le că vin imediat... Iartă-mă, doctore Paige. Nu va dura mai mult de cîteva clipe.

Doctorul Paige îşi netezi degetele mănuşilor de cauciuc pe miini, ca să le întindă, traversă sala şi, trecînd prin apropierea

mesei de operaţie, intră în camera de alături. Doamna Dexter, care se găsea sub efectul unei uşoare doze de morfină, făcu o mişcare cu mîna care-i atîrna ca paralizată şi oftă, căci era prea slăbită ca să i-o poată întinde; doctorul nu-i răspunse, ci se mulţumi să ridice mîinile în aer, ca pentru a-i dovedi că şi-a pus mănuşile.

Grace Dexter, cu care vorbise acum o oră, se retrăsese discretşi acum stătea în cadrul uşii, puţin cam palidă, dar pe deplin stăpînă pe sine. Obrazul ei de patriciană avea acelaşi oval ca şi obrazul doamnei Dexter. Dacă părul ei negru ar fi fost pieptănat simplu, ar fi avut o desăvîrşită înfăţişare de madonă. Trupul ei înalt era îmbrăcat într-un costum sobru pe care nu-l înveselea nici o culoare mai luminoasă. Ochii ei cenuşii şi colţurile gurii lăsate în jos indicau o uşoară tendinţă spre meditaţie. Cu degetele frumoase şi lungi mîngîia o cruce de argint care-i atîrna de un lanţ greu, în jurul gîtului. Doctorul Paige zîmbi şi o întrebă:

— Tatăl dumneavoastră nu a urcat la etaj ?

— Ba da, dar a coborît din nou la parter. Cred că l-a chemat cineva la telefon. Se va întoarce imediat. Mama arată foarte bine, nu-i aşa ?

— Da, arată foarte bine, răspunse Paige cu toată convingerea. Apoi, aplecîndu-se spre domnişoara Dexter, îi spuse ceva la ureche, iar ea îl aprobă cu un uşor suspin de mulţumire şi dădu de cîteva ori din cap. Pe urmă închise ochii şi buzele zîmbitoare i se destinseră.

Doctorul Paige o salută pe Grace şi după ce trecu prin sala de operaţii intră în camera unde cei cinci, îmbrăcaţi în halate albe, mai aşteptau încă.

În clipa aceasta uşa cabinetului se deschise şi apăru şeful, care, după toate aparenţele, era enervat. Paige se uită la el speriat, în timp ce Endicott se freca din nou pe mîini, manevrînd peria cu mişcări grăbite şi nervoase. Era congestionat la faţă şi muşchii maxilarelor îi tremurau. Tăcerea din jurul lor părea grea. Endicott simţea şi el efectul acestei tăceri şi era nemulţumit. Toţi cei din cabinet bănuiau că a avut o convorbire cu agenţii săi de bursă şi doctorul presimţea la ce se gîndeau colaboratorii

săi. Îşi băgă braţele atît de violent în mînecile halatului pe care i-l întinse infirmiera Ogilvie, încît aceasta îl scăp din mînă şi halatul căzu pe podea. Tweedy îi aduse imediat altul. Nemulţumirea lui Endicott clocotea adînc şi era gata să izbucnească. În cele din urmă, cu toată enervarea, reuşi totuşi să se îmbrace. Intrară unul după altul în sala de operaţii şi se înşirară în jurul mesei.

Degetele doctorului Lane tremurau cînd potrivi masca de narcoză pe obrazul doamnei Dexter. Endicott observă şi încruntă din sprîncene. Se uită pe fereastră pînă cînd respiraţia din ce în ce mai grea a pacientei îi anunţă că anestezia a început să-şi facă efectul. Lane ridică privirea, strînse uşor buzele şi le făcu un semn cu capul.

Rotiţele unui ceas fabricat în Elveţia n-ar fi putut funcţiona cu mai multă precizie decît grupul acestor cinci oameni din apropierea mesei de operaţie. Endicott dădu instrucţiunile necesare lui Paige şi Ogilvie, aceasta le comunică celorlalte două infirmiere, Tweedy şi Larimer, dar aici toate ordinele se dădeau exclusiv prin semne. Endicott începu să lucreze cu mai multă repeziciune ca de obicei.

Cei doi chirurgi deschideau palmele mîinilor fără să ridice fruntea şi indiferent care ar fi fost instrumentul de care aveau nevoie, acesta era imediat aşezat în palma lor; ceilalţi stăteau la pîndă, mereu atenţi. Un bisturiu pentru doctorul Endicott, un tampon care trecea repede din mîna domnişoarei Tweedy în mîinile doctorului Paige, o pereche de cleşti pentru doctorul Paige, o tamponare grăbită pe care o făcea domnişoara Larimer, alt cleşte pentru doctorul Paige pe care i-l dădea Ogilvie, alte tampoane de vată pentru Tweedy, întinse de Larimer; o serie întreagă de cleşti pentru doctorul Paige, un ghem de tifon pentru Tweedy, un nou cleşte pentru Paige, foarfecele cu mînerul lung pentru Endicott — urmează o aşteptare chinuitoare, şi toţi stau încremeniţi. Larimer aştepta, cu firul pentru legat. Ogilvie ţinea gata un nou mănunchi de cleşti. Endicott clătină din cap, ceea ce însemna că nu mai are nevoie, deoarece în cavitatea făcută de incizie nu mai avea loc să le aplice. Ogilvie simţi o sufocare subită, aproape imperceptibilă. Endicott încruntă sprîncenele.

— Dă-mi cleştele să-l ţin eu, doctore Paige, şi dumneata vei face legătura, zise doctorul Endicott cu glasul sugrumat.

Paige constată că pedicula arterei a fost tăiată prea scurt pentru ca legătura să poată fi sigură. Potrivi firul cu mare greutate şi-l strînse cît mai scurt posibil. Cu o evidentă ezitare, Endicott slăbi strînsoarea cleştelui, apoi îl scoase cu totul. Aştepta cu respiraţia întretăiată. Chirurgul gîfîia şuierător, ca şi cînd ar fi urcat o scară în fugă. Comisese două greşeli grave. Din pricina emoţiei şi a enervării nu avusese prudenţa să taie învelişul arterei renale cu mai multă grijă şi retezase vena prea scurt pentru ca legătura să mai poată rezista presiunii...

Pedicula elimină încet nodul strîns de doctorul Paige.

— Ce greşeală grosolană am comis ! exclamă Paige cu glasul sugrumat, cînd văzu că sîngele începu să gîlgîie. Ar fi trebuit să string legătura mai tare. O, Doamne Dumnezeule !

În aceeaşi clipă îşi deteră seama că sînt neputincioşi în faţa acestei hemoragii atît de abundente. Tampoanele nu mai puteau folosi la nimic. Sîngele începuse să se scurgă gîlgîind din rană, în picături grele şi repezi, pînă cînd făcu o baltă sub masa de operaţie şi imediat după aceea picăturile deveniră o şuviţă constantă.

Liniştea chirurgului şef se topi toată dintr-odată, iar acum oferea un spectacol îngrozitor celor ce-şi închipuiseră despre el că este invulnerabil. Endicott părea că se îneacă şi miinile începură să-i tremure. Ogilvie aruncă o mînă de tifon în rana deschisă. Zbieră la ea să scoată tampoanele şi, apucînd un cleşte, începu să răscolească frenetic, în nădejdea că va putea descoperi pedicula lunecoasă în adîncul acestui şuvoi de sînge.

— Va trebui să facem imediat o transfuzie, ordonă el cu glasul sugrumat. Apoi întinse cleştele spre Paige: ia-l dumneata; încearcă, poate reuşeşti să faci ceva.

Căutarea frenetică a pediculei începu din nou.

— Cum merge pacienta, doctore Lane? întrebă Endicott, fără nici o legătură cu spectacolul tragic ce se desfăşura în faţa ochilor lor.

Lane clătină din cap şi închise valvele. Domnişoara Tweedy se întinse fără cunoştinţă în mijlocul bălţii de sînge. Ogilvie tam-

ponă sudoarea de pe obrazul livid al doctorului Paige. Hemoragia începuse acum să slăbească. Aproape încetase. Tensiunea pacientei nu mai avea putere suficientă pentru a face sîngele să curgă.

Endicott şi Paige începură să se spele, dar nici nu vorbeau şi nici nu se uitau unul la altul. Chirurgul şef respira şuierător. Paige era atît de îngrozit, încît lacrimile îi curgeau pe obraji, dar nu mai încerca să şi le şteargă.

Două infirmiere începură să spele linoleumul de sub masa de operaţie cu apă adusă în găleţi. Trupul inert fusese dus pe targa cu rotile în camera de dincolo de vestibul. Domnişoara Tweedy sta aplecată peste o chiuvetă şi vomita, iar Larimer o ţinea de frunte şi părea gata să leşine.

Paige nu pierdu prea mult timp cu spălatul. Se repezi într-un suflet la vestiar şi îşi îmbrăcă hainele de oraş. Părea că nu se mai gîndeşte la nimic altceva decît să plece cît mai repede. Mîinile îi tremurau cu atîta violenţă încît abia reuşi să-şi încheie nasturii hainelor.

Frances Ogilvie îl aştepta pe coridor. Se prefăcu că n-o vede şi se repezi spre cabina ascensorului. Fata se luă după el şi-l apucă de braţ.

— Unde pleci ? strigă ea. Aşteaptă ! Am văzut tot ce s-a întîmplat şi nu voi ezita să spun adevărul.

— Nu te amesteca în ce nu te priveşte ! ţipă doctorul Paige cu brutalitate. Greşeala a fost comisă de mine, şi am recunoscut-o în faţa tuturor. Atît cred că ajunge. Dumneata să-ţi vezi de treaba dumitale !

Ascensorul era ocupat. Dar el n-avu răbdare să mai aştepte, aşa că se desprinse din mîna domnişoarei Ogilvie, care se uita la el cu ochii plini de lacrimi, şi se repezi spre scară. Fata se luă după el, plîngînd cu sughiţuri. Dar între etajul al treilea şi al doilea reuşi să scape de ea. Auzi în urma lui un ţipăt care tremură în josul scării:

— Fii sigur că vei regreta ceea ce faci acum !

În holul de la intrare inspectorul Watts strigă după el, dar Paige nu se opri. La ieşire se lovi de doctorul Ted Rayburn care era în serviciul spitalului. Împreună cu el era şi Bennie Booth,

unul dintre puţinii colegi cu care în ultimii doi ani se împrietenise.

— Unde alergi în felul acesta? strigă Rayburn şi ridică braţele deasupra capului. Ce s-a întîmplat cu dumneata? Eşti alb la faţă ca un mort!

— Îţi vor spune cei din spital, răspunse Paige din fugă şi-şi continuă drumul, fără să se oprească.

După ce ajunse la poartă, chemă un taxi şi dădu şoferului adresa locuinţei sale. Nu răspunse băiatului de la ascensorul clădirii cînd acesta îl întrebă pentru ce nu s-a întors cu propria sa maşină.

Apartamentul era răcoros şi pustiu. Inagaki plecase probabil după cumpărături.

Paige îşi aruncă pălăria pe măsuţa din vestibul şi intră în bibliotecă. Deşi era obişnuit să nu bea niciodată, astfel că trecea drept abstinent, avea într-un dulăpior o serie de sticle de lichioruri pe care le adusese pentru cazul cînd avea invitaţi. Se apropie cu paşi întinşi de dulăpior şi după ce îşi turnă un pahar mare de coniac, îl sorbi dintr-o înghiţitură. Nefiind obişnuit cu băutura şi cum nu mîncase nimic de la orele şapte dimineaţa, acum fiind trecut de amiază, simţi cum capul începe să-i vîjiie. Telefonă apoi la garaj şi îi dădu ordin lui Pete să meargă să-i aducă maşina.

— Nu, Pete, nu s-a întîmplat nimic. Bagă maşina în garaj şi să mi-o aduci pe Sylvia acasă.

Rămase vreme îndelungată în picioare în faţa uneia dintre ferestrele luxosului său apartament şi în tot timpul acesta bătu enervat cu degetele în geam. Circulaţia de pe stradă se vedea ca o pată întunecată şi informă, din mijlocul căreia se ridica un murmur nedesluşit de maşini. Totul împrejurul său continua să se mişte ca mai înainte. Pesemne nimeni nu auzise încă despre catastrofa întîmplată la spital, aşa că nu înţelegeau cît de zadarnică este agitaţia.

Încercă să-şi recapituleze în minte drama întîmplată înainte de prînz, dar aceasta era prea recentă pentru a putea fi judecată cu sînge rece. În timpul cît făcuse drumul cu taxiul nu se putuse gîndi la altceva decît la prăbuşirea idolului său. Se vedea pe sine

alături de Endicott şi la fiecare mişcare i se părea că simte coatele şefului său care se mişcau în timpul cît se spălau pe mîini de sîngele care fusese vărsat inutil. O clipă avusese naivitatea să-şi închipuie că acest coleg al său, atît de mărinimos şi de generos, se va întoarce spre el şi-i va spune fără ezitare: „Newell, greşeala a fost comisă de mine. De această realitate sîntem amîndoi conştienţi. Cred că eşti convins că nu voi admite ca răspunderea acestui accident să cadă în sarcina dumitale". Se pregătise chiar să-i răspundă: „Cred că va fi mult mai bine să lăsăm chestiunea aceasta în starea în care se găseşte".

Fir-ar afurisit să fie Endicott ! Altceva nu găsise mai bun de făcut, decît să-şi bage miinile păroase şi obrazul în bazinul de porţelan şi să sufle ca o balenă, împroşcînd cu apă în toate părţile, dar fără să se uite la el şi fără să-i spună cel puţin o vorbă prietenească. Endicott se prăbuşise. Ce mai rămăsese din discursul său pompos pe care i-l ţinuse într-o seară în somptuoasa lui bibliotecă, despre loialitatea profesională şi inviolabilitatea jurămîntului lui Hipocrat (sau fusese poate Hipocrit) despre sacrificiu, despre datorie, care trebuie să primeze faţă de orice preocupare personală — din toate acestea n-a mai rămas nimic!

Gîndindu-se acum la el şi încercînd să-l examineze de pe soclul pe care i-l ridicase, Paige înţelese că dezastrul moral al lui Endicott nu era deloc de neprevăzut, cum îşi închipuise el la început. Îl văzuse cum în fiecare zi cobora ceva mai jos din sfera unde şi-l imaginase el. Problemele financiare începuseră să-l preocupe mai mult decît ar fi trebuit. Plasamentele pe care le făcea îi dădeau mult de lucru şi-i pricinuiau o mulţime de griji; întîlnirile lui de afaceri deveniseră un fel de preocupare perpetuă. Adeseori se întîmpla să fie toată noaptea în tren şi dimineaţa să se întoarcă la spital, pentru a face o operaţie pentru care nu era îndeajuns de pregătit lipsindu-i şi calmul necesar pentru a o executa cu sînge rece.

Cum a fost, de pildă, cazul domnişoarei Baldwin, nu mai departe decît joia trecută. Era vorba despre o apendicită simplă, pe care orice chirurg ar fi putut-o opera cu ochii închişi. Prin urmare nu era nevoie ca după ce i-a deschis abdomenul să-l

exploreze vreme de trei sferturi de ceas. Adevărul era că doctorul Endicott nu studiase înainte placa radiografică a pacientei. Seara din ajun fusese ocupat, căci ţinuse o conferinţă despre „diversitatea părerilor opiniei publice în legătură cu chirurgia" . Probabil în timpul cît ţinea în mînă placa radiografică a micii dactilografe el se gîndise la subiectul acestei conferinţe. Sau, şi mai probabil, se întrebase dacă acţiunile oţelului vor avea în aceeaşi zi un curs mai ridicat la bursă. N-avea nici o importanţă că pacienta va fi obligată să stea în pat cu zece zile mai mult decît ar fi trebuit. Şeful nu se sinchisea de aşa ceva !

Nu, această prăbuşire a lui Endicott nu era consecinţa unei singure greşeli fatale. Prăbuşirea începuse mai demult, pentru a se desăvîrşi abia acum. Paige admise că de la bun început s-a temut să o lase pe doamna Dexter în grija lui Endicott pentru a fi operată. La fel şi bătrînul doctor Lane, care-şi manifestase aceeaşi temere. Lane era un om cinstit, cu toate că tuna şi fulgera împotriva plutocraţiei şi a banului care este distrugătorul sufletelor. Probabil că, la urma urmelor, el singur era cel care avusese dreptate. Adevărul era că banii nu-i făcuseră lui Endicott nici un serviciu. Bogăţia îl făcuse să fie mereu violent şi arogant. Iar astăzi, cînd suferise o înfrîngere atît de crîncenă, dovedise că este un laş.

Îşi simţi arterele de la tîmple bătînd cu violenţă. Nu voia să se zbuciume gîndindu-se la ticălosul de Endicott. Intră din nou în bibliotecă şi după ce-i scrise lui Watts o scrisoare în care-i spuse că-şi dă demisia din postul pe care-l avea la spital, notă adresa pe plic şi se îndreptă din nou, clătinîndu-se,spre dulapul din care scoase sticla şi-şi mai turnă un pahar de coniac. După ce-şi simţi gîndurile ceva mai limpezi, se apropie de fereastră şi îşi aduse aminte de doamna Dexter.

În adîncul sufletului el simţise demult apropierea acestui deznodămînt. Rămase mirat cînd constată că amintirea doamnei Dexter a reuşit să-l liniştească. De aici înainte, toată viaţa va fi torturat de amintirea acestei tragedii. I se părea straniu, dar cu toate acestea vederea trupului ei fără viaţă, întins pe masa de operaţie, începea să se şteargă în faţa ultimei lor întîlniri, aşa cum o văzuse în camera ei. De o linişte fără egal, părea că acum

n-o mai interesează nici ezitările, nici nepriceperea, nici spaimele vieţii pămînteşti, ci părea un simbol desăvîrşit al stăpînirii de sine.

Uneori îşi permisese să zîmbească îngăduitor, cînd, aşezat în apropierea patului ei, doamna Dexter începea să-i vorbească despre ceea ce ea numea „posibilitatea" unui echilibru al personalităţii". În alte împrejurări ar fi fost convins că o frază ca aceasta l-ar fi scos din fire. Oamenii care au obiceiul să vorbească prea mult despre *ceea ce ar trebui să facă* sînt de obicei plicticoşi şi în majoritatea cazurilor se dovedesc cu totul lipsiţi de valoare morală.

Dar cînd doamna Dexter începea să vorbească despre „echilibrul personalităţii" te simţeai înviorat. O asculta cu plăcere, deoarece se vedea destul de limpede că ea crede în temeinicia afirmaţiilor ei. Venea la ea în fiecare zi numai pentru a o putea asculta. Însăşi pronunţarea acestei fraze dădea cea mai frumoasă expresie buzelor ei nobile. În afară de asta, teoria emisă de ea era un plăcut subiect de conversaţie; teoria aceasta semăna în oarecare măsură cu casele de carton care sînt foarte frumoase, dar numai pînă începe ploaia.

Ca s-o necăjească, îi spusese şi ei aceste cuvinte, dar ea îi răspunsese zîmbind şi fără să se supere:

— Dacă nu mă înşel, tocmai acum cerul nu este prea senin deasupra casei mele. Acesta însă nu este un motiv ca eu să mă las înfrîntă.

— Nu, doamnă, sînt convins că dumneavoastră nu vă veţi lăsa înfrîntă, îi răspunsese el cu toată convingerea, dar asta nu se va întîmpla datorită ciudatei dumneavoastră teorii. Această teorie nu confirmă convingerile doamnei Dexter, ci doamna Dexter cu afirmaţiile ei confirmă teoria pe care o susţine. Dar, la urma urmelor, ce importanţă poate avea dacă crezi cutare lucru sau cutare? Dacă glandele dumneavoastră funcţionează în mod normal, asta înseamnă că din punct de vedere biologic sînteţi aptă pentru a fi optimistă şi credinţa pe care o profesaţi vi se va părea întemeiată, fie că e vorba de Tatăl, de Fiul sau de Duhul Sfînt, de peregrinarea sufletelor sau de cultul mistic al focului. Oamenii care suferă de ciroză sau de dilataţia aortei vor

aduce flori ca să vă impodobească altarul şi-şi vor închipui că această credinţă v-a dat puterea să înfruntaţi loviturile şi furtunile vieţii, pentru a fi mulţumită de viaţa pe care o duceţi... Este aceeaşi situaţie ca şi cînd aţi aplicat marca „Rolls-Royce“ unei maşini de tuns iarba şi pe urmă v-aţi aştepta să plece singură din loc.

Îşi aducea aminte destul de limpede de răspunsul ei voios:

— Mai lasă-mă şi dumneata cu glandele dumitale! Ai face mult mai bine dacă ai interveni cu dărîmătura aceasta de spital să fie transformată într-un garaj modern şi frumos.

Conversaţia cu doamna Dexter era înviorătoare şi în atitudinea ei senină nu puteai descoperi nici o idee preconcepută. Şi, în plus, ştia întotdeauna cum să susţină o conversaţie.

Prima dată cînd, cu oarecare sfială, făcuse aluzie la teoria ei ciudată, el îşi închipuise că este vorba despre ceva cum ar fi un cult ezoteric şi încercase să-şi stăpînească un oftat. Ce păcat că această fermecătoare femeie se crede obligată să predice morala şi să propage apelurile impresionante ale cine ştie cărui predicator din colţul străzii!

Dar realizase foarte curînd că doamna Dexter nu era o neurastenică ipohondră şi că nu se interesa cu nimic mai puţin decît el de speculaţiile metafizice. Prevăzuse, de asemenea, că în astfel de chestiuni ea este mult mai bine pregătită decît el. Problemele care o preocupau pe ea aveau calitatea să-l incite şi nu vorbea despre ele decît cu ironie. Odată îi spusese: „Toate religiile nu sînt altceva decît mijloace de amăgire. Cele vechi sînt un fel de cloroform. Cele mai noi îţi oferă eterul amestecat cu ulei de verbină, într-o cantitate tocmai de-ajuns ca oamenii să rămînă molcşiţi şi să nu mai poată gîndi. Nici una nu este mai bună decît cealaltă“. Dar doamna Dexter nu era în stare să ia lucrurile acestea în bătaie de joc. Se mulţumea să încheie discuţia, făcînd un gest lipsit de orice patimă.

Uneori reuşea să-l facă să se mire, cînd o vedea cu cîtă amabilitate stăruie asupra tuturor problemelor care i se părea că fac parte din fatalismul pur.

— Mi se pare foarte ciudat, îi spusese el într-un rînd. Dumneavoastră îmi faceţi impresia unei femei blînde şi îngăduitoare,

şi totuşi credinţa aceasta a dumneavoastră este mai rezistentă decit oţelul. Aveţi un temperament de mistică şi cu toate acestea filozofia dumneavoastră ar fi în stare să dărîme zidurile de beton ale unei fortăreţe blindate.

Acum, femeia aceasta va rămîne pentru el un fel de inspiratoare permanentă. Miine, sau cel mult poimiine, o vor aşeza intr-un colţ retras al unui cimitir şi o vor lăsa acolo, ca să se prefacă din nou în pămint. Acest aspect îngrozitor al morţii omeneşti i se părea mai puţin respingător cind işi aducea aminte de afirmaţia ei, că face parte dintr-un „univers organizat" care, după părerea ei, era demn de tot respectul şi extrem de preţios.

Soneria de la intrare ţirii. În mod maşinal se îndreptă spre vestibul să deschidă uşa. Pete nu zise nimic, ci îi întinse capătul curelei prinse de zgarda ciinelui şi plecă, fără să mai aştepte mulţumirile lui. Cind încercă să-i desfacă zgarda, Sylvia începu să-i lingă mina, apoi îl urmă în bibliotecă şi după ce văzu că se aşeză în fotoliu, îi mirosi miinile şi începu să scincească, cu nările fremătind.

— Culcă-te ! porunci Paige şi intră în baie pentru a se spăla pe miini mai cu atenţie decit se spălase înainte de a pleca de la spital. După ce termină, se dezbrăcă şi dădu drumul duşului, apoi se săpuni vreme îndelungată şi, după ce-şi puse halatul, se îndreptă din nou spre dulăpiorul cu lichioruri, zicîndu-şi că de data aceasta va bea ceva care să fie mai puţin tare. Simţea că se clatină pe picioare. Îşi turnă un pahar de whisky. Din camera alăturată se auzi telefonul. Cu mintea tulbure, se tîrî pînă la canapea şi, după ce se întinse, adormi adinc.

Cind se trezi, era trecut de orele patru după-amiază. Îl văzu pe Inagaki stind în picioare în apropierea canapelei şi uitîndu-se speriat la el.

— Doctorul Rayburn vă cheamă la telefon, domnule, zise micul japonez, fără să clipească din ochi.

— Spune-i că am plecat de acasă, răspunse Paige cu glasul sugrumat. Dacă se întîmplă să mă caute cineva, îi spui că am plecat.

— Da, domnule, dar am apucat să-i spun că sinteţi acasă.

— În cazul acesta du-te şi spune-i că eşti un mincinos, deoarece eu nu sînt acasă!

Peste cîteva clipe Inagaki apăru din nou în faţa lui, în mînă cu un pahar înalt din care se auzea ţăcănitul bucăţilor de gheaţă. Sunetul era plăcut la auz şi Paige întinse mîna după pahar.

— I-ai spus doctorului Rayburn ce ţi-am poruncit?

— Da, domnule, dar mi-a răspuns şi dumnealui că sînt un mincinos. Va veni la dumneavoastră imediat.

— La asta mă puteam aştepta... Ce ai pus în paharul acesta?

— Limonadă, domnule!

— N-are nici un gust. Toarnă şi cîteva picături de gin.

Cînd se întoarse Inagaki îl găsi dormind, aşa că nu-l mai trezi, ci ieşi din cameră în vîrful picioarelor. Paige dormi intermitent; de fiecare dată cînd auzea sunînd telefonul tresărea, şi de fiecare dată întunericul părea tot mai adînc în jurul său. Din camera de alături i se părea că aude vocea lui Inagaki răspunzînd celor care întrebau de el. Într-un rînd îl auzi spunînd:

— Nu, domnişoară, doctorul Paige este la spital... Nu este? În cazul acesta nu ştiu ce să vă spun.

După ce mai trecu o vreme, i se păru că cineva vorbeşte lîngă el. Un miros înecăcios de amoniac îl făcu să deschidă ochii mari.

— Inagaki, adu repede o ceaşcă de cafea, dar să fie tare, zise doctorul Rayburn.

Se ridică într-un cot şi, după ce-şi trecu degetele delicate prin părul zbîrlit, încercă să zîmbească vizitatorilor săi.

— Iată-i că au venit la mine îndemnaţi de dragostea creştinească faţă de aproapele lor, începu el cu glasul solemn. Îndemnul sacrificiului, şi nimic altceva! Asta înseamnă că nici la tine acasă nu te poţi îmbăta în tihnă... Cum se poate să vă faceţi atîtea griji din pricina mea, dragii mei? Ambulanţa aţi adus-o?

Bennie Booth începu să rîdă, dar lui Rayburn îi fugiră colţurile gurii în jos şi încruntă din sprîncene.

— Dacă ai fi avut obiceiul de a te îmbăta în tihnă la tine acasă, poate n-ar fi fost nevoie să apelez la ajutorul colegului nostru. Ia paharul acesta şi bea, încheie el, şi cu mîna stîngă încercă să-i ţină punga cu gheaţă pe creştetul capului, ca să nu alunece.

— Cred că ar fi mai bine, dacă nu vrei să mă vezi doar pe mine în stare de ebrietate, să iei şi dumneata ceva din dulăpiorul de acolo, zise Paige şi după ce sorbi din cafeaua fierbinte, simţi că gîndurile încep să i se limpezească.

Booth îşi spuse că propunerea nu era tocmai proastă. Ce rost avea să-l umilească pe colegul lor mai mult decît ar fi fost nevoie? Probabil se va simţi mult mai uşurat dacă-i va vedea că beau şi ei ceva. Ajutaţi de valetul Inagaki, care se uita la ei uimit şi nu era în stare să înţeleagă motivul beţiei stăpînului său, le veni să rîdă, deşi erau ei înşişi destul de speriaţi, apoi apărură din camera de alături, înarmaţi fiecare cu cîte un pahar mare de whisky cu sifon.

— Nu-l putem lăsa în starea în care se găseşte acum, murmură doctorul Rayburn la urechea colegului său. Cred că nu trebuie să rămînă singur, căci ar fi capabil să facă cine ştie ce imprudenţă. Pentru ziua de astăzi şi-a făcut de cap exact cît trebuie.

Se aşeză pe canapea, în apropierea prietenului său care se uita la el cu ochii umflaţi şi, prefăcîndu-se că se uită la paharul pe care-l ţinea în mînă, întrebă cu indiferenţă simulată :

— Te rog să-mi spui ce anume s-a întîmplat. Povesteşte-ne incidentul de azi dimineaţă. Sau poate preferi să nu vorbeşti despre afacerea asta decît mai tîrziu ?

— Nu voi vorbi nici acum şi nici de acum înainte ! răspunse Paige cu amărăciune. Inagaki, adu-mi şi mie un pahar din licoarea pe care ai servit-o acestor domni.

— Dar cu cît mai mult sifon, adăugă Bennie, întorcînd capul spre valet.

După ce paharul de whisky păru că a risipit o parte din ceaţa care i se aşezase pe creier, Paige se uită la ei şi începu:

— Totuşi există un amănunt pe care aş dori să-l cunosc şi eu. Spuneţi-mi, fata aceea şi tatăl ei cum au suportat această dureroasă lovitură ?... După operaţie... nu m-am mai întîlnit cu ei... N-am avut curajul să mai apar în faţa lor.

Booth şi Rayburn se uitară unul la altul, aşteptînd fiecare în parte să găsească un răspuns acceptabil la întrebarea pe care le-o puseseră. Bennie clătină din cap, dar Rayburn constată numaidecît

că Newell a observat ezitarea lor, şi îşi zise că ar fi bine să-i spună adevărul.

— Situaţia care a urmat a fost destul de grea, începu el cu glasul domolit. Fireşte, tu n-ai avut ocazia să citeşti ziarele de astă-seară. La bursă a fost o prăbuşire a valorilor. Toţi cei din oraş parcă şi-au pierdut capul. Se spune că acest Dexter a pierdut tot ce a avut şi odată cu el sînt ruinaţi foarte mulţi. Şi-a pierdut toată averea. Ruina a venit după accidentul de la spital, sau mai bine zis s-a adăugat acestei nenorociri, ceea ce a însemnat că lovitura a fost prea grea pentru el. Astăzi, pe la orele cinci după-amiază şi-a tras un glonte de revolver în inimă. Sinuciderea lui n-a fost un act săvîrşit cu metodă. Nu cunoştea anatomia zonei cardiace şi a mai trăit timp de două ore.

— Îngrijirile necesare i le-a dat Ted, interveni Booth. Tot timpul a fost în comă, fără să se trezească nici măcar pentru o singură clipă.

— Bennie vorbeşte despre Dexter, îl întrerupse Rayburn, convins că în felul acesta va putea uşura deznădejdea ce se vedea oglindită pe faţa lui Newell.

— Ce prostie ! murmură doctorul Paige. Dar fata s-a sinucis şi ea ?

— O, nu ! Am internat-o într-o cameră de la Parkway şi i-am administrat un somnifer, ca să se liniştească şi să poată uita, răspunse Rayburn, încîntat că-i poate da un răspuns mulţumitor. Atitudinea fetei a fost admirabilă, mai ales cînd te gîndeşti la nenorocirile prin care a trecut: moartea mamei pe masa de operaţie, sinuciderea tatălui şi pierderea întregii lor averi. Toate aceste lovituri s-au succedat într-un răstimp de cel mult opt ore. Probabil că în primul moment se simţea năucită de durere. La început n-a vrut să se culce, dar ne-am gîndit că va fi mai bine dacă va rămîne în spital. Am expediat mai multe telegrame în numele ei, dintre care una pentru sora mai mare. Această telegramă a fost trimisă pe adresa tinerei doamne care este plecată la Londra împreună cu ea.

— Dar... doctorul Endicott ce face ? întrebă Paige cu glasul sugrumat.

— Hm ! răspunse Bennie. Canalia aceasta ! Dar şi dădu imediat seama că a pornit pe un drum greşit şi adăugă: trebuie să-ţi spun că a fost foarte ocupat. Se spune despre el că ar fi pierdut sume extrem de importante în urma prăbuşirii valorilor la bursă.

Newell îi întrerupse efuziunile lipsite de respect faţă de superiorul său şi-i spuse că nu admite ca doctorul Endicott să fie judecat cu atîta lipsă de consideraţie, apoi se răsti la Bennie şi îi spune că este un beţiv ordinar care nu încearcă nici măcar să-şi ascundă invidia pe care i-o trezeşte un bărbat mai important decît el. Ca să înlăture neînţelegerea aceasta îşi mai turnară cîte un pahar de whisky. Cînd Inagaki încercă să atragă atenţia stăpînului că ar fi mai bine să renunţe, îl trimiseră imediat la culcare.

La ora două dimineaţa, după ce Paige adormi, fără să se mai trezească, Rayburn şi Booth trecură la bucătărie ca să mănînce nişte ochiuri şi o bucată de şuncă prăjită, apoi, ca să facă haz, aşezară un dop de plută pe creştetul statuetei lui Buddha, care aparţinea lui Inagaki. Înveseliţi de înfăţişarea caraghioasă a zeului, îşi spuseră că va fi mai bine să-i lase prietenului lor o amintire a vizitei de acum. Îi întinseră mîinile şi picioarele, apoi îi aşezară pe piept o cutie de conserve de ţelină, iar la picioare şi la cap puseră cîte o măsuţă pe care erau sfeşnice. Bennie vru să aprindă luminările, dar Rayburn, care era mult mai puţin ameţit, se împotrivi acestei nebunii.

La ora patru şi jumătate Paige se trezi şi fu uimit de situaţia în care se găsea şi care, în alte împrejurări, mai puţin tragice, i s-ar fi părut şi lui caraghioasă. Se ridică de pe canapea cu mare greutate şi murmură printre dinţi:

— În realitate, eu sînt un om mort... prin urmare, de ce să nu-mi facă şi această farsă sinistră ?

După ce gîndurile i se mai limpeziră, datorită unui nou pahar cu whisky, scrise o scurtă scrisoare comercială prietenului său Eugene Corley, tînărul asociat al biroului de notariat care se ocupa de administrarea averii sale, la fel cum înainte se ocupase şi de cea a tatălui său, fiind convins că nu va divulga nimic din ceea ce-i spune acum şi că instrucţiunile date de el vor fi urmate cu toată severitatea. I-ar fi făcut plăcere să poată sta de vorbă

cu acest prieten care era cu zece ani mai în vîrstă decît el. Își spuse că tocmai în scopul acesta va fi mai bine să adauge cîteva rînduri post scriptum la scrisoarea pe care i-o va trimite.

După ce o semnă, o puse în plic, îi aplică timbrele poștale și o așeză pe masa din bibliotecă, ca să fie cît mai la vedere, apoi îmbrăcă repede un costum sport și încălță niște pantofi cu tălpi duble, care să reziste la drumul pe jos. În acest timp Sylvia îl urmărea cu toată atenția, fără să-i scape vreo mișcare, învîrtindu-se în jurul lui și uitîndu-se la el puțin speriată cînd îl văzu că-și încheie șireturile pantofilor.

— Nu, Sylvia, de data aceasta tu vei sta acasă, zise el abătut și o mîngîie pe cap. Nu poți să mă însoțești acolo unde merg acum. Tu ești încă vie, prin urmare va trebui să profiți de această situație.

Îl urmă pînă la ieșire, și după ce Paige deschise ușa, se strecură pe lîngă el și se repezi, dintr-un salt, în vestibul. Încercă s-o determine să se întoarcă în casă, dar Sylvia profită de faptul că stăpînul ei nu putea să se răstească la ea, deoarece cu țipetele lui ar fi trezit toți locatarii. Prin urmare coborî scara, fără să-i pese de chemările și vorbele răstite ale stăpînului ei, care nu îndrăznea să ridice glasul.

Strada era învăluită de întunericul nopții și în împrejurimi părea că totul doarme. Vîntul de octombrie bătea aspru, venind din largul lacului.

Paige porni spre sud, mergînd cu pași hotărîți. Sylvia alerga mulțumită, cînd alături de el, cînd în urma lui.

III

Domnişoara Arlen şi Phyllis fuseseră de faţă la îmbarcarea colegelor lor pe bordul vaporului *Berengaria* şi acum erau în autobuzul care, în timpul după-amiezii, se întorcea la Londra.

Era o adevărată plăcere să-şi aducă aminte că le aşteaptă o vacanţă de şase săptămîni, în timpul cărora vor putea face tot ce poftesc, după canicula celor şaizeci de zile petrecute alergînd pe continent, din oraş în oraş. Mai ales Phyllis avea toate motivele să se bucure.

Înşirate în faţa bastingajului, excursionistele care se întorceau în patrie se uitau zîmbind la feţele ridicate spre ele — a lui Phyllis şi a domnişoarei Arlen — fără să încerce deloc să-şi ascundă invidia — căci toate le invidiau pentru vacanţa pe care o vor petrece împreună — în afară de Patty Summer, care se întorcea acasă pentru căsătoria ei, hotărîtă pentru ziua de 12 octombrie, şi de domnişoara Cogswell, care aştepta nerăbdătoare să-şi ia catedra în primire, odată cu începerea semestrului de toamnă. În cei douăzeci şi cinci de ani de slujbă, domnişoara Cogswell fusese adesecori criticată, dar cu toate acestea nimeni nu putuse spune despre ea că nu şi-ar fi luat această slujbă în serios şi că nu şi-ar fi făcut datoria.

Adevărul era că excursia făcută în vara aceasta fusese foarte reuşită. Domnişoara Cogswell, o autoritate recunoscută în domeniul istoriei şi al criticii de artă, fusese tot timpul o profesoară neînduplecată care îşi condusese elevele cu o solicitudine de multe ori tiranică, dar, cu toate acestea, se dovedise o organizatoare neîntrecută, cînd a fost vorba să le procure tot confortul de care aveau nevoie.

Atitudinea ei în această împrejurare fusese nu numai cea indicată, dar din prima zi sugerase acestor *tinere doamne* convingerea (nu le spunea niciodată domnişoare, deşi disciplina impusă de ea s-ar fi potrivit mai curînd unor fete de cincisprezece ani, decît celor care veniseră cu ea şi care aveau douăzeci şi doi), că au venit în Europa pentru motive serioase şi încerca să le inoculeze dorinţa mereu trează de a folosi fiecare clipă liberă pentru completarea şi desăvîrşirea educaţiei lor.

Un singur episod nenorocit avusese darul să tulbure pentru cîteva clipe armonia înţelegerii lor desăvîrşite. Incidentul se petrecuse la Milano. Adevărul era că seara li se păruse prea frumoasă şi prea blîndă pentru a se culca la ora nouă şi jumătate. Sosiseră la ora şapte cu trenul de Florenţa, unde petrecuseră o săptămînă întreagă cu acumularea intensivă a cunoştinţelor spirituale pe care le crezuseră necesare, astfel că un ceas de totală destindere li se părea acum foarte potrivit.

Domnişoara Cogswell tocmai începuse să facă o baie la picioare, căci tălpile i se umflaseră din pricina alergăturii, cînd al şaselea simţ, cu care se obişnuise să controleze şi să asculte tăcerea profundă a dormitoarelor, îi dădu de ştire că liniştea de la etajul pe care-l ocupau fetele la hotel Metropole era prea profundă pentru a fi reală. După ce se înfăşură într-un halat larg, ieşi din cameră în vîrful picioarelor şi se furişă în lungul coridorului de la etaj pentru a arunca o privire cercetătoare în camera fetelor, unde totul era învăluit în întuneric, iar paturile păreau vraişte. Constată că nici o mieluşea din turma lăsată în grija ei nu este acolo unde ar fi trebuit să fie.

Abia pe la orele unsprezece reuşi, împreună cu domnişoara Arlen, să dea de urma lor, în sala de consumaţie a cafenelei Cova, unde erau aşezate împrejurul unei mese rotunde, în faţa cupelor cu îngheţată, şi discutau mulţumite şi vesele. Înaintea fiecărei vinovate mai era şi o farfurie goală, dar cu urme de grăsime, dintre acelea care se întrebuinţează pentru *hors d'oeuvre*, şi un pahar gol, de forma celor întrebuinţate de obicei pentru a servi cocktail-uri. Ce scenă umilitoare! Tinerele doamne se simţiră exact ca nişte copii pe care părinţii i-au prins săvîrşind o faptă interzisă.

În drumul de întoarcere spre hotel, cînd domnişoara Cogswell pornise în fruntea grupului şi mergea cu paşi mari, tăcută, cu fălcile încleştate şi privirile pierdute departe în faţa ei, Phyllis Dexter rămăsese mai în urmă, ca să poată face drumul împreună cu domnişoara Arlen, care închidea acest cortegiu de vinovate pentru încălcarea disciplinei. Phyllis avea un cult al ei propriu, un fel de adoraţie faţă de încîntătoarea ei profesoară, şi se simţea foarte sfioasă din pricină că i oferise prilejul să fie nemulţumită de ea. În intimitatea sufletului ei, o compătimea de multe ori cînd se gîndea că este obligată să păstreze relaţii atît de strînse cu domnişoara Cogswell, cu care presimţea că ea însăşi nu are nici un fel de legătură sufletească.

— Îmi pare foarte rău de ceea ce s-a întîmplat, începu Phyllis cu glasul tremurînd de sfială.

— Probabil că peste un ceas îţi va părea şi mai rău decît acum, răspunse domnişoara Arlen cu indiferenţă. Ce amestec îngrozitor... cine a mai auzit de sardele în ulei şi îngheţată !

Phyllis observă că domnişoara zîmbeşte, dar îşi zise că nu e momentul cel mai indicat pentru a face glume şi, plecînd ochii în pămînt, îi răspunse cu părere de rău:

— N-ar fi trebuit să facem aşa ceva... Să vă obligăm să veniţi în căutarea noastră, cînd sînteţi atît de obosită.

— Nu sînt obosită, protestă domnişoara Arlen şi în glasul ei se simţi un tremur de ironie. Seara aceasta este încîntătoare şi toate stelele sînt la postul lor pe cer.

— Sînteţi extrem de amabilă ! răspunse Phyllis în şoaptă şi strînse cu putere braţul domnişoarei Arlen. Exact în clipa cînd vroi să-şi retragă mîna, înspăimîntată de gestul acesta îndrăzneţ faţă de profesoara Patricia Arlen, doctor în filozofie, Phyllis, încîntată, simţi o uşoară apăsare a braţului profesoarei, ca un răspuns la gestul ei prietenesc. Ochii i se umplură de lacrimi. Pînă acum o adorase pe domnişoara Arlen numai de la distanţă şi îşi pusese de multe ori întrebarea ce ar însemna oare pentru ea dacă ar reuşi să cîştige prietenia intimă a acestei femei distinse şi enigmatice. Avea senzaţia că a descoperit un secret. Domnişoara Arlen era şi ea o fiinţă omenească ! În adîncul sufletului ei era ca toţi ceilalţi oameni.

Ziua următoare nu făcu nici o încercare să adîncească prietenia dintre ele, pe care în ajun şi-o mărturisiseră cu atîta timiditate. Cu zîmbetul mereu pe buze, domnişoara Arlen rămase aceeaşi profesoară absentă şi imparţială. Dar înainte de sfîrşitul săptămînii se înţeleseră că în cazul cînd Phyllis va obţine aprobarea părinţilor ei, va mai întîrzia cîteva săptămîni la Londra, împreună cu domnişoara Arlen, care obţinuse un concediu de patru luni pentru a face studii speciale în biblioteca Muzeului Britanic. Numele profesoarei Arlen era cunoscut datorită celor două volume despre poeţii din epoca victoriană pe care le publicase şi acum plănuise să mai scrie o carte despre subiectul căreia nu vorbise încă nimănui: *Aspectele caraghioase ale Restauraţiei.*

Urmăriră de-a lungul cheiului vaporul *Berengaria*, care se desprindea încet, tras de remorcher, şi îşi fluturară batistele, în semn de urare pentru drum bun fetelor care plecau, timp în care Phyllis se întreba cîtă vreme va trebui să treacă pînă cînd vor reuşi să considere închis incidentul din seara aceea, pentru a simţi intimitatea obişnuită între ele. Dar tremura de mulţumire că, în sfîrşit, reuşise să rămînă singură cu domnişoara Arlen. Vor petrece cîteva săptămîni în strînsă intimitate şi vor dormi în aceeaşi cameră. Se simţea emoţionată şi puţin speriată. În orice caz, nu trebuia să uite de respectul pe care-l datora profesoarei sale.

Într-un tîrziu, domnişoara Arlen se întoarse, convinsă că a satisfăcut în întregime condiţiile obişnuite ale ceremonialului unei despărţiri ; se îndreptară împreună spre staţia autobuzului. Foarte curînd după aceea, se pomeniră că trec în goană pe High Street, mulţumite că au scăpat de dogoarea soarelui. După ce trecură dincolo de Bargate, domnişoara Arlen ridică mîna cu o mişcare de independenţă juvenilă şi-şi scoase de pe cap pălăriuţa cochetă, ca un protest împotriva atitudinii severe impuse de Miss Cogswell, şi zîmbetul cu care se întoarse spre Phylllis păru că ar vrea să-i spună: „în sfîrşit, acum sîntem libere să facem ce vrem!"

Phyllis simţi că de mulţumire i se taie respiraţia, văzînd cum domnişoara Arlen o tratează ca pe o prietenă, şi îşi aduse aminte

că nu trebuie să se lase ispitită de dorinţa de a uita deosebirea de poziţie şi de vîrstă dintre ea şi profesoară.

Preocupate de noutatea peisajului Angliei rurale şi al cîmpului patriarhal care fugea alături de maşina lor, nu schimbară aproape nici o vorbă pînă cînd ajunseră în apropiere de Winchester... Phyllis crezu de cuviinţă s-o întrebe:

— Sînteţi de acord ca mîine să vizităm din nou Tate Gallery ?

Îşi aducea aminte de cuvintele rostite de domnişoara Cogswel şi era convinsă că întrebarea de acum este foarte la locul ei.

Domnişoara Arlen făcu o strîmbătură, se uită la ea cu coada ochiului şi zîmbi. Un zîmbet ştrengăresc, după care-i făcu cu ochiul.

— Mîine vom vizita grădinile din Kew, răspunse ea categoric, şi ne vom trînti în iarbă, ca să urmărim norii călători. În timpul acestei excursii, prima dintre noi care va îndrăzni să vorbească despre artă va trebui să plătească masa pentru amîndouă.

Phyllis oftă liniştită.

— Mă simt acum atît de mulţumită de aventura noastră de la Milano ! Dacă n-ar fi intervenit acest incident, probabil aş fi acum în drum spre casă, împreună cu celelalte colege, şi n-aş fi rămas la Londra împreună cu dumneata. Dumneata singură ai înţeles într-adevăr ce s-a întîmplat în seara aceea.

— N-a fost tocmai greu de înţeles, răspunse domnişoara Arlen rîzînd. Mă aşezasem în faţa ferestrei camerei mele şi stăteam pe întuneric, cînd v-am văzut plecînd. Dorinţa voastră de a vă simţi libere, măcar pentru cîteva ceasuri, nu m-a mirat deloc.

Înainte de a ajunge la Basingstoke, putură constata că între ele s-a statornicit o armonie deplină şi că se înţeleg foarte bine. Phyllis părea încîntată de vederea Londrei, a cărei circulaţie devenea din ce în ce mai intensă. Domnişoara Arlen uitase cu desăvîrşire calitatea ei de profesoară.

Îşi transportară bagajele la un mic hotel din Bloomsbury, în apropierea Muzeului. Phyllis nu descinsese încă niciodată la un hotel atît de modest, dar acesta fusese ales de domnişoara Arlen, care dispunea de mijloace băneşti foarte reduse. Îşi desfăcură geamantanele şi îmbrăcară cele mai frumoase rochii pe care le

aveau. Phyllis constată cu discretă admiraţie că doamna Arlen, care era o fire foarte pedantă în ceea ce priveşte modul de a se îmbrăca, a devenit totuşi extrem de modernă în clipa cînd şi-a aşezat în dulap costumul pe care-l purtase în timpul călătoriei. Acum nu mai părea cituşi de puţin că ar fi o autoritate în domeniul artei şi literaturii. Luară hotărîrea să mănînce la *Trocadero* şi Phyllis reuşi să obţină favoarea de a oferi ea însăşi această mică sărbătoare. Cu liniştea caracteristică uneia care dispune de experienţa necesară în astfel de împrejurări, comandă mîncarea, în timp ce domnişoara Arlen păru cu totul mulţumită cu felurile alese de eleva ei.

— Sînteţi de acord ca drept aperitiv să luăm cîte un păhărel de sherry ? întrebă Phyllis cu sfială. După o zi atît de agitată, cu siguranţă vă simţiţi lipsită de putere.

— Cu plăcere, răspunse domnişoara Arlen. Dar nu din cauză că m-aş simţi obosită. În viaţa mea nu mi s-a întîmplat încă să mă simt atît de bine dispusă ca acum.

— Mi se pare că a trecut o veşnicie în ziua cînd dumneata ai devenit profesoara mea, zise Phyllis îngîndurată, în timp ce îşi sorbiră vinul şi se priviră una pe alta în adîncul ochilor plini de zîmbete.

Domnişoara Arlen încercă să-i dea un răspuns evaziv:

— Asta face parte din amintirile incarnaţiilor noastre anterioare, pe care ne vom strădui să le uităm.

După cină plecară să vadă spectacolul *Bitter Sweet*, şi la miezul nopţii se întoarseră la hotelul din Bloomsbury, cu o trăsurică veche de parcă ar fi fost rămasă din alte vremuri. Domnişoara Arlen părea tăcută şi îngîndurată. Puţin după aceea se culcară, fără să-şi mai spună nimic, dar în mod instinctiv Phyllis presimţea că piesa *Bitter Sweet* a fost cum n-ar fi trebuit să fie.

— Noapte bună, Phyllis, se auzi glasul domnişoarei Arlen care se cuibărise între perne.

— Noapte bună, răspunse Phyllis, apoi adăugă cu glasul stins, dar destul de îndrăzneţ: „Patricia" . În adîncul tăcerii din camera lor, îşi simţi inima bătînd speriată. Iată, a şi comis o imprudenţă chiar din prima zi, cu toate că se străduise să evite orice cuvînt care ar fi putut să tulbure relaţiile dintre ele.

Trecură cinci minute, dar spaima care o cutremura i se păru insuportabilă, aşa că adăugă cu glasul tremurînd de păreri de rău:

— Iartă-mă, domnişoară Arlen. N-ar fi trebuit să-mi permit faţă de dumneata această intimitate.

— Nimeni nu-mi spune Patricia decît atunci cînd se întîmplă să fie nemulţumit de mine, răspunse domnişoara Arlen aproape adormită. Cei care ţin la mine îmi spun întotdeauna Pat.

— Nu veţi considera... drept o impertinenţă din partea mea, dacă... îngînă Phyllis cu glasul sugrumat.

— Va fi o drăgălăşenie din partea dumitale, draga mea, răspunse domnişoara Arlen înduioşată.

Phyllis adormi, gîndindu-se că ar fi bucuroasă dacă mama ei ar putea vedea cît este de mulţumită. I se părea că vede zîmbetul doamnei Dexter cînd, la întoarcere, va începe să-i spună cum şi-a petrecut această vacanţă în tovărăşia domnişoarei Arlen, şi i se părea că o aude pe Sally Wolker exclamînd mirată: „Fugi, dragă, doar nu vrei să mă faci să cred că domnişoarei Arlen i-ai spus «Pat» ! Astea sînt invenţii de-ale tale !"

În timpul acestor zile fermecătoare înţelegerea dintre ele fu desăvîrşită, dar ar fi greşit să crezi că relaţiile lor s-ar fi oprit la un anumit punct, inerent deosebirii de vîrstă dintre cei douăzeci şi doi de ani, cîţi avea Phyllis, şi cei treizeci şi cinci, cîţi avea Patricia.

Fără îndoială domnişoara Arlen îşi regăsise avîntul tineresc dar, în orice caz, saltul uriaş îl făcu Phyllis, care alături de ea deveni mai matură. În realitate, nu era altceva decît o tînără fată seducătoare, care avea uneori micile ei supărări, dar care nu erau totuşi prea adînci şi nici de lungă durată. Din fire era extrem de susceptibilă şi o puteai răni foarte uşor, dar rănile acestea se vindecau repede şi definitiv. Pînă acum nu avusese încă parte de o rană prea adîncă şi care să nu se vindece niciodată. Însăşi domnişoara Arlen se ferise să-i vorbească despre cicatricile pe care le purta în suflet, ferindu-se astfel de dorinţa bolnăvicioasă de a se speria şi a o determina s-o compătimească. Preferase să-i spună cu totală indiferenţă despre suferinţa ei constantă şi, înţelegînd situaţia, Phyllis reuşi aproape instantaneu să facă un

salt în plină maturitate. Încercă chiar să-i propună un fel de consolare care să-i servească drept remediu.

Scena se petrecuse cît se poate de simplu. Făcuseră împreună o plimbare prin vechiul cimitir al catedralei Salisbury. Era o după-amiază de pe la mijlocul lui octombrie, cu lumină limpede, în care tremurau nuanțe de aur. Făcînd haz pe socoteala vechilor epitafe gravate pe pietrele funerare, acoperite de mușchi și roase de vreme, care vorbeau despre importanța soțului defunct în raport cu soția văduvă și neajutorată, conversația lor glumeață trecu în mod firesc la problemele grave și inevitabile ale căsătoriei.

— Mi se pare straniu că dumneata nu te-ai căsătorit pînă acum, zise Phyllis, și m-am întrebat de nenumărate ori cum ai reușit să scapi de această eventualitate.

— Sînt gata să-ți explic felul în care am reușit să scap, dar povestea va fi cam lungă.

Pat încerca să găsească tonul potrivit pentru mărturisirea pe care avea s-o facă, apoi, întorcînd privirea în altă parte, începu foarte liniștită:

— Bărbatul care mă interesa s-a îndrăgostit de sora mea.

Phyllis tresări și simți că i se taie respirația. Dar nu zise nimic, pentru că n-ar fi vrut să întrerupă mărturisirea, despre care se aștepta să fie lungă. Așteptă deci, cu privirile tulburate de spaimă.

— Asta-i tot, adăugă Pat pe același ton pe care Phyllis îl auzise de fiecare dată cînd profesoara își termina lecția începută. Da, asta ar fi tot, afară de faptul că invitațiile fuseseră expediate și că darurile de nuntă începuseră să sosească cînd i-am surprins îmbrățișați. Tocmai voiam să cobor în bibliotecă pentru a-i arăta noul meu costum de călătorie. Fratele meu — la care țineam foarte mult — s-a bătut cu el și a fost rănit, iar eu am căutat să evadez cît mai departe ; sora mea s-a căsătorit cu el și au copii pe care eu nu i-am văzut niciodată, iar mama trăiește în casa lor și toate rudele mele sînt în acel oraș, și tocmai de aceea eu mă voi mai putea întoarce acasă niciodată.

— O, draga mea, exclamă Phyllis îndurerată. Cum ai putut suporta această situație ?

— N-am reuşit niciodată s-o pot suporta în linişte, răspunse Pat abătută. Efortul pe care trebuie să-l fac pentru a duce viaţa înainte îmi taie orice elan, aşa că nu mai simt nimic.

— Nu se poate, Pat! exclamă Phyllis şi obrazul i se lumină de o nouă speranţă. Eu te simt sufleteşte atît de aproape de mine!

Pat oftă, apoi ridică fruntea şi zîmbi.

— Ştiu, draga mea. Am fost o egoistă, dar prietenia cu tine m-a inviorat. Mă mir cum contactul atît de asiduu cu mine nu ţi-a împietrit sufletul. Pentru mine ai fost o binefacere, mult mai mare decît ai putea să bănuieşti.

Phyllis murmură ceva în semn de timid protest şi, întinzînd mîna, o apucă pe Pat cu toată duioşia de braţ.

— Mi-ar face o enormă plăcere dacă ai vrea să stai de vorbă cu mama, zise ea cu glasul tremurînd de solicitudine. Ea are o extraordinară capacitate de a veni semenilor ei în ajutor. Pentru dumneata ar fi o surpriză nebănuită.

Pat ridică neîncrezătoare din umeri. În primul moment îşi spuse că a fost imprudent din partea ei să-şi descarce sufletul în felul acesta, căci se gîndi că doamna Dexter ar putea să-i propună un remediu metafizic, cu efecte magice, pe care i-l va administra însoţit de un surîs amabil şi indiferent: „ei, haide-haide, de aici înainte totul se va îndrepta". Închise ochii şi strîngînd din dinţi, clătină categoric din cap.

— Nu există decît un singur mijloc care m-ar putea ajuta, dragă Phyllis, şi mijlocul acesta este să pot uita. Oricît s-ar strădui mama dumitale, nu cred că în această privinţă va putea să-mi fie de vreun folos.

— Bine, dar eu tocmai la asta m-am gîndit, exclamă Phyllis mulţumită. Ea are calitatea să te facă să uiţi. Calitatea aceasta o deţine de la canonicul nostru, care i-a fost de mare ajutor după ce frăţiorul meu s-a înecat. Pe vremea aceea eu eram o fetiţă mică, dar cu toate acestea am avut şi eu ocazia să-l cunosc.

— Canonicul vostru? întrebă Pat cu glasul îmblînzit.

— Canonicul Harcourt, de la catedrala din oraşul nostru.

— Trebuie să ştii că eu nu sînt deloc evlavioasă.

— Nici el nu este evlavios!

— Nu vorbi copilării! răspunse Pat rîzînd.

— Vreau să spun că... amănuntul la care mă gîndesc eu nu face parte din domeniul credinţei; este ceva mult mai mare şi mult mai important decît atît. Voi încerca să ţi-l explic. Dar sarcina aceasta nu va fi tocmai uşoară, mai ales că eu n-am avut pînă acum niciodată ocazia să mă simt deznădăjduită. Îmi închipui că trebuie să fi trecut prin această stare sufletească pentru ca ceea ce-ţi spun eu să-şi poată face efectul. Cînd plantezi un pom, trebuie să începi prin a face o groapă.

— S-ar putea ca în cazul meu să-şi facă efectul pe care-l aştepţi, răspunse Pat cu indiferenţă. Haide, spune despre ce este vorba!

Întîrziară mai bine de două ore pe banca de piatră de la intrarea mănăstirii, cu picioarele îngropate în stratul gros de frunze scuturate şi veştede, în care Pat desena arabescuri cu vîrful umbrelei pe care o ţinea în mînă. Glasul lui Phyllis devenea din ce în ce mai solemn şi mai sigur, descriindu-i viziunea unei oaze pe care ea nu avusese niciodată ocazia să o dorească. Presimţea că ea nu este destul de pricepută pentru a o face pe Pat s-o înţeleagă, şi după ce sfîrşi expunerea ideilor fragmentare în legătură cu subiectul despre care vorbea, tăcerea adîncă ce urmă după aceea îi dovedi că n-a reuşit nici să o convingă şi nici să o emoţioneze pe Pat cu vorbele ei.

— Cred că am putut constata un reflex, continuă Phyllis care n-ar fi vrut să se dea bătută, o palidă lucire care, fireşte, nu poate fi considerată drept esenţă reală, între lucrurile şi monumentele vechi pe care le-am văzut în ultimele zile. M-am gîndit îndelung la această posibilitate. Îţi mai aduci aminte de vorbele pe care mi le-ai spus zilele trecute, cînd am stat alături pe banca învăluită de umbră din biserica Sf. Olaf şi ne uitam la bustul lui Elizabeth Pepy? Mi-ai vorbit despre toate încercările grele prin care a trebuit să treacă împreună cu Sam: au înfruntat incendiul Londrei, ciuma, războiul civil, spaimele, fuga şi deznădejdea. O vedeam stînd în faţa noastră, calmă şi senină. De afară, pe uşa deschisă a bisericii, se auzea murmurul monoton al circulaţiei de pe stradă: „Go ahead, go ahead!" şi cadenţa copitelor care răsunau pe pavajul de piatră. Treceau aceleaşi

trăsuri grele şi în hamuri se opinteau aceiaşi cai ca odinioară, îndemnaţi şi biciuiţi de aceiaşi vizitii grosolani; Elizabeth stătea pe soclul ei, fără să-i asculte, deşi îi auzea, fără să-i aprobe, dar îi accepta... Nu cred că voi fi în stare să-ţi explic problema aceasta într-un fel care să ţi se pară mai limpede. Dar se poate ca exemplul pe care ţi l-am dat să nu aibă nici o legătură cu ceea ce am încercat să te fac adineauri să înţelegi... Nu pot să-ţi spun altceva decît că vreme de o clipă, cît am întîrziat în biserica Sf. Olaf, mi-am simţit sufletul copleşit de un val de înţelegere. Aşa că mi-am zis: dacă se va întîmpla vreodată să mă simt deznădăjduită, mi-ar face plăcere să mă pot refugia într-un loc ca acesta, unde zbuciumul şi durerile prezente se înfrăţesc cu cele din trecut, iar durerile mele se vor amesteca în ţărîna şi tăcerea în care s-au prăbuşit cele ale Elizabethei.

Întinse mîna fierbinte, care tremura uşor din pricina emoţiei, şi îşi trecu braţul în jurul umerilor lui Pat.

— Eşti în stare să înţelegi starea de spirit în care mă găsesc ? Sau crezi că tot ce-ţi spun eu acum nu sînt decît prostii ? Am vrut să-ţi vorbesc despre desfăşurarea la infinit a circulaţiei care trece indiferentă „înainte, mereu înainte" ... Acum trei sute de ani mica şi sensibila Elizabeth Pepy a fost prinsă în vîrtejul acestei circulaţii, tîrîtă şi martirizată de ea, înspăimîntată şi sedusă de amăgirea ei... iar astăzi este rîndul Patriciei Arlen şi al lui Phyllis Dexter. Dar partea importantă este că lumea merge înainte, a mers fără încetare şi va merge şi de aici înainte cum a mers la început, cum merge astăzi şi cum va merge mereu, şi că în mijlocul acestei mişcări continue durerile mele au atît de puţină însemnătate... Înţelegi acum, Pat, ce vreau eu să-ţi spun ?

— Phyllis, draga mea, ceea ce mi-ai spus tu nu explică nimic, ci este un fel de calmant. S-ar putea ca acest calmant să fie în oarecare măsură de folos, dar foarte puţin... Vrei să afirmi, continuă ea cu oarecare ezitare, vrei să spui că noi sîntem cu toţii stăpîniţi de ceva mult mai mare şi mai puternic decît noi, ceva care există de la începutul începuturilor, ceva inevitabil, căruia trebuie să ne supunem şi să-l urmăm, chiar împotriva voinţei noastre ?... Asta este, dacă mă obligi să-ţi spun adevărul, un fel de *fatalism* !

Phyllis clătină din cap cu toată energia.

— Nu este deloc. Fatalismul implică noţiunea de mişcare pe circumferinţă. Mişcarea despre care vorbesc eu reprezintă progresul... Fatalismul afirmă: „am fost prins în vîrtejul destinului care mă obligă să mă mişc. Nu înţeleg nimic din ceea ce se întîmplă cu mine, prin urmare sînt obligat să mă supun acestui impuls şi să mă las în voia lui, chiar dacă ar fi să mă strivească". Acesta este fatalismul... Teoria în care cred eu admite vîrtejul, dar acesta se mişcă înainte, în loc să se învîrtească pe loc. Şi în loc să te oblige să te resemnezi, cum face fatalismul, această teorie mult superioară te invită să înţelegi ! Ea îţi spune: „ urmează-mă, dar încearcă să umbli cu ochii deschişi" !

— Invitaţia aceasta merită să te gîndeşti la ea ceva mai îndelung, încuviinţă Pat.

— Aş ţine enorm de mult ca mama să poată sta de vorbă cu dumneata despre lucrurile acestea, oftă Phyllis. Felul în care le explică şi felul în care practică această teorie este adorabil.

Phyllis plecase în grabă, să-şi cumpere un film pentru aparatul fotografic de la un mic magazin din Southampton Row. Astăzi trebuiau să viziteze vechea piaţă *Caledonian Market*. La ora şapte, cînd se treziră din somn, străzile erau acoperite de ceaţă groasă, dar acum începuse să se risipească. Fără îndoială, pînă cînd vom ajunge la destinaţie, făcînd drumul cu metroul, va răsări şi soarele. Phyllis aşteptă apariţia soarelui cu toată nerăbdarea, deoarece din pricina ploii continue, în timpul ultimelor trei zile, nu putuseră părăsi hotelul.

În timpul absenţei lui Phyllis, domnişoara Arlen primi cablograma. Se aşeză pe un scaun şi, acoperindu-şi obrazul cu mîinile, se întrebă cum va putea aduce la cunoştinţa lui Phyllis această ştire îngrozitoare. Fata trebuia să se întoarcă din moment în moment, cu obrazul strălucind de mulţumirea că vor putea pleca în excursie. Uşa camerei se deschise brusc:

— Eşti gata ? Peste un ceas sau cel mult două va fi o vreme adorabilă... Nici nu-ţi vine să crezi !... Ce ai, draga mea ? Nu te simţi bine ?

— Phyllis, spune drept, nu te superi dacă nu vom merge astăzi la Caledonian Market ? Excursia aceasta nu mă tentează deocamdată. Probabil m-a deprimat şi ceaţa aceasta. Ce ai zice dacă am merge la Sf. Olaf să o vedem pe Elizabeth ? Mie mi-ar face multă plăcere. Aş avea ocazia să verific şi mica dumitale teorie. Vrei să mergem ?

— Sigur că vreau, răspunse Phyllis mulţumită, dar în acelaşi timp şi puţin deprimată de tristeţea vizibilă a profesoarei sale. Vom vizita altădată piaţa Caledonian Market... În acelaşi timp cred că voi fi foarte mulţumită după ce o voi vedea încă o dată pe Elizabeth.

Cea mai mare parte a drumului îl făcură cu autobuzul, aşa că nu vorbiră prea mult. Pat părea atît de deprimată încît Phyllis îşi spuse că tăcerea va fi cel mai bun mijloc pentru a o face pe prietena ei să se liniştească. Dar era ferm hotărîtă ca după ce vor ajunge la biserica Sf. Olaf să facă ceva în interesul ei. Probabil va reuşi s-o determine să înţeleagă sentimentele de care fusese ea însăşi stăpînită în mijlocul acestui lăcaş plin de linişte şi împăcare.

Cînd sosiră la destinaţie, constatară că este abia ora zece şi bisericuţa era pustie. Înaintară în lungul aleii centrale şi se aşezară pe prima bancă, de unde puteau vedea în naosul bisericii bustul de marmură al Elisabethei. Cîteva minute nici una dintre ele nu spuse un cuvînt.

Apoi, cu totul pe neaşteptate, un hohot de plîns o făcu pe Phyllis să tresară din adîncul visurilor ei. Se întoarse spre Pat şi constată că are obrazul plin de lacrimi. O apucă de mînă şi o întrebă cu glasul în şoaptă, în care tremura un crîmpei de nădejde:

— Dumneata nu-l auzi, draga mea ?

— Cred că n-are nici o importanţă, răspunse Pat cu glasul stins, de vreme ce-l auzi dumneata.

— Da, eu îl aud ! răspunse Phyllis cu glasul plin de încredere. Simt chemarea aceasta cum tremură adînc în mine ! „Înainte ! Înainte !“ într-un scop care trebuie să fie realizat nu numai de Elizabeth, de dumneata sau de mine...

Pat se intoarse spre ea şi-i luă mina in miinile ei reci, ca să-i spună cu glasul inecat de plins:

— Mica mea Phyllis, va trebui să-ţi spun... S-a intimplat ceva ingrozitor... Crede-mă, aş fi preferat să mi se fi intimplat mie, decit să ţi se intimple dumitale ! O nouă tragedie...

Phyllis păli la obraz şi se uită la ea cu ochii speriaţi, ca şi cind ar fi incercat să descifreze trăsăturile crispate ale obrazului său. O intrebă cu glasul stins şi aproape sugrumat:

— Pat, ce vrei să spui?

Cu miinile tremurinde, Pat scoase din geantă hirtia de culoare galbenă şi impăturită, şi după ce o lăsă in mina lui Phyllis, ii inchise degetele peste ea. Se lăsă apoi in genunchi şi işi culcă fruntea pe braţele incrucişate strins...

Vuietul neintrerupt al acestui vechi cartier li se părea că le vijiie lugubru in auz.

Phyllis se uită la telegrama lui Grace, care fusese expediată pe adresa domnişoarei Pat.

TATA ŞI MAMA AU DECEDAT ASTĂZI DUPĂ-AMIAZĂ. PREVIN-O PE PHYLLIS CU TOATĂ PRUDENŢA

Hirtia ii scăpă incet dintre degetele destinse şi căzu pe pietrişul aleii.

Rămase complet năucită şi i se păru că nu mai simte altceva decit deznădejdea neagră şi rece care-i incingea trupul ca o armură de gheaţă. Vuietul acestui cartier de oraş străin, care o impresura din toate părţile, o făcea să simtă şi mai dureroasă senzaţia că se găseşte departe de casă. Nici un sunet din adincul acestui vuiet metalic şi tumultuos nu semăna cu ceea ce ar fi auzit sau i-ar fi fost drag inainte de asta. Pină şi umerii girboviţi ai femeii ingenuncheate alături de ea i se păreau cu desăvirşire străini. Se simţea singură, cum nu fusese niciodată pină acum.

Apoi, cu totul pe neaşteptate, lacrimile incepură să-i izvorască de sub pleoape, lacrimi grele şi fierbinţi care i se păru că o uşurează. Menghina pe care o simţise in git şi era gata s-o sugrume se mai destinse puţin. Îngenunche pe pipăite şi se strinse tremurind in apropierea Patriciei, care intinse braţul şi i-l trecu in jurul mijlocului.

Rămaseră vreme îndelungată îngenuncheate una lîngă alta. Phyllis lăsă drum liber lacrimilor şi hohotele plînsului ei parcă-ţi însîngerau sufletul. Bătrîna soţie a paracliserului, trecînd prin apropierea lor, le văzu şi, făcîndu-i-se milă de ele, le aduse un pahar cu apă. Pat îi zîmbi recunoscătoare, dar nu vru să tulbure durerea lui Phyllis. Plînsul fetei se domolea din ce în ce. În cele din urmă, Phyllis se linişti. Pat aştepta cu răbdare. Ceasornicul unui turn din apropiere bătu jumătatea orei. Apoi, cu totul pe neaşteptate, Phyllis îşi îndreptă trupul şi păru că ascultă. Pat se trezi brusc din adîncul visurilor ei, trasă violent de mîna tinerei fete, care o apucase de braţ.

— Ce este, draga mea ? întrebă Pat.

— Ascultă ! zise Phyllis în şoaptă şi se uită la ea cu ochii mari. Pat — pe buze îi tremură un zîmbet de extaz — *se aude chemarea !*

IV

Printre cei care veneau la canonicul Harcourt pentru a-i cere sfatul, se găseau şi oameni care erau miraţi că, deşi omul acesta dispunea de o personalitate remarcabilă şi greu de definit, totuşi felul său de a judeca şi atitudinea faţă de vizitatorii săi se datorau în primul rînd vieţii monastice.

Trinity Cathedral era una dintre instituţiile cele mai respectate din Middle West şi se bucura de această reputaţie de mai bine de un secol. Reputaţia şi-o datora, în parte, şi stilului ei arhitectural care-i da o mărcaţă înfăţişare gotică, copiată după catedrala din York. Probabil impunătoarea ei înfăţişare era exagerată şi de faptul că se găsea la încrucişarea a patru artere de circulaţie, dintre care Lake Avenue era cea mai importantă din întreg oraşul. În afară de asta, impunătoarea clădire era situată faţă în faţă cu superbul Madison Park şi perspectiva aceasta punea în valoare turlele ei masive şi arcadele falnice ale intrării şi ale ferestrelor.

Dar celebritatea instituţiei Trinity Cathedral se întemeia pe ceva mult mai intangibil decît aspectul exterior. Îşi cîştigase o reputaţie de stabilitate datorită faptului că reuşise să treacă nevătămată prin crizele de efervescenţă violentă care cutremuraseră pînă la temelii multe instituţii de aceeaşi categorie. Trinity rămăsese cu totul indiferentă faţă de toate valurile de contagiune emotivă. Bisericile din vecinătate se simţeau uneori deznădăjduite de ezitarea sau de refuzul ei categoric de a participa la cruciadele lor zgomotoase, şi nenumăraţi apostoli ai dezastrului o acuzaseră de totală indiferenţă faţă de apropiata catastrofă ce ameninţă universul. Trinity rămasese întotdeauna

neînduplecată și calmă, mulțumindu-se să răspundă de fiecare dată: „În toate vremurile de frămîntări și de belșug nejustificat, ferește-ne pre noi, Doamne, de orice ispită".

Reușise să-și păstreze demnitatea chiar în timpul marelui război, urmînd o linie de conduită complet imparțială, pînă în ziua cînd guvernul își defini atitudinea în mod oficial. Dar atitudinea aceasta îi atrăsese nenumărate filipice din partea profeților care-și pierduseră răbdarea și care încercau să se aventureze în violente polemici, susținuți și de credincioșii întărîtați pînă la ultima limită.

Imediat după aceea, acceptă cu toată convingerea sacrificiul patriotic impus de situație, fără să degenereze în exagerări, dar, ca de obicei, și această atitudine fu interpretată de cei interesați drept dovadă a obișnuitei ei indiferențe.

Totuși cei de la Trinity Cathedral nu se lăsară intimidați.

Și în vreme ce în fiecare duminică în celelalte biserici „Kaiserul" era spînzurat și stigmatizat, conducătorii ei se mulțumeau să intoneze obișnuitele imnuri care îi scoteau din fire pe cei interesați: „Mîntuiește-ne și scapă-ne pre noi de vrăjmașii noștri!".

După ce se încheie pacea și pentru pacifismul creștin păru că a sosit din nou momentul să abordeze ramura de măslin, bisericile vecine cu Trinity Cathedral începură să emită una după alta rezoluții — care mai de care mai deplasate — și unele dintre ele merseră atît de departe, încît făcură legămînt solemn că nu vor mai ridica armele împotriva nimănui, oricare ar fi motivele nemulțumirii lor. Dar Trinity se feri și de această dată să se angajeze la ceva. Cînd i se ceru în mod stăruitor să-și precizeze atitudinea, conducătorii catedralei răspunseră că ei vor mai aștepta să vadă ce întorsătură vor lua evenimentele, ca abia după aceea să ia o hotărîre. Membrii mai tineri ai clerului păreau că nu sînt de acord cu această tergiversare și spuneau că cei de la conducere suferă de un rău care foarte curînd îi va doborî. Dar, cu toate acestea, catedrala continuă să funcționeze exact ca și înainte, cu desăvîrșire indiferentă față de profețiile celor interesați.

În turnul din partea de răsărit a catedralei era instalată o serie de clopote muzicale de mare valoare, care de la ora patru-cinci, cîntau în fiecare zi irmoasele istorice ale bisericii anglicane şi, conform tradiţiei, programul acesta de muzică religioasă începea şi se termina de fiecare dată cu: „O, God, Our Help in Ages Past", care reprezenta însăşi deviza catedralei.

Un grilaj înalt de fier forjat împrejmuia clădirea din trei părţi şi părea că are drept scop să ţină catedrala cît mai departe de vîrtejul preocupărilor profane, dar această precauţie părea de prisos, deoarece *Trinity* nu avea deloc nevoie să-şi manifeste în felul acesta totala indiferenţă faţă de modernismul contemporan.

Dincolo de clădirea principală a catedralei se găsea casa episcopului, casa parohială şi casa în care era reşedinţa rectorului, canonicul Harcourt.

Se spunea că într-un colţ mai depărtat al casei parohiale se găseau aparatele telefonice, maşinile de scris şi de calculat, o echipă de funcţionari şi întregul aparat indispensabil unei administraţii moderne, dar în orice caz vizitatorul ocazional nu era întîmpinat chiar de la intrare de clinchetul metalic al activităţii mecanizate, obişnuite în birourile comerciale. Vizitatorii erau primiţi în interioare calme şi impunătoare de către funcţionari care fuseseră obişnuiţi să păstreze atitudini cît mai puţin profesionale şi să vorbească amabil, pentru ca în felul acesta să se poată achita în mod desăvîrşit de sarcina ce le fusese încredinţată.

Pastorul George Harcourt era un produs specific al catedralei Trinity şi atît el, cît şi cei care reprezentau această instituţie, erau animaţi de acelaşi spirit. Probabil în cei douăzeci de ani de colaborare strînsă, influenţa pe care o exercitaseră reciproc unul asupra altuia devenise destul de vizibilă pentru un ochi mai atent. Seninătatea canonicului se bucura de mare prestigiu, astfel că indivizi din clasele cele mai variate ale societăţii veneau la el să-i ceară sfatul, să-i asculte vorbele de mîngîiere şi de încurajare.

În fiecare zi, în afară de sîmbătă, în vestibulul apartamentului său aştepta un grup de bărbaţi să le vină rîndul şi să poată vorbi cu el; astfel, canonicul era obligat să stea nemişcat în birou de la ore zece pînă la unu. După-amiaza, de la trei vestibulul se

umplea din nou, dar de astă dată cu femei de toate vîrstele şi din toate clasele sociale, care veneau pentru aceleaşi motive. În timpul desfăşurării acestei activităţi stranii, canonicul nu întrebuința date statistice, nu lua note şi nici nu întocmea liste, ci elimina cu bună ştiinţă orice formalităţi clericale din exercițiul funcţiunii pe care şi-o asumase. În fiecare zi se găsea cîte o persoană binevoitoare care-şi lua sarcina să primească vizitatorii, să le ofere un scaun ca să aştepte să le vină rîndul pentru a intra.

În fiecare dimineaţă la orele opt, doi diaconi tineri îl apucau pe canonic de subsuori — căci el era infirm — şi-l conduceau în sanctuarul puţin luminat al catedralei, unde, fără să ţină seama de furtunile de afară, care frămîntau oraşul, ţara sau universul întreg, glasul său sonor începea să intoneze obişnuita rugăciune: „Doamne, dă-ne nouă puterea să cunoaştem căile Tale, hotărîte să fie urmate de orice om, din orice clasă socială".

După terminarea slujbei de dimineaţă, cei doi diaconi ajutau canonicului să se aşeze pe o bancă din mijlocul foişorului, cu faţa spre altarul principal, şi vreme de o jumătate de ceas îl lăsau singur.

Acesta era felul în care deznădăjduiţii veniţi să ceară ajutorul moral al canonicului Harcourt plecau de la el cu senzaţia că au stat în faţa Judecăţii de Apoi.

Femeia intră în cabinetul de lucru al canonicului şi se apropie cu paşi uşori şi siguri, caracteristici unei înfăţişări fizice desăvîrşite, dublate de calmul măreţ al unei conştiinţe senine. Se aşeză cu toată graţia în fotoliul pe care canonicul i-l indică exact în faţa lui, puse geanta elegantă pe uriaşul birou de acaju care-i despărţea şi îşi descheie gulerul luxoasei blăni de astrahan cu care era îmbrăcată.

— Sonia Duquesne, răspunse ea la întrebarea mută a ochilor canonicului îndreptaţi spre ea.

După această lămurire, urmă o lungă tăcere.

Canonicul îşi aplecă trupul peste birou, sprijinindu-se cu toată greutatea pe braţele fotoliului cu spătarul încărcat de sculpturi grele şi o învălui într-o privire plină de duioşie.

Încetul cu încetul, zîmbetul care-i luminase chipul chiar de la intrare se şterse şi trăsăturile şi deveniră ceva mai sfioase, mai îmblînzite şi mai calme, deoarece îşi dădea seama că obrazul brăzdat de riduri adînci pe care-l vedea în faţa ei era dovada vie a suferinţelor prin care trecuse.

Se examinară unul pe altul în tăcere şi Sonia se simţi adînc impresionată şi împăcată de măreţia spirituală a acestui bărbat, aşa că-i suportă fără nici o sfială privirile cercetătoare.

Obrazul canonicului i se părea extrem de interesant. Buza superioară părea neobişnuit de lungă şi-i împrumuta o expresie de voinţă puternică dar generoasă, şi în acelaşi timp o înfăţişare discretă. Probabil, îşi zise Sonia, străinii care vin la el îşi descarcă sufletul numai datorită gurii pe care o are. O prietenă îi spusese că vorbind cu omul acesta nu simţi nici un fel de reţinere, indiferent de ceea ce vrei să-i spui. Fără îndoială, gura aceasta inspira oamenilor încredere. Părea făcută anume ca să te încredinţeze că stăpînul ei ştie să păstreze tainele pe care i le încredinţezi. În adîncul ochilor lui tremura o lumină neobişnuită. Erau ochi întunecaţi şi căzuţi adînc în orbite, dar ridurile ca un mănunchi de raze dinspre tîmple păreau amintirea unui zîmbet de înţelegere şi compătimire, şi avea calitatea să îmblînzească privirile pătrunzătoare care te cercetau cu toată atenţia. Părul aspru şi des era alb şi luminat de lampa atîrnată în tavan, exact deasupra lui, aşa că reflexul ei intensifica într-un tremur de umbre forţa irezistibilă ce clocotea în sufletul lui.

— Acesta este numele dumitale adevărat ? întrebă rectorul.

— Da ! Presupun că vi se pare puţin fantastic, dar cu toate acestea este numele meu adevărat. Tatăl meu a fost francez de origine, iar mama a fost de părere că Sonia este un nume frumos. Îl întîlnise într-un roman.

— De fapt este un nume frumos. Nu mi s-a părut cituşi de puţin straniu, dar în înfăţişarea dumitale n-am descoperit nimic din care aş fi putut deduce că ai fi străină. Unde şi cînd a citit mama dumitale romanul în care a găsit acest nume ?

— Cartea a citit-o în 1901, la Cedar Rapids.

— Dumneata nu eşti căsătorită ?

— Nu, răspunse Sonia, cu privirile coborîte spre mănuşile pe care şi le descheiase şi începuse acum să le scoată. Ridică privirea şi întîlni ochii canonicului, apoi adăugă: N-am fost căsătorită pînă acum.

— Îmi închipui că dumneata faci teatru, sau poate mă înşel ?

— Sînt obligată să vă răspund şi de această dată: da şi nu...

Canonicul acceptă cu o uşoară mişcare a capului această mărturisire inocentă. Sonia înţelese că-i dăduse exact răspunsul care trebuia.

— Am un mic magazin de croitorie. Clientele mele îşi închipuie despre mine că sînt pariziană, şi gîndul acesta le face plăcere. Evident, nu fac nici un gest cu care le-aş putea dezminţi această iluzie. În magazinul meu este un fel de atmosferă exotică. Fac teatru, dacă teatru s-ar putea numi rolul pe care-l joc în fiecare zi, în exerciţiul profesiunii mele.

— Dumneata frecventezi biserica şi asculţi slujbele ce se oficiază în catedrală ? o întrebă canonicul, şi zîmbi, auzind sinceritatea cuvintelor ei.

— Nu, domnul meu, eu nu sînt evlavioasă şi nu fac parte din nici un fel de religie.

— Prin urmare am înţeles. Să revenim la ceea ce ne interesează. Spune-mi, ce te preocupă ? Care este cauza pentru care ai venit la mine ? Nu uita: cu cît te vei decide mai repede să-mi spui adevărul, ne va rămîne cu atît mai mult timp pe care să-l întrebuinţăm pentru o conversaţie folositoare. Ce nu-ţi place în atitudinea lui ?

Femeia rămase înmărmurită, cu dinţii încleştaţi şi buzele întredeschise, fără să îndrăznească să se mişte.

— Nu, doamnă, să nu-ţi închipui despre mine că sînt vrăjitor, adăugă canonicul cu glasul blînd, dar datorită răbdării cu care ascult vorbele celor care vin la mine am facultatea de a întrezări adevărul, în temeiul lungii mele experienţe.

— Nu mă îndoiesc deloc, răspunse Sonia. Ei bine, iată despre ce este vorba... A luat hotărîrea să se întoarcă la soţia sa. Femeia aceasta nu se simte bine şi el a ajuns la convingerea că are nevoie de prezenţa lui. Înainte de asta nu s-a purtat frumos faţă de el şi datorită acestui amănunt el s-a înstrăinat de căminul conjugal.

Astăzi ea stăruie ca el să se întoarcă acasă. Tot aşa am procedat şi eu, am luat hotărîrea să nu-l mai revăd niciodată. Scena aceasta s-a întîmplat ieri.

Termină să-şi scoată mănuşile şi, cu un gest scurt le aşeză pe birou, alături de geantă. Avea mîinile albe şi îngrijite.

— Prin urmare, nu s-ar putea spune că am venit la dumneavoastră să vă cer un sfat, deoarece hotărîrea a fost luată şi nimic nu mai poate fi schimbat. Dar mi s-a spus că dumneavoastră aveţi marele dar de a risipi mîhnirea oamenilor care au sufletul sfîşiat. Acesta este motivul pentru care am venit. Trebuie să vă spun de asemenea că sînt foarte mulţumită că am putut veni... căci atmosfera acestor interioare este atît de liniştitoare ! Vă rog să nu mă certaţi. Am suferit de-ajuns şi pînă acum.

— Îmi închipui că pe bărbatul acesta dumneata îl iubeşti ?

— Din tot sufletul ! Şi tot aşa mă iubeşte şi el. În acelaşi timp, are nevoie de mine, deoarece începînd din ziua crizei financiare a primit nenumărate lovituri dureroase.

— Bărbatul acesta a contribuit cu ceva la existenţa dumitale materială ?

— O, dimpotrivă ! Relaţiile dintre noi n-au fost de genul acesta. Chiar în timpul ultimelor săptămîni...

Buzele canonicului se contractară uşor şi ridică o mînă în semn de protest.

— Nu doriţi să vă vorbesc despre amănuntele acestea ? întrebă Sonia mirată, şi se uită la el cu ochii mari.

— Nu, despre aceasta nu doresc să-mi vorbeşti... Şi cred că mai tîrziu te vei putea simţi mult mai mulţumită, aducîndu-ţi aminte că nu mi-ai vorbit.

În primul moment, Sonia păru că nu înţelege, dar după aceea dădu uşor din cap, în semn de încuviinţare.

— Dacă am înţeles bine, dumneata nu ai nimic împotriva soţiei lui ?

— Nici vorbă de aşa ceva ! Cum aş putea avea ceva împotriva ei ? se grăbi Sonia să răspundă. Adevărul este că în ultimul timp văzînd că financiar este atît de strîmtorat şi ştiind că ea este bolnavă, am...

— Ssst ! porunci rectorul cu o mişcare atît de impulsivă, încît femeia din faţa lui tresări. Despre asta nu trebuie să pomeneşti nimănui ; nici chiar mie. Apoi glasul păru că i s-a îmblînzit: dă-mi voie să-ţi spun că te consider drept o femeie privilegiată, din moment ce ai un astfel de suflet... Dacă ai fi fiică-mea, aş fi foarte mîndru de dumneata.

— Un suflet ? îngînă ea cu buzele tremurînd. Este oare adevărat că am şi eu un suflet ?

— Da, este adevărat, răspunse rectorul şi îşi trecu degetele prin părul aspru de la tîmple. Exact cum ţi-am spus. Datorită împrejurărilor care cad în afara concepţiilor morale, oamenii pornesc pe drumuri greşite şi astfel încep să-şi închipuie că şi-au pierdut sufletul... Uite, dumneata cunoşti regulile jocului de fotbal ?

— Foarte puţin. Dar merg adeseori la meciurile de campionat. Nu mai departe decît sîmbăta trecută...

— Foarte bine, prin urmare, probabil ai constatat că uneori se întîmplă ca un jucător să treacă dincolo de liniile marcate pe terenul de joc. Cîteodată depăşeşte liniile acestea din propria sa greşeală, deşi în majoritatea cazurilor este obligat să le depăşească, în timp ce aleargă după minge. Dar indiferent de motive, nimeni nu se gîndeşte să-l excludă de pe teren. Arbitrul jocului marchează locul unde s-a oprit şi mingea este aruncată jucătorilor din locul acela.

— Dar pierde dreptul de a mai juca.

— Îl pierde, dar numai temporar, ripostă canonicul, mulţumit de această controversă a teoriei sale. Se poate ca foarte curînd după aceea să aibă din nou dreptul să bată mingea. Tot aşa, s-ar putea ca data viitoare să bage mingea în plasă.

— Prin urmare sînteţi de părere că nu mi-am pierdut sufletul ?

— Dimpotrivă, răspunse canonicul cu entuziasm, cred că te găseşti tocmai în momentul cînd ţi se oferă ocazia de a pune la încercare forţa şi duioşia dumitale.

— Ce ar trebui să fac ? întrebă Sonia cu toată sinceritatea.

— Va trebui să găseşti ceva sau pe cineva, asupra căruia să-ţi risipeşti prisosul dragostei... probabil un copil sau o operă de

binefacere, de care te-ai putea ocupa singură. Problema dumitale nu este atît de gravă cum ţi-ai închipuit dumneata. Suferinţele dumitale sînt pricinuite de dragoste. Cei care se simt nenorociţi din pricina urii ce mocneşte în sufletul lor îmi dau mai mult de gîndit. Uneori e foarte greu să le poţi fi de folos. Dragostea e un dar, în majoritatea cazurilor greşit întrebuinţat, şi cu toate acestea rămîne un dar de preţ. Ura este o boală. Şi dumneata, după cît am putut constata, nu eşti în stare să urăşti pe nimeni. Amănuntul acesta mă face să cred că vei fi în stare să înţelegi în ce măsură depinde fericirea oamenilor de cei care au darul firesc de a iubi, pentru a înlătura faptele rele ale celor care au fost contaminaţi de cei care urăsc. Dă-mi voie să-ţi explic ce înţeleg eu prin aceste cuvinte...

Canonicul se aşeză pe marginea scaunului, îşi propti coatele pe birou şi o privi pe Sonia drept în ochi pentru a o determina să-l asculte cu toată atenţia.

— Uite ce, domnişoară, nu sînt decît foarte puţini cei care-şi dau osteneala să se întrebe ce rol au în „Marea Paradă a Vieţii". Profită de micile plăceri pe care le întîlnesc în drumul lor şi se plîng de decepţii; rîd sau se prefac că rîd, oftează şi stau nemulţumiţi, reacţionînd fiecare în felul său faţă de evenimentele care-i interesează în calitate de indivizi. Nu se consideră însă niciodată ca parte integrantă dintr-o anumită epocă. Nu sînt în stare să înţeleagă că înaintăm cu greutate, mergînd cot la cot, strînşi unul lîngă altul, într-un convoi care nu se mai sfîrşeşte şi că interesele noastre chiar despre care ne închipuim că ar fi extrem de importante, în realitate fac parte din scopul urmărit în comun. Uneori presimt această realitate în mod tulbure, dar pentru a o putea simţi cu adevărat este nevoie de o catastrofă, care să-i determine să-şi strîngă rîndurile şi să se uite unul la altul speriaţi. Din cînd în cînd aflăm despre cîte un grup de oameni care au încercat această senzaţie în timpul unui naufragiu, a unei bătălii sau al unui cataclism. În astfel de cazuri, vreme de un ceas trăiesc într-o stare sufletească pe care n-au cunoscut-o încă, îşi dau seama că nu le lipseşte curajul şi sînt impresionaţi de constatarea că oamenii sînt înrudiţi între ei şi că interesele lor sînt aceleaşi. Oamenii care au darul special de a iubi ar trebui

să înţeleagă această situaţie şi în viaţa de toate zilele, şi în banalitatea vieţii zilnice, să găsească acelaşi îndemn ca şi naufragiaţii în momentul catastrofei. După aceste preliminarii, să revenim la cazul dumitale. Puterea dragostei dumitale a fost atît de irezistibilă, încit te-a determinat să treci dincolo de legile impuse de societate. Acum, dumneata ai vrea să scapi de această situaţie sau să justifici temeritatea acestei legături. Cred că se poate şi vei reuşi. Va trebui să reuşeşti! Încearcă această justificare prin a admite că, înainte de orice, partea esenţială este înaintarea triumfală a convoiului omenesc care-şi urmează drumul. Acest lucru este mult mai important decît fericirea sau deznădejdea individului... Uneori îmi face plăcere să compar civilizaţia oamenilor cu o corabie. Corabia aceasta este cu mult mai importantă decît oricare dintre membrii echipajului ei. Dacă doreşti să oferi o compensaţie pentru privilegiul dragostei dumitale — şi pentru greşeala comisă de această dragoste — va trebui să crezi ce-ţi spun eu acum. Cîteva clipe, nici unul dintre ei nu mai zise nimic. Canonicul reuşise să-i prezinte o banalitate drept ceva plin de viaţă şi dinamic. Sonia îşi dădea seama de elanul ce i se trezise în adîncul fiinţei şi se uita la el cu ochii visători.

— Asta ar fi tot, declară canonicul, trezind-o din adîncul visurilor ce o cuprinseseră. Mă voi mai gîndi la dumneata. Şi ne vom strădui împreună să-ţi găsim o nouă preocupare. Eşti de acord ?

Sonia se ridică în picioare, cu toată părerea de rău.

— Sper să pot păstra şi după ce voi ajunge în stradă sentimentul pe care îl încerc acum, zise ea îngîndurată. În apartamentul acesta şi în firea dumneavoastră este ceva ce mă face să cred că zbuciumul meu este extrem de neînsemnat... Iertaţi-mă dacă întrebarea pe care v-o pun vi se va părea nelalocul ei, dar aş vrea să ştiu dacă trebuie să plătesc cuiva ceva pentru această consultaţie ; probabil va trebui să plătesc ceva Catedralei ?

— Da, răspunse rectorul. Tocmai voiam să-ţi vorbesc despre acest amănunt. Ieşi pe uşa din partea dreaptă. În camera de alături vei găsi un mic vestiar. După ce-ţi vei scoate haina şi pălăria, revin-o în biroul acesta.

Cîteva clipe rămase în picioare, fără să ştie ce să-i răspundă, apoi zîmbi şi făcu ce-i spusese. Nu întîrzie mult şi se întoarse din nou în biroul canonicului, ca să aştepte ordinele pe care i le va da.

— Acum aş vrea să te rog să treci în sala de aşteptare să întrebi cine urmează la rînd. O vei însoţi pe femeia aceea, indiferent cine va fi, în mica odăiţă de alături; înţelegi despre ce este vorba ?

— Cea în care am fost introdusă de secretara dumneavoastră, răspunse Sonia. A fost cea mai amabilă persoană pe care am întîlnit-o în toată viaţa mea, domnule canonic. Un suflet înţelegător şi plin de duioşie.

— Sînt foarte mulţumit... Prin urmare, o vei conduce pe femeie în odăiţa aceea şi o vei lăsa să-ţi spună tot ce doreşte, în legătură cu motivele care au determinat-o să vină aici, punîndu-i aceleaşi întrebări de ordin general care ţi-au fost puse şi dumitale. Pe urmă vei veni din nou şi-mi vei spune despre ce este vorba. Imediat după aceea, o vei introduce aici, în birou, şi vei fi liberă să-ţi iei lucrurile de la vestiar şi să pleci. Mai este o uşă de ieşire care dă în vestibul.

Sonia păru că ezită.

— Domnule canonic, încercă ca să protesteze, de ce-mi cereţi acest serviciu mie, care n-am nici o experienţă în acest domeniu, cînd o aveţi aici pe secretara dumneavoastră, care ştie exact cum trebuie să procedeze în astfel de împrejurări ? Încă n-am întîlnit pe nimeni atît de priceput să vorbească cu cineva care caută mîngîiere şi alinare durerilor.

Canonicul zîmbi enigmatic.

— Doamna aceea, răspunse el cu glasul îmblînzit, nu este secretara mea, ci este vizitatoarea care a sosit înaintea dumitale.

Sonia rămase atît de mirată, încît deschise buzele şi coborî pleoapele, apoi îl întrebă:

— Această însărcinare o daţi fiecărei vizitatoare care vine la dumneavoastră ?

— Nu fiecăreia, ci numai celor despre care sînt încredinţat că o pot îndeplini aşa cum se cuvine.

— Voi încerca şi eu, răspunse ea.

Cînd apăru din nou, după vreo cinci minute, obrazul Soniei părea crispat şi se vedea limpede că a plîns.

— Ei, ia spune!

— O... a venit din pricina unei fetiţe pe care o are. Doctorii i-au spus azi dimineaţă că biata fetiţă nu va putea deveni niciodată normală... deoarece are o tumoare la creier sau ceva similar. Este deznădăjduită şi eu nu am fost capabilă să-i spun nici o vorbă de mîngîiere, ci am plîns împreună cu ea, fără să fiu în stare să scot o singură vorbă. Cred că v-aţi înşelat cînd v-aţi închipuit că voi fi demnă de însărcinarea pe care mi-aţi dat-o.

— Dimpotrivă, îmi vine să cred că ai reuşit să ţi-o îndeplineşti foarte bine. Dă-i drumul să intre. Apoi te vei duce la vestiar şi, după ce-ţi vei da cu puţină pudră, vei putea să pleci. Am reuşit amîndoi foarte bine în însărcinările noastre.

Cu un gest spontan, Sonia se întinse şi îl apucă pe canonicul Harcourt de mînă.

— Sînteţi un om minunat, declară ea şi-i surîse printre lacrimi.

— Nu, Sonia, răspunse el, cîntărindu-şi fiecare cuvînt, eu nu sînt un om minunat... Dar astăzi, dumitale ţi s-a dat prilejul să intri în contact cu ceva minunat!. . .

Apoi, ca şi cînd s-ar fi trezit dintr-un somn adînc, în timpul căruia părea că vorbeşte cu sine însuşi, nu cu ea, adăugă:

— După ce vei ieşi din vestiar, dacă mergi pe partea dreaptă, vestibulul în care vei ajunge te va conduce de-a dreptul în naosul catedralei. Îndreaptă-te în partea aceea. După ce ai ajuns, te vei opri cîteva clipe în faţa altarului, unde vei spune o rugăciune pentru mine... După cum ştii, eu nu sînt prea voinic şi deci am nevoie de ajutorul unor persoane de felul dumitale...

Clopotul din turnul principal tocmai suna ora patru şi aerul începu să vibreze de melodia „Trinity" , ca de fiecare dată la această oră.

Sonia se lăsă în genunchi alături de fotoliul rectorului şi murmură cu glasul înecat de suspine: „O femeie ca mine! Doamne, Puternice!"

Întinse braţul şi-i puse mîna pe umerii care i se cutremurau de plîns.

— Reculege-te, zise el cu glasul blînd. Prietena dumitale aşteaptă.

Se ridică şi se apropie cu paşi nesiguri de uşă, apoi rămase cîteva clipe cu mîna pe clanţă, ca să-şi şteargă ochii, încercînd din răsputeri să se stăpînească.

Se întoarse spre canonicul care stătea nemişcat, cu fruntea sprijinită în palme, şi ascultă glasul clopotelor, cu un fel de extaz în priviri.

Sonia zîmbi curajoasă şi deschise uşa.

— Cred că de aici înainte, pentru mine nu poate să urmeze altceva decît binele, zise ea.

— Da... fetiţa mea, răspunse rectorul ca prin vis, de aici înainte nu poate să urmeze altceva decît binele.

V

— Doctore Norwood, mi se pare că aţi venit la mine pentru a-i face plăcere prietenului nostru comun, şi nu pentru că aţi fi simţit dorinţa de a sta de vorbă cu mine.

Canonicul Harcourt îşi scoase ochelarii de aur şi bătu cu ei de cîteva ori în pagina scrisă la maşină din faţa lui, uitîndu-se la vizitatorul său care nu spunea nimic, şi zîmbi întrebător.

Andrew Norwood îşi frămînta mustăcioara blondă, tăiată, cu grijă, apoi se uită pe sub sprincenele încruntate şi, fără să vrea, întîlni privirea întrebătoare a canonicului, iar după ce se aşeză din nou picior peste picior îşi contractă gura, de obicei plăcută la vedere, într-o strîmbătură ironică şi nemulţumită.

— Scrisorile de recomandare au uneori calitatea că ne trădează, adăugă canonicul cu o nuanţă de maliţiozitate în glas.

Întrevederea lor nu era aşa cum o prevăzuse doctorul. Canonicul Harcourt n-avea nimic din înfăţişarea bătrînului gentilom pe care şi-l imaginase el. Pînă acum nu avusese ocazia să-l vadă decît de la distanţă pe acest distins om al bisericii. O dată sau de două ori îl văzuse pe stradă, cu ocazia procesiunilor, sau îl auzise recitind o rugăciune în timpul liturghiei. Era deci firesc să-şi închipuie despre el că face parte dintre preoţii caracteristic medievali, onctuoşi şi adorabil de suavi, şi că se va simţi măgulit de vizita unui profesor universitar care se introdusese la el cu ajutorul scrisorii de recomandare a unui distins director de bancă, aşa că va avea ocazia să-l vadă tremurînd de plăcere. Norwood vedea acum că s-a înşelat cu desăvîrşire şi se simţea stîngaci în faţa acestui om care se uita la el cu nişte ochi ce scăpărau ca doi cărbuni aprinşi.

— Este adevărat, domnul meu, admise el nemulţumit, că eu nu v-aş fi solicitat niciodată această întrevedere dacă domnul Sinclair nu ar fi stăruit.

Canonicul Harcourt primi această mărturisire cu o binevoitoare înclinare a capului. Asediat cît era ziua de lungă de diverşi oameni care veneau să-l copleşească cu durerile lor, pe care şi le mărturiseau plîngînd, se simţea mulţumit că de această dată se găseşte în faţa unui bărbat elegant şi morocănos, care-i dovedea cu fiecare gest pe care-l făcea că n-a ţinut absolut deloc să vină la el.

— Robert Sinclair este unul dintre epitropii de la Trinity Cathedral şi un bun prieten de-al meu. Îmi daţi voie să vă întreb în ce împrejurări l-aţi cunoscut ?

— El nu v-a spus în scrisoarea pe care v-am adus-o ?

— Nu.

Norwood îşi trecu mîna peste bărbie şi păru că se simte jenat încercînd să-i dea o explicaţie.

— Am crezut că nu-mi veţi pune o astfel de întrebare, răspunse în cele din urmă, dar pe un ton în care te simţea nemulţumirea. Am fost obligat chiar ieri să tratez cu el acordarea unui împrumut destul de modest. Dar eu fiind un client care nu avea în creditul său o sumă suficientă pentru garantarea acestui împrumut, am fost îndrumat să mă adresez domnului Sinclair. La sfîrşitul conversaţiei pe care am avut-o împreună, conversaţie care includea un raport amănunţit relativ la afacerile mele, începînd din leagăn pînă la mormînt, m-a sfătuit să vin la dumneavoastră şi să vă vorbesc.

— Împrumutul vi l-a acordat numai cu această condiţie ?

— Hm ! făcu Norwood şi se înroşi uşor la faţă, condiţia aceasta nu mi-a pus-o în mod categoric, dar mi-a dat să înţeleg că mi-l va acorda dacă mă voi supune dorinţelor manifestate de el.

Canonicul Harcourt îşi puse ochelarii şi înmuie tocul în călimară.

— Din moment ce aţi satisfăcut condiţia impusă de domnul Sinclair, declară el cu glasul rece, nu-mi rămîne altceva de făcut

decît să-mi pun şi eu semnătura pe această scrisoare şi să v-o dau înapoi pentru a putea dovedi...

— O, vă rog, domnule, protestă Norwood şi îşi apropie scaunul de uriaşul birou de acaju. N-am vrut să fiu nepoliticos faţă de dumneavoastră. Am avut o mulţime de necazuri. Dar acestea nu sînt chestiuni despre care aş fi dispus să vorbesc şi cu atît mai puţin aş putea vorbi unui om din profesiunea dumneavoastră. Eu nu sînt adeptul nici unei religii. Oricare ar fi însă situaţia reală, nu-mi vine să expun în faţa altora nemulţumirile vieţii mele intime.

— Înţeleg situaţia dumneavoastră şi aprob în întregime sila pe care o resimţiţi cînd vă vedeţi obligat să vorbiţi oamenilor străini despre necazurile pe care le-aţi avut. Canonicul se sprijini de spătarul înalt al fotoliului, ca şi cînd cu aceste cuvinte conversaţia lor s-ar fi terminat. Nu doriţi compătimirile nimănui, şi aceasta este o mare calitate. În majoritatea cazurilor, compătimirea face mai mult rău decît bine. N-ai decît să spui unei persoane: „O, vă rog să mă credeţi, mă simt profund impresionat de nenorocirea dumneavoastră!“, pentru ca în loc să se reculeagă, ca să exagereze nenorocirea care a lovit-o, pentru a-ţi dovedi că merită să fie compătimită.

Norwood încercă să zîmbească, pentru a-i dovedi că a înţeles aluzia.

— Prin urmare nu va fi nevoie să vorbim despre problemele dumneavoastră personale, continuă canonicul Harcourt. Constat că sînteţi profesor la catedra de istorie contemporană. Probabil preferaţi să-mi vorbiţi despre subiectul acesta. Cine este, după părerea dumneavoastră, omul politic care a făcut Angliei cele mai mari servicii, Gladstone sau Disraëli ?

— Da, sînt profesor la catedra de istorie, se grăbi Norwood să răspundă şi păru că s-a mai înviorat puţin. Tocmai acesta este motivul care mă scoate din sărite, adăugă el cu violenţă. În anul 1923 am fost numit la Universitate în calitate de profesor asistent şi la doi ani după aceea am fost numit profesor definitiv. Toată lumea era convinsă că, după retragerea profesorului Denton, voi fi numit eu în fruntea Facultăţii. Probabil ştiţi că profesorul Denton a murit în septembrie, după cîteva luni de boală, în timpul

cărora eu i-am ţinut locul. Doctorul Markham, noul nostru rector, ne-a adus la cunoştinţă că pentru postul de decan l-a desemnat pe un anume Ware, de la Oxford. Pentru mine, numirea aceasta, domnule, a fost dureroasă lovitură. Nu numai din motivul că am nevoie de o sporire a salariului, la care aveam dreptul să sper cu toată certitudinea, dar este o grea lovitură şi pentru cariera mea de profesor.

Se întrerupse şi îl privi pentru prima dată pe canonicul Harcourt drept în ochi, în căutarea unui semn de binevoitoare înţelegere, dar obrazul brăzdat de riduri adînci i se păru că tremură ceva, ca un îndemn. Se uită mirat la semnele neşterse, lăsate de o lungă suferinţă suportată cu răbdare, în colţurile contractate ale gurii canonicului, şi îşi reîncepu mărturisirile fără să mai ezite.

— Din ziua cînd mi-a murit soţia nu m-am mai gîndit la nimic altceva decît la problemele carierei mele. De atunci s-au împlinit patru ani. Am iubit-o foarte mult şi din căsătoria cu ea mi-a rămas o fetiţă pe care încerc s-o cresc lîngă mine. Prezenţa ei este pentru mine o consolare şi mă leagă de casă, iar dincolo de aceasta nu există nimic, în afară de cariera mea de profesor, căreia m-am dedicat cu trup şi suflet. Dar acum am constatat că nu mai am dreptul să cred într-o avansare. La vîrsta de şaizeci de ani voi fi exact acolo unde sînt astăzi, cînd n-am decît treizeci şi opt.

— Nu cumva elevii dumneavoastră discută între ei despre această chestiune ?

— Ba da ! se grăbi Norwood să încuviinţeze. Am aflat că alaltăieri seara au ţinut o întrunire de protest, într-o sală a facultăţii.

— E foarte neplăcut, declară canonicul. Cred totuşi că dumneata vei reuşi să curmi aceste manifestări înainte de a provoca urmări regretabile.

— Cum adică ? Studenţii n-au dreptul să protesteze împotriva unei nedreptăţi ?

Canonicul învîrtea între degete un *coupe-papier* de fildeş şi examina în tăcere obrazul emoţionat al vizitatorului său. Apoi întoarse ochii spre o gravură frumoasă, atîrnată pe peretele din

stinga, o superbă reproducere după capodopera lui Holman Hunt: *Lumina Lumii.* Norwood se întoarse în mod instinctiv şi privirile i se opriră o clipă asupra tabloului. Se simţea nemulţumit şi jignit de indicaţia aceasta mută a canonicului.

— Evident, murmură el, apoi, făcînd un semn cu capul spre gravură, adăugă: Aceasta este atitudinea ideală faţă de vicisitudinile vieţii ; cununa de spini, umilinţa şi aşteptarea sfioasă în faţa unei uşi pe care ţi-au trîntit-o în nas. Vă rog să mă credeţi, aceasta nu este atitudinea adoptată de cei de la Universitate, deşi se afirmă că ar fi o instituţie creştinească. Se poate foarte bine ca El să fi fost lumina lumii, dar oricît de departe aş studia istoria, trebuie să admit că creştimismul organizat, mai mult decît oricare instituţie omenească, a făcut totul pentru a ţine omenirea în obscuritate. Nici chiar budiştii nu s-au gîndit să ardă un om de ştiinţă pe rug, cum a făcut biserica noastră creştină !

— Ei n-au avut niciodată oameni de ştiinţă, ca să-i poată arde, răspunse canonicul cu glasul liniştit. Dar mai bine să lămurim lucrurile acestea, domnule Norwood, continuă el, încercînd să stăvilească avalanşa de supărare a vizitatorului său; mi se pare că ghinionul dumitale aparent este un amănunt de mare importanţă pentru cariera pe care ţi-ai ales-o. Ţi se oferă un prilej neaşteptat, dar în sens invers, ceea ce trebuie să admitem amîndoi. Iată cum: ţi s-a făcut o nedreptate, şi Universitatea este conştientă de acest fapt. Catedra care, de drept, ţi-ar fi revenit dumitale, a fost oferită unui străin. Elevii dumitale se agită, şi pe bună dreptate. După sosirea profesorului, vor adopta cu toţii o atitudine ostilă faţă de el. Dar atitudinea aceasta va fi nefastă pentru catedra de istorie a Facultăţii. Presuspun că dumneata eşti ultimul care să poată dori această situaţie, deoarece dumneata eşti sincer interesat de bunul mers al acestui studiu, mai ales că fusese vorba ca dumneata să-ţi asumi conducerea Facultăţii. De ce nu preferi să-i convoci pe elevii dumitale şi să le spui să se împace cu situaţia care s-a creat ? Corabia este mult mai importantă decît oricare dintre membrii echipajului, inclusiv căpitanul şi secundul său. Cînd profesorul acela de la Oxford se va prezenta la catedră încearcă să devii prietenul său !

Norwood, care părea că s-a liniştit, îl asculta acum cu toată atenţia.

— Vei constata mai tîrziu, conchise canonicul, că prietenii dumitale de la Facultate vor fi foarte mulţumiţi văzînd că un episod care înfierbîntase spiritele şi ameninţa cu ruptura între membrii corpului profesoral şi studenţi a fost rezolvat cu tot tactul necesar. În acelaşi timp interesele studenţilor... ar trebui să te gîndeşti şi la ei ! Aceasta este o ocazie unică ! Dacă scopul dumitale este să faci o carieră strălucită, nu mai ezita nici o clipă ! Nimic nu te mai poate împiedica. Majoritatea tineretului îi admiră pe cei care suportă loviturile cu tot curajul. Dezamăgirea dumitale, fiind bine canalizată, va atribui o importanţă deosebită fiecărui cuvînt pe care-l vei pronunţa în timpul cursurilor pe care le ţii. În zilele noastre cred că istoria este un obiect greu de predat, continuă canonicul. Lumea îşi închipuie că studiul istoriei este ca propaganda naţională, ca minciunile convenţionale, vopsite pe fîşii de pînză, ca sacrificarea în masă a oamenilor, impusă de lăcomia celor ambiţioşi şi egoişti... Mare păcat, deoarece din studiul istoriei se pot trage atîtea învăţăminte folositoare şi nobile. Pentru a putea păstra valorile esenţiale ale istoriei, este necesar ca disciplina aceasta să fie predată tinerilor de către oameni care să fie ei înşişi îndeajuns de înzestraţi moraliceşte pentru a recunoaşte curajul celor care-l au cu adevărat. Dacă sarcina celor care fac lecţii de istorie se limitează la cei care dărîmă idolii şi profanează mormintele, pierderea morală va fi incalculabilă şi nu se va putea compensa cu nimic. Generaţiei care tocmai acum îşi face loc în lume i s-a spus de nenumărate ori şi i s-a explicat că războiul este o calamitate. Cine ştie, poate a fost bine că s-au străduit să răspîndească această convingere, în scopul menţinerii păcii viitoare. Dar cei care ţin lecţii de istorie nu trebuie să afirme despre curaj că este o calamitate, deoarece ei au marea calitate care-i face să se deosebească de ceilalţi oameni, de a putea vorbi de eroism cu toată autoritatea pe care le-o atribuie experienţa carierei lor.

Canonicul Harcourt continuă cu glasul grav:

— Cred că nimic nu poate fi mai regretabil decît generaţia unei epoci care, prin atitudinea ei, încearcă să renege trecutul.

În firea omenească există necesitatea instinctivă de a ridica monumente şi a venera mormintele. Majoritatea oamenilor, fie că sînt, fie că nu sînt conştienţi de această realitate îşi datorează partea cea mai mare a calităţilor morale cu care sînt înzestraţi inspiraţiei tacite a morţilor glorioşi şi nicidecum gloriilor efemere şi gălăgioase ale prezentului imediat. Cred că ar fi cea mai mare nenorocire dacă, datorită distrugerii acestor influenţe binefăcătoare, am fi condamnaţi să trăim într-o lume de morminte profanate şi de biserici batjocorite ! Din fericire, majoritatea oamenilor mari care ne inspiră atitudinea şi faptele folositoare semenilor noştri au fost amestecaţi şi ei, într-o anumită măsură, în războaie. Cei mai mulţi eroi, care stau înţepeniţi pe caii lor de bronz în parcurile publice ale tuturor naţiunilor au fost şi ei soldaţi ; cele mai multe busturi de marmură ale oamenilor iluştri care împodobesc sălile publice şi muzeele din lumea întreagă perpetuează amintirea diplomaţilor care au reuşit să ajungă pe culmea gloriei în anumite perioade de luptă... Dumneavoastră, istoricii de astăzi, învăţaţi generaţiile să dispreţuiască — şi pe bună dreptate — războaiele conducătorilor pe care-i vom avea de aici înainte. Cred că urmaţi calea cea dreaptă. Dar ceea ce mă îngrijorează este absenţa completă a unui program privitor la monumentele ce vor fi ridicate de aici înainte. Ce simbol al valorilor sînteţi dispuşi să ne propuneţi ? Probabil că vă veţi face exponenţi ai unei specii de curaj reprezentat de sacrificiu şi renunţarea totală a individului în folosul binelui public ? Credeţi că veţi reuşi să treziţi interesul tineretului faţă de acest ideal ? Veţi reuşi oare să-i impuneţi acest spirit al sacrificiului de sine într-un fel atît de atrăgător, încît acesta să poată rivaliza cu ropotul tobelor şi al glasurilor de trîmbiţă ? De asta sînt pe deplin convins. Dar pentru a avea o cît de vagă posibilitate de reuşită, va trebui ca în momentul cînd intraţi în sala de cursuri să fiţi şi dumneavoastră înarmaţi cu toate dovezile că aţi încercat chiar dumneavoastră principiile pe care le propovăduiţi...

—Înţeleg ce vreţi să spuneţi, încuviinţă Norwood, şi admit că argumentele dumneavoastră sînt întemeiate. Totuşi va trebui să recunoaşteţi că, după ce ţi s-a luat o avansare la care ai avut

dreptul, nu este tocmai uşor să uiţi. Probabil, domnule canonic, adăugă el cu sfială, dumneavoastră nu puteţi înţelege pe deplin ce înseamnă această lovitură pentru mine. În cariera dumneavoastră aţi avut mare succes şi aţi reuşit să ajungeţi pe culmea ierarhică. Îndrăznesc chiar să afirm că n-aţi trecut niciodată prin ceea ce trec eu acum, şi nu cred că mă înşel afirmînd că nici nu bănuiţi.

Canonicul Harcourt ridică încet spre el ochii adînci şi trişti. În faţa acestei priviri, Norwood nu se simţi la îndemînă. Urmele lăsate de suferinţă pe obrazul acestui bărbat se vedeau ca într-o oglindă.

Se înroşi în obraji şi aşteptă ca Harcourt să se apere, din cauză că a profesat sacrificiul de sine, fără să fi ştiut niciodată cît este de dureros. Trecu un minut întreg, dar canonicul nu zise nimic, ci rămase nemişcat şi cu fruntea plecată. În timpul acesta, profesorul Norwood simţi un fel de silă faţă de sine însuşi.

Într-un tîrziu, canonicul se trezi din adîncul meditaţiei sale. Îşi îndreptă trupul şi zîmbi. Atitudinea lui era exact ca atunci cînd ai încerca să treci cu vederea necuviinţa pe care ţi-a spus-o un băiat de şaisprezece ani. Norwood ar fi preferat să nu termine conversaţia în felul acesta, dar se vedea destul de limpede că Harcourt nu dorea să mai continue.

— N-am avut intenţia să vă jignesc, murmură Norwood timid.

— În cazul acesta vom admite că nu m-ai jignit, răspunse canonicul.

Norwood se ridică de pe scaun şi se pregăti să plece.

— Vă mulţumesc, zise el respectuos, şi-i întinse mîna. Aş fi vrut să fac ceva pentru dumneavoastră, ca să vă dau o dovadă de recunoştinţă pentru timpul pe care l-aţi pierdut cu mine.

Ochii canonicului se luminară brusc.

— Primesc cu plăcere oferta dumneavoastră, deoarece cred că este sinceră, răspunse Harcourt cu amabilitate. De la o vreme mă preocupă mereu subiectul despre care am discutat împreună: primejdia care ameninţă studiul istoriei. Am nevoie de cîteva lămuriri în domeniul acesta şi pentru a le putea obţine voi fi obligat să le cer unui expert. Sînt o mulţime de amănunte tehnice

pe care ar trebui să mi le explice cineva. Evident, chestiunile acestea nu au nici o legătură cu ceea ce vă preocupă pe dumneavoastră... Nu vă cer oare un sacrificiu prea mare dacă v-aş ruga să veniţi într-o seară la mine, căci mie mi-ar veni greu să merg la dumneavoastră. Am nevoie de sfaturile dumneavoastră, domnule profesor Norwood.

— Vă stau cu toată plăcerea la dispoziţie, domnule canònic.

— Sper că veţi primi să luaţi într-o seară masa cu mine, şi după aceea vom putea sta de vorbă. La noi s-a încetăţenit obiceiul ca în fiecare joi seara să primim la masă un număr restrîns de prieteni. Uneori avem şi invitaţi, în majoritatea cazurilor bărbaţi, totuşi nu în mod permanent. În afară de aceştia vor fi de faţă cei doi vicari ai mei, amîndoi oameni interesanţi şi distinşi ; Talbot este licenţiat al Facultăţii de Litere din Cambridge, specializat în literatura engleză, iar Simpson este licenţiat al Universităţii din Harvard... Credeţi că aţi putea veni joia viitoare ?

— Vă rog să mă iertaţi, dar tocmai joi seara voi fi obligat să stau acasă, împreună cu fetiţa mea, se scuză Norwood. Dar sper ca foarte curînd să fiu mai liber. A fost pînă acum la un pension, dar s-a plictisit mai rău decît la închisoare... Îmi pare foarte rău, domnule canonic.

— Nu s-ar putea s-o aduceţi cu dumneavoastră ? Ce vîrstă are ?

— Opt ani. Dar n-aş vrea ca prezenţa ei să vă deranjeze.

— Dacă v-aţi putea da seama, răspunse canonicul, cît de fericiţi ne simţim noi, celibatarii, cînd se întîmplă să vină copii la noi, în sihăstria aceasta, aţi înţelege că ne faceţi o mare favoare... Va să zică, rămîne pentru joia viitoare ?

— Să sperăm că prezenţa ei nu vă va supăra, zise Norwood şi-i întinse mîna.

În după-amiaza aceea, la cîteva minute după ora cinci, Sonia apăru radioasă şi trepidînd de viaţă, de încredere şi de mulţumire.

Se opri o clipă în pragul uşii biroului şi îl învălui pe canonicul Harcourt într-o privire plină de duioşie filială, aşa că bătrînul îi

făcu semn de bun-venit şi o examină zîmbind şi cu interes, în timpul cît îi trebui Soniei să se apropie de fotoliul său.

— Sonia, nu e admisibil să apari atît de mulţumită în faţa oamenilor. Ce s-a întîmplat cu dumneata ?

— Am primit un bileţel de la canonicul Harcourt, care mă invită să-l vizitez. Credeţi că atît nu este de-ajuns ? răspunse femeia şi, după ce desprinse un buchețel de viorele de sub gulerul hainei cu care era îmbrăcată, îl puse pe birou, în apropiere de mîna canonicului, apoi se aşeză pe scaunul din faţa lui. Despre ce este vorba ?

— Cred că ai putea să-mi faci un serviciu. Am invitat pe cineva joi seara. Dineurile din fiecare joi sînt o tradiţie a casei noastre. Majoritatea celor care vin au nevoie de tovărăşia cuiva. De obicei invitaţii nu se cunosc unul pe altul, aşa că sarcina nu este întotdeauna uşoară...

— Sînt de aceeaşi părere, răspunse Sonia rîzînd.

— Joia viitoare voi avea nevoie de dumneata.

— Vă sînt foarte recunoscătoare, domnule canonic, şi voi fi foarte mulţumită să vă fiu de folos.

— Hm... Cred că va fi mai bine să nu anticipezi. Uneori se întîmplă ca la masa noastră să se întrunească un grup de oameni foarte ciudaţi. De această dată am invitat şi o fetiţă de opt ani, care este orfană de mamă. Mi-ar face plăcere să pot consacra o parte din timpul disponibil acestui copil, aşa că m-am întrebat...

— Va să zică acesta este motivul pentru care m-aţi invitat ? întrebă Sonia, prefăcîndu-se dezamăgită. Eu mă gîndeam cum voi arăta aşezată în dreapta canonicului la masă, îmbrăcată în rochia cea nouă de catifea, şi cînd colo primesc ordinul să-mi mănînc porridge-ul în camera copiilor, împreună cu o fetiţă mică pe care n-am văzut-o niciodată.

— Pe fetiţa aceasta n-o cunosc nici eu, căci n-am văzut-o încă, răspunse canonicul înveselit. S-ar putea să fie un adevărat înger, dar în acelaşi timp nu este exclus să respingă toate avansurile dumitale de a fi amabilă faţă de ea. Dacă va semăna cu tatăl ei, atunci să ştii că se va supăra foc în cazul cînd o vei trata drept un copil mic.

— Doar nu vreţi să spuneţi că tatăl ei vorbeşte cu ea altfel decît ar trebui să vorbească cu un copil? întrebă Sonia şi se prefăcu mirată.

— În orice caz, cînd a vorbit cu mine nu mi-a făcut această impresie, răspunse canonicul înveselit de întorsătura conversaţiei lor. Prin urmare, crezi că vei putea veni joi seara?

— Ştiţi foarte bine, domnule canonic, adăugă Sonia, de această dată cu toată seriozitatea, că voi fi extrem de mulţumită să vă pot face un serviciu cît de mic.

— Mulţumesc, draga mea prietenă. Nu te mai reţin. N-aş vrea să-i fac pe cei din vestibul să întîrzie din pricina unei doamne care nu are nevoie de ajutorul meu. La revedere, draga mea.

Cînd ajunse în faţa uşii se opri, ca şi cînd ar mai fi aşteptat ceva, apoi se întoarse spre el şi zîmbi.

— Sonia! strigă Harcourt. N-ai vrea să-mi faci serviciul şi să introduci în birou persoana care aşteaptă să-i vină rîndul?

Traversă odaia cu paşi repezi şi-şi scoase pălăriuţa cochetă, netezindu-şi în mers părul.

— Aveţi calitatea să citiţi întotdeauna gîndurile oamenilor în felul acesta? întrebă ea, deschizînd uşa vestiarului.

— Numai gîndurile bune, răspunse canonicul cu amabilitate.

Cînd Sonia apăru în pragul sălii de aşteptare şi aruncă o privire întrebătoare înăuntru, o fată tînără de vreo douăzeci de ani, extraordinar de drăguţă, se ridică în picioare.

— Vrei să mă însoţeşti în cameră de alături? întrebă Sonia cu amabilitate şi trecu înaintea ei. O invită să stea pe canapeaua din colţ şi se aşezară una lîngă alta.

Sonia, pentru care amănuntele îmbrăcămintei erau întotdeauna probleme de cel mai mare interes, constată că hainele vizitatoarei, deşi nu erau de ultimă modă, erau totuşi de o eleganţă costisitoare. Bănui imediat că blonda vizitatoare trebuie să facă parte din clasa din ce în ce mai numeroasă a bogaţilor săraciţi.

— Aş vrea ca înainte de a intra la domnul canonic să stăm cîteva minute împreună de vorbă, începu Sonia cu glasul plin de bunătate. Probabil nu ştiţi că domnul Harcourt este extrem de

ocupat întreaga zi, cu un public foarte numeros care vine să-i ceară sfatul. Ne străduim cu toţii să-i uşurăm pe cît posibil această sarcină. Uneori se întîmplă ca cineva dintre vizitatori să vină pentru probleme care pot fi clarificate cu uşurinţă de către unul dintre vicarii noştri. Tocmai de aceea încercăm să ne dăm seama dinainte...

— Cred că faceţi foarte bine, răspunse fata cu glasul stins.

— Am bănuit imediat că veţi înţelege just intenţia care m-a determinat să vă spun vorbele acestea. Aveţi ceva ce aţi dori să-i spun domnului canonic din partea dumneavoastră ?

— Da, vă rog să-i spuneţi că Phyllis ar vrea să-i vorbească.

Sonia sosi devreme, aşa cum îi făgăduise canonicului, şi află de la doamna Crandall, administratoarea casei, care o introduse în salonul de la etaj, că este singura femeie care a fost invitată la dineul acesta. Fusese însărcinată să se ocupe de mica Norwood, aşa că i se părea că nu este străină, ci că face ea însăşi parte din casa aceasta, ceea ce era foarte plăcut. Casa în care se găsea acum i se părea un refugiu şi un sanctuar. Să trăieşti într-o astfel de casă, chiar în calitate de slujitoare, i se părea o cinste nebănuită.

Avea instinctul firesc de a se adapta împrejurărilor, astfel că amabila doamnă fu mirată văzînd volubilitatea gesturilor cu care-şi scoase pălăria şi haina, ca apoi să se examineze o clipă în oglinda de pe perete. Cînd intrase în salon, doamna Crandall tocmai voia să-i spună să se simtă ca la ea acasă, dar uitîndu-se la domnişoara Duquesne înţelese că vorbele acestea n-ar avea nici un rost. În acelaşi timp, nu s-ar fi mirat deloc dacă ar fi auzit-o făcîndu-i ea însăşi această propunere.

Domnul Talbot apăru în cadrul uşii şi administratoarea îl prezentă. Domnul Talbot era un bărbat bine legat şi mic de statură, cu obrazul rotund şi roşu şi cu părul rar. Era un temperament vesel, dar nu expansiv. Îşi închipuia că domnişoara Duquesne nu se va simţi copleşită de obligaţiile pe care le avea în calitate de invitată, ca nu cumva să-i lipsească pe ceilalţi comeseni de plăcerea unei scurte convorbiri cu ea. Îi spuse că a fost un gest extrem de amabil din partea ei că a primit să vină şi că

fără îndoială canonicul va aprecia la justa valoare această amabilitate.

Atitudinea vicarului îi plăcu Soniei chiar din prima clipă, datorită nuanţei de duioşie ce se simţea în glasul lui de fiecare dată cînd vorbea despre canonic. Se împrieteniră pe loc. Îi spuse că-l invidiază pentru contactul intim şi cotidian dintre el şi canonic, dar vorbele acestea i le spuse cu atita sinceritate, încît ochii albaştri-palizi ai vicarului se luminară. Se vedea destul de limpede că vicarul Talbot este dispus să o adopte pe domnişoara Sonia „ca pe unul de-ai lor", deşi în temperamentul ei nu era în realitate nimic din ceea ce ar fi fost cu adevărat clerical.

Din vestibulul de la intrare se auzi zgomotul stins al celor care soseau. Domnul Talbot îşi ceru iertare şi plecă, iar doamna Crandall o rugă pe Sonia să nu se mişte de pe scaunul unde se aşezase, şi curînd după aceea apăru din nou, aducînd de mînă fetiţa pe care o aşteptau. Era o fetiţă slăbuţă şi cu înfăţişare gravă, cu ochii adînci şi plini de umbre, care răspundea fără sfială la întrebările pe care i le puneau ; le spuse că o cheamă Celesta, că nu-i e frig la picioare, şi după ce-i scoaseră haina cu care era îmbrăcată, aşeză pe masă o cutioară de lemn în care le spuse că şi-a adus jucăriile.

— O, îmi dai voie să le văd şi eu ? exclamă Sonia. Probabil sînt păpuşi... Nu sînt păpuşi ? În cazul acesta trebuie să fie soldaţi de plumb...

— Nici una, nici alta, răspunse Celesta cu bunăvoinţă şi răsturnă cutia pe covorul din cameră, apoi se lăsă în genunchi în faţa jucăriilor ei. Sînt regi şi regine pe care le cunoaşteţi cu toţii, declară ca şi începu să le ridice în picioare, aşezîndu-le în semicerc.

— Nu le cunoaştem tocmai bine, răspunse Sonia, pe acelaşi ton grav ca şi fetiţa, dar aş fi foarte mulţumită să facem cunoştinţă.

— Pe aceasta totuşi trebuie s-o cunoaşteţi, zise Celesta şi întinse mîna după una dintre figurinele cele mai caracteristice. Este Regina Elizabeth care poartă o tiară.

— Şi în jurul gîtului un cauciuc de automobil, completă Sonia, dar fără să rîdă, pentru a se convinge de dispoziţia imediată a micii lor invitate.

— Este un guler plisat, răspunse Celesta şi încercă să-şi stăpînească zîmbetul care-i tremură pe buze.

— Trebuie să fie foarte incomod, adăugă Sonia cu bunăvoinţă.

Celesta începu să rîdă din toată inima.

— Cît eşti de caraghioasă, zise ea fără să ridice ochii. Acesta este Charles întîiul; e gata să-şi piardă pălăria.

— Mi se pare că regele acesta şi-a pierdut şi capul, adăugă Sonia care se aşezase pe covor, alături de ea. Se priviră una pe alta în adîncul ochilor şi zîmbiră.

— Pe dumneata cum te cheamă? întrebă Celesta şi, cu vîrfurile degetelor, mîngîie mîneca de catifea a rochiei cu care era îmbrăcată domnişoara Duquesne.

— Sonia.

— Miss Sonia?

— Nu, pur şi simplu Sonia.

— Doamna aceasta este mama dumitale?

— Nu este mama mea. Eu nu locuiesc în casa aceasta. Sînt tot o invitată, ca şi dumneata.

— Îmi dai voie ca în timpul mesei să mă aşez lîngă dumneata?

Sonia o apucă de mînuţa mică şi rece şi îşi lipi obrazul de ea.

— Cu multă plăcere.

— Şi după ce ne vom ridica de la masă, te vei juca cu mine? Sau vei fi obligată să stai împreună cu oamenii mai în vîrstă?

— Domnul canonic va veni imediat, le anunţă vicarul Talbot, care intră în salon. M-a rugat ca pînă la sosirea dumnealui să vă ţin tovărăşie. Probabil ştiţi — cred că despre asta aţi aflat mai demult — că dumnealui nu se poate mişca decît cu mare greutate. Ascensorul a fost instalat după accident şi singurul loc unde putea fi instalat, în toată casa, este în sufrageria de la etajul acesta. Tocmai de aceea, de fiecare dată cînd domnul canonic coboară din apartamentul său, îl aşteptăm acolo.

— Ştiu că domnul Harcourt este infirm, răspunse profesorul Norwood. Nu ştiu însă ce infirmitate are şi cum s-a intimplat. A fost victima unui accident ?

— Este o intimplare foarte interesantă, răspunse vicarul, şi ar trebui s-o cunoaşteţi in intregime, pentru a putea judeca situaţia reală in care se găseşte şi adevăratul caracter al canonicului. La vîrsta de treizeci şi trei de ani s-a imbolnăvit de paralizie infantilă. Pe vremea aceea era de trei ani vicarul unei parohii periferice şi tocmai fusese numit superior al parohiei. Strălucitele lui predici atrăseseră atenţia publicului şi se prevedea că nu va trece mult pină cind va deveni unul dintre marii apostoli ai bisericii. Era conştient de marele său dar oratoric şi se străduia din toate puterile să devină folositor în cariera ce şi-o alesese. Totul părea să-i prezică deplina reuşită şi inregistra triumf după triumf. Se vorbea chiar despre logodna sa cu o drăguţă şi inteligentă domnişoară din elita societăţii. Puţin după aceea, ca şi furtuna venită din senin, ingrozitoarea boală l-a doborît. Vreme de zece luni a fost obligat să stea nemişcat în patul de suferinţă, incapabil de a-şi intrebuinţa partea inferioară a trupului.

Norwood tresări şi se aprinse uşor la faţă.

— S-au implinit şase ani de cind trăiesc in intimitatea lui, dar in timpul acesta nu mi-a vorbit decit o singură dată despre timpul pe care a fost obligat să-l petreacă intins pe spate, fără posibilitatea de a se mişca. Asta s-a intimplat în ziua cind a avut parte de marea mulţumire să-şi poată mişca degetul mare al unui picior. Îmi inchipui însă că nimeni nu este in stare să-şi dea seama de tortura morală pe care a trebuit s-o suporte în timpul paraliziei. Se poate totuşi ca despre această tortură să fi vorbit cu episcopul nostru.

— Nu ştiu ce aş fi fost in stare să dau, dacă zilele trecute, cind am fost la el, aş fi ştiut ceea ce îmi spui dumneata acum, declară Norwood. Am venit la el clocotind şi cu sufletul răscolit de o mică nemulţumire pe care am avut-o şi...

— O, vă rog să mă credeţi, domnul canonic nu doreşte deloc să fie compătimit, şi vă asigur că în tot ce aţi fi dorit dumneavoastră să-i spuneţi nu există nimic care s-ar putea compara cu ceea ce a suferit pe vremea aceea... Logodnica sa, cum era de

altfel firesc, a luat hotărîrea să renunţe de a se mai căsători cu el şi domnul canonic a absolvit-o de cuvîntul dat, fără nici un fel de nemulţumire. După ce s-a constatat că el nu va mai putea îndeplini sarcina de preot al parohiei sale, locul său a fost ocupat de alt preot. Într-un cuvînt, asta însemna că s-a terminat şi cariera lui în calitate de slujitor al bisericii. După o lungă convalescenţă, care părea că nu se va mai termina niciodată, în cele din urmă constată că are destulă putere pentru a se putea aşeza în faţa unui birou. Episcopul, în dorinţa de a face ceva în interesul lui, a dat ordin ca de două ori pe săptămînă să fie coborît în sala de la parter, pentru a participa la întrevederile pe care le avea cu credincioşii săi. Foarte curînd după aceea s-a constatat că domnul Harcourt dispune de un dar special, datorită căruia reuşea să se ocupe de cazurile cele mai grave, şi că simpatia lui înţelegătoare pentru zbuciumul oamenilor făcea adevărate minuni. Lumea începuse să vorbească despre această calitate a lui. Zi de zi stătea aşezat în faţa biroului său, creîndu-şi o reputaţie probabil cu totul deosebită de reputaţia pe care şi-ar fi putut-o crea oricare altul în această profesie, şi în ziua cînd a fost propus să fie numit canonic al catredalei, toţi membrii acestei instituţii au aprobat alegerea cu entuziasm. Sarcina ce apasă pe umerii lui este extrem de grea şi ne întrebăm de multe ori cum de reuşeşte să o poarte. Un altul, în locul lui, s-ar fi prăbuşit demult.

Se anunţă că masa este servită, astfel că profesorul Norwood renunţă să mai spună ceva. Cînd intrară în sufragerie, canonicul era aşezat în fruntea mesei. Ceilalţi invitaţi sosiseră şi ei. Cînd îl văzu pe tatăl ei, Celesta se ridică de lîngă noua ei prietenă şi îl trase de mîneca hainei, în timp ce el era prezentat lui Simpson.

— Sonia, strigă ea, fără să ţină socoteală de mirarea pricinuită de purtarea ei copilărească, acesta este tatăl meu. Apoi adăugă cu o fermecătoare inocenţă: tăticule, o doamnă încîntătoare.

— Va să zică ai şi făcut această constatare, exclamă canonicul. Vino, fetiţa mea, şi aşează-te pe scaunul de lîngă mine.

— Sonia va trebui să stea lîngă mine şi tăticul dincolo de ea.

— În felul acesta va fi foarte bine, încuviință doamna Crandall încîntată și cu obrazul luminat de un zîmbet.

Canonicul recită o scurtă rugăciune în timpul căreia Celesta urmări mirată acest ritual, pentru ea cu totul neobișnuit.

— Ce ai spus adineauri în șoaptă ? întrebă ea fără nici o sfială, dar cu glasul destul de tare pentru a fi auzită și de ceilalți, în timpul tăcerii ce urmă după această rugăciune.

— Am mulțumit lui Dumnezeu pentru pîinea noastră cea de toate zilele, răspunse canonicul și încercă să-și ascundă zîmbetul ce-i tremura pe buze.

Celesta își plimbă ochii în lungul mesei și ridică privirea întrebătoare spre el.

— Mîncarea o vor aduce numaidecît, zise canonicul ca s-o liniștească.

— Reciți de fiecare dată o rugăciune de mulțumire ? insistă ea cu glasul vibrînd de respect.

— De fiecare dată și întotdeauna.

Sonia presimțea că a sosit momentul pentru a termina cu această chestiune, dar se temea să nu jignească fetița dacă va spune ceva. Norwood începuse să se frămînte pe scaun. În același timp, băgă de seamă că Talbot și Simpson fac mare haz de cuvintele fetiței.

— Chiar atunci cînd la masă nu se servește altceva decît un pahar cu lapte și o bucată de pîine prăjită ? stărui Celesta.

Auzind această întrebare, toată lumea începu să rîdă, pînă și profesorul, iar Celesta, văzînd că a atras asupra ei atenția celorlalți comeseni, își aduse aminte de sfaturile pe care i le dăduse tatăl ei înainte de a pleca de acasă, și uitîndu-se la el constată că pare extrem de încurcat.

— Vom avea și o ciorbă de ciuperci, exact ceea ce am dori și noi să se servească, îi spuse Sonia în șoaptă.

Simțindu-se mai ușurat, Norwood începu o conversație cu doamna Crandall, dar fără să o piardă din vedere pe Sonia, datorită tactului și afecțiunii căreia fetița lui putuse evita o umilință. Se simțea atras de femeia aceasta și se întreba ce fel de caracter ar putea să fie. Invitații erau prea puțini la număr ca să poată începe o conversație intimă, dar de fiecare dată cînd

Sonia spunea cite ceva era ascultată de Norwood cu atenţie, deoarece el părea mereu nerăbdător să-i poată răspunde.

— Celesta mi-a arătat galeria ei de celebrităţi, declară Sonia. Tocmai de aceea m-am intrebat dacă dintre toate metodele aplicate în instrucţiunea publică n-ar fi aceasta cea mai indicată pentru predarea studiului istoriei în facultăţile noastre ?

— În orice caz, ar fi o inovaţie, răspunse Norwood şi se uită în ochii strălucitori ai tinerei femei.

— Aţi putea instala o mică estradă unde păpuşile acestea să se poată mişca.

— Ca figurile jocului de şah ?

— De ce nu ? Auzi foarte des vorbindu-se despre şahul istoriei, ripostă Sonia, convinsă că n-a mers mai departe decît ar fi trebuit, cu aceste cuvinte ale ei.

Prinzind privirea întrebătoare a canonicului, profesorul îi explică în citeva cuvinte despre ce este vorba şi Sonia încercă să ilustreze această explicaţie cu un fragment din conversaţia desfăşurată între ea şi Celesta, în legătură cu tragicul sfirşit al lui Charles Stuart.

— Ar fi o idee foarte bună, conchise canonicul. În felul acesta ai putea monta un model mecanic care să fondeze dinastii şi l-ai vedea de pildă pe George Villiers transformîndu-se în duce de Buckingham...

— Şi pe Wentworth in marchizul de Stafford, adăugă Norwood, căruia eventualitatea aceasta i se părea plină de haz. Ideea nu este deloc rea !

Sonia, care-şi aduse aminte de sarcina ce i se încredinţase, renunţă la această conversaţie sibilinică, pentru a se ocupa de Celesta, care se chinuia să-şi taie friptura de miel din farfurie.

Norwood se întreba pînă unde o fi urmărit această conversaţie şi fu încintat cînd o văzu că se întoarce spre el şi-i răspunde:

— Şi ca toată gruparea lui Cromwell să devină mari proprietari rurali, din crişmari şi hangii.

— Admirabil, exclamă canonicul. Ai avea ocazia să ni-i prezinţi pe partizanii lui Cromwell abandonîndu-şi hanurile şi crişmele, pentru a se instala în castele senioriale. O, ce ocazie

nebănuită a fost pentru aceşti proaspeţi nobili Reforma, căci le-a dat prilej să impartă între ei bunurile răpite mănăstirilor. Dar sacrificiul impus ţării a fost extrem de dureros. S-a constatat că această mişcare electorală a devenit primejdioasă, de vreme ce a dat ocazia partizanilor lui Cromwell, care înainte de asta nu însemnaseră nimic, să hotărască soarta ţării.

Norwood fu atît de mirat de obiectivitatea cu care vorbea acest reprezentant al bisericii, încît mirarea i se oglindi pe faţă.

— Evident, eu sînt protestant, adăugă canonicul, dar faptul acesta nu mă poate împiedica să judec situaţia în toată realitatea ei şi cu imparţialitate. Dacă Reforma din Anglia nu ar fi privit bunurile materiale, situaţia ar fi fost cu totul alta. Cred că după fiecare război religios s-a întîmplat acelaşi lucru, nu-i aşa, domnule Norwood? Poporului i s-a spus întotdeauna că războiul sfînt este purtat de oameni devotaţi unei cauze drepte! Majoritatea acestora însă au murit înainte de a putea constata că au fost aruncaţi în luptă de către indivizi care n-au urmărit altceva decît acumularea bunurilor pămîntești.

— Credeţi că veţi avea loc de-ajuns pentru toate acestea în mecanismul dumneavoastră istoric? întrebă Sonia, adresîndu-se canonicului şi invitatului său.

— Voi încerca să răspund eu în locul domnului profesor. De-a lungul istoriei moderne întîlnim foarte multe cazuri cînd oameni cumsecade îşi sacrifică viaţa, convinşi că se supun poruncilor lui Dumnezeu.

— Prin urmare, în mod logic, interveni Talbot, e foarte probabil ca Dumnezeu să nu fi dorit cituşi de puţin Reforma şi în cazul acesta protestantismul este o greşeală, şi tot greşeală este şi Trinity Cathedral.

— Iată realitatea, declară canonicul, adresîndu-se profesorului Norwood, ca şi cînd ar fi fost numai ei singuri în cameră. Afirmaţia aceasta ne determină să revenim la convorbirea noastră de zilele trecute. Atît dumneata, domnule profesor, cît şi eu ştim exact cum am ajuns la Reformă. În orice caz, o avem şi ceea ce reprezintă şi ce urmează să fie dovedit că de aici înainte este pe deplin îndreptăţit! De asta puteţi fi sigur. Pe de altă parte, avem

şi catolicismul, care, pe temeiul aceleiaşi logici, este şi el îndreptăţit.

— Probabil, interveni Sonia, cînd văzu ochii canonicului îndreptaţi spre ea, oamenii aceia simpli care au luptat pentru credinţă nu s-au înşelat prea mult cînd şi-au închipuit că îndeplinesc voinţa lui Dumnezeu ! Şi se poate ca în lupta lor să fi fost chiar voinţa lui Dumnezeu !

— Tocmai aici este caraghioslîcul ! interveni Celesta care era de părere că a fost trecută cu vederea vreme prea îndelungată. Simpson, care nu participase pînă acum la conversaţie, începu să rîdă, iar Celesta se asocie la veselia lui, deşi cu oarecare întîrziere, dar cu atît mai mulţumită, cînd băgă de seamă că vorbele pronunţate de ea au un succes mai mare decît ar fi putut bănui la început.

Doamna Crandall îşi exprimă părerea de rău că cei mici — cum este Celesta — nu pot participa la întrunirile eclesiastice în timpul şedinţelor solemne la care ar putea face cîte o observaţie care să limpezească situaţia. Invitaţii se ridicară de la masă, Talbot şi Simpson se retraseră, doamnele trecură în salonul de la primul etaj, şi în timpul acesta profesorul Norwood împinse căruciorul canonicului într-un colţ mai liniştit al sălii uriaşe. În faţa bătrînului se simţea puţin emoţionat.

Imediat ce rămaseră singuri, canonicul Harcourt începu să-i pună tot felul de întrebări. Între altele îl întrebă pe doctorul Norwood dacă crede în ideea unui univers „dinainte organizat".

— Uneori se pare că acesta ar fi adevărul, răspunse doctorul Norwood, fără să ştie limpede dacă răspunsul său este pornit din amabilitate, curtoazie sau surpriză.

— Ei bine, în cazul în care uneori este organizat, ce credeţi, doctore Norwood, cînd este dirijat şi cînd nu este ? Să luăm de pildă o epidemie: aceasta a fost provocată în scopul de a decima o populaţie prea numeroasă sau indezirabilă, ori este pedeapsa pentru viaţa desfrînată pe care a dus-o această populaţie ?

— Probabil ultima presupunere este cea întemeiată, răspunse Norwood, apoi adăugă: Deşi n-am pretenţia să mă consider o autoritate în domeniul sociologiei şi cu atît mai puţin în cel al patologiei.

— La fel, incendierea unei păduri, pricinuită de trăsnet, o vei considera ca accidentală sau vei spune despre ea că a fost provocată cu un scop ?

— Domnule canonic, eu nu sînt teolog, ripostă Norwood, mulțumit că a putut inventa un răspuns evaziv.

— Sînt de acord cu dumneavoastră. Nu sinteți nici sociolog, nici biolog și nici teolog. Dumneavoastră sinteți istoric. Ei bine, în ziua cînd monarhiile au început să se prăbușească credeți că fenomenul acesta ar putea fi atribuit unei epidemii, democrației sau faptului că sistemul monarhic este perimat ? Iar în zilele noastre, cînd democrațiile cedează locul dictaturii, sinteți de părere că sistemul monarhic a fost justificat și că strădaniile de a pregăti drumul democrației au fost simple greșeli ?

— Domnule canonic, nimic nu dovedește că sistemul în care am trăit pînă acum ar fi fost democratic. Ceea ce noi am numit pînă acum democrație n-a fost, în realitate, decît oligarhie.

— Veți recunoaște fără îndoială că fiecare cetățean a fost liber să voteze sistemul de guvernare care i-a convenit, nu-i așa ?

— Problema nu s-ar putea pune exact în felul acesta, răspunse profesorul Norwood. Cetățeanului i s-a permis ca dintre două sau trei oligarhii să o voteze pe cea care i s-a părut mai puțin insuportabilă.

— Cu alte cuvinte, din moment ce noi n-am avut niciodată un sistem cu adevărat democratic, înseamnă că democrația n-a dat faliment ?

— Dimpotrivă, falimentul l-a dat oligarhia, răspunse Norwood.

— N-ar fi oare mai corect dacă am afirma că oligarhia a fost introdusă pentru a înlătura abuzurile despotismului ? În cazul acesta nu mai poate fi vorba despre un faliment, ci despre o fază nouă a progresului politic. Credeți că entuziasmul de acum al maselor pentru dictatură poate fi un indiciu că ordinea socială într-o monarhie absolută ar fi preferabilă ? Doctore Norwood, nu cumva ești și dumneata de părere că „ceea ce există și se impune cu timpul, este pe deplin just" , deoarece eu am această convingere.

— Eu n-aș îndrăzni să dau un răspuns atît de categoric.

— În cazul acesta va trebui să renunţi la ideea dumitale referitoare la „un univers organizat" .

— Nu-mi va fi deloc greu. Dar nici de afirmaţia aceasta nu sînt tocmai sigur.

— Bine ! În cazul acesta, care ar putea fi rolul istoriei în astfel de împrejurări ? Nu cumva asta înseamnă că ea este lipsită de orice semnificaţie ?

— Domnule canonic, probabil vreţi să afirmaţi că dumneavoastră interpretaţi fiecare eveniment social, economic sau politic drept o consecinţă a unui aranjament predestinat ? întrebă Norwood mirat. Revoluţiile, de pildă, mai ales cele sîngeroase, cu siguranţă nu pot fi soluţia cea mai fericită pentru popoarele care încearcă o experienţă în acest domeniu.

— Evident că nu, dar ele reprezintă o fază a progresului omenesc. Cum v-am spus şi zilele trecute, „vasul este mai important decît echipajul". Dumneata şi eu ştim foarte bine — datorită experienţei pe care o avem — că acesta este adevărul, nu-i aşa ? Glasul canonicului avea inflexiuni de prietenie.

Norwood, care nu uitase încă grelele încercări prin care trecuse canonicul, simţi că între ei doi s-a stabilit o legătură de interese comune. În clipa aceasta micile lui nemulţumiri i se păreau lipsite de orice însemnătate. Oare senzaţia aceasta se datora filozofiei domnului Harcourt, sau poate preocupările sale proprii fuseseră trecute pe al doilea plan datorită noului interes ce-l simţea trezindu-se în el ? Cine era această Sonia Duquesne?

Cîteva minute înainte de ora zece se despărţiră, deoarece era vremea cînd Celesta trebuia să se culce. Sonia, foarte elegantă în rochia ei de oraş, coborî de la etaj cu fetiţa de mînă şi o întrebă pe doamna Crandall dacă poate să telefoneze după un taxi.

— Tată, n-am putea s-o ducem pe Sonia pînă acasă ? întrebă Celesta.

La început Sonia încercă să protesteze, dar cînd profesorul Norwood se grăbi să-i repete invitaţia, primi.

După ce uşa se închise în urma lor, doamna Crandall se întoarse în odaia unde aştepta canonicul, singur şi cufundat în gînduri.

— Ce fetiţă vioaie este Celesta, declară doamna Crandall.

— Nu-i aşa ? încuviinţă canonicul zîmbind distrat.

— Iar dumneavoastră nu vă gîndiţi la altceva decît să mijlociţi căsătorii între oameni.

— De data asta nu e cazul.

— Totuşi mi s-a părut că a fost pe deplin subjugat de farmecul ei.

— Pentru aşa ceva este nevoie de doi inşi. În afară de asta, Sonia nu este indicată pentru a deveni soţia unui profesor universitar. S-ar putea totuşi ca Celesta să intervină în această chestiune, dar nu-mi vine să cred. În orice caz, doctorul Norwood are nevoie imediat de o nouă preocupare. Este singurul mijloc pentru a-l scăpa de preocupările lui de acum. Acesta este principiul serului, şi îşi va face efectul.

— Să plecăm, zise doamna Crandall, căci este ora dumneavoastră de culcare.

VI

Cînd într-o după-amiază ploioasă de aprilie din anul 1911 îl îngropară pe colonelul Livingstone Brock, cu barbişonul lui cărunt şi bine îngrijit, cu degetele vineţii ale mîinii drepte petrecute între primul şi al doilea nasture al redingotei sale tocite, ziarul *Courier* spunea în editorialul său că regretabila moarte a acestui popular cetăţean al oraşului Leeds înseamnă sfîrşitul unei epoci oratorice plină de pitoresc.

Vreme de şaisprezece ani, în Consiliul Legislativ nu se dezbătuse nici o problemă fără ca ceilalţi membri să nu-l audă pe colonelul Brock exprimîndu-şi părerea despre subiectul la ordinea zilei.

— Felul discuţiilor angajate nu interesa, continuă domnul Trumbull, care făcea elogiul defunctului în faţa noului pensionar al *conacului*, în timpul cît îşi fuma ţigara pe terasa spaţioasă, după ce terminaseră cina. De fiecare dată colonelul invoca cerul, exprimîndu-şi nădejdea că numele Statului Kentucky va rămîne pentru totdeauna imaculat ca şi zăpezile eterne, sfînt ca dragostea de mamă faţă de copilaşul pe care-l strînge la piept şi neschimbat ca drumul stelelor.

— Pe urmă, colonelul, interveni străinul cît se poate de politicos, pe care micul avocat rural îl considera drept un bărbat cu care se va împăca fără nici o greutate, probabil se retrăgea pentru a-şi drege glasul cu un păhărel de mentă.

— Exact, încuviinţă Trumbull, încîntat că providenţa l-a trimis pe omul acesta care era capabil să-i aprecieze umorul. Exact cum spuneţi, şi de fiecare dată îl însoţea la bufet şi oratorul opoziţiei !

— Care fără indoială se grăbea să plătească consumaţia, adăugă vizitatorul.

— Şi asta este exact! După cum văd, v-aţi făcut o idee precisă despre bătrinul colonel, condiţie care este necesară pentru a putea înţelege în întregime atmosfera acestei case, împreună cu stăpînul ei şi întregul nostru oraş.

Celibatarul îmbătrînit îşi plecă trupul şubred, îşi scutură pipa de balustrada terasei, şi-o umplu din nou cu tutun şi trecîndu-şi un picior slăbănog peste braţul fotoliului de trestie, începu să rîdă. Trecuse vreme îndelungată de cînd nu mai avusese ocazia să vorbească nimănui despre colonelul Brock, dar pînă acum încă nu i se întîmplase să întîlnească un interlocutor care să aprecieze atît de spontan verva lui caustică. Domnul Trumbull se simţea împăcat cu toată lumea. Yankeul acesta cu glasul liniştit, aşezat aici, lîngă el, era cel mai încîntător bărbat pe care-l cunoscuse. În afară de asta, mîncarea fusese pregătită cu multă grijă, în vederea sosirii noului pensionar căruia ar fi vrut să-i facă chiar de la început o impresie bună. Soarele acestei după-amiezi cu lumină limpede şi o căldură neobişnuită pentru sfîşitul lui noiembrie avea un efect binefăcător asupra dispoziţiei lui.

— Domnul Brock al nostru, întrebă străinul cu interes, este singurul moştenitor al colonelului ?

— Hm, cred că moştenitor nu este tocmai cuvîntul indicat. Clay a fost singurul descendent al colonelului, dacă vă interesează acest amănunt. A moştenit sarcinile, datorită indiferenţei şi naivităţii acestui bătrîn, faţă de orice factură şi notă de plată care îi sînt prezentate acum în fiecare lună pentru achitare, Afară de asta i-a mai rămas şi această adorabilă casă, care în fiecare an se dărăpănează tot mai mult. Poate aş mai avea de adăugat, zise el, încercînd să pară serios, că ar fi un motiv unic pentru care oraşul se poate mîndri cu această casă. Să luăm de pildă Leadville, din Colorado, care este la cea mai mare altitudine. Oamenilor le face plăcere să meargă în oraşul acesta pentru a trimite prietenilor cărţi poştale din oraşul cu cea mai mare altitudine din ţară. În Indiana este o mică localitate care pretinde că este situată exact în centrul Statelor Unite. Pe urmă gîndiţi-vă la New York; locuitorii acestui oraş posedă ceva care-i deter-

mină să-şi închipuie că sînt oameni aparte. Leii de piatră de la intrarea bibliotecii publice au nişte cozi mult mai lungi decît orice lei din lume. Ei bine, vă voi spune ce este caracteristic aici, în oraşul Leeds. Probabil nu ştiţi că această casă bătrînească, casă în care ne găsim în momentul acesta, este grevată de cea mai mare ipotecă ce s-a pomenit vreodată.

— Iată un record care nu este cu nimic mai prejos decît celelalte, declară domnul Parker. Acesta este motivul pentru care n-a fost din nou zugrăvită ?

— Ipoteca o acoperă de la acoperiş pînă în temelii. Mă gîndesc la această ipotecă tocmai din pricină — domnul Trumbull se uită în jurul său şi văzînd că ferestrele sînt deschise, continuă să vorbească în şoaptă — din pricină că eu sînt avocatul domnului Clay Brock şi că mîine dobînzile acestei ipoteci trebuie plătite. Însă nu mi s-a întîmplat pînă acum să văd un eveniment care să se repete atît de des, ca scadenţa acestor dobînzi ale ipotecii Brock, care parcă revin din două în două săptămîni.

— Nu cumva duce lipsă de bani, vreau să spun domnul Brock ?

— Lipsă de bani ! Nu cunosc valoarea exactă a acestei expresii în partea de nord, de unde vii dumneata, dar aici în sud, cînd spui despre cineva că duce lipsă de bani, înseamnă că omul despre care vorbeşti este ruinat. Clay nu mai face parte din această categorie de oameni. Colonelul nu mai făcea parte din ea chiar înainte de a se naşte Clay, or asta s-a întîmplat acum patruzeci şi cinci de ani... Dar acum, după ce am ajuns aici, deşi problema aceasta nu mă interesează direct, îmi veţi da voie să vă întreb dacă sînteţi dispus să mai întîrziaţi aici, la conac ? În ce mă priveşte mi-ar face mare plăcere.

— E foarte probabil, mulţumesc pentru interesul ce-l dovediţi faţă de mine. Casa aceasta bătrînească îmi este destul de simpatică.

—În cazul acesta cred că e mai bine să te previn că, ferească Dumnezeu, Clay Brock ar fi în stare să-ţi ceară zece dolari împrumut, pînă sîmbăta viitoare. N-aş putea afirma că sîmbăta este una din zilele care ar putea să-i producă ceva mai mult decît

celelalte zile ale săptăminii. Dar cred că a ales ziua aceasta drept ziua cînd îşi va plăti datoriile, sperînd că va avea banii trebuitori, şi sînt sigur că aşa va face. (Loialitatea cu care domnul Trumbull îl trata pe oaspetele şi clientul său, era nici mai mult nici mai puţin decît impresionantă.) Este un tip foarte reuşit. Vă rog să mă credeţi, domnul meu, Clay Brock n-are decît o singură meteahnă, anume că s-a născut în această casă, a cărei întreţinere este foarte costisitoare, şi a crescut în convingerea că Dumnezeu va avea grijă şi de el.

Micul avocat începu să rîdă mulţumit, apoi se opri cu totul pe neaşteptate.

— Crede-mă, mi s-a întîmplat de multe ori să mă întreb, nu cumva Clay Brock este protejat de îngerul său cel bun ? Se împlinesc şapte ani de cînd trăiesc sub acoperişul acestei case, din care picură apa prin toate găurile. Cei din familia Brock reuşesc să trăiască în ea fără ca cineva să poată înţelege în ce fel. Vei avea ocazia să o vezi pe Clara Brock, care este o femeie cum n-ai mai întîlnit în toată viaţa dumitale. Nu vreau să rămii cu convingerea că acest Clay Brock nu s-ar bucura de respectul oamenilor. Ca dovadă, este de-ajuns să vă spun că ani de-a rîndul a fost primar al oraşului Leeds... Vedeţi acolo, la încrucişarea străzii, semaforul pentru circulaţie ? Acesta a fost instalat de el, pentru a da oraşului un aspect mai modern.

— Eu sînt foarte mulţumit, declară fantasticul domn Parker. Sîntem aici tocmai din cauza acestui semafor. Ne îndreptam spre New Oleans, fără nici o grabă, căci plecasem într-un fel de vacanţă. Autobuzul St. Louis-Nashville s-a oprit, căci lumina semaforului era roşie, şi în timpul cît a trebuit să aştepte...

— Aşteptarea este întotdeauna de lungă durată, pentru a permite circulaţiei să se scurgă în cealaltă direcţie, îl întrerupse domnul Trumbull rîzînd. Probabil acum veţi înţelege importanţa acestui semafor.

Domnul Parker rămase vreme îndelungată cu ochii pe jumătate închişi şi trase un fum adînc din ţigară înainte de a da răspunsul plin de haz pe care interlocutorul său îl aştepta de la el. În timpul acestei scurte pauze, gîndurile lui alergau libere. Părea evident că acest mic avocat de provincie, prost îmbrăcat

şi dezamăgit, se aştepta să aibă parte un ceas întreg de binevoitoarea atenţie a musafirului său faţă de ironiile lui pline de haz. Destinul fusese destul de vitreg faţă de Jefferson D. Trumbull, căci viaţa lui de pînă acum nu avusese nici un moment dramatic. Odinioară, cînd era numai stagiar, visase să facă o carieră strălucită, dar la urmă se refugiase din calea vicisitudinilor vieţii în micul oraşel Leeds.

Cu totul pe neaşteptate, Parker înţelese că în lume trebuie să fie foarte mulţi naufragiaţi de felul domnului Trumbull, care puteau face glume pe socoteala propriei lor înfrîngeri. Fără îndoială, Trumbull a fost odinioară un bărbat nerăbdător, dar această nerăbdare se transformase în deznădejde, ca la urmă deznădejdea însăşi să se domolească şi din ea să nu mai rămînă nimic decît cenuşa resemnării. Astăzi, neavînd de evocat nici o dramă întîmplată în viaţa sa proprie, ajuns în amurgul vieţii, putea să facă glume pe socoteala neînsemnatei sale existenţe.

— Sfinte Doamne ! oftă Parker şi închise ochii ca să se apere împotriva rotocoalelor de fum ale ţigării, voi mai avea oare ocazia să pot face glume şi de aici înainte cu un străin ?

Făcu un efort ca să-şi poată limpezi gîndurile şi răspunse zîmbind:

— Nu mi-am dat seama, deoarece eram prea adînc preocupat de aspectul acestei case vechi şi frumoase, cu coloanele ei înalte şi albe, cu terasa şi grădina plină de umbre. Mi-am zis că vom putea întîrzia aici cîteva zile. Călătoria pe care o facem noi nu este legată de un orar prea rapid.

— Noi ? întrebă Trumbull mirat. A mai venit cineva cu dumneavoastră ? După cît am putut constata, în registru n-a fost trecut decît un singur nume:

— Pe el nu-l înscriu niciodată, răspunse Parker, făcînd semne spre colţul terasei, unde dormea un setter roşcat care se ridică numaidecît în picioare, închipuindu-şi că va fi prezentat străinului cu care stăpînul său sta de vorbă.

— Acesta este cîinele dumneavoastră ? Va să zică despre el vorbiţi ! Tocmai mă întrebam al cui poate fi. Chiar de la început mi s-a părut că nu l-am mai văzut pînă acum, pentru că eu

cunosc majoritatea ciinilor de rasă din oraş... Vino încoace ! Cum te cheamă ?

Micul avocat se uită întrebător la stăpînul ciinelui.

— Cum se poate... un ciine cu un astfel de nume ! — exclamă domnul Trumbul şi întinzînd mîna, mîngîie urechile lungi şi mătăsoase ale ciinelui. Vom ieşi împreună la plimbare, Sylvia, şi-ţi voi arăta cele mai frumoase peisaje ale regiunii.

Trecu o săptămînă întreagă, aproape fără să-şi dea seama deşi nu avea nimic de lucru, tocmai el, care înainte de asta în fiecare zi fusese mereu ocupat, încît nu mai ştia unde să se împartă. Oraşul Leeds îl primi, luîndu-l drept ceea ce era în aparenţă: un bărbat tînăr şi liniştit, plăcut la vorbă, dar care n-avea nici un fel de ocupaţie. Sylvia, care se ţinea în toate părţile după el, înlătura însă această supoziţie a celor care erau amatori de ciini şi care ar fi fost dispuşi să-l privească pe stăpînul ei cu indiferenţă.

În registrul conacului trecuse fără ezitare numele Nathan Parker, deoarece nu se întîmpla pentru prima dată să întrebuinţeze acest nume. Îl adoptase de acum o lună, fără să stea prea mult la gînduri, cel mult încercase să-şi găsească un nume care să se potrivească cu iniţialele gravate pe port-ţigaretul său care erau aproape singurul obiect ce-i mai rămăsese, în afară de Sylvia, pentru a-i aduce aminte de felul de viaţă la care renunţase.

Uneori era şi el mirat de rapiditatea cu care se obişnuise cu noua sa identitate, cînd răspundea maşinal la numele „Parker" , de fiecare dată cînd i se adresa cineva. Se întreba chiar ce senzaţie va încerca în momentul cînd va auzi pe cineva că-i spune pur şi simplu „Nathan" . Dar se va feri s-ajungă cu cineva în relaţii atît de strînse încît să-şi poată permite faţă de el astfel de intimităţi.

Fusese mulţumit că nimeni dintre cei care formau personalul conacului nu se interesase mai îndeaproape de identitatea lui. Domnul Brock, care la sosirea lui nu fusese de faţă, intrase la orele nouă seara în odaia cu tavanul înalt şi pereţii pustii pentru a se interesa dacă nu are nevoie de ceva. Întîrziase aproape o

jumătate de ceas, aşezat pe marginea patului, după ce se plimbase cu toată demnitatea pe distanţa dintre comoda pintecoasă şi vechiul birou de stejar masiv, în timpul cît îi vorbise despre curiozităţile oraşului Leeds, al cărui nume îl pomenea cu mîndrie caracteristică unui stăpîn şi cu un cult ce se simţea mai mult în tonul decît în cuvintele lui. Domnul Brock părea că ar vrea să-l informeze că din acest oraş poţi ajunge foarte uşor în Illinois, în Missouri sau Tennessee, „în cel mult două ceasuri, dacă mergi cu viteză" . Domnul Brock însuşi nu avea altceva decît cele două picioare pentru a se putea deplasa.

Cît despre celelalte amănunte care eventual ar fi putut să-l intereseze pe domnul Parker, neprevăzătorul şi încîntătorul fiu al celebrului colonel Brock, părea că nici nu se gîndeşte la ele.Probabil atitudinea aceasta nu dovedea o indiferenţă reală. Dimpotrivă, musafirul său rămase cu convingerea că domnul Brock bănuieşte despre el că are motive să ascundă ceva, tocmai de aceea nu încerca să-i pună întrebări impuse de amabilitatea care în alte împrejurări ar fi fost indicate.

Tînărul Clay, care la douăzeci şi doi de ani părea speriat şi deznădăjduit, acum două sau trei zile fusese gata să profite de prima ocazie ce i se va oferi pentru a face cunoştinţă cu el. Băiatul era înalt, zvelt şi grav, aproape întunecat. Pentru un străin ar fi fost greu să constate dacă rezerva lui se datoreşte temperamentului sau hainelor uzate cu care este îmbrăcat şi obligaţiilor neplăcute pe care trebuia să le îndeplinească zilnic în jurul casei. Parker îşi zise că va fi mai bine să lase în sarcina tînărului să facă primii paşi de apropiere şi abia după aceea să ia o hotărîre.

Doamna Brock, care supraveghea casa aceasta, era din instinct o femeie superioară ; probabil din naştere era aşa, deoarece tatăl ei, venerabilul doctor Graham, care locuia la o mică distanţă pe aceeaşi stradă, după cîte spunea Trumbull, era omul cel mai de seamă dintre membrii comunităţii. Văzîndu-l pe tînărul pensionar care se plimba toată ziua, însoţit de cîinele său, şi se culca în fiecare zi foarte devreme, Clara Brock, mai mult din amabilitate, îi vorbise despre tatăl ei şi despre Elisa, o nepoată care

trăia împreună cu el în aceeaşi casă. Se vedea destul de limpede că e mîndră de această nepoată a ei.

— Elisa are un glas foarte frumos, spunea ea într-o seară, după ce se aşezaseră împreună pe terasă. Cu vorbele acestea nu vreau să-ţi spun că ar cînta ceva mai bine decît celelalte fete din corul bisericii, ci vreau să spun că are un glas superb şi e păcat că nu se poate bucura de această calitate deosebită. Trei ierni de-a rîndul tatăl meu a trimis-o la Louisville, dar de aici înainte nu-şi va mai putea permite această cheltuială. În afară de asta, el nici nu mai este atît de robust, căci a împlinit şaptezeci şi trei de ani. Într-o bună zi va trebui să renunţe la clientela pe care o are. Sîntem cu toţii de părere că este ruşinos ca la vîrsta aceasta să fie obligat să mai facă drumuri atît de lungi la bolnavi, mai ales în timp de iarnă, de-a lungul potecilor desfundate. Cînd cineva a fost medicul acestui oraş vreme de patruzeci şi doi de ani fără întrerupere, este aproape imposibil să se nască sau să moară cineva fără ca el să fi fost prezent. Acum a ajuns la capătul puterilor şi trebuie să renunţe la orice încercare de a mai face ceva în interesul Elisei. Situaţia este neplăcută şi pentru Clay al meu, deoarece bunicul său trăsese nădejde că la momentul oportun îl va putea ajuta.

Parker mormăi cîteva cuvinte de politicoasă părere de rău.

— Nenorocirea este că Elisa nu cunoaşte pe nimeni care i-ar putea da o recomandare cu care să-şi poată face loc în lumea muzicală. Ca să poţi da un recital cu care să atragi lumea, e nevoie de foarte mulţi ani. Clay îmi pricinuieşte şi el foarte multe griji, cum de altfel este firesc, deoarece el e fiul meu. Cînd mă gîndesc că bietul de el s-a străduit zi şi noapte din toate puterile pentru a-şi putea termina cei patru ani de studii la Colegiul Statului...

— Serios? întrebă Parker mirat. Nici n-am bănuit că ar putea să fie licenţiat al unui Colegiu. Pare atît de tînăr, se grăbi el să adauge.

— Ştiu foarte bine că ar fi imposibil să-ţi închipui aşa ceva, mai ales cînd îl vezi că ajută la bucătărie şi se ocupă de toate treburile casei. I-ar fi făcut enormă plăcere să fi putut urma şi el cariera bunicului său. Nu ştiu ce vom putea face cu el. Este

cu desăvîrşire demoralizat şi constat că, pe măsură ce trec zilele, pare tot mai abătut.

Doamna Brock tăcu o vreme, părind că se gîndeşte la ceva, apoi începu să vorbească din nou despre Elisa.

— Acum este foarte ocupată cu gospodăria casei, cu telefonul şi cu dispensarul... şi niciodată nu au ore fixe pentru masă. Dumneata nici nu bănuieşti ce înseamnă să ai un medic în familie. Nu poţi hotărî nimic dinainte, nici măcar ora cînd se ia masa. Din cauza asta nu prea avem prilejul s-o vedem, decît cel mult cînd mergem noi la ea. A trecut mai bine de o lună de cînd n-a mai fost pe aici. Ei, dar acum eu va trebui să plec la bucătărie. Te rog să mă ierţi dacă te-am plictisit cu grijile mele familiale. De obicei eu nu vorbesc despre acest subiect cu nimeni.

Parker îi răspunse că este încîntat de încrederea pe care i-a acordat-o în această împrejurare.

— Ştiu foarte bine, adăugă doamna Brock şi încercă să zîmbească îngăduitoare, că fiecare dintre noi îşi are grijile şi supărările sale.

— Sigur că da, încuviinţă Parker şi luă din nou cartea în mînă.

A doua zi după-amiază, Elisa veni să o vadă pe mătuşa Clara. Parker plecase să facă o plimbare prin oraş. Trecuse prin faţa prăvăliei curelarului, din care se simţea un miros plăcut de piele argăsită ; apoi prin faţa vitrinei unui magazin de haine bărbăteşti, în care un manechin de ceară era înţepenit în costumul său cafeniu, marcat cu şaisprezece dolari şi cincizeci, alături de un maldăr de salopete. Parker îşi zise că dacă va avea nevoie să-şi cumpere un costum de la magazinul acesta, atunci va prefera o salopetă. La colţul străzii era magazinul Vaughan, cu o faţadă impresionantă, şi într-o vitrină avea expus un plug cu lama strălucitoare, iar în alta tot felul de scule. De cealaltă parte a străzii era un bazar care-şi etala mărfurile de duzină, iar colţul era ocupat de Banca Naţională, care avea aspectul unui mausoleu.

Trecu apoi pe lingă staţia de benzină, dincolo de care era Şcoala Superioară. După aceasta, incepeau casele particulare. Casa cafenie cu obloanele lustruite la ferestre, ceea ce indica prezenţa unei biblioteci, era casa doctorului Graham. Trăsurica din faţa intrării văzuse probabil şi zile mai bune. Fără indoială era trăsurica doctorului, căci din infăţişarea ei se desprindea un aer de bunăvoinţă.

Puţin după aceea făcu drumul inapoi impreună cu Sylvia, care ca de obicei, fusese intimpinată de zimbetele trecătorilor. Parker se simţea mulţumit că Sylvia stăruise să-l insoţească in viaţa aceasta nouă, deoarece fără tovărăşia ciinelui său situaţia de acum i s-ar fi părut insuportabilă.

Din cind in cind se intimpla ca trecătorii să-l salute pe Parker, deoarece li se părea că l-au mai văzut şi inainte de asta. El insă işi inchipuia că lumea il salută din cauza Sylviei, pe care toţi o recunoşteau.

Amănuntul acesta il determină să se gindească la raportul dintre ciinele său şi ordinea socială. Fireşte, nu din pricină că Sylvia ar fi fost numai un animal. În limba engleză nu există cuvinte anume pentru a defini această situaţie. Toate lucrurile din lume trebuie să fie definite ca făcind parte din regnul vegetal, mineral sau animal. Sylvia era un animal pentru că nu făcea parte nici din regnul vegetal şi nici din cel mineral. De altfel, el insuşi era in aceeaşi situaţie. El şi Sylvia făceau parte din acelaşi regn. Oamenii de pe stradă il salutau din pricină că Sylvia, după atitudine, părea că ar vrea să spună că-i aparţine lui. Dar, in realitate, oare nu s-ar fi putut spune că el insuşi aparţine Sylviei? Căţeaua aceasta era acum mult mai importantă decit ar fi putut să fie el in realitate.

Se opri la drogherie ca să cumpere un praf de purici şi fu servit chiar de patronul magazinului.

— Pină şi ciinii de cea mai bună rasă sint plini de purici, declară el cu amabilitate.

Pe drumul de intoarcere pină la conac Parker se gindi la vorbele acestea ale farmacistului. Importanţa Sylviei atribuia pină şi puricilor o anumită demnitate.

Cind ajunse la hotel, o găsi pe doamna Brock discutind foarte gravă cu domnişoara Elisa. Mătuşa Clara ar fi avut acum posibilitatea să-l prezinte, dar cu toate acestea se mulţumi să-i răspundă la salut, fără să-l oprească. Din atitudinea aceasta îşi dădu seama că, deşi doamna Clara Brock fusese extrem de amabilă faţă de el, cum fără îndoială era faţă de toţi locatarii conacului, n-avea totuşi intenţia să-şi asume sarcina de a-l introduce în societatea orăşelului Leeds. Asta înseamnă, îşi zise Parker, că este o femeie cu educaţie şi bun simţ.

Totuşi întîmplarea aceasta lipsită de importanţă îi pricinui o oarecare nelinişte. Prevedea că situaţia lui echivocă în această pensiune are imediat nevoie de o punere la punct. Prin urmare trebuia sau să-şi continue călătoria, sau să găsească vreun motiv cu care să-şi justifice întîrzierea. După ce intră în cameră, se simţi copleşit de o chinuitoare senzaţie de singurătate. Rămase vreme îndelungată aşezat în faţa ferestrei şi se gîndi la nenumăratele întrebări care-l tulburau de o lună încoace. Poate ar fi mai bine să-şi aducă şi cărţile, deoarece în felul acesta s-ar putea preface că studiază ceva. Dar ce cărţi şi-ar putea aduce ? Pe drum se oprise la o librărie şi-şi cumpărase volumul *Ghid pentru a-ţi alege o carieră*. Fără îndoială, despre acest subiect se scrisese o întreagă literatură. Va scrie la Chicago pentru a se informa. Hotărîrea aceasta păru că-i mai dă oarecare curaj.

Văzu că Elisa a ieşit în stradă şi se îndreaptă spre casă. Se gîndi că interesul pe care-l trezise în sufletul său prezenţa acestei fete este datorat fără îndoială faptului că n-a putut face cunoştinţă cu ea. Dacă doamna Clara Brock l-ar fi prezentat, probabil curiozitatea cu care se gîndea acum la ea s-ar fi liniştit. Adevărul era că dorea să o cunoască pe această fată.

Cînd trecuse prin apropierea ei, constatase că este o brunetă foarte drăguţă, şi ceva mai bine îmbrăcată decît toate celelalte tinere femei pe care le întîlnise pe stradă ; constatase de asemenea că privirea grăbită pe care i-o aruncase dovedea o îndrăzneală şi o siguranţă la care nu s-ar fi aşteptat din partea fetelor unui orăşel ca Leeds. Se întrebă cum de-şi poate petrece viaţa într-un orăşel atît de mic ca acesta şi-şi zise că în privirile ei a descoperit o uşoară nemulţumire, deşi s-ar fi putut ca totul să nu fie altceva

decît închipuire. Ziua următoare Elisa avu ocazia să o viziteze din nou pe mătuşa ei. La sosire, Parker se întîlni cu ea pe treptele peronului. Privirile lor se încrucişară şi păreau că au luat cunoştinţă, în mod reciproc, unul de altul; dar fata nu zise nimic şi nici el.

În aceeaşi seară tînărul Clay bătu la uşa camerei lui. După ce îl pofti să intre, tînărul începu cu oarecare sfială:

— Azi dimineaţă, cînd am schimbat becul de la lampă, am văzut cartea aceasta, şi-i indică volumaşul care trata despre alegerea unei cariere. N-aţi fi dispus, domnule, ca după ce-l veţi citi să mi-l împrumutaţi şi mie?

— Te rog, ia un scaun, zise Parker cu amabilitate. Volumul l-am citit, aşa că, dacă vrei, îl poţi lua imediat. Tocmai am început să studiez această problemă şi sînt foarte mulţumit să constat că te interesează şi pe dumneata. Peste cîteva zile voi primi o colecţie întreagă de cărţi privitoare la această chestiune. După ce cărţile vor sosi, îmi va face plăcere să ţi le pot oferi şi dumitale să le citeşti. Cred că dumneata cauţi o îndrumare? Poate ai fi dispus să-mi vorbeşti şi mie despre ceea ce te preocupă?

— N-aş vrea să vă plictisesc, domnule Parker. Cazul meu nu are nimic extraordinar. Mi-am terminat studiile pregătitoare pentru Facultatea de medicină în iunie anul trecut, încercînd să cîştig ceva în timpul acesta, şi m-a ajutat şi bunicul meu. Medicina este singurul lucru care m-a interesat. Dar nu mai pot continua, deoarece nu se poate să studiezi medicina şi în acelaşi timp să-ţi cîştigi şi existenţa, nu-i aşa?

Parker clătină din cap şi-i răspunse că ar fi imposibil să ai timp de-ajuns şi pentru una şi pentru alta.

— Prin urmare va trebui să renunţ, continuă Clay, şi pe obrazul lui tremură o umbră de deznădejde. Totuşi nu ştiu dacă voi fi în stare să mai duc şi de aici înainte viaţa pe care o duc acum.

— Înţeleg foarte bine, răspunse Parker după cîteva clipe de gîndire, în timpul cărora îşi petrecu degetele unei mîini printre arătătorul şi degetul mare al celeilalte, ca şi cînd şi-ar fi pus mănuşile. Gestul acesta era caracteristic pentru el de fiecare dată

cînd se gîndea la ceva anume. Sînt convins că pentru dumneata aici nu se găseşte nimic... Uneori este foarte greu să iei o hotărîre privitoare la ceea ce vrei să faci în viaţă.

Cînd se uită la Clay, Parker înţelese imediat interesul neobişnuit cu care tînărul considera acordul dintre ei şi se întrebă dacă a fost în stare să înţeleagă motivele adevărate ale cuvintelor pronunţate de el adineauri ? Tăcerea se prelungea şi fiecare dintre ei se gîndea la ce se petrece acum în sufletul lor.

— Vă mulţumesc, domnule, zise Clay şi se ridică în picioare.

— Sper că vom mai avea ocazia să vorbim despre asta, declară Parker, care încerca să pară optimist. Trebuie să intervină ceva. Pînă atunci încearcă să nu-ţi pierzi curajul. Îţi urez mult noroc.

— Voi încerca, domnule, răspunse Clay respectuos. Vă doresc la fel şi dumneavoastră.

Ce o fi vrut oare să-i spună cu aceste cuvinte ? Probabil nu se gîndise la nimic în mod special. Îi răspunsese: „Vă doresc la fel şi dumneavoastră" , probabil din obişnuinţă, cum i-ar fi răspuns la o urare de Anul Nou.

Rămase nemişcat şi se gîndi cu părere de rău la bietul Clay care părea atît de abătut. Îl sfătuise să nu-şi piardă curajul. Zîmbi cu amărăciune, aducîndu-şi aminte de vechea şi caraghioasa formulă: „Iată, domnule, un remediu excelent pentru a-i întări rădăcina părului ; încercaţi şi recomandaţi-l şi bărbierului dumneavoastră, dacă este chel... şi nu vă pierdeţi curajul... " *Sfinte Doamne !*

Un pachet expediat expres ajunse sîmbătă după-amiază cu cărţile comandate de Parker şi imediat după aceea situaţia lui se schimbă atît de complet, încît îi venea să se întrebe dacă mai este acelaşi om. Doamna Brock, care nu fusese de faţă la sosirea cărţilor, apăru totuşi în pragul camerei sale şi-i spuse că i-a găsit o mică etajeră, apoi îl întrebă dacă masa din cameră este destul de mare.

Solicitudinea manifestată faţă de el pînă acum era uşor nuanţată de spaimă şi milă. De această dată părerea de rău pe

care o văzuse tremurind în privirile ei făcuse loc unui respect curtenitor.

Tîrziu, în timpul după-amiezei, veni la el şi Brock. Îşi exprimă speranţa că domnul Parker va sta vreme mai îndelungată la ei şi în cuvintele lui se simţi o cordială sinceritate, cu totul deosebită de atitudinea lui politicoasă de pînă acum.

În dimineaţa următoare, în timp ce sta pe terasa bătută de lumina soarelui şi citea numărul de duminică al ziarului, Parker ridică privirea şi văzu că în faţa lui se oprise Clara Brock, îmbrăcată într-o rochie neagră de mătase, demodată şi modificată.

— Aţi plecat la biserică ? îndrăzni el s-o întrebe cînd constată că ea nu spune nimic.

— Dar dumneata ? Fără îndoială că slujba de la biserică nu te atrage...

Fu mirat cînd se auzi răspunzînd că este dispus s-o însoţească, dar o preveni, mai mult în glumă, că el are toate defectele necredinciosului, aşa că va trebui să-i spună cînd să stea în strană, cînd să îngenuncheze şi cînd să se ridice în picioare.

— La noi serviciul divin nu este atît de complicat, răspunse doamna Brock. Ne ridicăm în picioare numai în timpul cît se cîntă psalmii şi după aceea rămînem aşezaţi în strană pînă la terminarea slujbei. Vei avea ocazia să o auzi pe Elisa cîntînd. Are un solo şi cred că-ţi va face plăcere. S-o asculţi cu atenţie. Dumneata eşti cunoscător al muzicii ?

— Pe vremuri am cîntat la violoncel, admise Parker în timp ce străbătură strada împreună. Dar n-am reuşit să devin decît un instrumentist mai mult decît mediocru.

— Cînd se întîmplă ca un om străin să-ţi dea un astfel de răspuns, nu ştii niciodată ce să crezi, răspunse doamna Brock prevăzătoare... Iat-o pe Elisa !... Tocmai intră în biserică. Tînărul care o însoţeşte e Randy Vaughan, de la magazinul cu articole de fierărie. De obicei în fiecare duminică seara vine să mănînce la pensiune.

La exterior bisericuţa era urîtă, iar pe dinăuntru întunecoasă. Se simţea miros de vopsea proaspătă, dar nu se vedea nicăieri ceva care să fi fost de curînd vopsit. Stranele erau austere, cu

spătarele drepte, aşa că turma credincioşilor care veniseră la slujbă părea că stă în poziţie de „drepţi" . Interiorul acesta nu părea deloc indicat pentru a te simţi mai aproape de Dumnezeu. Parker încercă să facă o mică experienţă psihologică, studiind publicul. Acesta nu părea că ar aştepta ceva, cum ar fi aşteptat dacă s-ar fi găsit într-o gară. Nici nu se frămînta, cum ar fi făcut în sala de aşteptare a unui spital. Nu se frămînta nici din pricina nerăbdării, cum se frămîntă publicul într-o sală de teatru înainte de ridicarea cortinei. Toţi oamenii aceştia stăteau înţepeniţi în stranele lor, cu privirile întunecate, aşa că-i aduceau aminte de fotografiile rigide ale străbunicilor săi.

În clipa aceasta, pe uşile laterale intrară epitropii bisericii şi se aşezară în stranele rezervate pentru ei în faţa armoniului. Pastorul, un bărbat tînăr, cu înfăţişare sobră, se aşeză pe scaunul său cu spătarul înalt şi poziţia aceasta inconfortabilă se armoniza cu austeritatea bisericii. La orgă era aşezată o doamnă grasă, cu pălărie mare, ce începu să cînte un preludiu pe care Parker îl recunoscu imediat, înfiorat de o uşoară părere de rău, drept unul dintre exerciţiile pe care le încercase şi el în timpul primelor lui lecţii de pian. Pe vremea aceea n-avea mai mult de şapte ani. Melodia era intitulată „Seara" şi era foarte frumoasă. Elisa însă nu o asculta.

După ce se termină melodia, pastorul se ridică în picioare şi odată cu el toţi credincioşii. Parker ţinea un colţ al cărţii de psalmi în care doamna Brock urmărea textul, cîntînd cu tot entuziasmul. Se citi apoi un text din Biblie şi după aceea urmă Elisa.

Melodia era foarte simplă şi probabil fusese anume aleasă, avînd în vedere lipsa de experienţă a doamnei care cînta la orgă. Elisa însă ştia să cînte şi avea un admirabil glas de contralto. Parker fu mirat şi mulţumit. Psalmul avea trei strofe şi în timp ce Elisa o cînta pe ultima, Parker încearcă să şi-o imagineze îmbrăcată în rochie albă, pe o estradă, în lumina reflectoarelor, aşteptînd, dreaptă şi suplă, ca pianistul să facă primele măsuri la pian, apoi să i se audă glasul melodios şi insinuant.

Publicul nu trebuia să fie prea numeros, dar select şi capabil să recunoască un talent real.

Presimţea că melodia nu trebuie să fie pretenţioasă, ci anume indicată pentru o artistă necunoscută care încearcă să obţină succesul datorită mai curînd calităţilor ei fireşti decît studiilor desăvîrşite pe care le-a făcut. Probabil *Calm as the night* ar fi cea mai indicată. Ar avea un succes nebun, şi probabil la bisare ar cînta *Serenada* lui Schubert.

Continuă aceste meditaţii paralele tot timpul cît dură predica, al cărei subiect fusese luat din faptele lui Moise, pasajul în care îi spune ceva Faraonului. Din felul în care se desfăşura această predică, părea că Moise a pus la cale un fel de revoltă şi cuvintele erau pline de ameninţări, de stăruinţe, de prevestiri ale unor calamităţi cu lăcuste, cu foamete şi epidemii. „Slobozeşte poporul meu să plece !" repeta Patriarhul neobosit. „Slobozeşte poporul meu să plece !"

Amin ! se auzi un glas piţigăiat din primele rînduri de strane. Dar nimeni dintre cei de faţă nu zîmbi. Parker se uită pe furiş la Elisa şi fu decepţionat văzînd că nici pe obrazul ei nu tremură vreo umbră de veselie stăpînită. Probabil ea nici nu auzise predica. Privirile ochilor ei căprui păreau pierdute şi colţurile gurii frumoase erau contractate, ca şi cînd s-ar fi gîndit la ceva cu totul străin de ceea ce se petrece în apropierea ei.

În clipa aceea pastorul repetă din nou, cu glasul adînc şi impresionant: „Slobozeşte poporul meu să plece !"

Aceasta este o frază care vine tocmai la momentul indicat, îşi zise Parker. De ce nu admite oraşul Leeds ca Elisa să plece ? Pentru ce nu încearcă cineva s-o ajute ? De ce nu insistă cineva s-o determine să părăsească oraşul acesta ? S-au adunat cu toţii aci, ca să ne emoţioneze pentru soarta unor oameni care acum trei mii cinci sute de ani au fost duşi în robie fără să le pese că ei înşişi au închis un vultur de aur în coteţul lor de găini... Fără îndoială nici unul dintre cei prezenţi nu se gîndeşte să o ajute pe fata aceasta pentru a desăvîrşi marele ei talent. Clara Brock a presimţit ceva, dar nu-şi dă pe deplin seama de marile calităţi ale Elisei.

Da, îşi zise el nemulţumit, parohii din Leeds vor continua să adune bani mărunţi pentru a ajuta misiunile religioase din Chinta-ling, în timp ce glasul ca un clopoţel de aur al acestei fete va

tremura in biserica lor şi se va stinge definitiv. Dar oamenii aceştia nu vor putea să-şi dea niciodată seama că au comis neiertata greşeală de a privi un mare talent cum moare de inaniţie.

— Probabil astăzi după-amiază va veni la noi la conac, îi spuse doamna Brock cînd se întoarseră încet spre casă şi Parker încercă să-şi manifeste admiraţia faţă de vocea nepoatei. Dacă se va întîmpla să vină crezi că-ţi va face plăcere s-o cunoşti?

VII

Randy îşi luă rămas bun şi fata îi zîmbi distrată, apoi îi ură noapte bună, fără să se ridice de pe scăunelul din faţa pianului.

Conversaţia celor prezenţi tînjea de mai bine de un ceas, şi cînd pendula de pe coridor bătu ora zece Elisa întrebă dacă e unsprezece, aşa că Randy îşi zise că a sosit vremea să plece.

Tot timpul el nu vorbise decît despre hîrleţe şi despre tractoare, iar o dată se oprise, fără să termine fraza începută, pentru a o întreba cu toată solicitudinea dacă n-ar fi mai bine să se aşeze pe canapea, dar fata clătinase din cap şi nu se mişcase de pe scăunelul ei. Poziţia aceasta incomodă o determina să stea trează şi-şi închipuia că în felul acesta va reuşi să-şi ispăşească greşeala pe care o săvîrşea, admiţînd să fie mereu asaltată de gîndurile ce-i treceau prin minte.

După ce uşa de la intrare se închise şi de afară se auzi huruitul motorului care se îndepărta, întinse mîna spre pupitrul pianului ei adorat şi începu să răsfoiască distrată albumul cu preludiile lui Chopin. Cînd ajunse la numărul douăzeci închise ochii, înfioră claviatura pianului cu degetele lungi şi viguroase şi începu să cînte primele măsuri ale acestei melodii.

Se simţi apoi mai liniştită, se ridică în picioare, luă vasul înalt de cristal şi trecu la bucătărie, unde schimbă apa pe care o turnase la ora şase şi după ce tăie cu grijă cam un centimetru din vrejul crizantemei albe, se întoarse şi aşeză vasul din nou pe tăblia pianului unde apucă floarea delicată în palmele mîinilor şi inhală adînc parfumul ei delicat.

După ce se aşeză din nou pe scaun, începu să cînte *He shall Feed His Flock*, presimţind că de astă dată îl cîntă excepţional

de bine. Cînd termină melodia era cu ochii plini de lacrimi. Vreme îndelungată rămase nemişcată, cu privirile îndreptate spre corola albă a crizantemei care i se părea acum de proporţii imense şi ale cărei petale delicate luceau ca nişte frunze de sidef. Oftă adînc şi cu vîrful degetelor atinse clapele de fildeş ale pianului. De alături, nişte paşi tîrşiţi şi un miros puternic de cloroform o făcură să revină la realitate, aşa că întrebă cu glasul tremurînd de duioşie:

— Ai terminat pe ziua de astăzi, bunicule ?

Elisa se întoarse spre el şi constată că imaginea pe care şi-a făcut-o în gîndurile ei despre omul acesta cumsecade este exactă. Pe buzele bătrînului obrazul acoperit de barba albă înflori un zîmbet de duioşie. Părul lui des şi cărunt era zbîrlit. Ochii lui sfredelitori erau atît de negri, încît nu le puteai distinge irisul. Era îmbrăcat într-un halat ros, din postav cafeniu vărgat, pe care i-l făcuse bunica ei, cu mulţi ani în urmă, şi care era ultimul vestigiu al activităţii ei constante şi pricepute. Cînd se apropie de ea şi o ciupi de lobul urechii, Elisa simţi urzeala aspră a halatului vechi alături de braţele ei goale: un gest de alintare cu care se obişnuise de pe vremea cînd era mică de tot. Se întoarse şi apucînd între palmele ei mîinile aspre ale bunicului, îl întrebă:

— Spune drept, nu vrei să mănînci ceva ?

— O, nu, mulţumesc ! La Piper mi-au oferit tot ce mi-aş fi putut dori, între altele şi o friptură fragedă de raţă, aşa că-ţi poţi închipui că sînt sătul. În timpul vizitei mi-au dat de lucru ca unui adevărat dulgher.

— Un caz de fractură gravă ? întrebă Elisa care auzise de două ori amănuntele acestui accident, dar acum presimţea că bunicul ei doreşte să vorbească din nou despre el.

— Cea mai complicată fractură pe care am întîlnit-o în viaţa mea ! Micul Jud — mi se pare că ţi-am mai vorbit despre afacerea asta — s-a urcat într-un pom bătrîn şi a căzut cu o creangă putredă, care s-a rupt sub greutatea lui, de la înălţimea de cinci metri. O fractură extrem de complicată... tocmai aici. Se numeşte „fractura lui Pott“ . Ia uită-te încoace !

Puse piciorul pe taburetul nepoatei şi după ce-şi desprinse jartiera, coborî ciorapul de lînă, ca să-i demonstreze cum s-a produs accidentul.

— O fractură gravă, repetă el, încercînd să-şi păstreze echilibrul. Va trebui să fie foarte mulţumit dacă primăvara viitoare nu va mai avea nevoie să umble în cîrje.

Elisa tresări cînd văzu cît este de albă şi de transparentă pielea bunicului ei, apoi ascultă vorbele lui, încercînd să pară impresionată de nenorocirea care lovise familia Piper.

— Ce să-i faci ! oftă bătrînul şi se aşeză pe canapeaua care mai păstra încă ceva din căldura trupului celui care plecase. Ia spune, ce mai face Clara ?

Se întoarse repede cu scăunelul spre el şi păru că se înseninează, apoi începu să-i spună tot ce aflase în legătură cu familia Clarei.

— L-am cunoscut pe domnul Parker, care s-a instalat aici pentru a putea lucra în linişte la terminarea studiilor speciale pe care le face. Probabil intenţionează să scrie o carte, dar mie nu mi-a vorbit despre ea. În general am constatat că el nu are obiceiul să vorbească despre chestiunile care-l interesează numai pe el. Din fire este foarte rezervat.

— A... da ! Este un tînăr înalt de statură, care poartă un sveter alb şi pare orăşean. Are şi un cîine de vînătoare. De unde o fi venit ?

— Nu l-am întrebat. Probabil de undeva din nord, răspunse Elisa pentru care amănuntul acesta părea lipsit de importanţă. În orice caz, are maniere desăvîrşite şi este un gentlemen. Sînt convinsă, bunicule, că omul acesta ţi-ar plăcea dacă l-ai cunoaşte. Este un bărbat în genul celor care-ţi sînt simpatici.

Bunicul Elisei îşi mîngîie mustaţa tăiată scurt. Ochii negri luciră şi buzele i se contractară într-o strîmbătură plină de haz, apoi o ameninţă cu degetul.

— Nici să nu te gîndeşti, bunicule, la aşa ceva, adăugă fata şi păru nemulţumită cînd îşi simţi obrajii aprinşi. Domnul Parker este un bărbat cult, cunoaşte muzica şi vorbeşte despre subiecte care mă interesează şi pe mine. Fireşte îmi este simpatic. Noi doi vorbim aceeaşi limbă. Şi te asigur că este o adevărată

plăcere, continuă ea cu entuziasm, ca aici, la noi, să găseşti pe cineva cu care să poţi vorbi şi despre altceva, nu numai despre...

— Ieslele vitelor şi despre coteţele găinilor, nu-i aşa ? declară bunicul cînd o văzu că ezită să aleagă expresia indicată. Sînt de aceeaşi părere. Dar cu toate acestea fii cu băgare de seamă faţă de acest Parker pînă în ziua cînd vom reuşi să aflăm mai multe amănunte despre el. În acelaşi timp gîndeşte-te că nu trebuie să jigneşti nici pe Randolph. Constat că astăzi a plecat mai devreme.

— Asta este treaba lui, răspunse Elisa nemulţumită. Eu nu i-am spus să plece.

— Tot aşa mi-am închipuit şi eu. Dar în orice caz, fii cu băgare de seamă.

Elisa rămase cîteva clipe nemişcată, aşezată picior peste picior, apoi se adresă bunicului ei, pe un ton de glumă:

— Bunicule...

— Da, fetiţa mea, răspunse moşneagul înduioşat, dar în acelaşi timp punîndu-se în gardă.

— Spune-mi, bunicule, nu te superi dacă într-una din seri îl voi invita pe domnul Parker la cină ? Trebuie să se simtă foarte izolat în oraşul acesta şi cred că cineva dintre noi ar trebui să-i dea o dovadă despre celebra noastră ospitalitate, de care sîntem atît de mîndri.

— Vrei ca tot atunci să-l inviţi şi pe Randolph ? întrebă bătrînul cu glasul grav.

— Dacă tu crezi că este necesar, îl voi invita. Dar uite ce vreau să-ţi spun: pe Randy nu-l interesează muzica şi nici subiectele despre care vom vorbi cu acest prilej. În acelaşi timp, sînt încredinţată că domnul Parker este un om prea delicat pentru a discuta în prezenţa lui Randy despre subiecte de care el n-are habar. De faţă cu el nu am putea vorbi decît despre acareturi agricole... Şi cred că procedeul acesta n-ar fi tocmai just, conchise ea îngîndurată.

Bătrînul clătină de cîteva ori din cap şi încercă să găsească un alt subiect de conversaţie, pentru a termina cu cel de acum.

— Iată o crizantemă foarte frumoasă, exclamă el, uitîndu-se la floarea din vasul de pe pian. Dar cred că nu poate fi dintr-o grădină a oraşului nostru.

— E admirabilă, răspunse Elisa şi ridică vasul ca să poată vedea floarea mai de aproape. I-a oferit mătuşii Clara un buchet de crizanteme, drept mulţumire că astăzi l-a invitat la masă, împreună cu familia. Mătuşica îmi spunea că ar fi imposibil să-l fi procurat atît de repede de la St. Louis, decît dacă a vorbit cu florăria la telefon. Florile au sosit cu un curier, în timp ce eram la ei. Cînd a constatat că nu-mi pot lua ochii de la ele, a întrebat-o pe mătuşa Clara dacă-i dă voie să-mi ofere şi mie una. E superbă, nu-i aşa ?

— Draga mea Elisa, îngînă bunicul pe un ton care nu putea prevesti nimic bun, dă-mi voie să-ţi repet încă o dată că nu trebuie să supărăm familia Vaughan. N-am vrut să-ţi vorbesc pînă acum despre subiectul acesta deoarece mi-am închipuit că tu eşti o fată prea susceptibilă, dar a sosit momentul să te previn că Henry Vaughan mi-a împrumutat şase sute de dolari, cît timp tu ai fost la Louisville ca să urmezi lecţii de canto. Mi-am închipuit că voi reuşi să-i plătesc banii aceştia, şi asta de multă vreme, sfîrşi bătrînul şi pe obrazul lui tremură o umbră de regret.

— O, bunicule ! se zbuciumă Elisa. Nu cumva asta înseamnă că nu am voie să vorbesc cu altcineva în afară de Randy, pînă în ziua cînd vei putea înapoia tatălui său banii aceştia ?

— Nu trebuie să exagerezi, deoarece nu este vorba despre aşa ceva. Dar cum ţi-am spus... nu trebuie să-i supărăm. Nu-ţi face nici o grijă din pricina asta, dar caută să fii prudentă.

Începu să caşte, pentru a-i da să înţeleagă că această chestiune este lipsită de importanţă, apoi îi spuse că a sosit vremea de culcare.

— Astăzi am avut o zi grea şi am lucrat enorm, continuă bătrînul. Azi dimineaţă a trebuit să pun motorul în mişcare cu manivela, deoarece bateria acumulatorului era descărcată.

— Va trebui să-ţi cumperi o maşină nouă, răspunse Elisa. Cred că vei putea găsi una la magazinul lui Vaughan ?

— Da, cred că se găseşte, răspunse el plictisit, dar încasările merg greu şi n-aş vrea să-i cer lui Henry din nou să-mi acorde

credit... Pe domnul Parker n-ai decît să-l inviți, dacă-ți face plăcere, dar cred că va fi mult mai bine dacă-l vei invita şi pe Randolph şi eventual pe una dintre prietenele tale, cum ar fi de pildă Sue Sizer. În felul acesta situaţia ar fi mult mai uşoară.

Elisa plecă la culcare, înfiorată de sentimentul caracteristic femeilor tratate ca sclave. În pat se frămîntă vreme îndelungată, întorcîndu-şi perna înfierbîntată de pe o parte pe alta, gîndindu-se la viaţa agitată la care era condamnată.

Randy îi spusese că este obligat să plece la Nashville, pentru afaceri. Prin urmare va trebui să aştepte această plecare pentru a-l putea invita pe domnul Parker. Dar nici asta nu se poate, pentru că e posibil ca procedeul ei să-l jignească şi mai mult pe Randy.

Ar putea, de asemenea, să-l invite pe domnul Parker fără să-i dea de ştire lui Randy; dar ar fi greu, mai ales cu oamenii din împrejurimi care aü obiceiul să se amestece întotdeauna în treburile altora... Inima începu să-i bată cu violenţă. Ar putea să-l invite în ultimul moment, cînd bunicul va fi obligat să facă un drum lung, ca să întîrzie, de pildă, la o naştere sau la ceva asemănător. Astfel de cazuri îl obligă să lipsească toată ziua de acasă.

Ce mîini expresive are! Şi Clay pare că-i este devotat trup şi suflet, ceea ce dovedeşte că omul acesta trebuie să fie foarte interesant, deoarece Clay se poartă de obicei foarte rezervat faţă de străini. Îi spusese că glasul ei îi place, ori vorbele acestea nu i le-a spus numai din politeţe. Un talent remarcabil. Astfel de cuvinte nu se spun numai cu intenţia de a fi amabil. „Dumneata ai putea ajunge foarte departe". Cînd îi spusese cuvintele acestea, glasul lui i se păruse neobişnuit de grav.

E foarte ciudat cum unii oameni reuşesc să pară un întreg indivizibil cu hainele pe care le poartă. Costumul sport albastru-închis pe care-l purta părea făcut anume pentru el. Tot aşa pantofii. Probabil pe partea dinăuntru purtau inscripţia: „Hand made for Mr. Parker" , sau mai curînd: „Hand made for Nathan Parker". Se întrebă dacă prietenii lui îi spun Nathan sau întrebuinţează diminutivul Nat. Ar avea haz ca după ce se vor cunoaşte mai bine să-i ceară această precizare, şi se vedea

intrebindu-l şi spunindu-i că numele acesta i se potriveşte foarte bine. Pentru el totul părea anume făcut, pină şi numele. Uneori numele noastre parcă au o personalitate a lor proprie, ca şi cind ar face parte din ființa noastră, exact ca şi miinile şi glasul pe care-l avem. De pildă numele Elisa; i-ar fi fost imposibil să-şi inchipuie că pe ea ar putea s-o cheme altfel decit Elisa. Toată viața ei de pină acum a fost pătrunsă de această convingere. Ea este Elisa Graham... Îşi strinse perna imprejurul capului... Elisa Parker... Elisa Parker Graham!

Tocmai incepuse să combine desenul unui monogram format din aceste trei litere cind il auzi pe bunicul ei coborind scara, cu paşii inăbuşiți, incălțat cu papucii lui cu tălpi de pislă; un pas, apoi o oprire, un zgomot stins de tuse, apoi un alt pas şi o oprire mai indelungată. Balustrada se auzi scirțiind, ca şi cind s-ar fi sprijinit pe ea cu toată greutatea. Probabil bunicul cobora la dispensar ca să caute un medicament. Bătrinului nu-i plăcea s-o vadă că-şi face griji din pricina lui şi-i venea greu s-o suporte in apropierea sa, frămintindu-se din pricina uşoarelor crize de astm pe care le avea. Rămase nemişcată şi ascultă. Acum a ajuns la parter. Peste citeva clipe il va auzi cum urcă din nou la etaj.

Cind pendula bătu miezul nopții, Elisa luă hotărirea să coboare şi ea la parter. Îl găsi cu trupul aşezat drept, in fața micului său birou, cu cămaşa caraghioasă de flanelă deschisă pe pieptul scofilcit. Îşi pipăia pulsul şi buzele lui livide se mişcau, numărind bătăile. Respirația şuierătoare ii pricinuia spasme la stomac. Privirile ochilor lui erau fixe, ca şi cind ar fi incercat şi ele să respire.

— Bunicule, pot să te ajut cu ceva? intrebă Elisa incercind să-şi ascundă spaima.

Bătrinul clătină din cap şi continuă să-şi numere bătăile pulsului.

— Dacă in citeva minute nu mă voi simți ceva mai bine, imi voi face o injecție cu morfină, răspunse el cu glasul răguşit. Am luat doza obişnuită de digitalină, şi-i arătă seringa din fața lui, ca să-i dovedească măsurile de precauție pe care le luase. Probabil mi s-a tăiat respirația din pricina afurisitelor de scări pe

care trebuie să le urc şi a manivelei pe care am invîrtit-o azi dimineaţă.

— Nu vrei să-ţi fac patul pe canapea?

Bătrînul dădu din cap în semn de aprobare şi încercă să zîmbească.

Elisa se simţea mulţumită că poate face ceva pentru el, aşa că fugi la etaj pentru ca să aducă rufele de care avea nevoie. După ce-i pregăti aşternutul, bătrînul se apropie cu paşi inceţi şi se aşeză pe marginea canapelei. Cînd o văzu că încearcă să-i aranjeze perna, clătină din cap.

— Nu încă, deoarece cîteva minute sînt obligat să stau drept. De o vreme încoace am omis să-mi iau în mod regulat doza de digitalină. Medicamentul acesta este un remediu fără pereche... Cred că n-aş putea trăi fără ele, apoi zîmbi abătut. Vezi tu, dragă Elisa, fiecare dintre noi avem florile noastre preferate... Crizantema albă şi *digitalis purpurea*... Acum cred că va fi mai bine să pleci la culcare.

Rămase vreme de un ceas aşezată pe duşumea, cu picioarele încrucişate sub ea şi cu bărbia sprijinită pe genunchii bunicului; în cele din urmă, cînd îl auzi spunînd că acum este în stare să se culce şi el, simţi cum o mare uşurare i se răspîndeşte în suflet. Bunicul părea pe jumătate adormit.

La orele nouă dimineaţa se întîlniră la poştă. Elisa părea neliniştită şi era cu obrazul aprins: îl văzuse pe domnul Parker intrînd în localul oficiului şi prevedea că va fi inevitabil să se întîlnească.

Nu pentru că n-ar fi dorit şi ea să-l vadă, căci simţea după bătăile inimii că aşa se va întîmpla, dar locul şi momentul acestei întîlniri nu i se părea dintre cele mai potrivite.

Dacă-l va saluta, prefăcîndu-se că prezenţa lui nu o interesează, ar fi imposibil ca cineva să nu bage de seamă purtarea ei şi probabil lumea va începe să vorbească. În acelaşi timp, încercînd să se ferească de gura lumii, atitudinea ei indiferentă ar putea să-l jignească pe domnul Parker.

Încetini pasul cînd cîntări aceste două posibilităţi, iar după ce luă hotărîrea că va fi mai bine ca întîlnirea dintre ei să se

desfăşoare în interiorul oficiului decît în stradă, începu din nou să meargă mai repede. Cînd se apropie de ferestruica oficiului, văzu că domnul Parker pune nişte timbre în portofel. Felul curtenitor în care o salută îi dădu curaj. Fără îndoială, nimeni nu va îndrăzni s-o critice dacă va mîngîia cîinele lui. Dar de această dată Sylvia părea indiferentă şi cînd pricepu că cineva a început să se joace cu urechile ei scutură din cap, ca şi cînd ar fi încercat să scape de această familiaritate nedorită. Domnul Parker încercă să se scuze pentru indiferenţa manifestată de cîinele său. Sylvia, stărui el să-i explice, este un cîine de vînătoare şi este obişnuită numai cu bărbaţi. Elisa păru că acceptă explicaţia şi se întrebă dacă atitudinea Sylviei faţă de femei este împărtăşită şi de stăpînul ei.

Din biroul oficiului ieşiră împreună. Elisa nu se mai gîndea la problema micilor obiceiuri ale oraşului ei de provincie, care o preocupase adineauri. I se părea că este cît se poate de firesc să meargă pe stradă alături de domnul Parker şi faptul că oamenii îi puteau vedea acum împreună nu o supăra deloc.

Pe drum îi vorbi despre grija pe care i-o stîrneşte boala bunicului ei, şi simpatia cu care asculta vorbele ei i se păru exact atitudinea la care se aşteptase din partea lui într-o astfel de împrejurare. Parker o întrebă dacă a chemat vreun doctor ca să-l vadă.

— O, nu! N-am chemat pe nimeni, pentru că bunicul ştie ce să facă atunci cînd are crize. În ultimul timp a început să tuşească foarte rău, deşi nu este răcit. Picioarele îi dau şi ele multă bătaie de cap; încălţămintea a început să-l strîngă. Astăzi am vrut să-l reţin toată ziua în pat, dar mi-a spus că trebuie să plece de acasă cu orice preţ, pentru a vizita, într-o regiune foarte îndepărtată, pe un tînăr care şi-a rupt ieri un picior.

— Probabil că nu are pe nimeni care să-l înlocuiască, declară Parker. După cîte înţeleg eu, ar fi fost mai bine ca timp de cîteva zile să fi stat liniştit acasă.

— S-ar putea să nu fie nimic grav, răspunse Elisa. Întrebuinţează un medicament care-i face bine. Nu-mi mai aduc aminte de numele lui. Astă-noapte mi-a spus că în ultimul timp

a omis să-şi ia doza obişnuită din acest medicament şi de aceea a fost apucat din nou de crize.

— Ce greutate are bunicul dumitale ? o întrebă domnul Parker pe Elisa, care se întoarse spre el şi-l privi mirată, deoarece întrebarea aceasta i se părea neobişnuită.

— O, cred că vreo sută patruzeci de pfunzi[1]. De ce mă întrebi ?

— Hm... simplă întrebare, răspunse Parker. Dar mi se pare că ne-am abătut puţin de la subiectul pe care-l discutam.

— Bunicul spune că e cea mai complicată fractură pe care a întîlnit-o în cariera lui. „Fractura lui Pott" , dacă înţelegi ce este asta, îi explică Elisa şi zîmbi cu îngăduinţă faţă de ignoranţa lor comună. Prin urmare, acum ştii totul.

Îl văzu că ridică fruntea mirat, ca şi cînd ar fi înţeles despre ce este vorba.

— Crezi că bunicul dumitale s-ar supăra dacă l-aş ruga să mă ia şi pe mine în această excursie pe care este obligat să o facă la ţară ?

— Nu ştiu ce să zic, răspunse Elisa şi încercă să-şi imagineze care ar putea fi atitudinea bunicului ei faţă de astfel de propuneri. Vorbeşte cu el. Iată-l, tocmai acum se pregăteşte să plece.

Îi făcu semn cu mîna şi bătrînul îl aşteptă să se apropie. Făcu prezentările şi fu mirată şi mulţumită de amabilitatea bunicului ei.

— Domnul Parker îmi spunea că te invidiază pentru excursia pe care o vei face astăzi la ţară, declară Elisa, în nădejdea că bunicul ei îl va invita pe domnul Parker să-l însoţească, dar în acelaşi timp făcîndu-şi reproşuri că, pe ascuns, doreşte din adîncul sufletului să se întîmple exact invers. Ar fi un gest amabil faţă de domnul Parker dacă l-ar invita să intre pentru cîteva minute în casă.

Bătrînul medic îl examină îndelung pe noul venit şi în privirile ochilor îi sclipi un fel de interes plin de haz, apoi îl pofti să urce lîngă el în maşină, dacă nu are ceva mai bun de făcut.

---

[1] Pfund — unitate de măsură de cca 0,500 Kg.

— Te las pe dumneata să conduci dacă vrei. Vine şi ciinele ? Perfect. Deschide-i uşa din spate. Către amiază, dragă Elisa, cred că ne vom putea intoarce.

Scena aceasta se desfăşură foarte repede. Domnul Parker ii făcu un semn discret cu mina şi puse automobilul în mişcare. După plecarea lor fata se intrebă dacă străinul acesta işi dă seama ce semnificaţie are pentru ea semnul de prietenie pe care i l-a făcut la plecare.

După citeva fraze de introducere în conversaţie, privitoare la mersul vremii şi la peisajele interesante pe lingă care treceau, doctorul Graham ţipă la urechea lui Parker, pentru a putea fi auzit:

— Ai avut pină acum ocazia să vezi un picior rupt ?

— Da, am mai văzut astfel de cazuri, admise Parker cu inocenţă.

— Nu cumva iţi vine rău de la stomac cind vezi răni ?

Parker ii răspunse că din fire nu prea este slab de inger.

— S-ar putea ca după ce ajungem la destinaţie să fiu obligat să-ţi cer o mină de ajutor, dacă n-ai nimic impotrivă. Ieri i-am aplicat bolnavului nişte atele, dar nu sint tocmai mulţumit de felul în care arată piciorul şi probabil astăzi va trebui să i-l pun in gips. În cazul acesta voi avea nevoie de cineva care să ţină piciorul fracturat în poziţie normală, pină cind ii voi face bandajul. Aş fi putu să mă adresez unuia dintre băieţi, dar se intimplă de multe ori ca cei ce fac parte din familie să nu-ţi poată fi de nici un folos deoarece sint uşor impresionabili. Crezi că dumneata vei putea să mă ajuţi ? Trebuie să ştii că o astfel de sarcină nu este deloc plăcută.

— Voi incerca, răspunse Parker repede, dacă sinteţi de părere că nu vă incurc sau că nu voi face vreo stingăcie.

— Nu este nici o primejdie. Îţi voi spune exact ce trebuie să faci. Nu ai altceva de făcut decit să intinzi piciorul şi-l vei ţine in poziţie normală pină cind eu voi termina cu bandajarea. Benzile acestea sint imbibate de gips şi după ce se vor usca vei avea ocazia să le vezi cum sint. Vor fi tari ca piatra.

— Nu ţi se intîmplă, doctore, ca uneori fracturile acestea primejdioase să le examinezi cu aparatul de raze X? întrebă Parker cu naivitate.

— Sigur că se intîmplă, şi tot aşa ar trebui să procedez şi de data asta. Dar familia Piper este săracă şi n-au mijloacele necesare pentru aşa ceva. În viaţa lor nu li s-a intîmplat niciodată să poată plăti onorariul unui doctor. Am asistat la naşterea tuturor copiilor acestei familii şi onorariul pe care l-am primit pînă acum au fost două şunci şi cîteva borcane de dulceaţă de mure. Fireşte, le-am spus că ar trebui făcută radiografia piciorului, dar nici nu au vrut să audă. Se tem de spital mai rău decît de ciumă. În astfel de cazuri, noi, medicii, ne mulţumim să ne facem datoria cît mai bine, iar restul il lăsăm in grija norocului şi al naturii. Capacitatea de refacere a celor neştiutori este mai mare decît ai putea bănui.

După ce se opriră la umbra unui fag din faţa unei căsuţe vechi şi dărăpănate, Sylvia admise să fie legată de clanţa portierei micului automobil. Fură intîmpinaţi cam de o jumătate de duzină de mici Piper care erau inşiraţi după mărime şi semănau unul cu altul. Copiii se uitară la ei cu ochii mari şi speriaţi, iar miinile şi le băgaseră pînă la coate in buzunarele pantalonilor ferfeniţiţi. Doamna Piper, căreia ii lipseau cîţiva dinţi din faţă, îşi băgă miinile sub şorţul de culoare cafenie. Îi conduse in dormitor, care de obicei servea şi drept salon. Domnul Piper, îmbrăcat intr-o salopetă veche şi peticită, apăru şi el in cameră şi se propti, cu luleaua in gură, de tăblia patului. Herman, un tînăr de vreo optsprezece ani, se oprise in pragul uşii şi se uita la ei întunecat, dar cu bunăvoinţă. Bolnavul încercă să zimbească, dar nu reuşi. Le spuse că a petrecut o noapte grea.

Parker se uita cu interes la bătrînul doctor care începuse să desfacă bandajul improvizat dintr-o bucată de pinză veche pe care o sfîşiase în panglici. Nu se putu stăpîni să nu zîmbească văzînd că scoate din valiza lui de piele, pe care o adusese în casă, bandajul pe care trebuia să-l îmbibe cu gips.

— Iată, domnule Parker, ce vom avea noi acum de făcut. Te rog, treci uşor degetele sub pulpa piciorului şi pipăie... Osul acesta — probabil nu-ţi mai aduci aminte de lecţiile de anato-

mic — se numeşte tibia. Este osul principal. E rupt ; il simţi ? Acum să-l vedem pe celălalt... pe acesta nu-l poţi simţi cu aceeaşi uşurinţă, dar este şi el rupt. Acesta este peroncul... Amîndouă oasele sînt rupte mai sus de gleznă şi extremităţile sînt despărţite in felul acesta... Înţelegi ce spun ? Dacă incerci să ridici piciorul, cele două fragmente caută să revină în poziţia lor normală. După ce voi pune la loc extremităţile oaselor, voi aplica bandajul. E destul de limpede ?

— Încercarea aceasta nu este dureroasă ? întrebă Parker.

— Îl vom pune să inhaleze puţin cloroform, declară doctorul. Răspunsul bătrînului il făcu pe bolnav să se insenineze la faţă.

— Cine ii va ţine tamponul de vată ? întrebă Parker mirat.

— Tatăl său, răspunse doctorul Graham, şi pentru a-l linişti adăugă: ii voi arăta cum trebuie să procedeze.

— Pentru numele lui Dumnezeu !... exclamă Parker care nu se mai putea stăpîni. Nu crezi că este din cale-afară de primejdios ?

Doctorul clătină din cap cu indiferenţă.

— Îl voi supraveghea cu toată atenţia. Pentru aşa ceva nu este nevoie de anestezie totală. Vreau să spun că nu este necesar să întrebuinţăm o cantitate mai mare de cloroform. Nu e nici o primejdie.

În cazul acesta, îşi zise Parker, dacă bandajul nu va fi aplicat in timpul unei anestezii totale, tinărul acesta va rămine infirm pentru toată viaţa.

Mirarea lui devenea tot mai mare pe măsură ce doctorul se apropia de sfîrşitul pregătirilor preliminare ale acestei stranii operaţii chirurgicale. Tînărul Herman tocmai se întorcea din şură, unde-l expediaseră ca să aducă curelele şleaurilor, şi il legă pe fratele său pe subţiori de căpătîiul patului. Doamna Piper sosi cu un lighean plin pe jumătate cu apă în care pluteau benzile de tifon îmbibate de gips.

— Imediat ce băşicile apei din lighean vor dispărea, declară doctorul Graham presărînd talc pe piciorul umflat, vom fi şi noi gata.

În primul moment Parker era gata să se indigneze în faţa acestui procedeu. Cu ce drept îşi permite bătrînul acesta să

săvîrşească o faptă de neiertat? Dar, la urma urmelor, ţinînd seama de situaţia în care se găseşte, el nu putea face nimic altceva decît să se uite la el neputincios.

Pregătirile se terminară. Îi spuseră bătrînului Piper cum trebuie să ţină tamponul de tifon îmbibat cu cloroform. Durerile micului Jud se liniştiră după primele inhalaţii grăbite. Aerul din cameră era atît de încărcat de aburii acestui somnifer, încît Parker se uită în jurul său şi se întrebă care dintre cei prezenţi va leşina cel dintîi.

Se oprise neputincios la picioarele patului şi unghiile degetelor i se înfipseseră în palme. Simţea o furnicătură în lungul braţelor şi ar fi vrut să manevreze oasele tinere ale pacientului care avea nevoie de îngrijirea unui om mult mai priceput. Un examen la aparatul de radiografie. În faţa ochilor săi vedea imaginea „fracturii lui Pott". Dintre toate dureroasele încercări prin care trecuse din dimineaţa aceea fatală la spitalul Parkway, aceasta de acum — menită să condamne pe tînărul acesta plin de viaţă la infirmitate perpetuă — îi cerea o stăpînire de sine atît de mare, încît efortul pe cere-l făcea i se părea de-a dreptul o jignire morală.

— Credeţi că operaţia aceasta nu-i va pricinui dureri pe care să nu le poată suporta? întrebă doamna Piper, şi cu palma mîinii îşi acoperi buzele livide.

— Doctorul spune că nu, răspunse Parker ca s-o liniştească, deoarece presimţea că un cuvînt de mîngîiere este singurul ajutor pe care i-l putea deocamdată oferi.

Mai tîrziu doamna Piper va avea destule motive să se frămînte din pricina scenei ce se desfăşura acum în faţa ochilor ei. Din pragul porţii îl va vedea pe fiul ei întorcîndu-se din ţarină, tîrîndu-şi piciorul după el şi va suspina pe ascuns: „Bietul meu băiat!". După ce va împlini patruzeci de ani şi cînd vecinii vor vorbi despre el, îi vor spune „Piper ologul".

Profesia medicală are un cod special de morală, şi pînă acum acesta fusese religia lui Parker. Îl va respecta şi de această dată. Dar unghiile degetelor îi intraseră adînc în palme.

Cu mîinile tremurînde şi pe frunte cu picături de sudoare, doctorul Graham începuse să potrivească fractura piciorului.

*

— Acum, domnule Parker, zise el cu glasul stins, ridică piciorul şi trage-l spre dumneata... dar uşor.

Cînd se întoarse spre măsuţa din apropierea consolei de marmură ca să scoată prima fişie îmbibată cu gips, pe obrazul bătrînului trecu o umbră de sfîrşeală. Parker îl văzu cum se clatină pe picioare şi se sprijină cu amîndouă mîinile de masă.

— Doamnă Piper, strigă Parker, te rog să dai un scaun domnului doctor şi adu-i un pahar de apă... Herman vino aici şi ţine piciorul fratelui tău exact cum îl ţin eu acum... Domnule Piper, dumneata ţii tamponul mult mai sus decît ţi-a spus doctorul. Apropie-l de obrazul tînărului. Aşa, cred că va fi bine... Dar să nu i-l aşezi pe nas!

Apoi luă un cearşaf pe care-l scoaseră din pat şi-l aşeză pe antebraţul domnului Piper, ca ceilalţi să nu poată vedea obrazul bolnavului şi scoase din lighean primul bandaj. După aceea aşteptă mai bine de un minut şi se aplecă spre urechea lui Herman, ca să-i spună în şoaptă:

— Acum, băiete, întinde piciorul din toate puterile.

Strînsoarea mîinilor lui Parker, care înfăşura bandajul în jurul fracturii, urmată de întinderea piciorului pe care-l ţinea Herman îl făcură pe cel de sub cearşaf să scoată un urlet de durere şi în aceeaşi clipă o jumătate de duzină de nasuri se turtiră pe partea de afară a obloanelor de la ferestre.

— Cred că deocamdată ajunge atît, domnule Piper, porunci Parker. Lasă tamponul din mînă şi vom aştepta pînă cînd doctorul se va simţi ceva mai bine, pentru a termina partea cea mai importantă a bandajului.

Peste cîteva minute curajosul bătrîn se apropie cu paşi înceţi de pat şi se uită la bolnav.

— Bandajul a fost aplicat cît se poate de bine, domnule Parker, declară el entuziasmat. Cred că am reuşit să facem exact ceea ce am urmărit.

Aplicarea restului fişiilor era o operaţie cît se poate de simplă şi nu cerea altceva decît obişnuinţă. Bătrînul respira şi acum cu greutate, dar părea mulţumit.

După ce aşteptară pînă cînd bandajul de gips se uscă de-ajuns ca pacientul să poată aşeza piciorul pe o pernă, doctorul declară

că nu mai au nimic de făcut. Cu mare greutate, Parker reuşi să-şi stăpinească un zîmbet în clipa cînd trecu prin faţa membrilor familiei Piper, înşiraţi în faţa uşii, în mînă cu trusa medicală a doctorului Graham care ieşise înaintea lui. Spectacolul acesta i-ar fi înveselit pe mulţi dintre prietenii săi.

Vreme de jumătate de ceas, pe drumul desfundat, bătrînul doctor nu scoase nici o vorbă, dar după ce ajunseră la drumul bun şi automobilul putu să înainteze mai repede, deveni vorbăreţ.

— Domnule Parker, începu el respectuos, mi-aţ fost de mare ajutor. Poate m-ai ajutat mai mult decît ai putea dumneata să-ţi închipui şi începu să rîdă domolit, ca şi cînd ar fi auzit o glumă plină de haz. Dacă s-ar scrie ceva în revistele medicale despre ceea ce am făcut noi acum, nimeni dintre colegii de la oraş n-ar crede că aşa ceva s-a putut întîmpla. Nu ştiu cum de ai reuşit să bandajezi piciorul acesta fracturat. Nu cumva Piper a adormit cu tamponul în mînă ? Ţipătul de durere al bolnavului mi-a îngheţat sîngele în vine. Cu toate acestea, cred că datorită îndemînării şi forţei braţelor dumitale piciorul se va vindeca destul de bine.

Parker încercă să respingă aceste cuvinte de laudă şi adăugă că el n-a făcut nimic altceva decît să urmeze cu cea mai mare severitate instrucţiunile lui ; spunea că fără îndoială doctorul Graham, cu cuvintele lui binevoitoare, vrea să-i dea o dovadă despre tradiţionala amabilitate a oamenilor din sud. Această amabilitate era cea mai mare mîndrie a bătrînului gentleman, aşa că nu mai stărui şi după ce ajunseră în faţa casei, îl invită pe domnul Parker să rămînă la ei la masă.

— Draga mea, începu bunicul după ce se aşeză la masă, adresîndu-se nepoatei sale care era cu obrazul îmbujorat de emoţie, mi se pare că tînărul acesta şi-a greşit cariera.

Cînd fata stărui să-i spună la ce face aluzie, bătrînul îi povesti întîmplarea desfăşurată în casa familiei Piper, încercînd să facă haz în legătură cu amănuntele scenei la care asistase. Apoi adăugă pe un ton grav:

— Lăsînd gluma la o parte, cred că este cazul să-ţi spun că am văzut *medici* care se achită cît se poate de prost de datoria ce li se impune în astfel de împrejurări.

Parker zîmbi îngăduitor şi apropiindu-se de Elisa — care se simţi încîntată de accsată dovadă de intimitate — îi spuse în şoaptă :

— Mi se pare că doctorul face haz pe socoteala mea ! apoi adăugă în gînd: Şi tot aşa procedez şi eu !

VIII

Ar fi fost cu desăvîrşire imposibil ca Nat — căci fata adoptase fără să mai ezite acest diminutiv — să nu bage de seamă interesul deosebit pe care-l manifesta Elisa Graham faţă de el. Împărtăşea şi el, pînă la un anumit punct, interesul ei şi se simţea mulţumit de acest sentiment de prietenie de care avea acum urgentă nevoie.

După rătăcirile de săptămîni încheiate, fără nici un rost, întocmai ca un criminal care încearcă să ajungă cît mai departe de locul crimei, chinuit de păreri de rău pentru cariera sa distrusă, care începuse totuşi atît de frumos şi căreia i se devotase cu trup şi suflet, oferta de prietenie — pentru a rămîne numai la atît — a unei fete fermecătoare şi atît de devotate, nu putea să-i facă decît plăcere. Era însetat după duioşia sinceră pe care o întîlnea acum în drumul său.

Era în noaptea de treizeci şi unu decembrie. Se întorcea acasă, venind de la familia Graham, de unde plecase la orele zece şi jumătate, din motive pe care le considera întemeiate. Se temea de eventuala scenă cînd, la miezul nopţii şi în pragul noului an, ar fi putut rămîne singur şi faţă în faţă cu Elisa. O clipă de uitare ar fi fost exact de-ajuns, pentru ca intimitatea dintre ei să alunece pe o pantă primejdioasă, şi era ferm hotărît să evite o astfel de eventualitate.

Vreme de aproape o lună Nat Parker se întîlnise cu Elisa aproape în fiecare zi, fiind încurajat de amabilitatea îngăduitorului ei bunic, care după ce alungase toate spaimele pe care i le pricinuia eventuala nemulţumire a familiei Vaughan, îl primea

cu brațele deschise la masa și în casa lui, cu o cordialitate care părea că devine din zi de zi tot mai stînjenitoare.

Dornic de a o vedea pe nepoata lui mulțumită, bătrînul acesta cumsecade constatase, din fiecare faptă și din fiecare mișcare a Elisei, mărturisirea prieteniei pe care o nutrea față de Parker, și urmărea cu o ușoară nerăbdare eforturile ce le făcea ca să ascundă un sentiment care în realitate nu mai putea să fie ascuns. Nici prin gînd nu i-ar fi putut trece că în această privință Parker ar putea să nu împărtășească părerea lui.

Lăsîndu-i singuri după ce se ridicară de la masă, în noaptea de ajun, doctorul Graham se oprise în pragul ușii de la sufragerie și se uitase semnificativ la creanga de vîsc ce i se legăna deasupra capului, apoi plecase chicotind discret.

— Bunicului îi place foarte mult vîscul și îl așază întotdeauna în locul acesta, îi explică Elisa, apoi adăugă în șoaptă: Uneori bunicul devine pur și simplu imposibil.

— Este un bătrîn foarte cumsecade, răspunse Nat, și văd că-i place să facă haz pe socoteala altora.

Analizînd situația așa cum se prezenta acum, în această ultimă zi a anului, Parker își zise că poate afirma cu toată convingerea că întorsătura pe care a luat-o n-a fost pricinuită de atitudinea lui. Chiar din prima zi a cunoștinței lor, Elisa se ocupase singură de relațiile camaraderești dintre ei, dirijîndu-le cu generozitate și bunăvoință, datorită încrederii și neașteptatei ei lipse de discreție.

Va fi obligat să se ocupe el însuși de prietenia dintre ei, deoarece era convins că nu este deloc îndrăgostit de fata aceasta. În realitate el nu fusese pînă acum îndrăgostit de vreo fată. Uneori se întîmplase să acorde oarecare interes femeilor tinere pe care le cunoștea, dar datorită carierei sale, care era o tirană feroce, n-avusese încă niciodată ocazia ca aceste sentimente fugare să prindă rădăcini mai adînci. Cînd era obligat să contramandeze de mai multe ori la rînd întîlnirea cu cîte o femeie tînără și încîntătoare, aceasta se indigna — și pe bună dreptate — sau începea să-l plictisească cu acuzații neîntemeiate.

Față de Femei (scris cu literă majusculă), Parker nutrea un profund respect, care se înrudea îndeaproape cu venerația.

Prezența lor îi trezea instinctul de protecție și de cavalerism. Misterul indescifrabil al sufletului femeiesc reprezenta pentru el un amănunt de cel mai mare interes. Dar pînă acum nu iubise încă nici o femeie și nu o iubea nici pe Elisa. Își zicea că afecțiunea sinceră pe care i-o arăta nu are nevoie de altă explicație, afară de faptul că în momentul de față nu avea nici o altă preocupare. Fata aceasta, își zicea el, este gata să se îndrăgostească de primul tînăr simpatic care îi va ieși în cale.

Situația în care se găseau acum părea anume indicată pentru această posibilitate. Amîndoi se simțeau izolați, el din pricina săptămînilor lungi și amare de singurătate, ea din pricina dezamăgirii că n-avea nici o posibilitate să-și valorifice talentul. Legăturile de prietenie dintre ei aveau un caracter de necesitate, ca și cînd ar fi fost doi naufragiați pe care valurile mării furioase i-au aruncat pe țărmul unei insule pustii.

Lui Parker fata aceasta îi era foarte simpatică, deoarece admira cu toată sinceritatea frumosul ei talent muzical, spiritul zglobiu și vioiciunea pe care o vedea la ea. Datorită întrebărilor meșteșugite pe care i le pusese, Elisa era convinsă că el nu are nici o legătură cu altă fată. Ea însăși îi mărturisise că n-o leagă nici un sentiment de Randy Vaughan, despre care-i spusese că este un tînăr cu imaginația foarte vioaie.

Cînd, înainte de plecare, îi întinse mîna, Elisa îl reținuse în prag, ca să-i prindă la butonieră una dintre viorelele pe care i le adusese cu ocazia Anului Nou. Se ridicase în vîrful picioarelor și se lipise de el, apoi, ridicînd privirile, îl învăluise în vraja unei ispite căreia acum se simțea mulțumit că a putut să i se împotrivească, deși în momentul acela îi venise destul de greu să refuze, prefăcîndu-se că nu înțelege, ceea ce i se oferea cu atîta sinceritate și într-un fel atît de spontan.

Nu-i rămînea altceva de făcut decît sau să limpezească această situație, sau să părăsească fără întîrziere orașul Leeds. Dar n-ar fi vrut să plece, cum ar fi plecat o secătură. Familia Graham îl primise în sînul ei, aproape ca pe unul care face parte dintre ei, și tocmai într-un moment cînd avea cea mai mare nevoie de prieteni. Înțelegea în întregime obligațiile pe care le avea față de Elisa și față de bunicul ei, care era un om atît de cum-

secade. Obligaţiile acestea nu le-ar fi putut satisface, răspunzînd sentimentelor fetei, aşa că ar fi preferat să poată face pentru ea ceva mult mai concret.

Gîndul acesta i se păru strălucit şi se miră cum de nu i-a trecut pînă acum prin minte. Va încerca să-i dea Elisei posibilitatea să cînte în faţa unui public cunoscător. Dacă în scopul acesta va fi de-ajuns ca ea să susţină o audiţie muzicală sub patronajul unor persoane cu trecere în lumea artistică, el îi va pune la îndemînă fondurile de care va avea nevoie.

Cîntărind în toate felurile pretextele pe care va fi obligat să le inventeze pentru a-şi putea duce planul acesta la îndeplinire, Parker se aşeză la birou şi concepu o lungă scrisoare pentru prietenul şi confidentul său Eugene Corley, cel mai tînăr component şi asociat al firmei Corley, Corley and Corley, biroul de avocatură căruia îi încredinţase administrarea averii sale. Cînd semnă scrisoarea terminată, clopotele începură să bată. În clipa aceasta începea anul nou şi se simţi copleşit de o adîncă deznădejde. Trase fotoliul de lîngă masă şi îşi propti capul în palme. Sylvia se ridică încet din colţul ei şi după ce se apropie cu paşi uşori, ridică botul umed ca să şi-l aşeze pe braţul său.

An Nou cu bucurie!

Cîndva, unul dintre pacienţii săi care avusese nenorocul să-şi piardă soţia, îi spunea că trezindu-se odată în timpul nopţii şi întinzînd braţele, s-a simţit dintr-o dată cuprins de un sentiment de singurătate atît de chinuitoare, încît a început să tremure de-i clănţăneau dinţii.

Glasul clopotelor se auzea tremurînd prin noapte şi anunţînd Anul Nou, apoi nu se mai auzi nici un zgomot şi liniştea se aşternu din nou deasupra micului oraş.

Din ziua cînd fusese obligat să renunţe la tot ce-i fusese mai drag în viaţă, Parker trăise multe ceasuri grele, dar cel de acum i se păru mai greu decît toate.

Era convins că Elisa a primit scrisoarea, deoarece Eugene îi spunea că a pus-o la cutie odată cu scrisoarea pe care i-o expedia lui. Prietenul său îi mai spunea că a urmat exact instrucţiunile date de el. Apoi, ca post-scriptum, adăugase cu litere de mînă:

„Pesemne nu eşti mulţumit că ţi-ai pierdut postul şi numele; acum vrei să-ţi pierzi şi capul... Ciinele mai este cu tine ?"

În aceeaşi seară, la orele opt, plecă la Graham. Elisa îl aştepta în pragul uşii şi părea că nu-şi mai poate stăpîni mulţumirea. Îi petrecu braţele în jurul gîtului şi se ridică pe vîrful picioarelor, ca el s-o sărute. Fu extrem de mulţumit că poate răspunde acestui impetuos elan de recunoştinţă de faţă cu bunicul ei, care-i urmărea cu ochii strălucind de satisfacţie. Parker presimţea că acum totul este aşa cum trebuie să fie şi că de aici înainte fata aceasta îi va fi ca şi o soră. Posibilitatea de a deveni şi ea „cineva", înlăturase cu desăvîrşire pornirile ei de la început.

Îl apucă de mînă şi trecu împreună cu el în camera de alături, unde îl obligă să se aşeze pe colţul canapelei, sub lumina lămpii, şi după ce-i întinse scrisoarea, îşi lipi obrazul de umărul lui, cu mişcarea spontană a unei fetiţe încîntate, în timpul cît el urmărea cu ochii rîndurile importantului document pe care-l citea cu voce tare.

„Firma *Corley, Corley and Corley* are deosebita plăcere să anunţe pe domnişoara Graham, că doamna Norma Phelps, clienta lor căreia de multe ori îi face plăcere să acorde avansuri tinerilor artişti în căutare de «încurajări băneşti» , ar fi auzit de la domnul Nathan Parker despre talentul excepţional al domnişoarei Graham şi că este dispusă să-i pună la dispoziţie fondurile necesare pentru a-i asigura succesul pe care-l merită.

Din păcate, fiind obligată să plece foarte curînd în Europa, nu va putea lua parte la activitatea menită să asigure reuşita domnişoarei Graham. Dar dacă domnişoara Graham va dori să-i facă vreo comunicare, aceasta îi va fi transmisă prin intermediul firmei *Corley, Corley and Corley*.

O sumă de două mii de dolari este ţinută la dispoziţia domnişoarei Graham de către *Fidelity Bank* din Louisville, care a şi primit dispoziţii în această privinţă. Banii îi va rambursa cu sau fără dobîndă, aşa cum va crede domnişoara Graham de cuviinţă. Dacă, datorită unor motive neprevăzute, audiţia nu va da rezultatul material aşteptat, domnişoara Graham nu va fi obligată să ramburseze banii, deoarece doamna Phelps îşi asumă toate riscurile acestei întreprinderi."

Parker se temuse ca nu cumva această ofertă neobişnuită să trezească bănuieli, dar respiră uşurat cînd constată că Elisei nu i se pare deloc absurdă, probabil datorită încrederii pe care o avea în posibilitatea de a justifica generozitatea doamnei Phelps, care era acum îngerul ai păzitor.

Vreme de două ceasuri făcu tot felul de planuri privitoare la ocazia ce i se oferea acum, pentru a-şi încerca norocul, aşa că Parker fu uimit şi înduioşat văzînd cît de mult se gîndise ea înainte de asta la toate aceste amănunte. Faptul acesta era o dovadă despre credinţa nelămurită din sufletul ei că într-o bună zi va trebui să se întîmple neapărat ceva.

— Şi toate acestea au devenit posibile numai cu ajutorul dumitale, Nat, exclamă ea pe un ton plin de recunoştinţă, iar el îi răspunse că meritul revine în întregime doamnei Phelps.

— Spune-mi, cum arată ? Povesteşte-mi tot ce ştii despre ea, spuse Elisa şi se cuibări în colţul canapelei ca să asculte cu atenţie descrierea pe care i-o va face despre binefăcătoarea ei.

Nat nu se aşteptase la o astfel de întrebare. Pînă acum nu îndrăznise să se amestece în domeniul Creatorului, şi aducerea la viaţă — fără alt material de construcţie suplimentar, decît numele de Norma Phelps — a acestei doamne, îl obliga să improvizeze ceva cît se poate de repede.

— Doamna Phelps ar putea să aibă cam cincizeci şi cinci de ani şi are obiceiul să poarte pălării de forme ciudate. Este o călătoare neostenită şi-i place să răscolească cele mai îndepărtate colţuri ale lumii, dar mai este şi o colecţionară pasionată. A renunţat de multă vreme la un cămin propriu şi îşi petrece viaţa în hoteluri. Aceasta este şi ea una dintre pasiunile neobişnuite ale doamnei Phelps. Elisa părea că se interesează de toate aceste ciudăţenii şi îl întrebă pe Nat ce colecţionează doamna Phelps, iar el îi răspunse fără să ezite: „Covoare".

— Mi se pare atît de caraghios ! Ce face cu covoarele acestea, de vreme ce spui că nu are un cămin al ei unde le-ar putea întrebuinţa ?

— Nu ştiu ce face cu ele, răspunse Nat şi făcu un gest cu mîna, ca şi cînd ar fi vrut să-i dea să înţeleagă că este inutil să mai vorbească despre acest amănunt: probabil vei avea ocazia

s-o cunoşti şi atunci o vei întreba. Dumneata pari o fată atît de curioasă, încît te cred capabilă şi de aşa ceva, adaugă el.

La cererea Elisei, în ziua următoare Nat Parker plecă în oraş, ca să discute eventualitatea audiţiei cu unul dintre agenţii de publicitate care aveau experienţă în acest domeniu. Luă apoi masa împreună cu un critic muzical, care păru foarte interesat de pasionanta „descoperire" făcută în micul orăşel Leeds.

— Fără îndoială, domnişoară Davidson, nu este nevoie să vă spun *tocmai dumneavoastră* cine este doamna Phelps şi ce a făcut pentru lansarea artiştilor necunoscuţi.

Se aştepta ca, la început, să o vadă pe domnişoara Davidson cum ezită în faţa declaraţiilor lui nu tocmai limpezi, dar mare-i fu mirarea cînd auzi că-i răspunde:

— *Doamna Phelps!* În cazul acesta, fireşte, fata despre care-mi vorbiţi are succesul dinainte asigurat!

Apoi vorbiră pe larg despre înrudirea domnişoarei Graham cu defunctul colonel Brock, o personalitate simpatizată de toată lumea şi de care „vechea gardă" îşi aduce încă aminte destul de bine. Cînd ajunseră să vorbească despre devotamentul bătrînului doctor Graham care vreme de peste patruzeci de ani cutreierase împrejurimile, alergînd zi şi noapte pentru ajutorarea săracilor, glasurile lor tremurau de emoţie.

— Despre subiectul acesta s-ar putea scrie un reportaj foarte interesant, declară domnişoara Davidson. Această părere nu şi-o schimbă nici în momentul cînd, la ieşirea din hotel, Parker se opri la florăria de la intrare ca să-i cumpere un buchet de gardenii:

— Vi le ofer împreună cu bunele salutări ale domnişoarei Graham, declară el. Vă asigur că-i va face plăcere să vă cunoască şi să exprime toată recunoştinţa faţă de concursul dat de dumneavoastră.

Pierdu două zile cu această publicitate, pentru a trezi curiozitatea amatorilor de muzică din oraş, apoi mai făcu un drum, în tovărăşia Elisei. Reuşi să aibă o întrevedere şi cu domnul Darien Moore, unul dintre cei mai cunoscuţi instrumentişti din regiune, care se ocupa de obicei de acompaniamentul la pian cu ocazia audiţiilor mai selecte. Omul acesta citise articolul despre

domnişoara Graham şi işi spusesc că o debutantă care se bucură de concursul doamnei Phelps este, fără îndoială, vrednică de toată atenţia. Elisa veni şi cîntă în casa lui, unde făcu o foarte bună impresie. Înainte de plecare, Elisa il rugă să accepte s-o acompanieze la pian în seara recitalului, iar domnul Moore se declară de acord. La despărţire, Parker il informă pe domnul Moore despre suma pe care doamna Phelps ar fi dispusă s-o pună la dispoziţia domnişoarei Graham în cazul cînd va reuşi să-şi asigure concursul unui pianist cu renume. Domnul Moore clipi din ochi. Oricare ar fi fost îndoielile pe care le simţea în privinţa identităţii acestei doamne Phelps, de această dată ele părură definitiv spulberate.

Văzind că totul merge atît de simplu, Parker deveni mai îndrăzneţ, aşa că în timpul săptăminii ce urmă puse la cale organizarea unui recital de salon, într-un cerc intim, format exclusiv din oameni cunoscuţi în lumea muzicală. Recitalul acesta avu un răsunător succes.

Este adevărat că Parker işi făcu anumite reproşuri în ceea ce priveşte metodele întrebuinţate de el, pentru a o ajuta pe această fată, dar în sinea lui era totuşi împăcat, pentru că ştia că nu amăgeşte pe nimeni. Ceea ce făcuse el, abstracţie făcînd de anumite puncte nu tocmai limpezi întrebuinţate pentru propagandă, era totuşi corect. Elisa cînta admirabil. Prin urmare, orice mijloace ar fi întrebuinţat în scopul de a-i asigura succesul meritat erau pe deplin justificate.

— Cît eşti de bun ! exclamă Elisa emoţionată, în timp ce se găseau în compartimentul trenului care-i ducea spre casă, după ce se asiguraseră că recitalul apropiat va avea concursul personalităţilor celor mai influente din oraşul Louisville.

— Iniţiativa noastră a fost plină de haz şi mă simt şi eu mulţumit. Doamna Phelps va fi încîntată de ceea ce am făcut.

În aceeaşi seară îi scrise lui Eugene Corley că recitalul hotărît pentru seara de marţi 4 feburarie, după toate probabilităţile ar putea nu numai să acopere cheltuielile, ci chiar să dea un frumos beneficiu.

„ Activitatea de impresar a fost plină de neprevăzut. Am avut ocazia să cunosc cîţiva oameni foarte cumsecade şi am fost ob-

ligat ca în timp de patruzeci și opt de ore să îndrug mai multe minciuni decît în toată viața mea de pînă acum... În plus, trebuie să știi că greșești total cînd faci aluzie la sentimentele mele față de această fată. Judecînd după scrisoarea pe care mi-ai trimis-o, mi se pare că tu crezi foarte serios în această eventualitate! Te asigur însă că eu nu sînt absolut deloc îndrăgostit de domnișoara Graham."

La insistențele lui Nat, domnișoara Elisa petrecu două săptămîni în oraș, pentru a face repetiții și a studia piesele din programul recitalului cu domnul Jaqua, fostul ei profesor. Procedeul acesta nu numai că-i va da mai multă siguranță, dar — cum spuneau toți cei ai casei — o va scăpa pentru un timp și de toate grijile gospodăriei.

Domnul Jaqua fu foarte mulțumit că va avea ocazia să-și concentreze toată atenția asupra fostei sale eleve. Domnișoara Elisa fusese eleva lui favorită, așa că acceptă încîntat, iar faptul că va avea ocazie să se bucure de gloria ei îl umplea de entuziasm, căci cine altul în afară de el putea să se laude că a descoperit și cultivat glasul ei de aur. Începu să vorbească cu toată lumea despre apropiatul recital, așa că în cele din urmă veni un reporter să vorbească cu el despre impresiile lui în legătură cu domnișoara Elisa Graham, și astfel contribui și el la zgomotoasa reclamă menită să netezească elevei sale drumul spre glorie. Totul părea atît de bine pregătit, încît ar fi trebuit să comită o stîngăcie grosolană, pentru a tulbura succesul ce părea asigurat cu anticipație.

— Nat, întrebă ea în ajunul zilei cînd trebuia să se pregătească de plecare, crezi că recitalul acesta ar putea să producă ceva peste suma care mi-a fost avansată de doamna Phelps? Mi-ar face o mare plăcere dacă eventual acești bani i-aș putea oferi lui Clay, ca să se poată înscrie la Facultatea de Medicină imediat ce va începe semestrul viitor.

— Ideea este excelentă! Se vede cît de colo că ești o fată cumsecade.

— În afară de asta, bunicul a împrumutat șase sute de dolari de la familia Vaughan, pentru a-mi da posibilitatea să studiez muzica, adăugă Elisa emoționată, și cred că ar fi just să le plătim

şi lor această datorie. Dar cred că-mi va fi imposibil să fac şi una şi alta.

— Adică de ce nu ? Doamna Phelps nu se gîndeşte ca dumneata să-i rambursezi banii din încasările primului concert. Vei plăti numai o parte, iar din ceea ce-ţi va rămîne îl vei plăti pe Vaughan şi-l vei ajuta pe Clay.

— Crezi că procedeul acesta ar fi posibil ?

— Trimite-i domnului Corley o scrisoare şi explică-i situaţia în care te găseşti, o sfătui Nat. În calitate de avocat al doamnei Phelps, sînt convins că va fi de acord cu propunerea dumitale. Ai făcut foarte bine că te-ai gîndit la Clay şi asta dovedeşte altruismul dumitale.

— Crezi că nu este de la sine înţeles să încerc să-l ajut pe vărul meu, mai ales cînd mă gîndesc la tot ce au făcut alţii pentru mine ?

— Dimpotrivă, se grăbi Nat să protesteze. Dar din nenorocire cei care sînt înzestraţi de fire cu un dar special, se întîmplă ca uneori să fie foarte egoişti. Calitatea dumitale cea mai strălucită, domnişoară, este simplitatea şi lipsa totală de orgoliu. Cu Clay ai vorbit despre ceea ce ai de gînd să faci ?

— N-am vorbit încă, căci nu voiam să-i provoc o dezamăgire.

— Ai procedat foarte prudent, dar cred că acum e cazul să vorbeşti cu el. Va trebui să aibă timpul necesar să se pregătească, deoarece viitorul semestru va începe peste cîteva zile.

Elisa rămase pe gînduri. Cum se poate ca Nat să fie atît de sigur că doamna Phelps sau avocatul ei, domnul Corley, vor fi de acord cu ceea ce plănuise ea ? Probabil el o cunoştea pe doamna Phelps mult mai bine decît şi-ar fi închipuit ea, mai ales că ea ştie atît de puţine amănunte referitoare la viaţa de pînă acum a lui Nat Parker. Omul acesta i se păru un bărbat cu desăvîrşire străin.

— Ce se va întîmpla *după aceea ?* murmură ea cu glasul stins.

— Cînd, *după aceea ?* întreabă Nat distrat, căci gîndurile lui începuseră să alerge libere.

— După recital. Ce voi avea de făcut ? Să mă întorc aici, acasă şi să aştept să intervină ceva ? Nu te-ai gîndit şi la altceva

in legătură cu mine? întrebă Elisa şi ridică privirile inocente spre el. Nu cred că dumneata vei putea să mai întîrzii multă vreme la Leeds. Acesta nu este un mediu în care să poţi trăi şi cred că şi dumneata ţi-ai dat seama de acest lucru. Nu cunosc mediul dumitale de pînă acum, dar sînt convinsă că există undeva. Am încercat să mă gîndesc la felul de viaţă pe care l-ai dus înainte de asta, dar în afară de copilăria dumitale şi de muzică, două amănunte pe care mi le pot imagina cu uşurinţă, ai rămas pentru mine un om cu desăvîrşire străin.

Se uită la el îngîndurată şi ochii ei păreau că vor să-l mustre, din pricină că nu se poartă loial faţă de ea.

— Ce se va alege de mine, întrebă ea după o scurtă pauză, cînd dumneata mă vei părăsi?

— Cred că se va întîmpla tocmai contrariul, răspunse Nat, recurgînd la ultima parte a frazei întrebuinţată de ea. *Dumneata* vei fi cea care mă va părăsi. Libertatea dumitale deplină e foarte aproape. Cariera dumitale începe abia acum, pe cînd a mea a fost... Dar nu termină fraza începută, aşa că fata insistă:

— Ce *a fost?*

Îi răspunse în glumă:

— Cariera dumitale e plină de promisiuni, la fel şi a mea..., dar promisiunile carierei mele plutesc printre nori şi le duce vîntul, declară el rîzînd, ca s-o convingă că vorbele lui sînt lipsite de importanţă.

— Spune-mi, Nat, nu cumva te chinuie gînduri pe care nu mi le poţi mărturisi? întrebă Elisa cu glasul înduioşat.

— Ai nimerit în plin, dar te rog să nu mai insişti asupra acestui subiect, căci este prea penibil pentru mine.

Dădu din cap în semn de aprobare, cu părere de rău, apoi întinse mîna şi o aşeză pe mîna lui.

— Crezi că va veni o vreme cînd îmi vei putea spune? întrebă ea.

— Probabil nu-ţi voi spune niciodată, răspunse el şi se ridică să plece. În ce te priveşte pe dumneata, continuă Parker, viitorul îţi este asigurat. Voi căuta să mă informez mereu despre dumneata, oriunde te vei găsi şi oriunde voi fi eu.

— Crezi că nu pot să fac nimic pentru dumneata ? întrebă Elisa înduioşată şi-l apucă de braţ cu amîndouă mîinile.

— Ba da ! răspunse el aproape cu brutalitate. *Încearcă să reuşeşti !* apoi se întoarse spre ieşire şi schimbîndu-şi atitudinea zîmbi cu amabilitate şi adăugă: Ne vom vedea marţea viitoare, în ziua triumfului dumitale.

— Atitudinea dumitale îmi face impresia că în seara aceasta ne despărţim pentru totdeauna, murmură Elisa.

În dimineaţa următoare, doctorul Graham, Clara Brock şi Clay o însoţiră la gară şi toţi se simţeau foarte mîndri. La o oră după aceea, Clara le spuse că la gară a venit şi Randy Vaughan, ca să-i ureze succes.

— Bietul Randy, adăugă Clara, pentru a-i oferi lui Parker ocazia să-şi mărturisească gîndurile ce-l preocupă. În ultima vreme nimeni nu s-a mai ocupat de el, şi zîmbi cu înţeles, ca şi cînd amîndoi s-ar fi gîndit la un secret comun.

— Va trebui să se obişnuiască cu această situaţie, răspunse Parker nepăsător. Clara zîmbi şi îşi zise că nici Elisa, nici Nat n-au reuşit să se ascundă destul de bine, deoarece ea a prevăzut chiar de la început întorsătura pe care o va lua această situaţie.

— Cred că Randy îşi dă acum perfect seama că nu mai are nici o şansă, declară ea şi îşi duse mîna la gură, ca şi cînd ar fi vrut să mascheze indiscreţia cuvintelor ei.

— N-a avut de fapt niciodată, încuviinţă Parker. Clara îi strînse mîna şi adăugă în şoaptă:

— Dumneavoastră amîndoi...

Parker vru s-o oprească, pentru a o determina să vadă realitatea, dar ea plecă grăbită şi mulţumită că presimţirile ei au fost întemeiate.

Zilele treceau cu încetineală chinuitoare şi Parker se frămînta mai mult decît înainte, deoarece singura lui distracţie — în afară de serile plictisitoare petrecute în tovărăşia lui Jeff Trumbull — era mulţumirea pe care o manifesta Clay pentru apropiata lui plecare. Datorită unei fericite consecinţe, Clay alesese o şcoală medicală pe care Parker o cunoştea în toate amănuntele, aşa că văzînd entuziasmul tînărului, îi venea uneori foarte greu să

nu-i vorbească despre anumite lucruri sau să-i dea cite o informaţie care ar fi putut să-i fie de folos.

— Ce zici de Elisa, nu ţi se pare o fată încintătoare ? întrebă el entuziasmat şi se uită la Parker, în speranţa că va putea să afle ceva.

— Aceasta este o calitate moştenită din familie, răspunse Parker, ferindu-se de confidenţe. Toţi sinteţi oameni cumsecade. Dumneata probabil vei deveni un medic celebru, dragă Clay, tocmai pentru motivul că ai ţinut atît de mult să-ţi alegi această carieră. Amănuntul acesta este de importanţă esenţială. S-ar putea ca într-o bună zi să mă găsesc chiar în oraşul în care vei practica dumneata şi să am nevoie de o operaţie de apendicită.

— Ţi-o voi face gratuit, declară Clay şi începu să rîdă.

— Nu se poate. Ceea ce se poate obţine fără să te coste nimic nu prea face parale. Îţi voi plăti onorariul şi cred că va fi mai bine să ţi-l plătesc chiar acum, declară Parker şi îşi scoase portofelul. Ia banii aceştia ! Miine vei pleca la Nashville şi îţi vei comanda un costum. Te invit să nu uiţi, adaugă el cu glasul grav, că acesta este numai un acont !

Clay încercă să protesteze, dar Parker nu se lăsă convins. În ziua următoare cînd urcă în camera sa, o găsi pe Clara aşternîndu-i patul, ceea ce nu era în obiceiul ei. În primul moment se prefăcu că nici nu-l bagă în seamă şi continuă să se ocupe de aşternut, apoi începu cu glasul aproape înecat de lacrimi:

— Nu înţeleg ce te determină să fii atît de generos faţă de băiatul meu, dar... el ţine la dumneata... şi tot aşa ţinem şi noi, ceilalţi ! apoi ieşi din cameră mai mult în fugă.

În timpul acesta, doctorul Graham mînca în fiecare zi la „conac". Această uşoară schimbare în viaţa lui de fiecare zi i se părea emoţionantă. De multe ori întîrzia să plece şi emoţia pe care o vedea în jurul său îi făcea plăcere; în realitate însă ar fi fost greu să afirmi că agitaţia aceasta continuă îi poate fi folositoare la vîrsta lui.

Cei de la „conac" se mirau de exuberanţa lui şi nu se jenară să-i spună adevărul, convinşi că-i vor face plăcere. Afirmaţia lor

era întemeiată. Bătrînul era exuberant, poate chiar mai mult decît ar fi trebuit.

În timpul unei după-amiezi, cînd doctorul tocmai trebuia să plece să viziteze un pacient la ţară, Parker îl însoţi şi pe drum profită de această ocazie, ca să-i atragă atenţia asupra oboselii la care se expune. Părerea lui era că persoanele de o anumită vîrstă riscă să se expună primejdiei cînd fac prea mult exerciţiu fizic, în mai mare măsură decît atunci cînd ar face prea puţin exerciţiu fizic.

— Ai avut pe cineva în familia dumitale care să fi fost medic ? întrebă bătrînul.

— Tatăl meu a fost şi el doctor.

— S-a întîmplat vreodată să-l însoţeşti în timpul vizitelor sale la pacienţi ? De pildă, ai avut ocazia să-l vezi punînd în gips un picior rupt ?

— Nu, domnule, tatăl meu a murit pe vremea cînd eu eram abia copil.

— Cred că şi dumneata ai fi devenit un doctor foarte bun.

— Vă mulţumesc ! răspunse Parker, întrebîndu-se unde vrea să ajungă cu aceste cuvinte.

— Nu te-ai gîndit niciodată să-ţi alegi cariera aceasta ? insistă doctorul Graham, accentuînd fiecare cuvînt.

— Da, probabil să mă fi gîndit, răspunse Parker prefăcîndu-se indiferent. De obicei, băieţii îşi fac întotdeauna planuri... Sînt foarte mulţumit că tînărul Clay a reuşit să-şi vadă visul împlinit.

Duminică seara, în ajunul recitalului, doctorul Graham era palid şi foarte liniştit. Mîncă puţin şi ieşi din sufragerie cu paşi mărunţi. După ce ajunse în hol, Parker îl auzi răspunzîndu-i Clarei, că nu are nimic, doar atît că se simte puţin ostenit.

La cîteva minute după orele nouă, Parker care se retrăsese în camera sa ca să citească o carte, simţi un îndemn neaşteptat de a face o plimbare pînă la casa doctorului Graham. Ferestrele erau întunecate, în afară de cea a micului dispensar prin jaluzelele căruia se strecura o dîră de lumină. Sună la intrare şi bătu la uşă, dar văzînd că nu se arată nimeni, deschise uşa şi intră.

Îl găsi pe doctorul Graham aşezat pe un scaun, cu miinile încleştate pe spătar, cu ochii ieşiţi din orbite şi luptîndu-se să respire. Se vedea imediat că este speriat, şi nu fără motiv. Buzele şi unghiile degetelor îi deveniseră violete. Parker întinse braţul şi-i puse mîna pe umăr.

— Pot să te ajut cu ceva ? întrebă el cu bunăvoinţă.

Bătrînul întinse mîna tremurîndă şi cu degetul îi indică trusa medicală de pe masă, pe care Parker o deschise şi o ţinu în faţa lui. După ce căută înfrigurat printre instrumente şi sticluţe, scoase o cutioară de seringi, tocită de întrebuinţare, şi încercă zadarnic s-o deschidă cu miinile lui reci şi înţepenite.

„Nu e momentul să încerci să păstrezi un secret, îşi zise Parker, cînd vezi că este în joc viaţa unui om !" Lăsă trusa veche din mînă şi luă cutioara dintre degetele tremurînde ale doctorului Graham. Scoase seringa şi constată că acul este foarte bun, apoi luă un ibric şi umplîndu-l cu apă, îl încălzi la flacăra unei lămpi, în timpul cît bătrînul uita la el cu ochii înspăimîntaţi. Scotoci printre fiolele din trusă şi scoase un tubuleţ din care vărsă în palmă o tabletă de morfină.

— Un sfert ? întrebă el şi se întoarse spre Graham care aprobă din cap.

Tableta se dizolvă repede în apa călduţă şi după ce umplu seringa, îi potrivi acul. Bătrînul se străduia să-şi desfacă nasturele de la manşetă ; Parker îi suflecă mîneca şi după ce şterse locul cu un tampon de vată muiat în alcool, apucă între degete muşchii slăbiţi şi întorcînd seringa cu acul în sus, apăsă pistonul, ca să elimine aerul din interior. Văzu o sclipire în ochii doctorului Graham şi înţelese că, deşi pînă acum nu se trădase, gestul pe care-l făcuse cu acest instrument hipodermic excludea orice posibilitate de îndoială. Bătrînul ştia că ar fi imposibil ca un profan să poată manevra un instrument medical cu atîta repeziciune şi precizie, decît cel mult dacă este un cunoscător profund şi are practica îndelungată a procedeelor.

Injectarea medicamentului se termină fără greutate şi fără durere, iar Parker frecă uşor cu degetul umflătura lăsată de lichid sub piele, după ce scoase acul. Efectul se văzu aproape imediat. Doctorul începu să respire adînc şi trupul i se destinse.

Apoi, vreme de un minut îl privi pe tînărul său prieten în adîncul ochilor şi-i spuse cu glasul răguşit:

— Ar fi trebuit să-mi dau seama zilele trecute, cînd am fost împreună la Piper şi dumneata ai bandajat fractura. *Dar realitatea am constatat-o abia după ce i-am scos bandajul de gips !*

— Doctore Graham, n-ai fi de acord să păstrezi acest secret numai pentru dumneata ? întrebă Parker. Am toate motivele să-ţi adresez această cerere.

— Îmi pare foarte rău că-mi adresezi această cerere, murmură bătrînul cu ochii trişti.

— Este un secret, repetă Parker. Pînă şi pentru Elisa. Vrei să-mi îndeplineşti această rugăminte ?

Doctorul Graham dădu din cap în semn de încuviinţare şi se sprijini greu de braţul lui Parker ca să poată trece în sala de alături.

— Cred că eu nu voi putea fi de faţă la recitalul Elisei.

— Sigur că nu, răspunse Parker, şi nu voi putea fi nici eu decît în cazul cînd mîine dimineaţă te vei simţi mai bine. Haide să te culci. Noaptea aceasta voi veghea lîngă dumneata.

— Mulţumesc, doctore Parker. Glasul bătrînului părea stins şi obosit. Numele dumitale este cu adevărat Parker ?

— Nu este... Haide, dormi acum !

— Mulţumesc, doctore... răspunse bătrînul cu glasul adormit.

Faptul că nu va putea fi martor la triumful Elisei fu o mare decepţie pentru Parker, dar presimţea că datoria lui este să vegheze alături de bătrînul acesta atît de cumsecade.

Fiind obligat să lipsească de la spectacol, comandă o jerbă de trandafiri, iar pentru început îi trimise telegrafic cîteva cuvinte de încurajare, şi la sfîrşitul recitalului o telegramă de felicitare, spunîndu-i că bunicul este reţinut de cîteva obligaţii urgente, ceea ce era adevărat, deoarece acest bătrîn gentleman se frămînta douăzeci şi patru de ore pe zi ca să menţină în stare de funcţionare un vechi organism a cărui maşină era demult uzată.

În dimineaţa următoare, de faţă cu doctorul Graham, ce crezuse de cuviinţă să nu părăsească patul, citi încîntat dările de seamă ale ziarelor care erau toate favorabile şi vorbeau în ter-

meni măgulitori despre marele triumf. Toate calificativele şi elogiile sincere erau întrebuinţate cu generozitate faţă de „acest mare eveniment muzical al sezonului".

— Acesta a fost visul ei, declară bătrînul cu voce slabă, şi realizarea lui, doctore, ţi se datorește dumitale.

Elisa trebuia să se întoarcă în aceeaşi seară, la orele opt. Bunicul ei urmărea nerăbdător arătătoarele pendulei, aşteptînd să audă cît mai curînd raportul pe care il va da despre felul în care s-a desfăşurat spectacolul. Cît timp Nat plecă s-o aştepte la gară, Clara rămase cu el acasă.

Cînd o văzu coborînd din vagonul Pullman pe vechiul peron de scînduri al staţiei, înţelese imediat că în viaţa Elisei s-a petrecut acum un eveniment de cea mai mare importanţă. Reuşise să exploateze toate posibilităţile pe care le avea şi prevedea care va fi destinul ei de aici înainte. Plecase de acasă o tînără fată, puţin speriată, iar acum se întorcea femeie în toată firea, conştientă de ea însăşi şi de noua situaţie ce i se oferise. Se vedea limpede, după atitudinea ei, că începînd din această clipă va şti ce are de făcut. Cînd o văzu, Parker fu încîntat.

În drumul pe care-l făcură împreună pînă acasă, cu un automobil care se legăna cutremurîndu-se din toate încheieturile, Elisa nu încercă să-i vorbească în superlative, aşa cum îşi închipuise el în timpul cît aşteptase sosirea trenului. Acum era o artistă plină de speranţe pentru viitor şi cînd prin întuneric întinse mîna după mîna lui, înţelese că gîndurile ei se îndreaptă acum spre lucruri mult mai importante.

— Am avut o foarte interesantă corespondenţă cu domnul Corley, îi spuse ea cu inocenţă. Fireşte, i-am scris şi doamnei Phelps o scrisoare, în care i-am mulţumit pentru tot ceea ce a făcut în interesul meu. Domnul Corley mi-a răspuns că va trimite scrisoarea mea la destinaţie şi a adăugat că fără îndoială doamnei Phelps îi va face plăcere să-i trimită şi o fotografie de-a mea. Astfel că i-am trimis una, cea cu pălăriuţa aceea mică, de culoare neagră ; probabil îţi aduci aminte de ea.

— Sînt sigur că lui Eugene îi va plăcea, declară Parker.

— Fireşte că-i va plăcea. L-am întrebat dacă poate să-mi trimită şi mie o fotografie a doamnei Phelps. Aş pune-o în stu-

dioul meu; vreau să spun în studioul pe care-l voi avea de aici înainte.

— Ţi-a trimis-o?

— Nu mi-a trimis-o, ci mi-a răspuns că, din nenorocire, nu are nici o fotografie a doamnei Phelps, dar avînd în vedere că el a fost însărcinat să mijlocească înţelegerea noastră, dacă voi fi de acord, îmi va trimite una dintre fotografiile sale proprii. Nu ţi se pare ciudată această propunere?

— Nu mi se pare deloc. În orice caz, nu mi se pare din partea lui Eugene. E un băiat drăguţ?

— Încîntător!... În afară de asta domnul Laughton, impresarul, va veni sîmbăta viitoare la noi să discutăm despre un contract şi alte amănunte în legătură cu acesta.

— Admirabil! declară Nat şi zîmbi prin întuneric.

— Am făgăduit că de Paşti voi cînta la Trinity Cathedral. Doamna Sinclair, probabil ai auzit de ea, este soţia marelui Robert Sinclair, a fost de faţă la audiţia mea. Era în vizită la sora ei, doamna Carter. Îţi mai aduci aminte de domnul John Fielding Carter? Soţul doamnei Sinclair face parte din Consiliul de Administraţie al catedralei şi este mare amator de muzică. Corul catedralei este compus din voci bărbăteşti, dar în dimineaţa Paştilor eu voi cînta un sòlo şi am fost invitată la masă de doamna Sinclair. Este admirabil, nu-i aşa, Nat?

Parker încercă să pară tot atît de entuziasmat ca şi ea. În adîncul sufletului său începură acum să se mişte amintirile pe care le păstra despre femeia care ocupase un loc atît de important în gîndurile lui şi care-i vorbise pentru prima dată despre Trinity Cathedral. Îl îndemnase să meargă într-o zi şi să viziteze această catedrală, pentru a se convinge despre temeinicia afirmaţiilor ei. Îşi exprimase nădejdea că va putea face cunoştinţă cu Canonicul Harcourt, pe care ea îl aprecia atît de mult. I se părea straniu cum viaţa lui începe să se rotească într-o anumită orbită, ca şi cînd ar fi fost condusă de o voinţă cu totul independentă de el.

O clipă, prin minte îi trecu o frîntură de gînd care cu un an în urmă i s-ar fi părut absurd. Era oare posibil ca toate grijile şi osteneala pe care i le pricinuise pînă acum fata aceasta să fie

menite pentru a-l conduce — chiar împotriva voinței lui — în fața acestui celebru Harcourt ?... Eventualitatea aceasta i se părea ridicolă !

— Vei veni și dumneata, Nat, nu-i așa ? insistă Elisa.

— Unde ? întrebă el și glasul său păru că vine de la mari depărtări.

— La Trinity Cathedral, de Paști, ca să mă auzi cîntînd. Îmi promiți că vei veni ?

— Da, îți promit, răspunse el sumbru.

IX

Primăvara acestui an părea că se apropie foarte încet. În realitate, întîrziase atît de mult încît oamenii, chinuiţi de deznădejde, se întrebau dacă nu cumva şi natura a început să meargă înapoi ca să urmeze exemplul conflagraţiei mondiale. Apoi, cu totul pe neaşteptate, pe la începutul săptămînii a doua din luna aprilie primăvara adormită se trezi din letargie şi, condusă de o voinţă irezistibilă, sosi în timp de cîteva ore alergînd în galop şi însoţită de stolurile cintezoilor şi ale mierlelor.

După o gigantică desfăşurare de tunete şi fulgere, urmă o ploaie ca un potop care spală toate străzile oraşului. Iasomia, lalelele şi narcisele răsăreau ca ciupercile şi în toate părţile în aer tremurau miresmele calde ale primăverii şi ale pămîntului reavăn.

După o zi de sîmbătă plină de activitate în elegantul ei magazin „parizian" , Sonia îşi zise că are dreptul să ia un taxi, ceea ce era un fel de extravaganţă din partea ei. Înainte de a pleca de la magazin, telefonase acasă. Cînd deschise uşa apartamentului începu să zîmbească, căci simţi cum pluteşte în aer mirosul unui antricot care se prăjea la grătar.

— Phyllis, draga mea, cred că tu eşti prea obosită pentru a te mai ocupa şi de aşa ceva. Astăzi vom putea mînca în oraş. Totuşi, trebuie să-ţi spun că sînt foarte mulţumită văzînd că te-ai gîndit să pregăteşti ceva de mîncare. Sînt şi eu obosită şi infometată, ca un cal de povară.

— Şi eu la fel. Peste cinci minute totul va fi gata.

Oprindu-se în pragul bucătărioarei cochete, Sonia îşi scoase pălăriuţa modernă de pe cap şi o examină cu sinceră admiraţie pe bucătăreasa ei improvizată.

— Cred că ar fi nimerit să lansez şorţuleţe de lux, declară ea, dar cu condiţia ca tu să-mi serveşti de manechin cînd le voi prezenta publicului. Evident, şorţul nu va putea să-i stea nimănui atît de bine ca acum, cînd îl porţi tu, dar cu toate acestea sînt convinsă că se vor găsi o mulţime de femei care-şi vor închipui că totuşi va fi posibilă şi o astfel de minune. Cît eşti de frumoasă, dragă Phyllis !

— Mulţumesc, doamnă ! răspunse Phyllis şi-i făcu o reverenţă. Ideea nu e rea, adăugă fata, încetînd să mai glumească. Înţeleg ideea cu şorţuleţele. De vreme ce clientele tale au intenţia să se ocupe de bucătărie, va fi mult mai bine să fie îmbrăcate cu gust. Vom încerca să înnobilăm activitatea domestică, vom face gloria şorţuleţului, şi pregătirea mesei va deveni una dintre artele nobile.

— Te asigur că vei avea multă bătaie de cap cu mine dacă ai intenţia să mă asociezi şi pe mine la realizarea acestei sublime idei, răspunse Sonia rîzînd. Mulţumesc lui Dumnezeu, eu nu pot suferi cratiţele unsuroase şi nici cîrpele de spălat vasele.

— Asta numai din cauză că tu eşti ocupată cu altceva, răspunse Phyllis. Dacă soarta ta ar fi fost să ţii o casă şi situaţia te-ar fi obligat să te ocupi de bucătărie, sînt convinsă că te-ai fi împăcat cu tot ce ar fi putut să-ţi facă sarcina mai plăcută şi mai uşoară. Dacă vom reuşi să vindem şorţuleţe frumoase, probabil vom contribui şi noi...

— La mulţumirea omenească, o întrerupse Sonia cu maliţiozitate. Da, draga mea, sînt de acord. Tot aşa ar spune şi canonicul.

— Şi ar avea dreptate, ca de altfel întotdeauna.

— Aşa este. Tot ce face omul acesta trebuie să fie în folosul comunităţii omeneşti. Cred că nici astăzi nu te îndoieşti de acest adevăr, nu-i aşa ?

— Tot aşa crezi şi tu, ripostă Phyllis, cu toate glumele tale prefăcute pe care le debitezi pe socoteala lui.

— Fireşte! Eu n-am vrut altceva decît să te aud recitîndu-ţi lecţia.

— Haide, să lăsăm vorba. Stai o clipă! Dă-mi farfuria aceea. Şi acum te rog să te grăbeşti dacă vrei să nu mănînci friptura rece.

Prietenia dintre ele se legase aproape instantaneu, după prima lor intîlnire la Trinity Cathedral, ceea ce se întîmplase acum patru luni. Sonia, care făcuse oficiul de secretară imediată a canonicului Harcourt, o găsise pe fata aceasta fermecătoare în sala de recepţie. După cîteva clipe de conversaţie, revenise în biroul canonicului şi-i spusese:

— O fată foarte frumoasă şi cultă, de vreo douăzeci de ani, m-a rugat să vin şi să vă spun că Phyllis aşteaptă. Probabil dumneavoastră înţelegeţi mai uşor decît mine ce vrea să spună.

— Da, îi răspunsese canonicul cu glasul liniştit. Adu-o în faţa mea şi să te întorci peste douăzeci de minute.

Phyllis, pe deplin stăpînă pe sine, o urmase pînă în pragul atît de bine cunoscut al bibliotecii, pe unde intrase de atîtea ori împreună cu mama ei. Fără să bănuiască afectuoasele relaţii dintre canonicul Harcourt şi fermecătoarea sa vizitatoare, Sonia îi deschise uşa, aşteptîndu-se ca fata să intre sfioasă. Rămase atît de mirată, încît nu mai îndrăzni să se mişte cînd o auzi scoţînd un ţipăt stins, de durere şi uşurare, apoi i se păru că o vede pe Phyllis cum fuge înăuntru, întocmai ca un copil speriat care caută ocrotire la pieptul mamei.

Conformîndu-se instrucţiunilor primite, se întoarse peste douăzeci de minute. Phyllis se aşezase pe un scaun din apropierea imediată a canonicului Harcourt. Acum era liniştită, dar se vedea limpede că-şi descărcase toată durerea care o adusese la el.

— Vino aici, Sonia, începu canonicul cu glasul blînd. Mica mea Phyllis Dexter — şi sper că va fi şi a dumitale — a trecut printr-o încercare îngrozitoare. Tatăl şi mama ei, amîndoi foarte buni prieteni ai mei, au murit de curînd în mod tragic, şi astfel căminul ei părintesc a fost distrus. S-a întors de curînd din Anglia. Unica ei soră este convalescentă într-o clinică. Celelalte

rude ale ei sînt stabilite foarte departe de regiunea aceasta. Are însă o mulțime de prieteni care nu așteaptă altceva decît s-o primească în casa lor, dar...

— Vreți să spuneți că aveți intenția să mi-o încredințați mie ? întrebă Sonia pe un ton în care tremura implorarea și încrederea, de parcă Phyllis nici n-ar fi fost de față.

— Da ; o vei lua cu dumneata și cîteva zile vei avea grijă de ea, pînă cînd va hotărî ce are de făcut de aici înainte... Vezi, draga mea fetiță, declară el și strînse mîna fetei, cu am știut dinainte ce răspuns îmi va da Sonia.

— Mulțumesc... Sonia, șopti Phyllis și ridică ochii plini de admirație spre ea. Sînt foarte mulțumită că voi putea pleca împreună cu dumneata.

— Iată care este situația reală, continuă canonicul. Dacă Phyllis se va duce la Sinclair sau la Duncan sau la oricare altul dintre prietenii familiei Dexter, asta ar însemna să se gîndească mereu la durerea ei, iar oamenii aceștia se vor purta față de ea cu compătimire, care, deși bine intenționată, o va enerva și va încetini posibilitatea ei de adaptare la noul mediu în care se găsește... Acum plecați și dovediți-mi ce sînteți în stare să faceți una în interesul celeilalte.

Phyllis se ridicase în picioare și întinzînd brațul, o apucase pe Sonia de mînă, cu un gest de spontană încredere și recunoștință. Sonia se simțise pe neașteptate deprimată și ezitase.

— I-ați spus, rosti ea cu greutate, așa că vorbele ei erau aproape imperceptibile, i-ați spus cine sînt eu ?

— Phyllis, începu canonicul cu glasul grav, crezi că despre Sonia ți-aș putea spune ceva ce ar putea diminua stima ce o simți astăzi față de ea ?

O clipă, cele două femei se priviră una pe alta în adîncul ochilor, cu toată îndrăzneala. Buzele lui Phyllis se întredeschiseră pentru un surîs și strecurîndu-și brațul pe sub cel al Soniei, degetele mîinilor lor se înlănțuiră.

— Ce zici, Sonia, răspunsul acesta va fi de-ajuns ? întrebă canonicul înduioșat.

— Ești foarte bun față de mine, murmură ea din nou, mai mult dintr-o răsuflare decît articulînd cuvintele.

Se depărtară de biroul lui, ţinîndu-se de braţ, iar în faţa uşii se opriră şi se întoarseră spre el ca să-i mai zîmbească o dată. Una lîngă alta păreau un contrast al frumuseţii feminine. Sonia era o femeie brună, cu părul negru, aproape albastru, şi cu faţa albă ; Phyllis era o blondă cu părul de aur, cu ochii căprui şi în obrajii ca petalele de trandafir, avea gropiţe.

Canonicul Harcourt făcu un gest şi amîndouă se opriră să asculte cuvintele lui înainte de a pleca, dar după strălucirea ochilor lui înţeleseră că ceea ce le va spune nu va avea nimic solemn.

— Sînteţi două privilegiate, începu el cu glasul încet, şi dacă se va întîmpla să fiţi şi sufleteşte atît de deosebite una de alta, pe cît sînteţi fiziceşte, în cazul acesta prietenia dintre voi va fi durabilă.

— Ce zici acum ? exclamă Phyllis cînd apăru Sonia şi se aşeză alături de ea la masă. Pat va veni la noi.

— De Paşti ? Va fi extraordinar ! Nu, te rog, nu vreau cartofi, mulţumesc.

— Va sosi joi seară şi va rămîne pînă marţi. Stai să-ţi citesc ce spune: „Îmi va face o deosebită plăcere să o cunosc pe Sonia şi este foarte amabilă că m-a invitat să vin... " Bine că mi-am adus aminte ; nu cumva mai este şi altcineva care să ştie că tu ai şi un alt nume, nu numai cel de Sonia ?

— Nu este nimeni. Dă-mi puţin sos Worcester. Continuă, dacă vrei !

— „Mă tem ca prezenţa mea să nu vă stînjenească, dacă apartamentul se va întîmpla să fie tot atît de mic ca şi al meu."

— Îi voi scrie imediat, ca s-o liniştesc, aşa că scrisoarea va pleca chiar cu trenul de astă-seară. Te rog, dă-mi piperul... Eu voi putea dormi pe canapea. Nu, draga mea, tu ai picioarele prea lungi... Ia spune, vorbeşte şi ea solemn, ca profesorii de la Universitate ? Mi se pare că specialitatea ei este limba engleză? Voi încerca să fiu la înălţime. Cu istoria contemporană n-am ajuns la nimic...

— Sonia ! Nu cumva vrei să spui că...

— Sigur că da ! Bărbatul acesta n-a fost niciodată îndrăgostit de mine. Se simte singur şi Celesta ţine la mine ; la atît se rezumă relaţiile noastre de pînă acum. Prezenţa mea îl interesează din cauză că nu sînt respingătoare la vedere şi ştiu să mă îmbrac cu gust. La masă am o atitudine corectă şi mă ocup de fetiţa lui. De iubit însă nu mă iubeşte şi nici eu nu pot afirma că sînt îndrăgostită de el. Cred că şi Andy s-a simţit mai uşurat cînd i-am spus adevărul. El ştie că eu nu aş fi potrivită în lumea universitară şi nici nu m-aş putea simţi vreodată la îndemînă între astfel de oameni. Şi mai este un motiv care este esenţial şi pe care tu nu-l cunoşti încă.

În conversaţiile lor intime de pînă acum Sonia făcuse în cîteva rînduri aluzie la un anumit secret despre care nu pomenise niciodată nimic.

— Dacă se va întîmpla vreodată să simţi nevoia să vorbeşti despre afacerea asta, să ştii, draga mea, că eu te voi asculta cu toată simpatia, declară Phyllis. Dar să ştii că dacă va fi ceva urît, eu nu te voi crede... Am primit o scrisoare de la Grace, adăugă ea după ce văzu că Sonia nu doreşte să mai vorbească despre acest subiect.

— Cum se simte la Saint Agnes ?

— Este mult mai liberă decît aş fi putut eu bănui. Acolo este un aşezămînt anglican şi cred că regulamentul nu este atît de sever ca în vechile mănăstiri de călugăriţe... Aş vrea să-ţi citesc un pasaj din scrisoarea ei. Uite ce spune: „Mai curînd sau mai tîrziu, din cine ştie ce motive, cred că tot aici aş fi ajuns. În ultimul timp m-am gîndit de multe ori la această soluţie. Tragedia prin care am trecut amîndouă m-a determinat să iau imediat această hotărîre. Nu puteam face nimic pentru tine şi n-aş fi fost altceva decît o povară în plus pe care ar fi trebuit s-o porţi. Eu nu sînt o fire practică. Dacă aş fi încercat să-mi cîştig singură existenţa, sînt convinsă că n-aş fi reuşit decît graţie bunăvoinţei unui patron, care m-ar fi păstrat în slujbă din recunoştinţă şi în amintirea tatei"..

— Nu citi mai departe, declară Sonia, cînd văzu că Phyllis s-a oprit o clipă. Mărturisirile acestea sînt confidenţe pe care nu trebuie să le afle oameni străini.

— Da, dar sint unele amănunte pe care aş vrea să le discut cu tine. Dă-mi voie să continui... „Ca să-ţi spun adevărul, sint sătulă de lume. Nu din cauza pornirilor trupului, pe care am reuşit întotdeauna să mi le stăpinesc, nici din cauza diavolului care nu este altceva decit un vechi mit perimat, ci pentru că, după părerea mea, lumea aceasta nu este un loc potrivit unde ar putea să se statornicească o fiinţă cu temperamentul meu".

— Cit de frumos îşi exprimă ideile! exclamă Sonia şi începu să ridă. Trebuie să fie o fată foarte spirituală.

— Grace a moştenit temperamentul mamei noastre.

— Cred că o bună parte din acesta l-ai moştenit şi tu, dragă Phyllis, fără să mai vorbim despre ochii şi despre forma gurii tale. Asemănarea dintre portretul mamei tale şi trăsăturile feţei tale, mai ales la această virstă, este un amănunt dintre cele mai neaşteptate, şi ceva ce n-am văzut încă niciodată... Ei, haide, continuă, căci scrisoarea este foarte interesantă.

— „Nu mă simt cituşi de puţin obligată faţă de cineva, citi Phyllis, şi chiar dacă în anul 1925 tata n-ar fi făcut donaţia pe care o ştii, cred că n-aş fi ezitat să mă instalez la Saint Agnes. Celor care fac donaţii pentru acest aşezămint li se dă în schimb contravaloarea banilor lor. Toţi aceştia ştiu că ne rugăm pentru reuşita lor şi este singurul lucru pe care-l putem face; în ce mă priveşte, încerc să-mi îndeplinesc partea mea de datorie cu toată convingerea. Pe mulţi dintre donatori îi cunosc de-aproape şi cred că-ţi voi putea spune, fără a divulga un secret, că oamenii aceştia au cu adevărat nevoie de rugăciunile noastre. Sora Cecilia, despre care se spune că ne controlează corespondenţa, probabil îşi va propti bărbia în palme şi se va întreba dacă nu cumva fraza de mai sus este o indiscreţie, dar judecind logic, ar fi imposibil s-o suprime, deoarece dacă binefăcătorii noştri n-au nevoie de rugăciunile noastre, atunci ar însemna că noi ne pierdem vremea de pomană, deşi sintem atit de mindre de intervenţia noastră cotidiană în favoarea lor".

— După cum vezi, se întrerupse Phyllis, sora Cecilia a crezut de cuviinţă să treacă cu vederea această indiscreţie.

— Însărcinarea de a cenzura scrisorile mi-ar plăcea şi mie; sint convinsă că trebuie să fie interesantă.

— „Probabil acum te vei întreba, care este cauza că eu sînt sătulă de lume. Îţi voi spune. Înainte de toate, lumea este prea zgomotoasă şi cu fiecare zi ce trece, devine tot mai zgomotoasă. Unele dintre zgomotele de dată recentă au calitatea să ducă la degenerescenţa spirituală. A trecut de mult vremea cînd puteai hotărî singur dacă eşti dispus sau nu eşti dispus să asculţi aparatul de radio. Astăzi, această invenţie te obligă cu sila s-o asculţi, în hoteluri, în compartimentele trenurilor şi în lungul străzilor. Nu există nici un refugiu unde te-ai putea adăposti din calea languroaselor suspine ale muzicii de proastă calitate pusă la îndemîna versurilor insipide. Te rog să mă înţelegi bine. Nu am nimic împotriva interpreţilor. Aceştia pot să fie oameni foarte cumsecade şi nu mă îndoiesc nici o clipă de valoarea lor. Nu vreau nici să-i critic pe cei cărora le place şi care caută în mod special acest fel de a se distra. Vina o port eu singură. Lumii îi plac lucrurile acestea, dar mie nu-mi plac. Mie-mi place să stau retrasă. Reşedinţa noastră este împrejmuită de un zid înalt de piatră şi ne găsim la cinci kilometri de oraş. La noi nu se aude vuietul motoarelor şi nici scîrţiitul şi pocnetul şinelor de tramvai; nu se aud urlînd nici sirenele ambulanţei, ca să-ţi dea de ştire că doi inşi care mergeau cu viteză în direcţii opuse s-au ciocnit şi au fost aruncaţi peste parbrizele maşinilor lor. Dar ce este mult mai important, aici *nimeni nu ţine discursuri.* Ar fi imposibil să-ţi dai seama, fără să fii aici, de liniştea şi mulţumirea ce ţi-o dă convingerea că noi sîntem pentru totdeauna ferite de contactul cu oamenii aroganţi şi încăpăţînaţi care se opresc la toate colţurile străzilor şi adună lumea împrejurul lor, ca să o năucească cu prostiile pe care le debitează. Cred totuşi că aş fi putut suporta lumea din jurul meu, dar fără vulgaritatea oamenilor grosolani care încearcă s-o stăpînească sub cuvînt că vor s-o salveze".

— Oare canonicul ce-ar zice despre afirmaţiile acestea ? murmură Sonia.

— Probabil el ar fi de acord cu ele, răspunse Phyllis, deşi el s-ar exprima cu totul în altfel.

— „Dar mai sînt şi alte motive care m-au determinat să fug de lume. Sînt sătulă de griji, de înghesuială şi de enervarea fără

nici un folos; sînt sătulă de întrecerea nebunească dintre oamenii care se cred obligaţi să spună şi să facă ceea ce este în acea clipă la modă în mediul social în care trăim; sătulă de zîmbetele prefăcute în faţa meselor de bridge şi de strădaniile zadarnice ale celor care pierd, dar încearcă să pară indiferenţi, sătulă de a mai face pe nebuna la întrunirile noastre sociale, unde dacă voi refuza paharele de cocktail ce mi se oferă, ceilalţi membri mă vor lua în bătaie de joc şi vor spune despre mine că sînt o prefăcută. Sînt sătulă de familiaritatea oamenilor faţă de care nu simt nici un fel de consideraţie din punct de vedere intelectual, de oamenii de afaceri care se mîndresc că nu pot deosebi un tablou de celălalt, care-şi bat joc de muzica noastră clasică şi nu reuşesc niciodată să citească o carte pînă la capăt; nu au altceva decît *bani* (şi astăzi nu mai au nici cel puţin atît, ceea ce face ca sărăcia lor să pară şi mai completă). Cînd stau de vorbă cu noi, oamenii aceştia nu sînt în stare să formuleze nici cel puţin o frază inteligentă şi au pretenţia că ar trebui să ne simţim încîntaţi cînd binevoiesc să ne dea răspunsuri în bătaie de joc..."

— Ia uită-te încoace, Sonia, zise Phyllis şi-i arătă pagina din care trei rînduri erau şterse cu linii mărunte, aşa că nu se puteau distinge.

— Probabil sorei Cecilia i s-au părut prea îndrăzneţe, declară Sonia rîzînd. Oare o fi zîmbit şi ea cînd le-a citit?

— Sînt convinsă că a zîmbit, răspunse Phyllis, căci este şi ea femeie. Nu există în lume femeie căreia scrisoarea aceasta să nu i se pară plină de haz. Prin urmare, tot aşa s-a întîmplat şi cu ea.

— „Ocupaţiile noastre aici, la Saint Agnes, sînt foarte interesante. Avem o admirabilă bibliotecă, piane şi discuri cu muzică simfonică, pentru orele le recreaţie. Grădina este încîntătoare. Fiecare dintre noi are de cultivat o mică porţiune de teren. Avem şi ateliere unde lucrăm mici obiecte foarte frumoase şi folositoare, de piele, de lemn, de leton şi de argint. Unele dintre noi s-au specializat în lucrări de broderie. În fiecare după-amiază la orele cinci ne adunăm într-o sală unde vreme de jumătate de ceas se cîntă la orgă şi la fel seara la vecernie. Nimeni nu ţine predici despre greşelile comise de guvern sau despre ceea ce va

deveni lumea în cazul cînd va izbucni un nou război. În jurul nostru totul este numai pace şi linişte. Aş vrea să vii într-una din zile ca să stăm de vorbă. Probabil viaţa de aici ţi se va părea monotonă, deoarece nu-ţi va fi îngăduit să întîrzii de-ajuns ca să te poţi obişnui. La început liniştea pare apăsătoare, pînă în clipa cînd începe destinderea nervilor. Pentru asta îţi trebuie un anumit timp, care este în raport cu gravitatea stării nervoase. Dar să nu-ţi faci nici o grijă din pricina mea. Mă simt bine şi nu mă plictisesc. Nu sînt nici o fată fanatică. Petrecem şi momente plăcute. Rîdem împreună, şi una de alta, nu zgomotos şi nici provocator, ci vesele. Despre bani nu vorbim niciodată, nici pentru a ne lăuda cu ceea ce avem şi nici pentru a deplînge ceea ce am pierdut. Nimeni nu se frămîntă pentru că nu-şi poate cumpăra o pălărie nouă şi nu-mi fac nici o grijă din cauză că pliurile rochiţei mele de anul trecut sînt cu cîţiva milimetri mai înguste decît cele care se poartă anul acesta. Din ziua sosirii mele la Saint Agnes, moda încă nu s-a schimbat niciodată. Să nu mă compătimeşti, căci nu am nevoie să fiu compătimită."

— Nu e rău deloc, oftă Sonia. Mai ales atunci cînd te simţi sfîrşită... Mai este ceva ?

— Mai sînt cîteva rînduri:

— „Aici nu am prea multă răspundere şi superioarele mele îmi arată multă bunăvoinţă. Parcă au înţeles că am venit aici mai mult datorită unui îndemn inexorabil, decît ca urmare a unei vocaţii divine. Deocamdată nici eu nu sînt sigură dacă, de fapt, aceasta este vocaţia mea" .

— Probabil va fi numai o vacanţă, declară Sonia. Dar oricare ar fi adevărul, mi-ar fi imposibil să n-o invidiez pentru liniştea şi pacea în mijlocul cărora trăieşte.

— Şi pentru faptul că nu este obligată să se îmbrace în fiecare zi la modă, adăugă Phyllis.

— Cuvintele tale îmi aduc aminte de ceva, zise Sonia şi trăgînd scaunul, o luă pe Phyllis de mînă şi merse împreună cu ea în studioul ultramodern. Aici deschise o cutie de carton şi desfăcu hîrtia subţire în care era împachetată o admirabilă bluză sport, de mătase. Aceasta, declară ea cu toată convingerea, este cel mai frumos model pe care-l vom vedea.

Lunea următoare fu şi ea o zi plină de emoţie pentru micul magazin, dar ca de obicei, pe la ora patru lumea se linişti. Sonia trecuse în mica încăpere căreia îi zicea birou, pentru a verifica încasările.

— Phyllis, strigă ea, cred că nu va fi nevoie să mai întîrzii. Pentru astăzi am terminat, în afară de trecerea în registru, la care tu nu te pricepi. Du-te şi plimbă-te puţin. La şase şi jumătate mă voi întoarce şi eu acasă.

Phyllis o apucă pe bulevardul de lîngă lac şi luă un autobuz, care o duse pînă la Madison Park, unde începu să se plimbe printre aleile cu flori, respirînd adînc miresmele primăverii. Turnurile masive de la Trinity Cathedral se ridicau de cealaltă parte a bulevardului, aruncînd umbre prelungi, şi ceasul începu să-şi zvonească sunetele de alamă.

În ultima vreme nu prea avusese ocazia să fie singură, şi probabil era mai bine că s-a întîmplat aşa. Sonia era o prietenă desăvîrşită. O luase cu ea la magazin şi astfel îi oferise ocazia să lucreze şi să fie utilă, astfel că Phyllis se simţea acum mulţumită de încasările zilnice şi de încrederea crescîndă pe care o manifesta Sonia faţă de priceperea ei. În plus, Sonia o luase la ea acasă şi o făcuse să se simtă mult mai fericită decît îşi închipuise că va putea fi după catastrofa neaşteptată care-i răpise tot ce avusese mai de preţ în viaţă.

Dar acum, cînd această schimbare îşi pierduse din farmecul noutăţii şi începuse obişnuinţa lucrului de fiecare zi, Phyllis se simţea uneori deprimată. La început, lucrul la magazin fusese un fel de joacă. Aducîndu-şi aminte de ceea ce citise în legătură cu aventurile vînzătoarelor, încercase să fie cît mai îngăduitoare faţă de atitudinea clientelor care se manifesta de la mila binevoitoare, pînă la cel mai adînc dispreţ.

Spre mirarea ei, astfel de cazuri erau destul de rare şi de cele mai multe ori pline de haz, aşa că vorbise şi cu Sonia.

— Cred că atît afirmaţiile tale cît şi ceea ce ai citit, sînt întemeiate, declarase Sonia. Dar astăzi lucrurile s-au schimbat. O clientă nu mai este atît de sigură de ea însăşi. În primul rînd nu ştie dacă nu va avea nevoie de credit. În magazinele de astăzi

manierele femeilor sînt mult mai frumoase, dar au devenit cu atît mai urîte pe stradă.

Phyllis îi ceruse să se explice şi Sonia nu ezitase să-şi susţină teoria.

— Iată părerea mea în această privinţă, începu ea cu voce gravă. Multă lume care înainte de asta avea o situaţie sigură, este astăzi speriată ca nu cumva să-şi piardă situaţia sau să i se reducă venitul, ceea ce ar jigni orgoliul şi ar dezechilibra bugetul acestor oameni. Cît e ziua de lungă nu fac altceva decît zîmbesc şi aprobă tot ce li se spune, dar cînd ies din nou în stradă încearcă să-şi ofere o compensaţie pentru umilinţele prin care au trecut. Evident, de vreme ce oamenii cîştigă mai puţin şi lucrează de două ori cît înainte de asta, dar pentru jumătate de salariu, încep să devină mai cumpătaţi. Nu ştiu cărei împrejurări se datoreşte acest fapt, dar cu toate acestea e adevărat. Poţi fi sigură că atunci cînd un bădăran cu obrazul aprins încearcă să te calce pe picioare şi face un viraj brusc spre dreapta sau spre stînga, sau cînd se apropie de marginea trotuarului ca să te stropească cu noroi, asta înseamnă ca n-a pierdut încă la bursă, dar s-a făcut mititel de tot, în nădejdea că va putea evita prăbuşirea şi s-a tîrît pe burtă, convins că mai tîrziu va putea să se ridice din nou în picioare.

— Nu cumva tu eşti un fel de pesimistă, cînd judeci caracterul oamenilor în general, pe baza acestor observaţii ? întrebă Phyllis cu inocenţă.

— S-ar putea să fiu, răspunse Sonia cu indiferenţă, dar viaţa pe care am trăit-o pînă acum m-a învăţat să nu fiu îngăduitoare cu lumea.

În după-amiaza aceasta, probabil datorită oboselii, Phyllis se simţea învăluită de o melancolie cum nu i se mai întîmplase de săptămîni îndelungate. Viitorul îi apărea în culori tulburi. Sentimentul că a pierdut tot ce a avut începea s-o chinuie. Apoi, cu totul pe neaşteptate, îşi zise că ar fi bine să stea cîteva minute de vorbă cu canonicul Harcourt. Din fericire, în sala de aşteptare nu găsi decît o singură vizitatoare, care nu întîrziase prea mult. Domnul Talbot apăru şi-i spuse, cu zîmbetul pe buze:

— Cred că dumneavoastră cunoaşteţi drumul, domnişoară.

Intră şi traversă cu paşi rari sala în care începuseră să se lase umbrele serii, şi fără să zică nimic, strînse mîna pe care i-o oferi canonicul şi îşi lipi obrazul de ea.

— Te-a supărat cineva ? întrebă el cu bunăvoinţă.

O clipă nu zise nimic şi rămase cu ochii plecaţi, frecîndu-şi obrazul de mîna lui. Apoi ochii i se limpeziră pe neaşteptate, clătină din cap şi se aşeză în faţa lui.

— Faţă de mine toată lumea s-a purtat cît se poate de frumos, răspunse ea şi se strădui să zîmbească. Mai ales Sonia, care este o femeie încîntătoare. Cred că m-a deprimat căldura acestor prime zile ale primăverii. Mă simt ca într-o închisoare. De ce oare, primăvara, pe măsură ce înaintezi în vîrstă, începi să devii tot mai neliniştit ?

— Nu, draga mea, acesta este un fenomen fiziologic foarte obişnuit la oamenii tineri, răspunse canonicul cu subînţeles. Se spune că pe la treizeci de ani crizele acestea devin inofensive. Dacă nu mă înşel, pentru persoanele care au împlinit douăzeci şi doi de ani, punctul culminant al crizei se manifestă exact în ziua de paisprezece aprilie.

Phyllis zîmbi şi păru că se gîndeşte la ceva, apoi clătină din cap.

— Douăzeci şi trei, răspunse ea. Acum am intrat pe douăzeci şi patru... Am intrat... dar de ce am mai intrat... cu ce scop... şi ce se va alege de mine de aici înainte ?... Spune drept, purtarea mea este ruşinoasă, nu-i aşa ? Ai pierdut atîta timp cu mine, fără nici un folos...

— Ruşinoasă ? răspunse canonicul îngîndurat. Nu cred, dar cu toate acestea ar fi bine să fii ţinută în carantină pînă cînd vei reuşi să-ţi stăpîneşti pornirile acestea. Criza prin care treci acum este contagioasă.

— Fiindcă vorbeşti despre carantină, trebuie să-ţi spun că am primit o scrisoare de la Grace.

— Am primit şi eu una. Mi se pare că se simte foarte bine acolo unde se găseşte. Este un aşezămînt de mare valoare. Ar trebui să existe mai multe de felul acestuia. Probabil într-o bună zi numărul lor se va înmulţi. Deocamdată nu ne putem permite mai mult ; banii pe care-i avem îi risipim pentru jucăriile zeului

Marte. Va veni şi ziua cînd cheltuelile acestea nesăbuite vor fi limitate şi atunci ne vor mai rămîne bani şi pentru alte lucruri. Mi-ar face plăcere să văd că se întemeiază oraşe împrejmuite de ziduri înalte, unde să se refugieze oamenii care nu pot suporta larma şi învălmăşeala lumii moderne. În oraşele acestea ar putea studia şi medita, ar putea crea noi genuri de artă, ar scrie muzică, versuri, literatură şi ar putea cultiva un strat de legume.

— Şi cum ar putea să fie admişi într-un astfel de oraş ? întrebă tînăra Phyllis, care încerca să ia în serios dispoziţia fantastică a canonicului.

— Tocmai acum voiam să-ţi spun. Cel care va declara că, după părerea lui, lumea este pe cale să se ducă pe copcă şi că epoca în care trăim este coruptă, va fi trimis într-un astfel de oraş, pe timp nelimitat, exact cum astăzi îi trimitem la azil pe cei care au halucinaţii.

— Crezi că nu s-ar găsi oameni care să se refugieze în astfel de oraşe din simplă trîndăvie ?

— Evident că se vor găsi, dar după cum bine ştii, noi am fost întotdeauna obligaţi să-i întreţinem şi pe cei trîndavi, răspunse canonicul. Cred că cifra cheltuielilor generale s-ar schimba foarte puţin.

— Da, ripostă Phyllis aducîndu-şi aminte de experienţa cu *Brook Farm* şi de alte locuri de izolare de felul acesta, dar credeţi că oamenii aceştia atît de puţin pregătiţi, care nu se pot împăca cu lumea din jurul lor, se vor simţi mulţumiţi cînd vor fi obligaţi să trăiască numai între ei şi într-un spaţiu mai restrîns ?

— Probabil nu se vor simţi, dar amănuntul acesta nu ne interesează. Acolo vor fi condamnaţi să trăiască în mijlocul unei libertăţi limitate şi astfel nu-i vor mai putea contamina pe cei care sînt mulţumiţi de soarta lor... Acesta ar fi felul în care concep cu soluţionarea problemei, declară canonicul. Toţi cei care se frămîntă, mai ales cei care ţin să-şi exprime părerile în faţa publicului, ar trebui obligaţi să declare dacă sînt de acord să se înscrie în ordinea socială, să creadă şi să spere în ea, să împărtăşească riscurile, durerile şi mulţumirile ei, nu numai în calitate de spectatori, ci ca participanţi reali, străduindu-se să împărtăşească dorinţele, infirmităţile şi luptele din sufletul ei

între pornirile bune şi rele, sau dacă preferă să se retragă dincolo de ziduri şi să declare: „Adio, lume a nebunilor !" Am constatat uneori, dragă Phyllis, că din acest punct de vedere felul nostru obişnuit de a ne imagina credinţa creştină este incomplet. Nu facem aproape nimic pentru a impune civilizaţia noastră stimei publicului. Comitem o greşeală psihologică, cînd pe de o parte propovăduim iubirea faţă de aproapele nostru, dragostea şi credinţa în triumful a tot ce este bun, adevărat şi frumos, iar pe de altă parte ne pierdem cea mai mare parte a timpului şi a energiei de care dispunem încercînd să reprimăm imperfecţiunile de care suferă lumea în care trăim. În locul acestor acţiuni de suprafaţă, ar trebui să întocmim o situaţie grafică relativă la civilizaţie, aşa cum se prezenta acum o sută de ani, acum trei sute de ani şi acum cinci sute de ani şi să facem curba ascendentă. Am vorbit foarte mult de la înălţimea amvoanelor noastre şi în coloanele ziarelor bisericeşti despre cupiditatea sistemului capitalist, dar ne-am ocupat foarte puţin de spitale, de orfelinate, de aziluri pentru copiii infirmi, de parcuri, de terenurile de sport şi de nenumăratele instituţii pe care lumea de acum cincizeci de ani nici nu îndrăznea să le viseze. Nenorocirea noastră este că sîntem prea nerăbdători. Nu ne mai aducem aminte de puţinul timp ce ne-a trebuit pentru a ieşi din junglă, ci ne ocupăm numai de faptul că se apropie Epoca de Aur. Sau în cazul cînd sîntem obligaţi să recunoaştem că situaţia noastră este mai bună decît acum o sută de ani, strigăm sus şi tare că *astăzi* preferăm să rămînem acolo unde ne găsim. Dar afirmaţia aceasta nu este adevărată. Civilizaţia este un organism, exact ca un copac. Dacă se va întîmpla vreodată ca la sfîrşit să faci socoteala, marele Tăietor care va reteza copacul va descoperi în interiorul trunchiului cerculeţe strîmbe unul lîngă altul care datează din epocile de lupte acerbe pentru a putea trăi, iar alături de acestea alte cercuri mai largi, cu esenţă moale, rămasă din epocile cu ploi binefăcătoare care reprezintă viaţa tihnită, dar alături de aceasta se va putea descoperi întotdeauna şi *cîte un cerc* care să indice creşterea care s-a produs în fiecare an. În epoca noastră, noi formăm un cerc tare, strîns puternic şi rezistent. Cercul acesta

reprezintă prosperitatea !... De ce oare oamenii nu vor să-şi dea seama de această realitate ?

Cîteva clipe, canonicul Harcourt nu mai zise nimic, ci contemplă în tăcere tabloul lui Holman Hunt, spre care privirile lui se îndreptaseră de mai multe ori în timpul cît vorbise.

Ochii lui Phyllis îi urmăriră privirea şi se opriră pe chipul senin din tablou.

— El nu şi-a pierdut niciodată răbdarea, declară canonicul pe un ton plin de veneraţie.

— E de mirare că o ființă atît de sensibilă nu a abandonat lumea aceasta, pentru a se refugia undeva, ca să poată trăi numai cu gîndurile sale, murmură Phyllis.

— Odată s-a gîndit şi la această eventualitate... Nu-ţi aduci aminte de deşert ?

— Da, aşa este ! Cînd fusese ispitit să prefacă pietrele în pîine, pentru a nu muri de foame.

— Nu pentru că n-ar fi vrut să moară de foame. Unul dintre ucenicii săi a trăit ani de-a rîndul în mijlocul deşertului, hrănindu-se cu lăcuste şi cu mierea albinelor sălbatice... Nu, draga mea, motivul nu este acesta. S-a retras în singurătatea deşertului pentru a se putea gîndi în linişte la ce-i lipseşte lumii ca să devină un loc unde oamenii să poată trăi.

— Şi a ajuns la concluzia că partea cea mai importantă este pîinea ? întrebă Phyllis, uitîndu-se la el cu interes.

— Era gata să admită această eventualitate, răspunse canonicul, deoarece îi era grozav de foame. În primul moment şi-a zis că dacă lumea va reuşi să rezolve această problemă, toate celelalte se vor rezolva de la sine. Din cauza pîinii, naţiunile poartă războaie una împotriva alteia, vecinii se duşmănesc, negustorii înşală şi tîlharii jefuiesc. Dacă s-ar găsi posibilitatea să pui la îndemîna lumii tot ce ar vrea să mănince, prin intermediul unei formule magice, cum ar fi de pildă: *Pietrelor, de astăzi înainte veţi fi pîine !* omenirea ar scăpa cît ai bate din palme de toate durerile, de toate neînţelegerile şi de toate duşmăniile.

— Sînt şi eu convinsă că aşa ar trebui să fie ! declară Phyllis.

Canonicul Harcourt tăcu din nou cîteva clipe, adîncit în propriile sale gînduri. Apoi, ca şi cînd ar fi revenit din mari depărtări, glasul i se auzi blînd.

— *El* nu s-a gîndit la asta. A cîntărit mizeria omenească din toate punctele de vedere şi a înţeles că *pîinea nu poate fi soluţia necesară.*

— Bine, dar dumneavoastră sînteţi de aceeaşi părere ca şi mine, nu-i aşa ?

— În mare parte, dar nu în întregime, admise canonicul. Totuşi se găsesc mereu oameni care sînt convinşi că aşa trebuie să fie... Dar acum cred că ajunge cu predica. Să vorbim despre *dumneata.*

— Despre mine nu prea avem ce vorbi, căci eu sînt lipsită de importanţă, răspunse Phyllis abătută. Mi se pare ciudat, continuă ea, că mă preocupă o mulţime de lucruri, dar cînd stau de vorbă cu dumneavoastră toate acestea mi se par atît de mărunte şi de lipsite de importanţă. Este aceeaşi senzaţie ca atunci cînd ţi-e sete şi bei apă dintr-un izvor.

— Sînt foarte mulţumit, Phyllis, că ai această senzaţie. Dar trebuie să ştii că eu nu sînt izvorul... Eu îţi întind numai cupa din care va trebui să bei.

X

Deşi i se spusese că va trebui să plece de acasă din vreme pentru a putea asculta slujba din Duminica Paştilor, care se oficia la orele unsprezece, Nathan Parker fu totuşi mirat cînd, pe scările de la Trinity Cathedral, se pomeni împresurat de o enormă mulţime de oameni.

A fost şi mai mirat de prezenţa acestor oameni din toate straturile sociale cînd îi văzu cum se înghesuie în faţa uriaşelor porţi de bronz, pentru a se răspîndi în interiorul naosului cu lumina îmblînzită de vitralii. Din toate părţile, de jur-împrejurul său vedea chipuri interesante de oameni despre care presimţea că merită efortul să-i cunoşti.

Parker nu se gîndise pînă acum anume, dar datorită aluziilor făcute de alţii îşi zisese că oamenii care frecventează bisericile sînt persoane de inteligenţă mediocră, care nu găsesc în viaţă sensul pe care-l caută şi cred că practicînd religia vor fi recompensaţi de tot ce lumea aceasta nu a putut să le ofere.

Biserica, luată ca instituţie în sine, nu-l interesa. Pînă acum nu intrase încă niciodată într-o biserică din proprie iniţiativă sau pentru că ar fi simţit nevoia. Prezenţa lui în biserică se datora promisiunii pe care i-o făcuse Elisei. În acelaşi timp trebuia să admită că a venit şi cu speranţa că-şi va satisface curiozitatea în legătură cu omul care a exercitat o influenţă atît de puternică asupra celei mai fermecătoare fiinţe pe care a cunoscut-o în viaţă; dar singur acest motiv n-ar fi fost totuşi de-ajuns pentru a-l determina să vină la Trinity Cathedral.

Parker nu se îndoia deloc că slujba va fi plicticoasă. Dar se va strecura binişor într-o strană şi se va aşeza între o fată bătrînă,

uscată ca o coarnă, şi între un domn bătrîn, cu mustăţile albe şi cu o umbrelă neagră în mînă. În clipa aceasta, însă, îşi dădu seama că imaginea pe care şi-a făcut-o el despre ceea ce se va întîmpla este cu totul greşită. Oamenii aceştia, care se înghesuiau în faţa intrării, nu semănau deloc a indivizi care vor moţăi în timpul unei plicticoase predici, desfăşurate într-o biserică aproape goală. I se păru chiar că sînt de o inteligenţă ceva mai înaltă decît a celor care la orele opt şi douăzeci şi cinci se înghesuie în faţa porţilor unui teatru la modă.

Locul pe care-l găsi era mai în spate, dar fiind capăt de bancă şi în marginea trecerii din mijlocul naosului, putea observa foarte bine tot ce se petrece. De sus, de la galerie, se auzea glasul unei orgi care cînta o melodie anume aleasă pentru a crea o atmosferă de seninătate şi evlavie.

Parker se lăsă legănat de o plăcută hipnoză pe care o exercita asupra lui mediul în care se găsea, dar era suficient de conştient pentru a putea analiza natura senzaţiei pe care i-o dădeau imaginile din jurul său.

Presimţea că imensele bolţi gotice urmăreau să determine indivizii să fie conştienţi de nimicnicia lor. Dar ce efect avea oare această iluzie asupra spiritului oamenilor care-şi dădeau seama de acest fapt ? Fireşte, îşi spuse el, cu cît sînt mai mic, cu atît mai mici şi mai neînsemnate sînt şi preocupările mele. Cu cît sînt mai mic, cu atît mai uşoară va fi povara pe care o port. Bolţile acestea uriaşe şi coloanele gigantice par că mă îndeamnă să mă examineze printr-o lunetă, ţinînd-o în mînă invers. Judecate în felul acesta, grijile ce mă chinuie se reduc la minimum. Oare aceleaşi sentimente le-ai încerca şi în faţa clădirii Woolworth Building ? Lăsîndu-se stăpînit de învălmăşeala gîndurilor, încercă să cîntărească această problemă şi ajunse la convingerea că ar fi imposibil să te simţi frămîntat de aceste întrebări în faţa clădirii Woolworth Building sau chiar a stîncii Gibraltarului.

Glasul orgii continuă să tremure în largul naosului uriaş şi forţa lui, întocmai ca fluxul mării pe un ţărm lin, urca şi cobora în ritmul şi cadenţa susurului de ape. Părea că valurile urcă impetuoase şi copleşesc tot ce le iese în cale, ca pe urmă să se

retragă încet şi să dispară din nou în adîncul misterului care le-a creat.

Dar teoria aceasta, îşi zise el, care ar vrea să ne facă să vedem grijile noastre diminuate în raport cu bolţile bisericii, nu poate fi întemeiată, deoarece luneta inversată care ne reduce proporţiile preocupărilor va reduce în aceeaşi proporţie şi forţa care le susţine, ceea ce înseamnă că mă găsesc în aceeaşi situaţie ca la început. Capacitatea mea spirituală va fi diminuată în aceeaşi măsură ca şi grijile mele.

Oricît de ciudat ar părea, deşi Parker era conştient de iluzia diminuării propriilor sale griji, totuşi nu simţea scăderea relativă a capacităţii sale de a le suporta. Fără îndoială influenţa stilului gotic asupra spiritului, care face ca anumite grupuri de valori să ţi se pară minore, lăsînd altele intacte sau chiar exaltîndu-se, trebuie să aibă o calitate anume, pe care el nu o putea înţelege. Cum de era posibil aşa ceva ?

Fu uimit cînd, cu totul pe neaşteptate, avu revelaţia că fiecare amănunt al stilului gotic contribuie la crearea unui tot măreţ şi armonios. Nu exista nici o linie, nici o curbă care ar fi putut tulbura iureşul spre înălţimi. Întreaga boltă, ca şi toate amănuntele din care se compunea, se închegau în totalitatea scopului urmărit de elementul gotic: apelul stăruitor de a te înălţa. Tocmai de aceea acest element gotic, care se găseşte în orice suflet omenesc, pare impresionant. De fapt, ceea ce în spiritul nostru nu este gotic: grijile, temerile, supărările, nu-şi pierdeau importanţa. Dar afinităţile gotice din sufletul omului sînt atrase cu o astfel de forţă, încît toate celelalte preocupări, împreună cu incertitudinile, spaimele şi deznădejdile rămîn inerte, în timp ce aspiraţiile sufletului se înalţă pentru a se contopi în iureşul irezistibil al acestei arte stranii.

Vitraliile ferestrelor reprezentau sfinţi care se remarcaseră prin cunoştinţe şi înţelepciune, prin curajul şi sacrificiile lor. Unii dintre aceştia trăiseră la depărtări de secole unul de altul, dar acum erau aici şi semănau ca şi cînd ar fi fost fraţi din aceeaşi familie chinuită de lipsuri, iar feţele lor purtau pecetea ereditară a melancoliei şi probabil a tuberculozei pulmonare.

Parker îşi zise că nici unul dintre aceştia nu posedă calităţile necesare unei profesiuni care implică geniu, forţă şi îndeminare. Lui nu i-ar fi trecut prin minte să angajeze pe Petru ca să-i clădească un zid, să-i sape o fintînă, să lege o rană sau să cosească o fineaţă din luncă. Dar cu toate acestea presimţea, mai presus de orice îndoială, că oamenii aceştia au avut anumite calităţi. Se punea deci întrebarea: aceste calităţi *anumite* le-au fost oare atribuite de secole întregi ale tradiţiilor religioase, sau sufletele acestor sfinţi anemici — care, transpuşi în mijlocul frămîntărilor vieţii moderne, n-ar fi fost nici unul în stare să-şi cîştige pîinea de toate zilele — aveau o valoare intrinsecă? Înclină să atribuie superioritatea spirituală a acestor sfinţi epocii îndepărtate în care au trăit. Toţi oamenii aceştia, datorită vechimii lor, păreau că fac parte din altă specie. Şi cu toate acestea presupunerea nu putea fi întemeiată, deoarece ar fi însemnat că aceleaşi sentimente să te înfioare şi în faţa unei statui a lui Hercule.

Nici un simbol din această catedrală nu aparţinea unei ere mai apropiate decît cea a Cruciadelor, care s-au desfăşurat acum o mie de ani. Parker îşi zise că lăcaşul acesta nu este nimic altceva decît un muzeu. Prin urmare, iată că a descoperit adevărul. Simţul său estetic a fost impresionat. Totuşi în sălile unui muzeu nu i-au trecut niciodată prin minte astfel de gînduri. Prin urmare nici acesta nu poate să fie adevărul. Fiorul acesta nu l-a simţit pînă acum în nici o galerie de artă.

Orga începu primele măsuri ale unui imn de Paşti. Credincioşii se ridicară în picioare. Corul, în rînduri de cîte doi, trecu pe cealaltă parte; în faţă mergeau copiii mai mici, cu înfăţişare îngerească în stiharele lor albe, după ei veneau cei mai mari, din ce în ce mai mari, pînă la tinerii care terminau procesiunea. În grupul tenorilor Parker o descoperi pe Elisa. Cu părul negru şi îmbrăcată în stihară asemănătoare cu a celorlalţi, nu se putea distinge cu uşurinţă.

La mică distanţă după aceştia veneau doi clerici şi după ei se apropia un bătrîn cu înfăţişarea distinsă şi îmbrăcat în odăjdii strălucitoare. În apropierea lui cineva se auzi murmurînd: „Este Episcopul!" Parker nu avusese încă ocazia să vadă un episcop.

Totuşi se simţi puţin dezamăgit, deoarece îşi închipuise că slujba va fi oficiată de canonicul Harcourt.

Corul dispăruse în întunericul sanctuarului şi serviciul liturgic începu.

În cele din urmă toţi cei din biserică se aşezară din nou în strane şi pe deasupra credincioşilor se aşternu o tăcere adîncă. Orga începu să moduleze uşor o melodie de Mendelssohn. Parker fu foarte mulţumit de tăcerea care plutea în biserică, în aşteptarea primelor note ale solistei. Fusese convins că ştie dinainte ce va putea scoate Elisa din această melodie, cu vocea ei de aur, dar notele cîntecului care începu imediat întreceau tot ce auzise el pînă acum. Elisa avusese şi înainte de asta ocazia să-şi dovedească calităţile de contralto, dar se întîmpla pentru prima dată să poată elibera acest glas într-un spaţiu atît de imens încît părea că pluteşte pe aripi. Pentru a dovedi de ce este în stare, Elisa avea nevoie tocmai de o catedrală.

Se vedea limpede că organistul este emoţionat, deoarece în timpul ultimelor măsuri ale melodiei acompaniamentul deveni din ce în ce mai stins, pînă cînd nu se mai auzi ; glasul minunat al Elisei cîntă notele finale şi termină singură melodia. Nu-şi putu da limpede seama cînd încetară ultimele vibraţii ale vocii ei. Elisa era la celălalt capăt al sălii, într-o strană cu faţa spre publicul care, după ce o văzu că se aşează, repiră adînc, ca şi cînd în timpul acestui eveniment senzaţional nici n-ar fi îndrăznit să răsufle.

Deasupra turmei credincioşilor se aşternu din nou tăcerea. Cei doi clerici pe care Parker îi văzuse urmînd procesiunea ajutau acum unui om infirm să se aşeze în amvon. În clipa cînd cei doi clerici se îndepărtară, bărbatul acesta îşi încleştă mîinile cu putere de tăblia pupitrului. Singurul calificativ cu care ai fi putut descrie expresia figurii sale era: *nobleţea*. Parker îşi aduse aminte de doamna Dexter, care-i spusese că Harcourt este infirm.

Primele cuvinte ale predicii le rosti cu glasul stins, dar cu toate acestea făcură o impresie extraordinară şi mai puternică decît dacă le-ar fi pronunţat o voce sonoră, pentru a produce un efect oratoric.

— Astăzi, începu canonicul, ne găsim în punctul culminant al îndrăznelii omenești. În decursul veacurilor ambiția omenească a reușit să se ridice de la nivelul de experiență pînă la înălțimile desăvîrșirii, care au fost și ele cucerite cu cele mai mari eforturi. Căminele noastre au fost odinioară încălzite cu căldura subterană a pămîntului. Astăzi am transformat strălucirea soarelui în raze cu efect vindecător. Drumurile pe care le facem astăzi merg pe sub apă, sfredelesc stîncile munților și trec prin aer. Am descoperit mijlocul de imunizare pentru orice otravă și alte mijloace pentru ușurarea oricărei suferințe. Ceea ce ieri a fost minune, astăzi ni se pare lucru obișnuit; luxul de ieri a devenit astăzi o necesitate pentru a putea trăi. Dar nici una dintre aspirațiile noastre nu poate rivaliza cu speranța pe care o celebrăm astăzi și care este *nemurirea !*

Parker nu mai încerca să-și analizeze gîndurile, ci se lăsă stăpînit în întregime de apelul pe care-l adresa credincioșilor profetul acesta pe al cărui obraz se vedeau urmele suferinței și a cărui înfățișare era atît de măreață. Cuvintele lui i se păreau un tonic, întocmai ca o injecție cu stricnină. Era un suflu inviorător care adia pe deasupra sufletului lipsit de experiență al lui Parker, încercînd să împrăștie întunericul. „Dacă este rînduit vouă să deveniți cîndva nemuritori, atunci să știți că sînteți chiar de acum nemuritori", spuse canonicul.

Lui Parker nu i se întîmplase încă niciodată înainte de asta să asimileze atîta energie morală în timpul cît asculta desfășurarea unui serviciu religios. Apelul canonicului nu era numai o înșiruire simplă de cuvinte. Se simțea cutremurat în toată ființa sa, căci vorbele acestea îl trezeau din letargie, înlăturau toate argumentele lui și-i întindeau o mînă binevoitoare pentru a-i alunga deznădejdea. Pînă acum își închipuise mereu că predicile trebuie să fie plicticoase. Dar predica aceasta se terminase și simțea că toată ființa îi freamătă de așteptare... Doamne, ce n-ar fi în stare să dea pentru a putea petrece un singur ceas în intimitatea acestui om.

După terminarea predicii, aproape nici nu-și dădu seama de ceea ce se întîmplă în jurul său. Unul dintre credincioși veni cu tava și Parker îi întinse o bancnotă pe care-o ținea în mînă.

Urmă o lungă rugăciune pe care el nu o ascultă. Membrii corului părăsiră stranele și se scurseră pe marginea naosului, cîntînd *Strălucitorule, Ierusalime!* Episcopul binecuvîntă turma credincioșilor.

Canonicul Harcourt ieși din biserică pe o ușă laterală condus de doi clerici care îl țineau de subsuori. Dacă ar fi avut îndrăzneala necesară, Parker ar fi fost gata să se ia după el, pentru a-l examina mai de aproape. Ar fi dorit să-l apuce de mîini și să-l privească în ochi. În realitate, nici nu se mișcă din locul unde se oprise, ci întîrzie, fără să știe ce să facă, pînă cînd se simți înghesuit din toate părțile și în cele din urmă plecă împreună cu ceilalți credincioși spre ieșire.

Lumina de afară nu reuși să-i limpezească gîndurile. Trecu strada și intră în parc, întrebîndu-se mereu dacă n-ar fi mai bine să se întoarcă. Dar își spuse că nu e momentul potrivit pentru o astfel de întrevedere neașteptată și renunță cu părere de rău la planul pe care și-l făcuse, apoi se așeză pe o bancă, la soare, și încercă să-și analizeze starea sufletească, simțind în mod tulbure că prin fața lui, de-a lungul aleii prunduite trece un val de lume care ieșise la plimbare.

Parker presimțea că a obținut ceva foarte important în schimbul gravei pierderi pe care a suferit-o. Faptul că ani de-a rîndul urmărise cu cea mai mare atenție o personalitate copleșitoare, că toată admirația lui se concentrase asupra acestei personalități, ca pe urmă s-o vadă lunecînd încet și prăbușindu-se de pe soclul pe care i-l ridicase, fusese un fel de catastrofă care-i cutremurase și lui viața din temelii. Uneori, cînd zicea că de aici înainte nu se va mai expune niciodată la astfel de riscuri, avea clipe de chinuitoare decepție. Dar astăzi întîlnise în drumul său o personalitate tot atît de dinamică, și fusese tot atît de adînc impresionat. Acest canonic Harcourt poseda un fel de magnetism intelectual neobișnuit. Viața omenească din jurul său, care de la o vreme fusese un ansamblu foarte simplu de reflexe instinctive, astăzi i se părea o încîntătoare aventură, dirijată de forțe mai presus de voința omului. Stînd adîncit în aceste gînduri, nu-și mai dădu seama de ceea ce se petrece în jurul său și oamenii care treceau i se păreau ca un cortegiu de umbre... Din mijlocul

celor care treceau se desprinse un bărbat care se aşeză alături de el pe bancă, dar Parker, care nici nu-l simţise, nu se uită la el. Omul deschise gura şi intrebă:

— Iertaţi-mă, domnule. Aş vrea să vă intreb dacă nu cumva dumneavoastră sinteţi domnul Phelps.

Întilnirea cu Corley ii făcu lui Parker o impresie cu totul neobişnuită. De şase luni nu-l văzuse pe nici unul dintre prietenii săi şi nici nu se intimplase ca cineva să vorbească cu el pe un ton care să se refere la adevărata lui identitate. Abia acum, cind o intimplare neaşteptată ii indrepta paşii in mod trecător spre viaţa de care fugise, incepu să-şi dea seama de schimbarea petrecută în sufletul său.

În primul moment incercă să lege conversaţia pe un ton de glumă. După o serie de ironii şi aluzii, Eugene admise că motivul pentru care a venit in oraşul acesta coincide in mod fericit cu prezenţa Elisei la catedrală.

— Spune, Newell, ai mai auzit vreodată un glas atît de frumos ? întreba Corley in extaz. I-a hipnotizat pe toţi credincioşii !

Newell admise că interpretarea Elisei a fost neobişnuit de emoţionantă şi adăugă:

— Ar fi fost aproape imposibil să nu aibă succes. Se vede cit de colo că tu ai fost în stare de hipnoză, de vreme ce te-ai hotărit să vii s-o asculţi.

— Aşa este, oftă Eugene uşurat. Este o fată strălucitoare.

— Va să zică sintem inţeleşi, răpunse Newell sarcastic. Cind un înrăit ca tine este in stare să afirme despre cineva că este o fată straluciloare, cred că a sosit momentul să facă anunţul de logodnă.

Puţin după aceea, conversaţia lor deveni serioasă şi Corley încercă să-i facă reproşuri din cauza rătăcirilor fără nici un rost de pină acum, aşa că Paige se alarmă şi-i propuse să meargă la masă, pretextind că trebuie să dea şi Sylviei de mincare.

— Doar nu vrei să afirmi că ai cărat cu tine ciinele acesta in toate locurile pe unde ai umblat ? intrebă Corley năucit.

— Poate fapta mea nu ţi s-ar părea atit de prostească dacă din tot ce-ai fi avut pe lumea aceasta nu ţi-ar mai fi rămas decit

un ciine. Dar in aceeaşi clipă realiză că vorbele acestea infirmă adevăratele sale sentimente de acum, aşa că faţa i se lumină şi adaugă: Ce părere ai despre canonicul Harcourt ?

— Hm... Uite ce-i — începu el timid — astfel de lucruri sînt ceva la care nu mă pricep. Prin urmare, nu mă gindesc la ele nici într-un fel, nici într-altul, aşa că părerea mea este lipsită de importanţă. Cu toate acestea, trebuie să-ţi spun fără ezitare că, dacă pe vremea cînd eram copil ar fi încercat să-mi sugereze cineva o astfel de părere despre viaţă... Fraza rămase neterminată.

— Crezi că acum ar fi prea tîrziu ? întrebă Newell îngîndurat.

— Fireşte că ar fi prea tîrziu... După ce ai trecut de treizeci de ani e foarte greu să-ţi schimbi convingerile.

— Nu vorbi prostii !

— Vreau să-ţi spun că la vîrsta de treizeci de ani nu mai poţi accepta idei care răstoarnă toate ideile ce ţi le-ai format în legătură cu tine însuţi şi locul pe care-l ocupi în lume. Tu eşti de părere că aşa ceva ar fi posibil ?

— Nu ştiu ce să zic, răspunse Paige. Aş fi gata de orice sacrificiu, dacă aş putea cunoaşte adevărul. Sînt în căutarea unor idei cu totul noi în legătură cu mine însumi şi cu locul pe care-l ocup în lume.

Cînd credincioşii se ridicară din strane să iasă din catedrală, Phyllis se întoarse spre Patricia şi zîmbi. Sonia, care era la celălalt capăt de bancă, mergea în frunte.

— Crezi că am putea să vorbim cu el ? întrebă Pat în şoaptă.

— În orice caz, vom încerca, răspunse Phyllis şi, uitîndu-se la Sonia, văzu că dă din cap.

Ieşiră din biserică pe o uşă laterală şi porniră în lungul unui coridor. Domnul Talbot tocmai ieşea din biblioteca de lîngă biroul canonicului.

— Crezi că ar putea să ne primească un singur minut ? întrebă Sonia.

Domnul Talbot intră din nou în bibliotecă şi apăru aproape imediat să le invite înăuntru, spunîndu-le că Harcourt este singur şi va fi foarte bucuros să le poată primi. Sonia intră înainte, după ce i se adresă lui Phyllis cu o voce stinsă: „Nu v-am spus

că aşa se va întîmplă !" , în timpul cît Pat îi mulţumi lui Talbot pentru cuvintele amabile pe care i le adresase.

Pe Patricia o adusese la catedrală aproape cu forţa.

— Bine, dar e caraghios, protestase ea în timpul prînzului. Să ne petrecem o dimineaţă atît de strălucitoare ca aceasta într-o veche catedrală care miroase a mucegai ! Ce v-a apucat ?

— Vei avea ocazia să-l auzi pe canonicul Harcourt predicînd, ripostase Sonia. Pentru mine şi pentru Phyllis timpul nu poate fi niciodată atît de frumos încît să ne împiedice să ne ducem la catedrală.

În cele din urmă Pat se lăsase convinsă şi plecase împreună cu ele, chiar împotriva dorinţei proprii, dar adăugase că le va însoţi numai pînă în faţa catedralei şi aici se va opri în parcul din apropiere, unde le va aştepta pînă la sfîrşitul slujbei. Sonia şi Phyllis o apucaseră de braţe, cu toate protestele ei, şi o băgaseră în biserică. După ce se aşezase în strană, Pat se resemnase şi se uita indiferentă în jurul ei, dar de la primele cuvinte ale lui Harcourt, se aplecase spre Phyllis şi o strînsese de mînă. Uitîndu-se cu coada ochiului la obrazul extaziat al domnişoarei Pat, Sonia începuse să zîmbească. Canonicul reuşise să pună stăpînire pe gîndurile Patriciei. Situaţia i se păru aproape hazlie.

Sonia intră cea dintîi în bibliotecă. Harcourt îşi dezbrăcase odăjdiile şi stătea, îmbrăcat în lunga lui reverendă de culoare neagră, în faţa uriaşului birou de acaju. Toate trei traversară camera şi se opriră în faţa lui.

— Nu vă vom reţine prea mult, declară Phyllis. Am venit să v-o prezentăm pe prietena noastră, doctor Patricia Arlen.

Patricia se intimidă. Întrebuinţarea titului ei universitar în locul acesta i se părea caraghioasă. În prezenţa acestui om, nu se simţea deloc ca o fată care şi-a dat doctoratul în istoria artelor şi a literaturii şi nici că ar fi cu adevărat profesoară la un colegiu. Se simţea mai curînd ca un copil care se apropie de profesorul pe care-l adoră.

Canonicul Harcourt îi întinse mîna şi fu obligată să ocolească biroul ca să i-o stîngă. Frazele care se pronunţă de obicei cu ocazia prezentărilor i se părură una mai prostească decît cealaltă.

Văzind că se gîndeşte ce să-i spună, canonicul luă el însuşi iniţiativa.

— Va să zică dumneata eşti domnişoara Pat, la care Phyllis ţine atît de mult. Constat că nici sentimentele Soniei faţă de dumneata nu sînt mai prejos. Sînt foarte mulţumit că ai ţinut să vii astăzi la catedrală.

— Bine, dar eu n-am ţinut cîtuşi de puţin, răspunse Pat, mirată cînd îşi auzi propriile cuvinte, şi se întrebă dacă nu cumva ochii omului acestuia au facultatea să te oblige să spui numai adevărul, adevărul nedisimulat, aşa cum îl mărturisise ca în această clipă. Ele au insistat... Dar pentru nimic în lume n-aş fi vrut să lipsesc de la predica dumneavoastră. Îmi face impresia că aţi ţinut-o anume *pentru mine.*

— Eu predic întotdeauna numai pentru mine. Am constatat că de fiecare dată cînd vorbesc despre probleme care mă interesează pe mine personal şi despre speranţele care pentru mine au o importanţă vitală, reuşesc să-i fac pe ceilalţi să înţeleagă că eu cunosc foarte bine atît îndoielile cît şi aspiraţiile lor.

— Cînd te ascultăm, ne face impresia că aparţinem aceleiaşi familii, declară Sonia.

— Şi crezi că nu este aşa ? întrebă canonicul fără să ezite.

— Aceeaşi senzaţie am încercat-o şi eu astăzi, încuviinţă Patricia.

Părindu-i-se că partea de conversaţie serioasă a durat de ajuns, canonicul o întrebă pe Patricia cît timp va sta în oraş, apoi le invită pe toate trei să vină marţi seara la el la masă, invitaţie pe care o acceptară cu plăcere, fără să ţină seama de biletele cumpărate pentru spectacolul de operetă ce avea loc în aceeaşi seară.

— Sonia, fără îndoială că magazinul dumitale nu se va deschide a doua zi de Paşti şi, de vreme ce secretarul meu are nevoie de cîteva zile de concediu, aş avea şi eu nevoie de cineva care să supravegheze sala de recepţie. Crezi că ai putea veni, fie dumneata, fie Phyllis ?

— Aş prefera să vin eu, răspunse Phyllis. Eşti de acord, Sonia?

— Sigur că sînt de acord, draga mea, dar nu cred că-ţi va face plăcere, deoarece domnul Harcourt nu primeşte dimineaţa decît bărbaţi, o lămuri Sonia. Se întîmplă ca uneori să vină şi bărbaţi interesanţi, domnule Harcourt ?

— Toţi bărbaţii sînt interesanţi, răspunse canonicul şi zîmbi.

— Probabil aveţi dreptate, interveni Patricia, dar în acelaşi sens ca şi cînd aţi răspunde că „toţi oamenii sînt muritori".

— Dar *dumneata* ce ai răspunde ? întrebă canonicul cu blîndeţe, încercînd să-i întîlnească privirile.

— Nu ştiu, declară Patricia. Dar cred că dacă m-aţi fi întrebat acum două ore v-aş fi dat un răspuns afirmativ.

Urmă o scurtă pauză pe care părea că nimeni nu doreşte s-o folosească şi nici să prelungească vizita. Îşi luară deci rămas bun şi se îndreptară spre uşă, cu Patricia care venea în urma lor. Apoi, cu totul pe neaşteptate, profesoara se opri şi, întorcîndu-se spre biroul lui Harcourt, îi spuse cu glasul sugrumat:

— Vă rog, domnule Harcourt, aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră.

— Bine, răspunse canonicul. Mîine după-amiază la ora trei.

*

Imediat după ce se ridicară de la masă, Corley se despărţi de Paige, făgăduindu-i să nu divulge identitatea lui faţă de Elisa. Pînă acum, acest amănunt păruse lipsit de importanţă, dar astăzi, cînd se găseau aici, în oraş, şi atît de aproape unul de altul, ar fi putut în orice moment să se întîlnească.

— Pentru tine sînt Parker, insistă Newell. Nu cumva să-mi faci vreo farsă !

— Crezi că vei avea ocazia s-o vezi pe Elisa ? întreabă Eugene.

Newell se uită la el semnificativ.

— Fără îndoială că tu eşti mai în măsură decît mine să răspunzi la această întrebare. Probabil ţi-ai făcut planul s-o monopolizezi pentru tot timpul cît va sta în oraş. Eu va trebui să mă mulţumesc cu o simplă conversaţie telefonică. Sînt convins că atît îi va ajunge şi ei... Spune-i din partea mea că astăzi mi s-a părut încîntătoare. Este numai adevărul, nimic altceva !

Îşi închipuise că după plecarea atît de grăbită a lui Eugene se va simţi abătut şi singur. Tocmai de aceea fu mirat de seninătatea mulţumirii sale şi încîntat că va avea prilejul să-şi limpezească gîndurile. I se părea straniu că această întîlnire cu vechiul său prieten Corley a reuşit să scoată la lumină adevărata lui personalitate. Probabil datorită faptului că Eugene întrebuinţa mereu numele lui, i se părea că a renunţat complet la personalitatea lui Parker pentru a se reintegra în cea a lui Paige.

Astfel, cel care se duse să se plimbe pe chei şi să admire splendida panoramă a lacului era însuşi Newell Paige. Sylvia îl urma cu prefăcută discreţie. Astăzi Paige nu se ocupase prea mult de ea.

Nu cumva în timpul conversaţiei cu Eugene fusese preocupat de propriile lui gînduri? Îşi aduse aminte că această conversaţie fusese întreruptă de tăceri prelungite. Care este motivul pentru care nu se poate bucura mai mult de revederea Elisei? Îi trimisese un buchet de trandafiri şi cîteva rînduri de felicitare, dar nu dorea să stea de vorbă cu ea şi nici cu altcineva, decît cel mult cu canonicul Harcourt. Ideea aceasta îl obseda. Va trebui cu orice preţ să aibă o întrevedere cu omul acesta, care în această clipă i se părea exact ca un port în care va trebui să se refugieze sufletul său chinuit.

Dacă s-ar fi întîmplat ca înainte de asta să vină într-o zi la el şi să-i spună că va rămîne captivat de o dizertaţie privitoare la nemurire, fără îndoială ar fi rîs. El nu credea în această nemurire şi nici nu dorea să creadă în ceva atît de puţin ispititor cum ar fi de pildă viaţa veşnică. Însuşi gîndul de a fi obligat să trăiască veşnic îl făcea să se înfioare de groază.

Dar interpretarea pe care o dăduse canonicul acestei probleme îl obliga s-o judece din cu totul alt punct de vedere. Harcourt îi îndemnase pe ascultătorii săi să-şi îndrepte gîndurile spre eternitate, „să fie conştienţi de această eternitate".

„Obiceiul de a măsura timpul după răsăritul şi apusul soarelui, declarase canonicul Harcourt, este aproape o piedică pentru judecata dreaptă... Ceea ce se va întîmpla astăzi — fie bine, fie rău — sau ceea ce s-ar putea întîmpla mîine, nu va avea niciodată o imporanţă atît de mare încît să poată influenţa judecata

bărbaţilor şi a femeilor care au convingerea că viaţa va dura veşnic. Nu v-aţi întrebat niciodată, continuase canonicul, cum se face că toate rasele şi toate naţiunile, fie vechi, fie contemporane, barbare sau civilizate, au putut să-şi manifeste în mod intuitiv credinţa în nemurire ? Probabil datorită faptului că procedînd în felul acesta este mult mai uşor ; majoritatea timpului oamenii au interpretat nemurirea drept o continuare şi după moarte a conştiinţei. Pentru ei această nemurire nu are importanţă decît din momentul coborîrii în mormînt. Foarte puţini dintre ei întrebuinţează concepţia nemuririi drept un mijloc practic de care se pot servi aici, pe pămînt, şi chiar în clipa de faţă. Abstracţie făcînd de valoarea pe care ar putea-o avea această concepţie în altă parte şi în mijlocul unui alt gen de viaţă, principalul avantaj al acestei concepţii se prezintă pentru noi în viaţa de toate zilele. Aceasta pentru că eternitatea se ocupă de marile probleme. Cei care sînt pătrunşi de ideea eternităţii se simt în siguranţă. Nici un fel de dezastru nu poate interveni în viaţa lor. Totul se compensează. Ştiu că barca în care se găsesc poate să se legene şi să fie dusă de curenţi, dar sînt convinşi că această barcă nu se va răsturna niciodată. Cînd se întîmplă ca anumiţi oameni să repurteze o victorie temporară în domeniul intelectual, moral sau material, nu încep să ţipe frenetic ca să anunţe că a sosit împărăţia lui Dumnezeu pe pămînt. Şi cînd împrejurările au provocat o perioadă de egoism sălbatic, de înşelăciuni neruşinate, precum şi diverse fenomene de regres, nu se vaită nici un pic, strigînd: „Unde ne ducem şi unde vom ajunge !" Dacă sînteţi conştienţi de veşnicie, nu numai că veţi fi scutiţi de astfel de scene de extaz trecător, după care urmează întotdeauna dezamăgirea, dar veţi fi apăraţi şi împotriva deznădejdii provocate de catastrofele trecătoare. Cei care au conştiinţa veşniciei nu cred în catastofe. În vocabularul lor nu se găseşte loc pentru noţiunea de „criză". Pentru aceştia, situaţia pe care oamenii simpli o numesc criză nu reprezintă altceva decît *irezistibilul îndemn de a se înălţa!*"

Cînd Newell se întoarse la hotel, se făcuse aproape întuneric. Fiziceşte se simţea epuizat, dar cu sufletul treaz şi pe deplin hotărît ca a doua zi să vorbească cu bătrînul Harcourt. Deocam-

dată nu ştia ce întrebări îi va pune; înainte de toate, amănuntul care îl interesa era să se pună în contact cu omul acesta. Acum era conştient de natura influenţei pe care el o exercitase asupra doamnei Dexter şi care-i atribuise o aureolă de mister. Amănuntul acesta explica îndeajuns darul pe care femeia aceasta îl poseda şi pe care ea îl numea: „o persoanalitate bine echilibrată".

În timpul prînzului află că Harcourt primeşte între orele zece şi douăsprezece, aşa că Paige plecă de acasă devreme şi cînd clopotul turnului bătu ora zece ajunse în faţa catedralei.

O adusese şi pe Sylvia cu el, deoarece ştia că ar fi în stare să-l aştepte oricît, indiferent de locul unde-i va porunci să se oprească. I se părea straniu ca tocmai el să aibă ceva de făcut în incinta unei biserici, şi, apropiindu-se de reşedinţa canonicului, simţi necesitatea de a cunoaşte mai îndeaproape obiceiurile practicate într-o astfel de lume.

Inscripţia de pe un cartonaş tipărit, pe care-l fixaseră în fereastra uşii de la intrare, te invita să intri. Această invitaţie era însă prea bizară pentru a o admite şi pe Sylvia în vestibul. La ordinul lui Paige se culcă supusă pe covorul de la intrare, uitîndu-se după stăpînul ei care se îndrepta spre o uşă deschisă. Paige înainta încet, pentru a-şi obişnui ochii cu semiîntunericul din interiorul acestei case vechi. Sala de primire părea complet goală.

Dar după ce intră, îşi dădu seama că nu este singur. O tînără femeie stătea în picioare, în faţa ferestrei din cealaltă parte a camerei şi se uita afară. Văzu că n-are nici pălărie, nici pardesiu, prin urmare înţelese că trebuie să facă parte dintre oamenii casei. Lumina soarelui arunca o pulbere de aur în părul ei. Cufundată în gînduri, sau preocupată de ceea ce-i trecea acum prin minte, femeia nici nu simţi că el a intrat. Se îndreptă încet spre ea, crezînd că-i va auzi paşii.

Situaţia începea să se complice. Dacă va continua să se apropie de ea, îşi zise el, probabil că zgomotul o va speria. Dacă încerca să se retragă putea să fie surprins, ceea ce ar fi fost tot atît de penibil. Rămase nemişcat şi aşteptă. Într-un tîrziu păru că-şi dă seama că nu mai este singură în odaie şi întoarse capul.

Cînd îi văzu profilul, lui Paige i se tăie respirația. Acum fata se uita drept în ochii lui.

Ceva mai tîrziu, cînd se gîndi înspăimîntat la scena petrecută între ei, înțelese că expresia de mirare ce se oglindea pe fața fetei nu era altceva decît reflexul aceleiași mirări și întrebări ce se oglindiseră pe propriul său chip. Fata stătea în fața lui, fără să se miște și fără să zîmbească, cu ochii larg deschiși, cu buzele întredeschise, în timp ce el se uita la ea în tăcere cu o expresie de spaimă pe care nu și-o putea ascunde. Fata aceasta era portretul viu al doamnei Dexter, așa cum fără îndoială fusese în tinerețe.

Nici unul dintre ei nu știa cîtă vreme vor sta nemișcați, uitîndu-se unul la altul. Într-un tîrziu fata păru că a reușit să se reculeagă; încercă să zîmbească și făcu un pas spre el, apoi îl întrebă cu glasul stins:

— Ați venit să vorbiți cu domnul canonic?

— Da, răspunse Paige, fără să-și desprindă privirile de pe fața ei — avea aceleași gene lungi și dese, aceeași linie distinsă a sprincenelor și același iris al ochilor, de culoarea chihlimbarului — apoi adăugă: numele meu este Parker. Domnul Harcourt nu mă cunoaște, căci nu sînt din partea locului și nu locuiesc în orașul acesta.

— Vă rog, luați loc, domnule Parker, zise ea arătîndu-i un scaun — cu aceeași mișcare a mîinii care făcea ca gesturile reținute ale doamnei Dexter să fie atît de expresive. Îl voi anunța pe domnul Harcourt că sînteți aici, apoi făcu cîțiva pași spre ușă. Paige o urmărea cu privirile. Fata se opri pe neașteptate și, întorcîndu-se din nou spre el, îi spuse pe un ton impulsiv:

— Eu sînt domnișoara Dexter.

Paige se înclină și-i răspunse pe un ton abia perceptibil:

— Da... domnișoara Dexter.

Phyllis ieși din cameră și se apropie îngîndurată de biblioteca în care aștepta canonicul. Întîmplarea aceasta neașteptată o tulburase puțin și-și simțea bătăile repezi ale inimii. Presimțind că s-a îmbujorat, se opri în fața ușii, pînă cînd i se păru că este din nou stăpînă pe ea însăși. Deschise apoi ușa și, apropiindu-se de biroul canonicului, îi spuse:

— Un domn care spune că-l cheamă Parker ar vrea să vorbească cu dumneavoastră.

Canonicul era adîncit în lectura unei scrisori. La auzul glasului ei ridică încet privirea şi o examină o clipă, fără să zică nimic. Apoi zîmbi şi-i făcu semn să se apropie. Fata se supuse şi se opri lîngă el. Canonicul îi luă mîna între degetele lui, o apropie de ochi şi, îndoindu-i degetele cu o mişcare delicată, examină palma mîinii, cum au obiceiul să facă ghicitoarele, şi se prefăcu că studiază liniile cu toată atenţia. Apoi, cu părere de rău, lăsă mîna mică, ridică fruntea, ca şi cînd în liniile palmei ar fi descoperit o confirmare a bănuielilor lui, şi oprindu-şi privirile asupra ei cu o expresie de interes şi afecţiune, îi răspunse liniştit.

— Pofteşte-l să intre.

Phyllis nu zise nimic şi ieşi din sală. Canonicul Harcourt se uită zîmbind după ea şi se aştepta ca în faţa uşii să se oprească şi să se întoarcă spre el, ca un fel de reacţie faţă de pantomima ce se desfăşurase adineauri, dar fata nu se opri şi bătrînul fu puţin mirat.

Cînd intră în sala de aşteptare, îl găsi pe domnul Parker în faţa ferestrei, exact în locul unde o găsise el cînd sosise. Se opri sfioasă în pragul uşii zicîndu-şi că ar fi o îndrăzneală din partea ei să-i vorbească de la această distanţă. În acelaşi timp, n-ar fi vrut nici să traverseze sala, căci nu se simţea în stare să suporte din nou privirile lui inchizitoriale. Parker se întoarse şi se apropie de ea, cu o umbră de zîmbet pe buze, aproape un zîmbet de prieten, îşi spuse Phyllis.

— Domnul canonic este dispus să vă primească, îi spuse ea, arătîndu-i drumul.

— Mulţumesc, domnişoară Dexter, răspunse el, cînd se opriră amîndoi în faţa uşii închise a bibliotecii.

Phyllis ridică ochii spre el, ca şi cînd ar fi vrut să vorbească, probabil să-i pună o întrebare, dar păru că s-a răzgîndit, îi deschise uşa, fără să-l urmeze înăuntru, şi o închise uşor în urma lui. Traversă apoi cu paşi înceţi holul, trecu prin faţa uşii de la sala de recepţie şi coborî spre vestibulul de la intrare.

La apropierea ei, Sylvia se ridică în picioare, dar cînd o văzu se culcă din nou. Phyllis o mîngiie pe capul cu părul mătăsos și murmură cîteva cuvinte de alintare. Apoi, întorcîndu-se în loc, urcă din nou în sala de așteptare și, îngîndurată, se opri în fața aceleiași ferestre unde fusese adineauri. Din adîncul gîndurilor fu trezită de ceva umed care o atingea pe mîină. Se așeză pe canatul ferestrei și Sylvia ridică botul și i-l puse pe genunchi, apoi se uită la ea.

— Mi se pare că tu ții la mine, spuse Phyllis în șoaptă. Probabil îți închipui că mă cunoști, nu-i așa ? Dar te înșeli. Eu nu te-am văzut niciodată pînă astăzi, apoi întinse mîna și se jucă cu urechile lungi ale setter-ului. Dar nu face nimic, murmură ea cu glasul blînd. Deși nu ne-am văzut niciodată, eu țin totuși la tine... Sîntem prietene bune, nu-i așa ?

XI

Cînd vizitatorul său se apropie de birou, canonicul Harcourt nu-i întinse mîna şi nu-i spuse nici o vorbă de bun-venit. Dînd la o parte maldărul de scrisori din faţa sa şi scoţîndu-şi ochelarii de aur, cu un gest amabil, dar lipsit de efuziune, îi arătă un scaun în apropierea lui.

— Ce vă aduce la mine, domnule Parker, cînd afară timpul este atît de frumos? întrebă el cu glasul liniştit, după ce văzu că oaspetele său s-a aşezat pe scaun.

În alte împrejurări, întrebarea aceasta directă, pusă ca şi cînd s-ar fi cunoscut de mult, l-ar fi ajutat să-şi formuleze numaidecît în cuvinte motivul vizitei. Dar în cazul de faţă, această absenţă a oricărei formule obişnuite, atît de utile pentru inventarea unui pretext, îl găsi pe Parker complet nepregătit.

Îi fusese destul de greu să privească pe domnişoara Dexter în adîncul ochilor chihlimbarii şi să ascundă adevărul în legătură cu propria sa identitate, dar îi venea şi mai greu să înfrunte privirile cercetătoare pe care canonicul le îndreptase spre el, pe sub genele stufoase.

— Pe mine, domnule canonic, mă cheamă Paige, murmură după o lungă ezitare, Newell Paige.

Canonicul ridică încet fruntea şi păru că-l examinează cu mai multă atenţie pe vizitatorul său.

— Vă rog să mă iertaţi, declară el cu vădită intenţie. Mi se pare că n-am înţeles tocmai bine ce mi s-a spus.

O clipă Newell se gîndi că poate ar fi mai bine să nu stăruie asupra acestui amănunt, dar nu era în stare să ascundă adevărul acestui om care se uita la el fără să clipească.

— Aţi inţeles foarte bine, spuse Paige. Domnişoarei i-am spus că mă cheamă Parker. Am motive intemeiate să...

— Nu e nevoie să-mi dai explicaţii, il intrerupse canonicul, decit cel mult in cazul cind acestea ar fi pentru dumneata un motiv de imbărbătare. Sint convins că motivele care te-au determinat să adopţi această identitate nu pot fi reprobabile, deoarece altfel nu mi-ai fi spus acum numele dumitale adevărat... Pentru ce mi-ai cerut această intrevedere ?

În glasul adinc al canonicului tremura o notă neobişnuit de intimă, ca in glasul unui părinte adevărat ; nimic din nuanţările vocii acestuia nu trăda bănuială sau curiozitate. Paige avu senzaţia că se găseşte in faţa unei personalităţi excepţional de puternice, ale cărei priviri cercetătoare nu se puteau asemăna cu cele ale unui fotograf, ci cu privirile unui radiolog. Ochii adinci şi indurerați ai omului acestuia păreau că nu ţin seama de lucruri superficiale şi trecătoare cum sint hainele şi numele indivizilor, ci pătrund adinc in esenţa lor indestructibilă.

— Mulţumesc, declară Paige cu recunoştinţă şi işi apropie scaunul de birou. Am venit să vorbesc cu dumneavoastră in legătură... cu alocuţiunea pe care aţi ţinut-o ieri.

— Constat că dumneata nu ai obiceiul să vii la biserică in timpul cit se oficiază slujba, declară canonicul.

— Este adevărat, domnule, dar aş vrea să ştiu şi eu cum de aţi putut face această constatare ? Nu cumva am o infăţişare de păgin ?

— Ai pomenit despre predica mea numind-o alocuţiune, ii răspunse canonicul şi zimbi cu amabilitate. Erai gata să pronunţi cuvintul predică, dar cuvintul acesta te-a speriat, deoarece dumitale nu-ţi convine să admiţi că ai fi in stare să te interesezi de predici. Nu-ţi găsesc nici o vină. Şi acum te rog să-mi spui ce ai găsit in... alocuţiunea mea care te-a determinat să vii la mine ?

— Ei bine, domnule, v-am auzit vorbind despre continuitatea vieţii. Ideea aceasta mă atrage. Mi-am zis că poate aţi fi de acord să dezvoltaţi acest subiect in beneficiul meu personal. Vă rog să mă credeţi, am mare nevoie.

Canonicul Harcourt se lăsă pe spătarul scaunului, intinse braţele lungi şi işi impreună degetele miinilor la ceafă, apoi

incepu un monolog care nu aveau decît pe departe legătură cu întrebarea pe care i-o pusese străinul din faţa lui.

— A trecut vreme foarte multă de cînd n-am mai condus o maşină, declară el cu bunăvoinţă. Aceasta era distracţia mea preferată. Îmi aduc foarte bine aminte că după ce-am învăţat să conduc instructorul meu m-a scos într-o dimineaţă, foarte devreme, pe un drum de ţară pustiu, ca să mă obişnuiască cu mişcările elementare. Am simţit imediat că gesturile şi mişcările pe care le făceam le realizam foarte uşor şi aproape în mod firesc. În mai puţin de un ceas îmi puteam conduce automobilul nou pe care mi-l cumpărasem fără cea ma-i mică ezitare şi pe deplin sigur de mine. Ştiam cum trebuie să pun motorul în funcţiune şi cum să-l opresc. Mă pricepeam să merg înainte şi înapoi şi manevram cu multă îndemînare bara de viteză. Mi-am dat seama că nu e tocmai greu să conduci o maşină şi m-am întors spre instructorul meu, ca să-i spun părerea mea. Acesta mi-a răspuns: „Se poate să ai dreptate" şi s-a uitat la mine cu oarecare îndoială, apoi mi-a propus să ne întoarcem pe şosea pentru a se convinge cum se comportă automobilul meu cînd vor fi şi alte maşini prin apropiere. Propunerea mi-a făcut plăcere, căci ştiam că în felul acesta va fi mult mai interesant. Era trecut de mult de ora opt şi circulaţia maşinilor care se îndreptau spre oraş se desfăşura fără întrerupere.

Paige zîmbi cu înţelegere, gîndindu-se la dificultăţile care trebuiau să apară imediat, dar canonicul îşi continuă liniştit povestirea.

— Imediat ce am fost prins în mijlocul şuvoiului acestor vehicule, a început să mi se pară că e foarte greu să-mi mai aduc aminte ce învăţasem. Mă simţeam enervat de fiecare şuier al maşinilor care zburau într-o primejdioasă apropiere de mine, venind din faţă. Drumul mi se părea atît de îngust şi îndrăzneala conducătorilor atît de inconştientă, încît am simţit că toată cunoaşterea mea de pînă acum se destramă ca o şuviţă de fum, aşa că am cotit pe primul drum lateral ce mi-a ieşit în cale şi am oprit automobilul: „Dacă n-ar mai fi şi ceilalţi!" am gîfîit cu tremurînd. „Da, răspunse instructorul rîzînd, tocmai aici este marea greutate; prezenţa celorlalţi!"

Canonicul îşi desprinse mîinile de la ceafă şi făcu un gest care părea că ar vrea să spună că întîmplarea aceasta nu mai are nevoie şi de alte explicaţii.

— Sînt şi eu de aceeaşi părere, încuviinţă Paige, presimţind că trebuie să dea un răspuns. Niciodată nu poţi prevedea ce sînt în stare să facă oamenii, nici chiar cei care-ţi sînt prieteni... Cred că procedeul cel mai cuminte este să te gîndeşti întotdeauna că oamenii sînt gata oricînd să facă prostii. Nu-i aşa ?

— Nu, răspunse canonicul, eu nu sînt de aceeaşi părere. La început mi-am zis şi eu tot ca dumneata. Omul din faţa mea era considerat pe vremea aceea drept un duşman de moarte. Îl credeam mereu în stare să se oprească în mijlocul macadamului şi cu o egoistă inconştienţă să uite să-şi semnalizeze intenţia. Uneori se oprea cu adevărat şi mă determina să string frînele din toate puterile, pentru a evita o ciocnire... Dar de atunci indignarea mea s-a liniştit, deoarece mi-am adus aminte că din pricina emoţiei şi a spaimei de a mă feri eu însumi de primejdie uitam întotdeauna să-l previn pe cel care venea după mine. M-am gîndit că s-ar putea ca şi cel care era în faţa mea să fi procedat exact ca şi mine, fiind tot atît de emoţionat. De atunci a trecut foarte multă vreme, continuă canonicul. În timpul acesta, din experienţă şi observaţiile făcute, am mai învăţat şi alte lucruri. Cred că dacă aş mai fi cîndva în stare să conduc un automobil aş proceda cu totul altfel decît înainte de asta ; l-aş conduce cu toată prudenţa, cred că asta este de la sine înţeles, dar l-aş conduce cu bunăvoinţă. În loc să mă uit cu neîncredere la spatele celui care înaintează în faţa mea şi să mă întreb mereu ce prostie va comite, cred că astăzi l-aş considera drept o persoană care trece prin aceleaşi emoţii ca şi mine şi că în acelaşi fel, prezenţa mea în lungul unei şosele pline de vehicule reprezintă o primejdie pentru toţi cei care vin după mine.

— Prin urmare, sînteţi dispus ca celui din faţa dumneavoastră să-i acordaţi circumstanţa atenuantă a îndoielii de propria sa capacitate ? întrebă Paige.

— Dragul meu, cred că viaţa echilibrată ar fi cu desăvîrşire imposibilă în alte condiţii. Uneori se întîmplă ca cei care ţin la mine să mă ia la plimbare cu automobilul, şi urmăresc întot-

deauna cu interes atitudinea lor față de ceilalți care, împreună cu ei, împărtășesc primejdiile drumurilor. Mai ales unul dintre prietenii mei nu scăpa nici o ocazie ca să se înfurie: „Ai mai văzut așa ceva !" murmura el nemulțumit, de cîte ori se întîmpla ca o mașină să treacă înaintea lui. „Ce oameni ! protesta el. Pentru astfel de procedee ar trebui să li se retragă permisul de conducere !" ... Nu este exclus să aibă dreptate. Dar realitatea este aceasta: de-a lungul drumurilor se găsesc tot felul de oameni și este în interesul demnității și al liniștii noastre să acceptăm problema circulației așa cum se prezintă, fără să ne sinchisim prea mult de felul în care se poartă ceilalți. „Ei bine, pentru că adineauri am pomenit despre echilibru, cred că ar fi foarte ușor să punem mașina noastră în mișcare dacă nu ne-ar supăra atît de mult învălmășeala din jurul nostru și nesiguranța ce ne stăpînește, cînd e vorba de mișcările ce le vor face semenii noștri... Dar partea cea mai grea este să ne aducem mereu aminte că noi înșine contribuim cu prezența noastră la dezordinea generală. Pînă și cei mai cumsecade dintre noi. Atitudinea lor devine uneori exagerată, pe măsură ce se simt mai profund mulțumiți de purtarea lor. Astfel de oameni frecventează bisericile și-și zic că sînt oameni care respectă legile, generoși și drepți, și din fericire deosebiți de majoritatea celorlalți muritori. Își închipuie că este un merit deosebit pentru ei să trăiască departe de ceilalți semeni ai lor. Greșelile omenești în diversitatea lor sînt fără hotar, dar aceasta despre care-ți vorbesc eu este una dintre cele mai mari greșeli. Amănuntul pe care ne vine foarte greu să-l recunoaștem este tocmai faptul că în fond sîntem întru totul la fel cu ceilalți și că, în general, dificultățile pe care le întîmpină unul sînt comune tuturor. Aceasta este prima condiție ce se pune fiecărui om care tinde spre demnitate și siguranță. Dacă dorești informații mai ample asupra acestui subiect, atunci te sfătuiesc să recitești Predica de pe Munte și să studiezi cu toată atenția poemele lui Walt Whitman...

Newell Paige fu surprins cînd îl auzi pe acest om al bisericii punînd în aceeași categorie două opere atît de deosebite una de alta. Canonicul înțelese însă numaidecît expresia ce apăru pe fața

vizitatorului său şi încercă să-i explice atitudinea pe care o adoptase faţă de această problemă.

— Foarte multă lume îşi închipuie, începu canonicul, îngîndurat, că singurul mijloc de a cinsti un erou este să-l proclame unic în felul său. Acesta este motivul pentru care pe autorul Predicii de pe Munte lumea îl ridică mult mai sus decît nivelul obişnuit al vieţii omeneşti. Nu cred ca aceasta să fi fost şi dorinţa marelui galileean. El a suferit adînc din pricina slăbiciunilor omeneşti. Cred că i-ar fi plăcut şi lui elegia *Leaves of Grass* a lui Whitman.

Canonicul făcu o pauză, apoi încercă să-şi limpezească gîndurile şi îl întrebă cu bunăvoinţă:

— Crezi că am răspuns la întrebările dumitale... la toate ?

— Îmi place mai ales aluzia pe care aţi făcut-o în legătură cu drumul, domnule canonic, răspunse Paige.

— Din exemplul acesta se pot trage tot felul de învăţături. De pildă ai putea să-ţi imaginezi drumul de la începutul istoriei oamenilor, şi să-l urmezi pînă în ziua de azi. O procesiune neîntreruptă. La început pe jos, în picioarele goale, apoi în sandale ; pe urmă vin oamenii călare pe catîri. Carele de povară cu jugurile de boi ; apoi căruţe mai uşoare şi mai uşor de manevrat, la care să înhămau caii. Ceva mai tîrziu viteza începe să se mărească, şi iată-ne ajunşi la tracţiunea motorizată. În fiecare clipă, apar modificări radicale în metodele întrebuinţate, în procedeele de fabricaţie şi felurile de locomoţie, dar procesiunea merge înainte, mereu aceeaşi, ca şi la început. Dar cîte dureri, cîte suferinţe ! Cînd mă gîndesc la asta, îmi dau seama că nimic nu mi se poate întîmpla, din ce nu li s-ar fi întîmplat şi altora de mii de ori şi în alte forme, tot atît de grave. Sînt mîndru că fac şi eu parte din această procesiune, căci trebuie să ştii, dragul meu, că oamenii aceştia, această străveche paradă, au avut voinţă şi curaj. Din timpurile preistorice pînă astăzi, au reuşit să facă o bună bucată de drum.

— Credeţi că noi sîntem rezultatul evoluţiei unei fiinţe preumane ? întrebă Paige, fără să fie sigur dacă întrebarea lui va cadra cu imaginea pe care şi-o făcea canonicul despre aceşti curajoşi oameni porniţi în pelerinaj.

— Hai să zicem, dacă eşti şi dumneata de acord, răspunse omul bisericii, că în faza iniţială a vieţii animale ar fi existat „un om în formaţie", înrudit cu omul de astăzi, în măsura în care ghinda ar putea semăna cu stejarul ce va răsări din ea mai tîrziu. În epoca de transformare a acestei vietăţi, ea semăna cu o fiinţă acvatică din specia focilor. Nemulţumit de apele lui limitate, s-a urcat pe o stîncă. Datorită cine ştie căror suferinţe pe care le-au îndurat generaţii întregi de descendenţi din specia sa, a reuşit să poată întrebuinţa oxigenul din aer, fără să mai aibă nevoie de cel din apă. E foarte probabil că foarte puţine vietăţi care au făcut aceeaşi încercare au reuşit să scape cu viaţă. Faza următoare a evoluţiei celor mai îndrăzneţi a fost obţinerea facultăţii de a se tîrî şi de a pătrunde mai adînc spre interiorul pămîntului, unde natura le-a oferit treptat, atît lor cît şi urmaşilor, mijloace de locomoţie mult mai practice decît pteropodele pentru înotat. Pentru hrana nouă aveau nevoie de dinţi şi de maxilare de formă cu totul diferită, în scopul de a se aclimatiza ; dar imediat după aceea au avut nevoie de un creier mult mai mare pentru a putea comanda sistemul nervos al acestei fiinţe ambiţioase... Sînt convins că dumneata cunoşti destul de bine această perioadă a istoriei, dar se poate să nu te fi gîndit niciodată la întorsăturile dramatice ale acestei îndrăzneţe aventuri. Drama priveşte fiinţele care au rămas în urma celor dintîi. Unele dintre ele n-au avut nici măcar curajul să se urce pe stîncă. Altele s-au urcat şi au întîrziat cîteva clipe, ca apoi să se simtă foarte mulţumite că-şi pot da din nou drumul în apele mării. Unele dintre ele s-au împăcat cu suferinţele necesare, pentru a-şi transforma bronhiile în plămîni, dar le-a lipsit îndrăzneala de a-şi urma drumul spre interiorul pămîntului. Acestea au rămas nemişcate şi şi-au pierdut vremea acolo, pe stînci, cînd nu se bălăceau în apă, împreună cu tot felul de vietăţi mai mult sau mai puţin asemănătoare cu ele. Prin urmare, vietăţile cele mai îndrăzneţe s-au răspîndit pe suprafaţa pămîntului, lăsînd în urma lor vacile de mare. Cred că istoria perioadei următoare o cunoşti şi dumneata .

— Da, domnule, spuse Paige. Foca de altădată a încercat să se urce în copaci şi în felul acesta i-au crescut picioarele. Aşa este ?

— Exact. Şi cînd după cîteva sute de mii de ani ființa aceasta a luat hotărîrea să coboare din nou din copaci pentru a lupta împotriva fiarelor, a lăsat în urma ei un mare număr de vieţuitoare care, ca şi ea, avuseseră de ajuns curaj pentru a ieşi din mare, dar nu s-au putut decide să renunţe la adăpostul pe care li-l oferea jungla. Acestea au început să scoată ţipete stridente cînd au văzut micul grup de îndrăzneţi că începe să-şi facă un topor dintr-un colţ de stîncă şi cu toporul încearcă să ciopleascǎ trunchiul unui copac pentru a-şi face o barcă cu care să plece la pescuit... A venit apoi o zi cînd dintre aceştia s-a ales un grup mult mai mic, căci majoritatea lor hotărîse să rămînă acolo unde este, fără să se expună primejdiilor — şi grupul acesta a plecat în lungul drum de explorare a munţilor din zările depărtate. Cei care mergeau în frunte au întîlnit în drumul lor noi obstacole, din care au învăţat lucruri pe care nici nu le bănuiseră în junglă şi care i-au determinat să fie mai strîns legaţi unul de altul, pentru a se apăra în mod reciproc împotriva primejdiilor. Omul primitiv, împreună cu urmaşii săi, şi-a clădit o casă în care să poată locui, a îmblînzit animale, a lucrat pămîntul, tundea oile, făcea focul pentru nicovală, a ridicat un altar, şi-a ales un conducător şi a început să plătească biruri.

— Cel puţin de această năpastă au scăpat ceilalţi, care au rămas în jungla lor, declară Paige şi zîmbi sarcastic.

— Da, toţi aceştia n-au avut altă obligaţie decît cel mult să se purice... Marea greşeală pe care o comitem cînd ne gîndim la evoluţie este că nu vrem să înţelegem că această evoluţie continuă şi astăzi. Vietatea aceasta, frămîntată mereu de irezistibila dorinţă de a progresa, evoluează fără încetare. Acomodarea ei fizică, pentru a se adapta noilor condiţii de viaţă şi condiţiilor de existenţă cu totul deosebite, pare că astăzi s-a terminat. Dar asta înseamnă că evoluţia lui este tot atît de puţin încheiată ca şi evoluţia copilului căruia, după o chinuitoare durere, îi apar dinţii şi renunţă să mai sugă, pentru a începe să se hrănească cu carne. De o bucată de vreme evoluţia omului s-a manifestat

în domeniul intelectual, iar acum este pe punctul de a face salturi uriaşe... din punct de vedere *moral.* Vieţuitoarea acvatică care, cu nenumărate dureri şi sacrificii, a reuşit să respire, dar care în momentul critic, cînd ar fi trebuit să meargă înainte pentru a justifica toate suferinţele, n-a avut totuşi curajul necesar, este trista imagine a oamenilor care au îndurat deznădejdi şi spaime, dar le lipseşte curajul de a merge înainte pentru obţinerea unei stări sufleteşti mai senine şi a acelei forţe care reprezintă dreapta răsplată a zbuciumului lor. Foarte multe persoane care prin suferinţele lor au plătit în întregime preţul sacrificiului ce li s-a impus nu sînt în stare să înţeleagă că personalitatea lor şi-a găsit echilibrul.

— Fraza aceasta mă miră, domnule canonic, murmură Paige. Am mai auzit-o şi înainte de asta.

— Este o frază pe care am ocazia s-o întrebuinţez de multe ori, declară canonicul.

— Da, ştiu ! răspunse Paige cu glasul stins şi încercă să-şi cîntărească vorbele pe care avea de gînd să le rostească. Persoana care mi-a repetat această frază a auzit-o de la dumneavoastră, domnule canonic.

Harcourt se aplecă spre el, ca să-l audă mai bine.

— Ai putea să-mi spui cine a fost această persoană ? întrebă el.

— Mi-a spus-o doamna Dexter... la spitalul Parkway, cu cîteva zile înainte de a contribui şi eu... la moartea ei.

Canonicul Harcourt îşi împreună braţele pe birou şi îl privi îndelung pe Paige în ochi.

— Doctore Paige, amănuntele acestei întîmplări n-au avut niciodată calitatea să mulţumească curiozitatea mea, declară el categoric. Aici trebuie să fie un mister, deşi toată răspunderea parc că apasă pe umerii dumitale, datorită faptului că din ziua aceea ai dispărut. Ca să-ţi spun adevărul, dragă prietene, mi-am făcut multe griji din pricina dumitale şi m-am întrebat dacă mai eşti în viaţă... Trebuie să-ţi mărturisesc că adineauri cînd mi-ai spus cum te cheamă, am tresărit speriat.

— Cînd am venit aici, domnule canonic, n-aveam intenţia să vă spun numele meu adevărat.

— Nu mă îndoiesc nici un pic, răspunse canonicul.

— Aş vrea să vă vorbesc despre asta. Credeţi că ar fi o impertinenţă din partea mea dacă v-aş ruga să-mi spuneţi şi de aici înainte *Parker*, mai ales după ce voi părăsi biroul dumneavoastră, şi să păstraţi acest secret ?

— Bine, domnule Paige. Voi face aşa cum vrei dumneata.

— Vă rog să mă mai ascultaţi o clipă. N-aş vrea să mă expun primejdiei ca domnişoara Dexter să descopere identitatea mea. S-ar putea foarte bine ca numele meu să nu-i spună nimic, zise el şi se opri, apoi văzînd că Harcourt se uită la el fără să vorbească, adăugă: Credeţi ca ea îşi mai aduce aminte ?

— Da, de asta sînt sigur.

— Ea îşi închipuie despre mine că sînt vinovat de moartea doamnei Dexter ?

— Da ! răspunse canonicul, fără să vrea. Dar eu nu cred. Apoi, ridicînd mîna, întinse arătătorul spre Paige şi continuă pe un ton de acuzare: *Dumneata ai luat această vină asupra dumitale!* Mi-am dat seama chiar de la început de această realitate. Mi-a spus şi Endicott adevărul, deşi nu venise la mine cu această intenţie. Ai făcut un gest foarte frumos ! Sînt mîndru că am avut ocazia să stau de vorbă cu dumneata !

— O, eu n-aş putea afirma despre mine că sînt un om atît de altruist, îngînă Paige. Vă mulţumesc foarte mult domnule canonic că judecaţi situaţia din acest punct de vedere.

— Doctore, te rog să mă înţelegi bine. Ţi-am spus că ai făcut foarte bine luînd vina asupra dumitale. Dar n-am spus că ai făcut bine cînd ai dezertat şi ai trăit ascuns. Probabil ar fi existat şi alte mijloace cu ajutorul cărora ai fi putut scăpa din această încurcătură. Ce ai de gînd să faci de aci înainte ? Să rămîi toată viaţa un fugar ?

— Nu ştiu, domnule, ce voi face, răspunse Paige şi, plecînd capul în piept, rămase abătut. Mă simt cu desăvîrşire zdrobit şi aproape că nu sînt în stare să duc înainte povara acestei vieţi... Dar imediat după aceea încercă să-şi alunge gîndurile negre şi întrebă pe neaşteptate: Credeţi că ea mă urăşte ?

— Phyllis ?... Da şi nu. Daca s-ar întîmpla s-o întrebe cineva, cu siguranţă ar nega. Însă ea îşi închipuie că datorită neglijenţei

sau nepriceperii ai pricinuit moartea mamai sale, prin urmare este foarte firesc ca orice aluzie la numele dumitale să i se pară penibilă... Dar, în afară de asta, nu cred că este necesar ca dumneavoastră să vă cunoaşteţi mai îndeaproape. Prin urmare este zadarnic să-ţi faci griji din cauza asta, nu-i aşa ?

Paige ridică privirea şi întîlni ochii canonicului ; era gata să clatine din cap, dar se opri şi-i răspunse cu vocea aproape stinsă:

— Nu ştiu ce să zic... Pentru mine doamna Dexter a fost una dintre femeile cele mai distinse pe care le-am cunoscut. M-am simţit atras de ea cum nu m-am simţit niciodată atras de o altă persoană.

— Iar Phyllis seamănă atît de mult cu ea, încît ai vrea să fii sigur că fata aceasta nu are nici un resentiment împotriva dumitale. Probabil la asta te gîndeşti.

— Da, la ceva asemănător, încuviinţă Paige cu sfială.

Dacă ar fi venit cineva acum un ceas şi i-ar fi spus lui Newell Paige că va avea ocazia să vorbească cu Harcourt despre tragedia vieţii sale, şi-ar fi zis că aşa ceva nu se poate. Dar acum, cînd simţea privirile cercetătoare ale canonicului îndreptate spre el, ceva îl îndemna să-i vorbească despre această întîmplare fără să-i ascundă nimic.

— Găseşti vreo explicaţie, căci ar fi imposibil să nu te fi gîndit la ce s-a întîmplat, a motivelor care l-au determinat pe doctorul Endicott să se poarte faţă de dumneata în felul acesta ?

Newell clătină din cap.

— Te rog să mă crezi că înţeleg şi apreciez atitudinea dumitale, doctore Paige. Probabil, dacă aş fi fost în locul dumitale, mi-ar fi venit foarte greu să găsesc vreo scuză şefului meu. Dar cred că pentru a putea vorbi despre această întîmplare trebuie să ai foarte mult calm şi să fii imparţial. Endicott a avut nevoie de ani îndelungaţi pentru a-şi crea reputaţia de care se bucură; se găsea în culmea celebrităţii. Prin urmare, pentru nimic în lume nu trebuia să admită ca lumea să-şi închipuie despre el că ar fi capabil să comită o greşeală. Admit că în viaţa lui ar fi putut interveni o indispoziţie trecătoare, ceea ce se întîmplă destul de des, mai ales la oamenii de o anumită vîrstă. S-ar putea, şi de asta sînt pe deplin convins, ca, în caz că dumneata nu ai fi părăsit

oraşul în ziua aceea, sentimentele sale de loialitate să-l fi obligat să spună adevărul... Dar dumneata ai plecat şi el a amînat mărturisirea pentru mai tîrziu; în acelaşi timp plecarea aceasta a făcut ca lumea să fie convinsă că greşeala este a dumitale. Astfel el n-a mai avut curajul să mărturisească adevărul. Bietul de el, cît trebuie să sufere din pricina remuşcărilor! De altfel, eu cunosc situaţia reală. La cîteva săptămîni după aceea, cînd a vorbit cu mine despre această afacere, cu ocazia unei vizite pe care mi-a făcut-o, explicaţiile pe care mi le-a dat erau foarte încurcate. Se vedea cît de colo că este obsedat de ceva. Ascensiunea lui Endicott s-a oprit brusc în ziua cînd n-a mai avut curajul necesar să-şi continue evoluţia. Pînă în ziua aceea am putea spune că a corespuns tuturor condiţiilor pentru a putea fi un bărbat întreg, în cea mai severă accepţiune a acestui cuvînt. Dar din clipa încercării dureroase prin care a trecut, a luat hotărîrea să nu mai continue. Este acelaşi spectacol pe care ţi l-am descris cînd ţi-am vorbit despre străbunii noştri. Vorbind la figurat, bineînţeles, Endicott a trecut prin toate greutăţile inevitabile în timpul cît a ieşit din ocean. A sîngerat pentru a putea ajunge în mijlocul junglei. A reuşit să se urce într-un copac, dar...

— Dar în ziua cînd ar fi trebuit să coboare, asta ar fi însemnat să piardă totul, îndrăzni Paige să completeze.

— Aşa se pare... şi acum încearcă să-l judeci din acest punct de vedere. Fii sigur că-ţi va fi mult mai uşor.

— Oare eu, murmură Paige, l-am trădat în ziua cînd am încercat să dispar?

— Această întrebare mi-am pus-o şi eu.

Urmă o lungă tăcere. Clopotul din turnul catedralei bătu orele douăsprezece. Paige îşi dădu imediat seama că l-a făcut pe Harcourt să-şi piardă tot timpul dinainte de prînz cu el, aşa că se ridică în picioare.

— Mai stai cîteva clipe. Gestul canonicului îl determină să se aşeze din nou pe scaun. Vreau să-ţi mai spun ceva. Sînt obligat să-ţi spun că eu cunosc amărăciunile decepţiilor. N-am obiceiul să vorbesc despre suferinţele prin care am trecut, dar dumneata ai dreptul să beneficiezi de experienţa mea. Tot ceea ce am reuşit

să fac pînă acum şi ceea ce am obţinut în domeniul demnităţii personale şi în fermitate se datoreşte obstacolelor pe care le-am întîlnit în drumul meu... Consecinţa aceasta este comună tuturor oamenilor, începînd din cele mai străvechi timpuri. Primejdiile au fost întotdeauna necesare pentru evoluţia omului. Lumina artificială pe care o avem se datoreşte faptului că am fost obligaţi să umblăm prin întuneric, iar busola se datoreşte ceţii. Gerul iernii ne-a obligat să descoperim îmbrăcămintea, iar foamea ne-a determinat să facem explorări. Un aviator poate goni cît e ziua de lungă în lungul aerodromului, cu vîntul în spate, dar pentru a se ridica în aer va fi obligat să iasă în calea vîntului. Nu mă îndoiesc că aici vei putea găsi soluţia problemei dumitale. În cazul acesta vei constata că evoluţia dumitale a făcut un salt înainte, datorită acestei încercări eroice.

Glasul adînc al canonicului păru că se schimbă treptat şi deveni vibrant cînd adăugă:

— Pentru a-ţi da un îndemn, fiule, îngăduie-mi să-ţi spun că eu sînt în posesia unui adevăr care este destul de puternic pentru a mă putea susţine pînă la moarte. Am reuşit să-mi dau seama că, indiferent de împrejurările dureroase prin care am trecut, *drumul meu a fost o ascensiune neîntreruptă.* Ştiu că universul este de partea mea. Acest adevăr nu mă va părăsi. Cîteodată am fost oprit din drum — *dar am reuşit întotdeauna !*

Paige asculta cu respiraţia întreruptă vibraţia glasului profetic al canonicului Harcourt, care, aplecat peste masă, se uita cu ochii mari şi strălucind de o lumină interioară. Sprijnit în coate şi cu miinile întinse pe biroul din faţa lui, părea că s-a ridicat din fotoliu. Picioarele lui paralizate nu mai existau.

— *Am reuşit să merg înainte !* repetă el cu glasul grav. Am suferit, dar am înţeles că această suferinţă este spre binele meu... Ai suferit şi dumneata, dar cu toate acestea *vei putea merge înainte !...* Crede-mă pe mine. Ştiu foarte bine ce-ţi spun. Cu toate întîrzierile, cu dezamăgirile şi durerile prin care am trecut... *momentul meu totuşi a sosit ! Semnalul de a merge înainte s-a arătat şi pentru mine !* Am fost oprit... vreme lungă — foarte lungă... dar în cele din urmă lumina verde s-a aprins iarăşi !

Timp de cîteva minute se aşternu o tăcere adîncă. Epuizat de efortul pe care-l făcuse, canonicul Harcourt se lăsă din nou pe scaun. Lui Newell Paige i se păru că a fost martorul unei scene dramatice, de care numai foarte puţini l-ar fi crezut capabil pe calmul şi demnul canonic de la Trinity Cathedral.

Avusese şi înainte de asta ocazia să audă bărbaţi şi femei recitîndu-şi Crezul, dar astăzi avusese prilejul de a vedea — în plină activitate — *forţa unui suflet măreţ*. Se pomenise dintr-o dată în mijlocul unei imense centrale electrice, pe jumătate sufocat şi înspăimîntat de vederea şuviţelor subţiri de fulgere care tremurau împrejurul maşinilor, de zgomotul asurzitor şi de pămîntul care-i duduia sub picioare din pricina uriaşelor dinamuri generatoare de energie. Astăzi văzuse posibilităţile gigantice ale spiritului omenesc în ascensiune. Se simţi zguduit pînă în adîncul fiinţei. Glasul îi răsună straniu cînd întrerupse tăcerea şi se pomeni exclamînd:

— Sfinte Doamne! *Ce n-aş da să am şi eu această forţă* pe *care o văd la dumneata!*

Newell traversă naosul catedralei şi ieşi în stradă, apoi se aşeză pe o bancă din Madison Park, aşteptînd ca clopotul din turn să bată sfertul al doilea. Avea intenţia ca abia după aceea să meargă şi să o ia pe Sylvia.

Nu mai avea nici o putere. Ultimele clipe ale întrevederii cu Harcourt îl răscoliseră atît de profund, încît se purtase cu totul contrar obiceiului său de a fi întotdeauna stăpîn pe sine. Cînd îşi luase rămas bun de la el, Harcourt îi spusese cu glasul vibrînd de bunătate: „Vino aici, fiule!" şi-i luase mîna între miinile sale. Emoţia dureroasă a ultimelor zece luni fusese atît de puternică, şi abia acum îşi dădea seama că nu mai este în stare să o suporte. Duioşia părintească a lui Harcourt îl învinsese. Închisese ochii şi strînsese din dinţi, dar presimţea că lacrimile sînt gata să-i scape de sub pleoape. Canonicul prevăzuse şi înţelesese că sistemul lui nervos nu mai este în stare să se împotrivească. Newell se simţea ca un băieţaş — un biet băieţaş obosit şi speriat.

Acum, cînd începea să devină din nou stăpîn pe sine şi cînd gîndurile i se limpeziră datorită luminii soarelui, înţelese că s-a

purtat ca un imberb, mai ales cînd canonicul, plin de tact, îi spusese:

— Newell, cred că nu va fi nevoie să ieşi pe unde ai venit...Mergi pe coridorul din dreapta şi, după ce traversezi naosul catedralei, vei ajunge în stradă.

— Da, dar mi-am lăsat cîinele în sala de aşteptare, răspunse el, cu naivitatea unui copil de zece ani. Începuseră amîndoi să rîdă şi atmosfera din cameră parcă se mai limpezise.

— Ei bine, în cazul acesta n-ai decît să-l iei.

— Mi-ar fi imposibil să mai dau ochii cu această fată.

— Atunci lasă cîinele acolo unde este. Domnişoara Dexter va pleca numaidecît, probabil pe la douăsprezece şi jumătate. După plecarea ei, dumneata vei reveni. Pînă atunci vom avea noi grijă de el.

Cînd clopotul turnului bătu trei sferturi, Newell îşi spuse că a aşteptat de ajuns. Se ridică în picioare, exact în clipa cînd le văzu că intră împreună în parc; Sylvia mergea atît de aproape, încît coada ei roşcată atingea rochia fetei. Foarte ciudat din partea Sylviei, mai ales că nu avea obiceiul să se poarte în felul acesta. Văzîndu-le că se apropie, îşi simţi inima zvîcnind în piept. Phyllis zîmbi, cu acelaşi zîmbet potolit şi puţin enigmatic, de care-şi aducea atît de bine aminte.

— Crede-mă, domnule Parker, n-am făcut nimic pentru a o convinge să vină cu mine, încercă fata să se scuze. A venit ca şi cînd...

— Ca şi cînd ar fi presimţit că aveţi de gînd să-i cumpăraţi ceva de mîncare, se grăbi Paige să completeze cînd văzu că fata se înroşise din cauză că nu ştia cum să termine fraza începută.

Acum erau faţă în faţă şi ochii lui Phyllis îl studiau cu o curiozitate de copil.

— Te-am aşteptat, continuă ea cu amabilitate. Nu cumva ai uitat de cîine şi erai gata să pleci singur ?

— Nu, domnişoară ! Ca să vă spun adevărul, după ce am plecat de la canonicul Harcourt, am simţit nevoia să rămîn singur. În orice caz, ceva mai tîrziu m-aş fi întors să o iau şi pe Sylvia.

— Ce nume ciudat pentru un ciine! exclamă Phyllis rîzind. Apoi deveni gravă, încruntă din sprîncenele frumoase şi murmură, ca şi cînd ar fi vorbit singură: Unde s-a întîmplat asta? Mi se pare că am auzit pe cineva vorbind despre un ciine pe care-l chema Sylvia. O umbră trecu pe faţa ei şi adăugă pe un ton aproape imperceptibil: Da, acum mi-am adus aminte, şi păru că încearcă să alunge gîndurile negre care-i dădeau tîrcoale, apoi zîmbi cu amabilitate şi păru că vrea să plece. Acum, după ce v-aţi întîlnit din nou, şi Sylvia te-a găsit, cred că ar fi bine să plec la masă.

Îşi scoase pălăria, se înclină în faţa ei şi-i mulţumi. Phyllis îi răspunse la salut şi după ce o mîngiie pe Sylvia se întoarse şi plecă în direcţia de unde venise. Lui Parker faptul acesta i se păru straniu. Nu cumva ea ştiuse că este aici, în parc, şi venise anume ca să-l găsească? Urmări silueta graţioasă a fetei, apoi făcu încet cîţiva paşi.

Închipuindu-şi probabil că stăpînul ei intenţionează să ajungă din urmă pe noua ei prietenă, Sylvia porni înainte şi după ce ajunse alături de Phyllis se întoarse, pentru a se convinge că nu s-a înşelat. Cînd văzu ciinele alături de ea, Phyllis se uită peste umăr, zîmbi şi se opri. Parker se oprise şi el, iar Sylvia, neştiind ce să facă, se întoarse şi veni pînă la jumătatea distanţei dintre ei, apoi se opri şi începu să privească cînd spre unul, cînd spre celălalt. Phyllis rîse înveselită.

— Să mergem la masă împreună, propuse Parker, şi Sylvia va decide după aceea cu cine este dispusă să meargă.

O clipă Phyllis nu se mişcă din loc. Se vedea limpede că se întreabă dacă poate primi această invitaţie. Parker se îndreptă spre ea şi Sylvia făcu un salt de mulţumire.

— Nu ştiu dacă pot primi invitaţia dumneavoastră, ezită Phyllis. La urma urmelor, cu toată intervenţia Sylviei, noi abia ne-am cunoscut...

— Totuşi cred că şi Sylvia îşi are importanţa ei în această împrejurare, deoarece cu ajutorul ei am avut prilejul să ne revedem. În afară de asta, deşi afirmaţia mea ar putea să vi se pară caraghioasă, trebuie să ştiţi că Sylvia este foarte dificilă cînd e vorba să-şi aleagă prietenii, şi în această privinţă s-ar putea spune

că este foarte pretențioasă. Acordul Sylviei cred că este un motiv suficient pentru a vă decide, încheie el și, mergînd alături de fată, porniră încet spre ieșirea din parc.

— De fapt n-ar trebui să merg împreună cu dumneata, protestă ea în timpul cît așteptară în colțul străzii ca să apară o mașină liberă. Am promis ca la ora unu să mă întîlnesc în oraș cu două prietene.

— Am putea să le luăm și pe ele și să mîncăm împreună, propuse Parker, dar fără prea mult entuziasm.

— Nu se poate! protestă Phyllis și zîmbi, ca protestul să pară mai blînd, deși era categoric.

— De ce? Pentru că n-am fost prezentați unul altuia?

— Nu ești de părere că motivul acesta este de ajuns?

O mașină se opri în fața lor și șoferul întinse brațul să le deschidă ușa.

— Nu s-ar putea să le telefonați? insistă Parker.

Fata dădu din cap în semn de încuviințare și, după ce luă această hotărîre, se lăsă de bună voie ispitită de mica lor aventură. Sylvia, așezată pe picioarele din spate și cu limba scoasă, se uita la ei cu o privire atît de mulțumită, încît începura amîndoi să rîdă.

— N-am văzut niciodată un cîine atît de prietenos, declară Phyllis. Este o adevărată minune că poți să-l oprești să nu se ia după oameni străini și că nu l-ai pierdut încă.

— Sylvia nu este un cîine prietenos, răspunse Parker și se întoarse spre ea. Se întîmplă pentru prima dată în viața ei să se ia după cineva... și de obicei față de doamne nu este niciodată îngăduitoare.

— Mi se pare foarte curios! exclamă Phyllis. Față de mine s-a purtat ca și cînd ne-am fi cunoscut mai de mult.

Parker își aduse aminte de ceva... Uitase cu totul această întîmplare lipsită de importanță. Odată, vorbind cu doamna Dexter, în timpul conversației îi spusese că are un cîine, și ea își exprimase dorința de a-l vedea. În dimineața următoare Sylvia a fost prezentată doamnei Dexter, care a mîgîiat-o vreme îndelungată și i-a vorbit ca unei persoane adulte, ceea ce se vede că i-a plăcut foarte mult, mai ales că tot așa proceda și stăpînul

ei... Totuşi ar fi imposibil ca Sylvia să-şi mai aducă aminte de această scenă !

— Şi mie mi se pare că v-aş mai fi intilnit undeva inainte de asta, dar nu ştiu unde anume, declară Parker şi se uită în altă parte.

— Nu-i aşa că e ciudat ? murmură Phyllis. Am presimţit la ce te gindeşti, dar mi-am zis că fără indoială te înşeli. În clipa aceasta, continuă ea cu sfială, am aceeaşi senzaţie ca şi *dumneata*... Nu înţeleg cum se poate, adăugă ea şi, ridicind ochii spre el, il examină fără nici o sfială. Pulsul lui Parker bătea grăbit, cit timp fu obligat să infrunte privirile inocente ale lui Phyllis, şi-i fu imposibil să-şi ascundă duioasa admiraţie pe care i-o inspira prezenţa ei. Preocupată de examinarea lui şi străduindu-se din toate puterile să-şi răscolească amintirile, Phyllis nu se uita in adincul ochilor, dar cind ii intilni ochii, privirile ii intirziară o clipă şi rămase cu buzele intredeschise. Întoarse repede capul şi simţi un val uşor de căldură urcindu-i în piept.

— Unde mergem ? intrebă ea puţin neliniştită, gindindu-se cum să găsească un subiect de conversaţie care să nu fie prea primejdios.

Parker era gata să-i răspundă: „Ar fi bine dacă aş şti..." Fireşte, adineauri, înainte de a se putea decide ce trebuie să facă, Phyllis nu auzise adresa pe care o dăduse şoferului.

— Ne vom duce la St. Lawrence, hotelul unde stau eu, ca să o dau pe Sylvia portarului, să aibă grijă de ea pină la întoarcerea noastră... Iar după aceea ne vom duce la un mic restaurant pe care-l cunosc şi unde au o orchestră bună, dacă nu vei avea nimic impotrivă.

— Îmi va face plăcere, răspunse Phyllis distrată.

Lăsară ciinele la hotel şi acum maşina lor se găsea în mijlocul şuvoiului de vehicule de pe bulevardul din apropierea lacului. Parker intreţinea conversaţia şi vorbea despre tot ce-i trecea prin minte, in afară de sentimentele ce-l incercau acum ; lui Phillys ii venea destul de greu să-l urmărească şi să-i răspundă... În cele din urmă, după ce maşina incetini, din pricina circulaţiei prea intense, o auzi spunindu-i pe neaşteptate:

— În clipa aceasta, domnule Parker, mi-am adus aminte cînd am auzit vorbindu-se despre o altă Sylvia. Într-una dintre scrisorile mamei, care a murit acum cîteva luni, a fost vorba despre cîinele acesta. Mă aflam la Londra şi nu ştiam că mama este atît de grav bolnavă. De altfel moartea ei se datoreşte unui accident.

Glasul tinerei fete începuse să tremure şi Parker, care nu îndrăznea să facă nici o mişcare, aştepta ca ea să continue.

— La clinica unde a fost internată, era un tînăr chirurg cu numele Paige. Mama ţinea foarte mult la el şi medicul venea în fiecare zi s-o vadă. O dată a adus şi cîinele cu el. Pe acesta îl chema Sylvia... În cele din urmă mama a fost operată şi doctorul Paige a asistat la această operaţie. Dar a comis o îngrozitoare greşeală care pe mama a costat-o viaţa. Evident, continuă ea cu glasul sugrumat, greşeala se datoreşte unui tragic accident, care fără îndoială trebuie să-l fi tulburat adînc, deoarece în aceeaşi zi a dispărut şi de atunci nu l-a mai văzut nimeni.

În aceeaşi clipă ridică ochii plini de lacrimi spre Parker. Îl văzu că este palid şi cu privirea rătăcită. Înspăimîntată de înfăţişarea lui, îl examină îndelung. Apoi ţipă scurt, cu glasul cutremurat de spaimă, şi-şi ascunse obrazul în palme.

Tocmai ajunseseră la o intersecţie a bulevardului şi cînd maşina fu obligată să oprească din cauza circulaţiei şopti cu glasul stins:

— Nu te supăra... aş prefera să cobor aici... Nu pot merge cu dumneata... Mi-ar fi imposibl să continui... Îmi pare foarte rău !

După ce coborîră din maşină, Newell încercă zadarnic să-i spună ceva, dar i se păru că nici un cuvînt n-ar fi în stare să exprime sentimentele lui de acum. Scena dintre ei se desfăşurase atît de repede, încît nu reuşise să-şi dea seama că este pe cale s-o piardă pentru totdeauna cînd fata murmură cîteva cuvinte de despărţire şi se îndepărtă.

Rămase nemişcat şi urmări cu privirile pana roşie de pe cocheta pălărioară care dispărea în mijlocul aglomeraţiei.

XII

Stăpinită de dorinţa frenetică de a scăpa cît mai repede, Phyllis se repezi orbeşte în mijlocul valului de pietoni, fericită că poate găsi un adăpost.

La prima cotitură a străzii, porni spre dreapta, inaintînd cu genunchii tremurînd şi chinuită pînă în adîncul sufletului de îngrozitoarea descoperire a identităţii reale a lui Parker, astfel că nu era în stare să vadă nimic din ce era în jurul ei. În piaţa Commonwealth o luă din nou spre dreapta şi se îndreptă spre nord, în căutarea unui mare magazin de modă unde trebuia să se intîlnească cu Pat şi cu Sonia, care fără îndoială acum se gîndeau la motivul întîrzierii ei.

Ajunsă aproape de destinaţie, se examină în oglinjoara poşetei şi înţelese că nu mai are nici o speranţă să poată înfrunta cu indiferenţă privirile cercetătoare ale prietenelor ei. Trecînd pe lîngă Potter House, se strecură înăuntru şi, cu mîna tremurîndă, îşi scoase puful de pudră şi îşi trecu o urmă de roşu pe obrajii palizi. Dar lovitura pe care o primise fusese prea puternică pentru a putea fi ascunsă cu un strat de pudră. În viaţa ei nu se simţise niciodată atît de singură ca în această clipă.

Din loc în loc se oprea în faţa vitrinelor, prefăcîndu-se că examinează obiectele expuse, dar în realitate pentru a-şi aduna curajul de care avea nevoie, pentru a se intîlni cu prietenele ei, deşi ştia foarte bine că-i va fi imposibil. Presimţea că emoţiile contradictorii prin care trece acum sînt prea adînci şi prea complicate pentru a se putea destăinui cuiva.

În cele din urmă hotărî să se întoarcă acasă. Făcu o bucată de drum înapoi, pînă la staţia autobuzului care circula pe mar-

ginea lacului, de unde s-ar fi putut duce de-a dreptul acasă. Se simţi din nou cuprinsă de spaimă, gîndindu-se că l-ar putea întîlni pe drum. Dar era foarte puţin probabil, căci acum el fără îndoială trebuie să fie la restaurant. Cu siguranţă se simţea şi el mîhnit, dar asta nu-l va împiedica să mănînce. Se spune că aşa sînt făcuţi bărbaţii. Cît despre ea însăşi, chiar şi gîndul de a se aşeza la masă i se părea insuportabil.

Traversă strada împreună cu valul de pietoni şi se opri pe marginea trotuarului, ca să aştepte autobuzul. Apoi, cu totul pe neaşteptate, se gîndi că ceva mai tîrziu Pat trebuie să se întoarcă acasă. Nu putea să se întîlnească cu Pat, tocmai acum, şi nici cu altcineva.

Celebra galerie a artelor care se găsea la o distanţă de cel mult un minut îi putea oferi un refugiu trecător. Luă hotărîrea să meargă acolo şi să încerce să-şi regăsească liniştea. Phyllis vizitase şi înainte sălile acestei instituţii, căci mergea adesea să admire tablourile şi celelalte obiecte de artă ale colecţiilor. Sala ei favorită era imensul hol cu două etaje în care erau expuse uriaşele replici ale statuilor antice, sarcofage din Evul Mediu, reliefe şi faţade sculptate. Un pasaj deschis, întocmai ca un viaduct, traversa marea sală la înălţimea etajului al doilea, şi de pe acest pasaj, pe o scară îngustă, puteai coborî în cealaltă parte. Stînd în picioare pe această punte, Phyllis contempla atentă enormele reproduceri în ghips care se ridicau impunătoare la parter.

Apoi cu totul pe neaşteptate rămase înmărmurită şi-şi ridică pumnul încleştat la gură ca să-şi ascundă buzele tremurînde, cînd în partea de sud a spaţioasei săli îl văzu pe Paige plimbîndu-se în sus şi în jos, cu fruntea plecată, cu umerii lăsaţi, cu privirile coborîte spre mozaicul de pe jos, cu pălăria boţită sub braţ şi cu mîinile băgate adînc în buzunarele pardesiului.

Phyllis se retrase repede, pe vîrful picioarelor, ca el să n-o poată vedea ; apoi ezită o clipă în pragul uşii pasajului, pentru a-i arunca o privire îndurerată. Sub adăpostul bolţii, se opri şi, scoţîndu-şi pălăria, îşi trecu palma peste frunte, ca pentru a alunga viziunea scenei penibile pe care o văzuse fără să vrea, zicîndu-şi că nu are dreptul de a fi martoră la durerea lui, oricît

de crudă ar fi fost propria ei durere. În aceeaşi clipă îşi simţi sufletul copleşit de păreri de rău.

Numele lui Newell Paige fusese atit de strins legat de accidentul care provocase moartea mamei sale şi vreme atit de indelungată, incit in mintea ei avea acum o semnificaţie sinistră şi neobişnuită, ca un simbol al unui dezastru de neiertat şi ireparabil. Nu incercase pină acum să se gindească la felul in care arată acest Newell Paige. Pentru ca nu fusese altceva decit un nume, legat de ceva care reprezenta tot ce-i fusese mai drag în viaţă. Uneori încercase să impartă in fapte mărunte şi izolate unele de altele acest ingrozitor ansamblu de imprejurări. Era mai presus de indoială că sinuciderea tatălui ei se datora pierderilor pe care le suferise ; probabil că Grace s-ar fi retras la mănăstire, indiferent de ceea ce s-ar fi intimplat cu mama lor — care oricum ar fi putut să moară din cauza bolii —, dar după ce termina cu analizarea tuturor acestor date ale problemei şi cu gruparea factorilor acestui dezastru, rezultatul era intotdeauna *Newell Paige.*

Faptul că doamna Dexter se interesase atât de mult de tinărul chirurg, faţă de care se purtase cu o duioşie de mamă, dispărea in faţa calamităţii adevărate al cărei pivot fusese el. Admiţind că moartea ei se datora unui accident, accidentul era dintre acelea a căror amintire pirjoleşte tot ce este in apropierea sa.

Phyllis nu se gindise niciodată că s-ar putea intilni unul cu altul. Mai curind ai fi putut să te gindeşti că el va păstra o anumită distanţă. Dar acum pentru ca imaginea pe care şi-o făcuse despre Paige se schimbase cu desăvirşire. Se gindi că doamna Dexter, dacă ar putea afla ce s-a intimplat, ar fi profund mihnită de această situaţie. Dacă in locul ei ar fi fost doamna Dexter ca să descopere purtarea lui Paige, care părea deznădăjduit şi chinuit de amintirea fatalei lui greşeli, ce ar fi făcut ea oare ? Sau dacă mama sa ar fi apărut in această sală, conştientă de interesul cu care s-au apropiat unul de altul şi de spontaneitatea acestui sentiment, precum şi de fatala descoperire care reuşise să distrugă acest interes in mai puţin de o clipă, şi dacă ar fi văzut zbuciumul lor, lui Phyllis ii venea greu să-şi

imagineze că ar fi putut face altceva decît cel mult să-i ia pe amîndoi de mînă şi să-i impace.

O clipă se simţi ispitită în mod aproape irezistibil să coboare scara în fugă şi să ceară lui Paige iertare pentru mihnirea pe care i-a pricinuit-o. Făcu chiar un pas ca să coboare, dar se stăpîni la vreme şi se rezemă de zidul sălii.

Într-un tîrziu cobori din nou în sala unde erau tablourile şi, aşezindu-se într-un colţ unde nu o putea vedea nimeni, încercă să-şi limpezească gîndurile. Făcîndu-şi un examen de conştiinţă, Phyllis fu obligată să admită, deşi simţi cum i se urcă roşeaţa în obraji, că graba cu care se gîndise să se apropie de Paige, pentru a-l scăpa de îngrozitoarele chinuri morale prin care trecea, se datora în mod inexorabil sentimentelor ei faţă de el. Încercă apoi să-şi analizeze aceste sentimente. În realitate, acestea nu se datorau numai atracţiei fizice. Faptul că avea şase picioare înălţime şi că arăta foarte bine, n-avea în realitate nici o importanţă. La fel nici desăvîrşita lui amabilitate, care dovedea că este din aceeaşi clasă socială cu ea. Nici zîmbetul lui blînd şi gesturile repezi şi atît de expresive. Nu... motivul adevărat era duioşia lui ! În clipa aceasta era sigură că aşa trebuie să fie, deşi la început gîndul acesta o intrigase. El ştia cine este ea şi fără îndoială ar fi vrut să-i spună că-i pare rău de ceea ce s-a întîmplat. Dar oare altceva n-a vrut să-i spună ? În timpul ce ea vorbea, el o examina cu atenţie şi în priviri i se aprinsese o lumină ciudată. Era sigură că ţine la ea ; de asta nu se mai putea îndoi.

Phyllis se uită la ceasul pe care-l avea la mînă. Era două şi jumătate. Tocmai timpul pentru a se întoarce acasă, dar nu îndrăznea să treacă prin vestibul. Această lungă aşteptare contribui la exagerbarea sensibilităţii ei, aşa că urmărea cu atenţie încordată umbrele vizitatorilor care treceau prin faţa uşii. O timidă obsesie o făcea să-şi închipuie că una dintre aceste umbre s-ar putea materializa şi va trece pragul uşii.

Aşteptarea deveni pentru ea atît de intensă, încît prevedea că va avea nevoie să se stăpînească din toate puterile pentru a se putea îndrepta în partea aceea. În gînd se vedea pe ea însăşi traversînd sala, cutremurată de emoţie. În cadrul uşii se pomenea faţă în faţă cu el. Rămîneau vreme îndelungată privindu-se unul

pe altul în ochi, în timp ce ea se străduia să-şi stăpînească lacrimile. El întindea miinile spre ea şi ea i le oferea pe ale ei, luptîndu-se din toate puterile să-şi stăpînească suspinele şi să poată şopti :„Îmi pare atît de rău !".

Această mică, dar zguduitoare dramă imaginară o lăsă sleită de puteri şi cu ochii umezi. Adunîndu-şi tot curajul de care era capabilă, se ridică cu mare greutate de pe bancă şi se îndreptă spre ieşire, convinsă că iluzia ei de adineauri va deveni realitate.

Dar nu-i ieşi nimeni în cale. Îi scăpă un oftat, dar nu ştia dacă oftatul acesta se datoreşte decepţiei sau uşurării. Apoi se reculese şi-şi continuă drumul cu paşi repezi şi siguri, cum avea obiceiul, cu bărbia în vînt şi bătînd ritmic cu tocurile pantofilor pe pavajul de marmură, pînă cînd ajunse în lumina soarelui de afară.

Întîmplarea aceasta era acum încheiată în mod definitiv. Cu siguranţă nu va mai avea ocazia să se întîlnească cu el. Piedicile care-i despărţeau nu puteau fi înlăturate. Cu toate acestea, Phyllis presimţea că din această întîlnire întîmplătoare a cîştigat ceva, oricît de penibilă i se păruse la început, căci acum scăpase de o aversiune care îi înveninase sufletul. De aici înainte numele de Newell Paige nu va mai reprezenta simbolul tuturor nenorocirilor care s-au abătut asupra ei. Amintirea lui îi va evoca încîntătoarea jumătate de ceas — de plăcută şi neaşteptată camaraderie — care nu se va mai repeta niciodată, dar care pentru ea va fi totuşi ceva de preţ.

Văzind că nu este nimeni acasă, Phyllis ridică receptorul telefonului şi o chemă pe Sonia la magazin. Se simţi mai uşurată după ce constată că nu s-a alarmat din cauză că a lipsit de la întîlnire, fapt care probabil se datora veştii spuse imediat — că Andy Norwood le-a invitat pe toate trei la masă, în aceeaşi seară.

— Spune-i lui Pat să se facă frumoasă, zise Sonia.

— Unde este Pat acum ?

— La canonicul Harcourt. Tu nu ştiai ?

Phyllis îşi aduse aminte numaidecît şi i se păru curios că a uitat de întîlnirea pe care Pat o avusese astăzi după-amiază la Trinity Cathedral, mai ales că ieri se gîndise îndelung la această întîlnire şi se întrebase ce rezultat va avea.

Întimplările din timpul zilei de astăzi reuşiseră însă să alunge această preocupare.

Mulţumită că intîrzierea ei n-a fost pricină de nelinişte, îşi bătu un ou într-un pahar cu Madeira şi, imediat după aceea, făcu ordine în apartament. Aşeză fotografia doamnei Dexter aproape de fereastră şi se uită la ea îndelung. Apoi o luă din nou în mînă şi se aşeză la masă, unde se examină cu atenţie în oglindă. Asemănarea dintre ea şi fotografie nu i se păruse pînă acum niciodată atît de mare. Probabil evenimentele din cursul zilei făcuseră ca expresia obrazului ei să devină mai matură.

Scotocind în mica ei valiză, dintre amintirile pe care le păstra scoase ultima scrisoare primită de la doamna Dexter, în care-i vorbea atît de mult de Newell Paige, de felul în care se interesa aproape în mod exclusiv de profesia pe care şi-o alesese, de stima şi aprecierea doctorului Endicott faţă de el şi despre hotărîrea pe care părea că a luat-o, de a-l recomanda în calitate de succesor în ziua cînd el va fi obligat să se retragă. „Prietenia acestor doi oameni străluciţi, continua scrisoarea, mi se pare foarte frumoasă şi chiar impresionantă. Cînd cineva pomeneşte numele doctorului Endicott, doctorul Paige vorbeşte despre el cum ar vorbi un fiu devotat despre un părinte pe care-l venerează. Din atitudinea lui am bănuit că îşi închipuie despre doctorul Endicott că trebuie să fie supraaglomerat de sarcinile pe care i le impune clinica."

Phyllis ridică privirea şi, uitîndu-se la peretele din faţa ei, rămase îngîndurată. Apoi clătină din cap şi continuă să citească scrisorea.

„... Mi se pare că tînărul acesta încîntător trăieşte prea mult în singurătate şi nu-şi dă seama că ocupaţiile lui îl ţin departe de o mulţime de obligaţii de care un bărbat, mai ales la vîrsta lui, ar avea nevoie. Toată lumea îl simpatizează, dar cred că nu are nici un prieten de care să se simtă mai strîns legat. Uneori pomeneşte despre pasiunea lui sinceră faţă de muzică şi face observaţii din care poţi deduce că este cunoscător în acest domeniu. L-am întrebat într-un rînd dacă nu s-a gîndit niciodată să-şi aleagă ca profesie cariera muzicală. S-a uitat la mine mirat, ca şi cînd gîndul acesta nu l-ar fi tentat niciodată pînă acum, şi mi-a răspuns: «O, Doamne, la aşa ceva nici nu m-am gîndit.

Pentru mine n-a existat niciodată altceva în afară de medicină». În fiecare dimineaţă, dacă timpul este frumos, ciinele lui îl însoţeşte şi-l aşteaptă în maşină pînă cînd termină lucrul. I-am spus că mi-ar face plăcere să-i văd ciinele, fără să-mi închipui că el ar putea să ia cererea mea în serios. Spre mirarea mea, o dată l-a adus la mine în cameră. Este un superb setter cu părul roşu şi-l cheamă Sylvia (cred că numai rareori se întîmplă ca un ciine să aibă un astfel de nume). Nu cred ca în afară de ciinele acesta să mai aibă şi alţi prieteni intimi, căci n-a pomenit niciodată despre aşa ceva. Cu siguranţă te vei mira văzînd că îţi vorbesc atît de mult despre băiatul acesta amabil (căci deşi este un bărbat foarte serios din punct de vedere profesional, sufleteşte este extrem de naiv), dar mi-ar fi imposibil să nu mă gîndesc la el. Îi lipseşte foarte mult din experienţa pe care ţi-o dă viaţa. Deşi în fond este un materialist, în aparenţă pare tot atît de indiferent ca şi un sfinx; totuşi se trădează în fiecare clipă dînd dovadă de o extremă sensibilitate şi de o puternică aspiraţie spre orizonturi care nu au nici un fel de legătură cu profesiunea sa. Mi-a promis că va veni să ne viziteze după ce vom fi din nou cu toţii acasă, şi sînt convinsă că tînărul acesta îţi va plăcea..."

Phyllis împături scrisoarea şi o aşeză împreună cu celelalte în valiză. Astăzi i se părea că mama este atît de aproape de ea, şi pentru prima dată îşi dădu seama cît de dureroasă apare moartea ei.

Pat intră în casă fără să facă nici un zgomot şi începu să se dezbrace. Phyllis o strigă, dar nu primi nici un răspuns. Imediat după aceea, profesoara apăru în cadrul uşii dormitorului.

— Bună ziua, draga mea, strigă Phyllis, întorcînd capul spre ea. Eşti mulţumită de rezultatul vizitei pe care ai făcut-o canonicului ?

Pat dădu din cap îngîndurată şi ieşi. Phyllis o urmă în cealaltă cameră şi se aşezară alături pe canapea.

— Deocamdată te rog să nu mă întrebi nimic, zise Pat cu glasul sugrumat. Am urcat în sfere foarte înalte, în sferele zăpezilor eterne. Atmosfera de acolo mi se pare aproape prea înfiorătoare. Aerul este atît de rarefiat, încît te simţi cuprins de ameţeli. După ce cobori, din nou la nivelul mării, îţi face im-

presia că-ţi pierzi echilibrul... Totul a mers foarte bine, dar să nu-mi pui nici o intrebare despre ceea ce s-a intîmplat.

— Inţeleg starea ta sufletească, răspunse Phyllis cu bunătate. Acesta este efectul obişnuit pe care-l face o convorbire cu Harcourt. Sînt mulţumită că ai stat de vorbă cu el şi probabil tot atît de mulţumită eşti şi tu, nu-i aşa?

Pat se intoarse spre Phyllis şi se uită la ea perplexă.

— Deocamdată nu ştiu ce să zic, răspunse ea cu sfială. Urmă apoi o lungă tăcere. Sfinte Doamne! murmură ea. Preţul pe care va trebui să-l plătesc aproape mă inspăimîntă, iar dacă nu voi reuşi să-l plătesc, starea mea sufletească va fi mult mai ingrozitoare decît a fost inainte de a vorbi cu el... Omul acesta are o inimă de piatră. Şi ducîndu-şi mîinile la tîmple şi le apăsă cu atîta putere, incît urmele albe ale degetelor apărură instantaneu.

— Nu e nevoie să-mi mai spui, răspunse Phyllis şi o mîngîie pe braţ. Sînt o mulţime de lucruri despre care nu poţi să vorbeşti. Starea aceasta o cunosc şi eu.

Pat zîmbi, ca şi cînd ar fi vrut să-i spună că tinereţea ei lipsită de experienţă nu este in stare să inţeleagă semnificaţia acestei fraze banale. Phyllis se intoarse în camera ei şi pe buze îi juca un zîmbet asemănător cu al lui Pat. O, dacă ea ar şti prin cîte a trecut de azi dimineaţă, cînd au luat masa impreună!

— Pat! strigă ea după cîteva minute. Vom cina impreună cu doctorul Norwood. Mi-a telefonat Sonia.

Nu se auzi nici un răspuns.

— Va trebui să faci un efort, dragă Pat, căci Sonia ar fi dezamăgită dacă ai refuza să primeşti invitaţia.

Din camera de alături nu se auzi decît un oftat uşor.

— Nici eu n-aş putea spune că invitaţia aceasta imi face deosebită plăcere, adăugă Phyllis, care incepuse să scotocească intr-un dulap. Te rog să mă crezi, pentru mine ziua de astăzi a fost neobişnuit de grea.

— Dacă trebuie neapărat, atunci voi merge şi eu cu voi, răspunse Pat resemnată. Dar nu mă simt nici un pic dispusă.

— Inţeleg starea ta sufletească, dar nu se poate să o abandonăm pe Sonia. Ea contează pe participarea noastră... Ce rochie vei pune? Te intreb, ca să nu fim imbrăcate in aceeaşi culoare,

adăugă Phyllis, în speranța că întrebarea aceasta va reuși să o înveselească pe prietena ei.

— Ne vom îmbrăca amindouă în pînză de sac și ne vom presăra cenușă pe creștet.

Phyllis zîmbi. Ușoara ironie din glasul profesoarei părea îmbucurătoare, căci era firească. Pat intră în dormitor și se așeză pe marginea patului.

În clipa aceasta apăru Sonia, obosită de alergătură; se uită bănuitoare la amindouă și, făcînd o ușoară strîmbătură, declară pe un ton lugubru:

— Dacă nu mai aveți nimic de spus în legătură cu defunctul, cred că ar fi cazul să plecăm toate trei la cimitir.

— Sonia! protestă Phyllis. Ai uitat că Pat a vorbit astăzi cu canonicul!

— Știu că a vorbit. Acum se simte ca și cînd ar fi făcut-o vălătuc și ar fi băgat-o într-o claie de fîn... Am trecut și eu prin aceeași situație, dragă Pat, și am plîns trei zile la rînd aproape pînă mi-am dat sufletul. Dar dumneata ai mai mult curaj decît mine și vei reuși să te stăpînești. Vei avea ocazia să-l cunoști pe Andy Norwood. Dacă vrei să știi neapărat... atunci îți voi spune că este un bărbat încîntător.

— Îi vine omului să creadă că i-ai făcut educația de pe vremea cînd era mic! răspunse Pat în glumă.

— Este exact așa cum spui, ripostă Sonia. În ziua cînd mi-am asumat obligația să mă ocup de Andy, el nu era altceva decît prototipul vechilor profesori universitari, complet blazat. Nu era în stare să vorbească despre subiecte mai recente decît revoluția franceză. Acum știe să danseze... și tot ce-i trebuie... unui om modern. Haide, dă fuga și fă o baie fierbinte, pe urmă să te odihnești o jumătate de ceas.

Fiind incapabilă să se împotrivească ordinelor categorice ale Soniei, Pat trebui să cedeze și după cîteva clipe o auziră bălăcindu-se în cadă.

— Cît despre tine, fetița mea, cred că ai avut și tu parte de o zi plină de emoții, începu Sonia după ce rămase singură cu Phyllis. La ora unu eram moartă de foame și am telefonat la secretariatul catedralei ca să mă informez ce se întîmplă cu tine.

Mi-a răspuns domnul Simpson ; spunea că doar cu cîteva minute în urmă te-a văzut trecînd strada, în tovărăşia unui cîine cu părul roşu. O fi Simpson nebun sau am înnebunit eu?

— Mi se pare că amîndoi sînteţi puţin nebuni, ripostă Phyllis, dar — şi glasul ei păru că devine mai confidenţial — adevărul este că alături de mine mergea un cîine pe care-l cheamă Sylvia.

— Sylvia ! ciudat nume... pentru un cîine. Haide, continuă ! Povestea asta nu mi se pare tocmai curată. Te invit să-mi spui tot adevărul !

— Un anume domn Parker a venit să vorbească cu domnul Harcourt. Cîinele pe care-l adusese cu el a rămas în hol. Două ore după aceea a ieşit, traversînd catedrala. Sylvia nu se mişcase de la locul ei. La douăsprezece şi jumătate am intrat în bibliotecă, unde era canonicul — în timpul acesta mai venise un vizitator, dar a renunţat pînă la urmă să mai aştepte şi a plecat — şi, văzînd că Parker nu este la el, i-am spus : „Şi-a uitat cîinele". „Probabil îşi va aduce aminte de el şi va reveni să-l ia", mi-a răspuns canonicul.

— Şi ce te interesează pe tine amănuntul acesta ? întrebă Sonia cu înţeles. Probabil cîinele arăta foarte bine.

— Este adevărat, răspunse Phyllis distrată.

— Sînt sigură că arăta tot atît de bine ca şi domnul Parker.

Înghesuită din toate părţile de întrebările Soniei, Phyllis sfîrşi prin a-i relata strania întîlnire cu uitucul domn Parker, invitaţia plină de haz de a lua masa în compania lui, drumul pe care-l făcuseră cu maşina pînă la St. Lawrence împreună cu cîinele, şi după aceea...

— Aventura mi se pare emoţionantă, exclamă Sonia după ce văzu că prietena ei s-a oprit. Şi ce s-a întîmplat după aceea ?

Phyllis, puţin speriată, începuse să aranjeze stînjeneii albaştri din vasul de pe masă, în timp ce Sonia o urmărea cu ochii aprinşi.

— Pe urmă, continuă ea, am plecat împreună la micul restaurant franţuzesc din Hayes Street, pe care el îl cunoştea.

— Ce idee ! o întrerupse Sonia. În Hayes Street ?

— Da declară Phyllis cu îndrăzneală, deşi glasul îi tremura puţin, şi ne-au servit — stai să-mi aduc aminte — sandvişuri cu icre, un pahar de Sherry, o omletă şi...

— Probabil clătite, completă Sonia, care ardea de nerăbdare să afle tot ce s-a întîmplat

— Da, exact... Pe urmă am dansat... Restaurantul avea o orchestră foarte bună.

— Dansează bine? întrebă Sonia curioasă.

La întrebarea aceasta Phyllis îi răspunse ridicînd fruntea şi zîmbind, dar fără prea multă convingere şi fără să se oprească din aranjatul florilor.

— Bărbatul acesta îţi place? stărui Sonia. Mi se pare că am ghicit adevărul. Ai o înfăţişare vinovată...

Spre marea mulţumire a lui Phyllis, Pat apăru din baie înfăşurată într-un halat şi Sonia îi propuse lui Phyllis să meargă şi ea să facă un duş. Imediat ce se închise uşa în urma ei, se aplecă peste braţul fotoliului în care se aşezase profesoara şi-i spuse pe un ton misterios:

— Ascultă! Phyllis, mai mult sau mai puţin dintr-o simplă întîmplare, a întîlnit astăzi un tînăr bărbat care i-a făcut o impresie excelentă. Sînt convinsă că sentimentul acesta este întemeiat pe reciprocitate. A condus-o la un restaurant fără s-o cunoască şi mi s-a părut grozav de încurcată cînd mi-a povestit această aventură, deşi cred că nu mi-a spus totul...

Şi probabil în ceea ce ţi-a spus sînt şi amănunte care nu s-au întîmplat, declară Pat rîzînd.

— Sigur că da, dar eu n-o condamn deloc. Am ţinut-o din scurt şi a încercat şi ea să se descurce cum a putut. Stai, mi-a venit o idee. Omul acesta este un gentleman, se vede cît de colo; îl voi ruga pe Andy să încerce să-l găsească şi să-l invite astăseară la masă. Va fi o scenă extrem de amuzantă. Lui Phyllis nu-i vom spune nimic şi vom vedea ce va zice cînd îl va întîlni din nou.

— Nu ştiu ce să zic, răspunse Pat îngîndurată. Nu-mi vine să cred că Phyllis s-ar fi grăbit să-ţi spună ce s-a întîmplat, în cazul cînd aventura aceasta s-ar fi desfăşurat în mod normal. Trebuie să se fi întîmplat ceva. Probabil că ea nu doreşte să-l

revadă pe bărbatul acesta. Cred că ar fi mai bine să vorbeşti cu ea.

Cu o mişcare spontană, Sonia se repezi să bată la uşa camerei de baie, apoi o deschise şi strigă cu toată puterea, ca să fie auzită, căci duşul începuse să curgă :

— Phyllis eşti de acord ca Andy să-l invite astă-seară pe domnul Parker la masă ?

Urmă o lungă tăcere, în timpul căreia curgerea apei se opri, şi păreau că înţeleg situaţia penibilă în care se găseşte Phyllis...

Pat închise ochii şi clătină din cap, presimţind că propunerea aceasta, deşi bine intenţionată, ar putea ieşi prost.

— Nu va primi invitaţia, răspunse Phyllis şi glasul ei păru că vine din mari depărtări. În orice caz, Sonia, îţi mulţumesc, şi duşul începu din nou să curgă cu violenţă.

— Fără îndoială au avut împreună o discuţie, murmură Sonia. Păcat ! Este atît de singură şi de neajutorată, aproape ca peştele cînd îl scoţi din apă... dar iată că apare un bărbat care pare s-o intereseze... apoi între ei intervine cine ştie ce prostie care-i desparte.

— Dacă am şti ceva mai mult în legătură cu el... îndrăzni Pat să spună.

Sonia îi făcu semn şi murmură ceva neînţeles, apoi întinse mîna, cu un gest energic, spre receptorul telefonului şi formă numărul catedralei, de unde domnul Simpson îi dădu legătura cu apartamentul particular al canonicului Harcourt.

— Vă rog să mă iertaţi, începu ea, dar din întîmplare Phyllis a întîlnit astăzi un domn cu numele de Parker. Venise să vorbească cu dumneavoastră şi şi-a uitat cîinele. Asta este tot. Dar aş vrea să-l invit astă-seară la masă, în societatea cîtorva prieteni de-ai noştri. Îl cunoaşteţi destul de bine ? Credeţi că aş putea să-i trimit această invitaţie ?

Pat ascultă cu atenţie glasul sonor al canonicului care ajungea pînă la ea.

— Da, îl cunosc... Este un om foarte cumsecade şi n-aş ezita să-l invit la *mine.*

— Foarte bine, răspunse Sonia cu ochii strălucind. Atunci probabil mîine seară...

— Să vedem, răspunse canonicul, după o clipă de ezitare. După ce aşeză receptorul în furcă, Sonia rămase intrigată.

— Pat, începu ea cu glasul grav, mi se pare că ne-am amestecat într-un secret. Parker trebuie să fie un bărbat distins, de vreme ce canonicul ar fi dispus să-l invite la masă în casa lui, *dar nu mîine seară !*

— Dacă vrei să nu-ţi arzi degetele, cred că va fi mult mai bine să lăsăm lucrurile în starea în care se găsesc acum, o sfătui Pat.

— Nu domnişoară, prefer să merg pînă la capăt, declară Sonia.

Luă din nou receptorul şi după ce primi legătura cu Norwood îi spuse că Phyllis a cunoscut astăzi un bărbat încîntător şi reuşi fără greutate să determine pe Norwood să-l invite la mica lor serată.

— Este puţin cam tîrziu şi probabil e angajat în altă parte, răspunse Norwood, dar îl voi chema la telefon. Spui că este... la St. Lawrence.

Cînd ieşi din baie, Phyllis o găsi pe Sonia aşteptînd în faţa aparatului. Se uită cînd la una, cînd la alta şi Pat, în dorinţa de a fi loială faţă de stăpîna apartamentului, deşi nu aproba în întregime procedeul ei, încercă să-i explice :

— Îţi pregătim o mică surpriză, pe care nu va trebui s-o aştepţi mai mult de un minut.

Telefonul se auzi sunînd şi Phyllis rămase cu ochii larg deschişi, fără să încerce să-şi ascundă uşoara nemulţumire pe care i-o pricinuia acest complot.

— A plecat de la hotel acum un ceas, se auzi în aparat glasul vesel al lui Norwood. N-a spus unde se duce şi nu şi-a lăsat nici adresa. Probabil Phyllis i-a făcut o impresie neobişnuită şi astfel bietul om, din pricina disperării, s-o fi aruncat în lac !

Sonia îi ceru iertare că l-a deranjat şi cu un gest brusc aşeză receptorul în furcă.

— Ei bine, afacerea noastră s-a terminat ! declară ea. Parker al tău a părăsit oraşul.

— Amănuntul acesta aş fi putut să ţi-l spun şi eu, aşa că ai fi evitat osteneala de a-l mai căuta, răspunse Phyllis cu glasul liniştit.

— Ooo! exclamă Sonia decepţionată, văzind că nu-i adresează nici o vorbă de recunoştinţă pentru gestul ei generos. Prin urmare ţi-a spus că are de gînd să părăseacă imediat oraşul?

După felul în care se uita la ea, Phyllis înţelese că a pus-o pe Sonia într-o situaţie delicată, prin urmare clătină din cap şi se hotărî să-i spună adevărul.

— Nu; nu mi-a spus că va pleca.

Sonia se ridică de la masă şi, făcînd un gest cu care-şi recunoştea înfrîngerea, se îndreptă spre uşă. Phyllis se repezi după ea şi, cuprinzînd-o în braţe, îi spuse în şoaptă:

— Draga mea, n-am avut intenţia să te supăr. Adevărul este că de aici înainte nu trebuie să mă mai întîlnesc cu omul acesta. În rest, nimic altceva. Nu poţi înţelege atîta lucru? Iartă-mă că nu-ţi pot relata tot ce s-a întîmplat între noi. Nu sînt în stare să-ţi spun...

— Vina nu este deloc a ta, dragă Phyllis, admise Sonia. Mă amestec în lucruri care nu mă privesc. Dar mi-am zis că aş putea să-ţi fac o surpriză plăcută. Tu mă înţelegi, nu-i aşa?

— O, Sonia, fireşte că te înţeleg! Phyllis o strînse cu putere la piept. Dar, te rog, să abandonăm subiectul acesta şi să nu mai vorbim niciodată despre el.

Marţea următoare, cîteva minute înainte de ora cinci, Phyllis plecă la catedrală şi după ce intră în sala de aşteptare respiră uşurată văzind că ultima vizitatoare se pregăteşte să plece. Canonicul Harcourt era singur în bibliotecă. Se apropie de el şi se opri lîngă braţul fotoliului în care era aşezat, aşteptînd, aproape ca un copil, să-i spună ceva.

— Va să zică... ai luat cîinele domnului Parker şi i l-ai dus, zise el într-un tîrziu, uitîndu-se la figura ei mîhnită. Mi s-a spus că la plecarea dumitale cîinele te însoţea şi nici domnul Parker n-a mai venit după el.

— Da, recunoscu Phyllis, ne-am întîlnit în parc.

— Este un tînăr simpatic.

— Da.

— Ceva mă face să presupun că acest domn Parker ţi-a plăcut.

— Mi-e teamă că omul acesta v-a înşelat. Numele lui adevărat nu este Parker.

— Ce te face să-ţi închipui aşa ceva ? Ţi-a spus chiar el ?

— Nu ! Nu mi-a spus de-a dreptul. Dar am toate motivele să cred că omul acesta este doctorul Paige, care, după ce a comis fatala greşeală care a pricinuit moartea mamei mele, a dispărut.

— Domnul Parker ştie că dumneata îl bănuieşti că ar fi doctorul Paige ?

— Da, ştie ! Vă voi spune tot ce s-a întîmplat între noi, declară Phyllis şi se aşeză în faţa lui pe scaun.

Fu o poveste lungă şi nu tocmai uşoară, mai ales episodul cu întîmplarea de la galeria artelor. Phyllis se opri de mai multe ori, aşa încît îţi venea să crezi că nu mai are nimic de spus. Dar se reculegea de fiecare dată şi continua. Într-un tîrziu, se lăsă pe spătarul scaunului şi păru că tot trupul i se destinde.

— Probabil ar fi fost mai bine să asculţi de primul îndemn, declară canonicul. Sînt şi eu convins că, dacă ar fi fost în locul dumitale, doamna Dexter s-ar fi apropiat de el ca să încerce să-i alunge deznădejdea.

— Bine, dar eu sînt fată şi nu puteam săvîrşi o astfel de faptă, protestă Phyllis cu ochii plini de lacrimi.

— Nu am intenţia să te cert, fetiţa mea, declară canonicul cu bunăvoinţă, încercînd să o liniştească. Cred totuşi că ai fi putut să te apropii de el, după ce ai văzut cît este de deznădăjduit, şi să-i oferi o parte din simpatia pe care o simţi faţă de el.

— Tocmai din cauza asta m-am ferit de el, răspunse Phyllis nemulţumită. Dacă ar fi fost vorba numai de iertare, dar... Plecă ochii şi glasul i se stinse. Mi-a plăcut imediat înfăţişarea lui şi cred că el şi-a dat seama de această realitate. Îmi vine foarte greu să fac astfel de avansuri... Dacă s-ar fi gîndit că ar trebui să facă el primii paşi, situaţia ar fi fost cu totul alta.

Apoi tăcu, dar părea că se luptă cu dorinţa de a mai spune ceva ce-i venea foarte greu să exprime în cuvinte.

— Îmi dai voie să-ţi pun o întrebare ? zise ea.

— Dacă este vorba despre ceea ce bănuiesc eu, prefer să nu mă întrebi nimic, răspunse canonicul. Nu trebuie să-mi pui această întrebare.

— Ai dreptate. Obrazul i se lumină puţin şi începu să-şi pună mănuşile. Te rog să mă ierţi pentru că am îndrăznit să vorbesc cu dumneata despre această chestiune.

— Bine, Phyllis, dar nu m-ai întrebat nimic !

— Ai dreptate, răspunse ea şi se ridică să plece.

— Ne vom vedea astă-seară la dineul nostru obişnuit ? întrebă canonicul Harcourt.

Dădu din cap şi după ce-l mîngîie pe mînă se îndreptă spre uşă, dar înainte de a ieşi se opri şi, întorcîndu-se spre el, îi zîmbi :

— Sînt foarte mulţumită că am putut să-ţi spun adevărul.

XIII

În calitate de stăpînă a casei, cu toată modestia ei obişnuită, doamna Crandall simţea o mulţumire ascunsă de fiecare dată cînd prezida dineurile oferite de canonicul Harcourt. Dar în seara aceea părea că se îndoieşte de al şaselea simţ ce o conducea de obicei, cînd fu vorba să aşeze invitaţii jurul mesei.

La orele cinci şi jumătate cele zece cartonaşe cu numele invitaţilor erau scrise şi aşteptau pe biroul ei, aşezate în ordinea afinităţii dintre invitaţi.

Fără îndoială profesoara Patricia Arlen şi domnişoara Elisa Graham, care nu locuiau în oraş, se vor aşeza în stînga şi în dreapta canonicului. Distinsul avocat, care trebuia să vină împreună cu Sinclair, va avea o vecină de masă foarte plăcută în persoana domnişoarei Arlen. Sonia Duquesne, care era o femeie de spirit, se va putea ocupa de domnul Corley, iar în dreapta ei va fi aşezat domnul Norwood, căci ar fi fost imprudent să-i despartă unul de altul. Simpatia lor reciprocă făcuse progrese neaşteptate.

Doamna Crandall plănuise ca de Robert Sinclair şi de soţia acestuia să se ocupe ea însăşi, deoarece îşi spuse că va trebui să discute cu ei despre necesitatea urgentă de a cumpăra un covor nou pentru sala cea mare a casei parohiale. Domnul Talbot, care va sta în dreapta domnului Sinclair, îi va putea fi de folos în scopul acesta, şi pentru a-l recompensa, alături de el o va aşeza pe Phyllis Dexter. După aceea urma Simpson, de care se va putea ocupa domnişoara Graham, în timp ce canonicul va fi preocupat de conversaţia savantă pe care va trebui s-o susţină cu profe-

soara Arlen. Aşa va fi fooarte bine, îşi zise doamna Crandall, deşi în realitate se înşela.

Abia după ce se aşezaseră în jurul mesei şi se servi supa, doamna Crandall începu să-şi dea seama că de data aceasta obişnuita ei intuiţie i-a jucat o farsă.

Sonia îi spunea doctorului Norwood :

— Fără îndoială, dumneata şi Patricia aţi petrecut o după-amiază încîntătoare. Cînd s-a întors acasă, mi s-a părut extrem de mulţumită.

Iar doctorul Norwood îi răspunse, mulţumit de sine :

— Serios ? apoi, prefăcîndu-se indiferent, adăugă pe un ton confidenţial : Pentru mine, Sonia, ziua aceasta este o dată foate importantă.

— Am întrebat-o cum i-a plăcut noua bibliotecă a Universităţii, continuă Sonia, ca să-l necăjească. Dacă-ţi mai aduci aminte, mi-ai spus că ai intenţia să-i arăţi biblioteca. În primul moment mi s-a părut că se uită la mine fără să înţeleagă, dar după aceea mi-a răspuns : „A, da ! Este superbă, nu-i aşa ? Dar n-am intrat în bibliotecă. În loc să vizităm biblioteca, am făcut o plimbare cu maşina pe marginea lacului Grove. Am petrecut admirabil !" Îţi aduci aminte, Andy, că odată ţi-am spus că va veni şi ziua cînd va trebui să apară femeia de care ai nevoie ?

Doctorul Norwood surise cu amabilitate şi se aplecă peste masă pentru a vedea ce face domnişoara Arlen. Dar aceasta nu se plictisea, căci domnul Eugene Corley avea grijă să-i acapareze toată atenţia. Chiar în clipa aceasta domnul Corley îi spuse în şoaptă o glumă, apropiindu-se de urechiuşa ei trandafirie, iar canonicul se ocupa deocamdată de Elisa.

Doamna Crandall părea preocupată de această mică dramă, în timp ce, pe deasupra mesei, Phyllis răspundea întrebărilor pline de solicitudine ale doamnei Sinclair. Renunţă cu părere de rău la această atitudine de supraveghere, cînd doamna Sinclair se aplecă spre ea, ca să-i spună în şoaptă :

— Astăzi după-amiază ne-am găsit într-o situaţie foarte dificilă.

Doamna Crandall zîmbi fără să înţeleagă şi exclamă :

— Cum se poate !

— Probabil ştii că Elisa Graham este aproape logodită cu domnul Corley? Acesta este adevăratul motiv pentru care a întîrziat în oraşul nostru. Tot timpul şi l-au petrecut împreună şi astăzi după-amiază pe la ora trei ar fi trebuit să se întîlnească. Dar domnul Corley a fost obligat să întîrzie foarte mult la o masă împreună cu colegii săi, astfel că Elisa, care este o fată impulsivă, şi-a închipuit că a uitat de întîlnirea lor. Ea tocmai plecase cînd el s-a întors. De atunci n-au mai avut ocazia să vorbească între patru ochi, şi observ că...

— S-ar putea ca în noaptea aceasta să înghețe, declară domnul Sinclair un ton semnificativ. Astfel de surprize se întîmplă uneori chiar în luna mai, zise el şi ridică sprîncenele stufoase spre doctorul Norwood, care se crezu obligat să recunoască imediat că n-a avut pînă acum prilejul să facă o astfel de constatare.

În clipa aceasta doamna Crandall înțelese ce se petrece la celălalt capăt al mesei. Domnul Corley, cu veselia lui exuberantă, încerca să se răzbune, iar domnişoara Graham, care nici ea nu voia să se lase mai prejos, se străduia să pară cît mai veselă, aşa că alături de exuberanța ei cea a Pollyannei părea austeră. Cineva o felicită pe Elisa pentru felul în care a cîntat în timpul slujbei la catedrală şi în jurul mesei se auziră murmure de aprobare generală, ca o confirmare a acestei laude pe care o merita, căci într-adevăr cîntase foarte frumos şi doamna Crandall îşi zise că i se cuvine pe bună dreptate acest tribut de apreciere.

Canonicul îi puse cîteva întrebări în legătură cu oraşul Leeds, iar Simpson o rugă să-i vorbească despre debutul senzațional pe care-l avusese în acest oraş. Probabil datorită cuvintelor domnului Corley, Elisa se crezu obligată să împartă onoarea ce i s-a făcut cu prețiosul ei binefăcător, domnul Nathan Parker, căruia i se datoreşte întreg succesul ei, căci fără concursul lui talentul ei ar fi putut să rămînă pentru totdeauna necunoscut. Cînd pronunță numele Parker, glasul i se îmblînzi ca o alintare.

— Spune-ne tot ce ştii în legătură cu omul acesta, stărui doamna Sinclair. Întîmplarea aceasta mi se pare atît de interesantă!

— Iată cum s-a întîmplat, începu Elisa cu inocenţă. Toamna trecută Nathan Parker a sosit pe neaşteptate şi fără nici un scop anume la Leeds, însoţit de un admirabil seter cu părul roşu.

— Va să zică aşa ! exclamă domnul Talbot. Mi se pare aşa de ciudat ! Domnule canonic, nu cumva numele acesta este identic cu cel al domnului care a venit la dumneavoastră şi trebuia să se întoarcă, pentru a-şi lua cîinele ? Probabil a venit în timpul absenţei mele.

Canonicul Harcourt nu păru deloc impresionat de această coincidenţă şi îşi concentră toată atenţia asupra cuvintelor domnişoarei Graham. Simpson se aplecă la urechea domnişoarei Phyllis şi-i spuse ceva ; fata se aprinse la faţă şi aruncă o privire rugătoare spre Sonia, ai cărei ochi străluceau de interes.

— Fără îndoială, domnişoară Dexter, continuă domnul Talbot, căruia nu-i scăpase gestul lui Simpson, dumneavoastră l-aţi văzut atît pe el cît şi cîinele. Unde este acum ? Vreau să zic cîinele...

— Cred că aţi face mai bine dacă i-aţi răspunde numaidecît, pentru ca domnişoara Graham să poată continua, interveni Simpson. Omul acesta are instincte britanice, şi dacă-i intră ceva în cap, nu se lasă pînă cînd...

— Nu este nici un secret, răspunse Phyllis liniştită. Cînd am plecat acasă, cîinele voia cu orice preţ să mă însoţească, iar pe domnul Parker l-am întîlnit pe o bancă din parc.

— O, în cazul acesta nu se poate să fie acelaşi Parker despre care vorbesc eu acum, declară Elisa categoric, deşi este adevărat că Nathan Parker se află în oraş şi sper că mîine ne vom întîlni. Dar ştiu precis că Sylvia nu se ia niciodată după oameni străini.

— Sylvia ! exclamară mai multe glasuri dintr-o dată şi pe o foarte variată gamă de mirare şi neîncredere.

— Da ! Cîinele acesta are un singur stăpîn, dacă veţi admite că a putut să existe vreodată un cîine de felul ei. Dacă Sylvia ar fi fost dispusă să urmeze pe cineva, ceea ce ea nu face niciodată, atunci fără îndoiala că cel pe care l-ar fi urmat nu putea să fie o fată. Din fire nu poate suferi femeile. M-am convins singură, căci luni întregi am avut ocazia s-o văd în fiecare zi.

Doamnei Crandall i se păru că surprinde o scînteie de surîs în ochii lui Phyllis, care se ridicaseră spre Sonia. Aceasta îi răspunse cu un semn fugar... Situaţia se complica tot mai mult.

— Amănuntul acesta pare pe deplin lămurit, declară canonicul, dar ce făcea domnul Parker la Leeds ?

— A stat în pensiune la hotelul unchiului meu, Clay Brock, continuă Elisa cu indiferenţă, căci simţea că i-a scăzut entuziasmul. Evident, aici am avut ocazia să ne cunoaştem... şi... (ezită şi plecă ochii sfioasă) cu asta totul s-a terminat. Nat s-a interesat de vocea mea şi a organizat totul ca să pot da un recital la Louisville... Bunicul meu ţinea foarte mult la el şi astfel aveam prilejul să ne vedem destul de des.

Urmă o nouă tăcere, care fu subliniată de exclamaţiile de mirare ale domnului Talbot şi de un scurt acces de veselie din partea Elisei, care părea că s-a trădat fără să vrea.

— Oare ce urmăreşte ştrengăriţa asta ? murmură doamna Sinclair în şoaptă.

— Vrea să-i plătească lui Corley datoria, răspunse doamna Crandall pe acelaşi ton.

— Voi încerca s-o opresc, îşi zise doamna Sinclair şi, ridicînd glasul, i se adresă cu suavitate : Povesteşte-ne, Elisa, felul în care domnul Parker a venit în ajutorul bunicului dumitale, în ziua cînd trebuia să pună piciorul unui pacient în ghips şi i-a venit rău... Este o întîmplare atît de neobişnuită, domnule canonic !

Elisa, care reuşise să se liniştească, le făcu o descriere completă şi impresionantă a fracturii lui Pott care, după cît spunea bunicul ei, a fost una dintre cele mai grave fracturi ce le-a întîlnit în cariera lui, şi datorită întîmplării, dar fără să aibă cunoştinţe speciale în acest domeniu, Nat reuşise să aplice cu mare succes bandajul... În timpul acestei descrieri privirile Soniei nu se desprinseră de pe chipul lui Phyllis, iar aceasta nu ridică nici o clipă ochii din farfurie.

— Întîmplarea mi se pare cu totul neobişnuită ! exclamă domnul Talbot. Probabil omul acesta este medic.

Elisa clătină din cap şi zîmbi cu îngăduinţă.

— Bunicul meu şi-ar fi dat seama imediat. Nu-i aşa, domnule canonic ?

— La fel cred şi eu, încuviinţă canonicul cu amabilitate, dar ferindu-se să mai adauge ceva, apoi se întoarse spre domnişoara Arlen, dîndu-le astfel să înţeleagă că e momentul să schimbe subiectul conversaţiei. Doamna Crandall îşi dădea acum seama că în timpul acestei serate au intervenit foarte multe incidente, pe care nimeni dintre cei de faţă nu le putuse prevedea.

Doctorul Norwood, care la sosire părea foarte bine dispus, acum tăcea şi se juca cu furculiţa. Sonia încetase să mai facă ironii pe seama lui şi ea însăşi părea îngîndurată şi gravă. Tînăra Phyllis părea că vede în faţa ei fantome. Talbot, care probabil se mai gîndea şi acum la îndemînarea cu care procedase Parker faţa de acest grav caz de practică chirurgicală, clipea neîncetat din ochi, cum avea obiceiul de fiecare dată cînd era preocupat de ceva, şi pleoapele îi băteau făcînd să-i tremure nările, întocmai ca la iepuri. Domnul Corley însă se mulţumea să zîmbească sfios.

— Dar mica noastră Celesta ce mai face? întrebă canonicul cu amabilitate, pentru a atrage atenţia lui Norwood.

— Se simte foarte bine la şcoala domnişoarei Warren, domnule canonic.

Patricia se întoarse spre ei şi-i privi cu interes.

— Este vorba despre fetiţa doctorului Norwood, care acum cîteva săptămîni, cu prilejul unei discuţii foarte serioase ce s-a desfăşurat în această cameră, a spus ceva plin de haz, îi explică domnul Harcourt.

— Din păcate intervenţia ei a reuşit să întrerupă în mod brusc o conversaţie extrem de interesantă. Domnul canonic tocmai spunea că s-ar putea ca o întreagă generaţie să fie stăpînită de un curent de idei, în aparenţă de importanţă imediată şi trecătoare, dar nu reuşeşte să trăiască timp destul de îndelungat, pentru a-şi da seama că lupta ei fanatică a fost de importanţă capitală pentru progresul omenirii. Îmi aduc aminte, domnule canonic, că am fost foarte mulţumit cînd v-am auzit discutînd despre această problemă.

— Nu e prea tîrziu nici acum, declară domnul Sinclair. Cred că am dreptul să afirm că am fi cu toţii foarte mulţumiţi dacă domnul canonic ar accepta să vorbească din nou despre acest subiect.

Atenţia celor din jurul mesei se concentră asupra canonicului, care se încruntase, căutînd un început potrivit pentru conversaţia ce îi fusese propusă de către cei prezenţi.

— Să revenim la parabola cu Parada cea Mare. Va trebui să renunţăm la prostul obicei de a vorbi despre progresul omenirii ca despre un mare ascendent care pleacă din junglă şi se îndreaptă spre Utopie. Chestiunea nu este atît de simplă. Va trebui să ne imaginăm acest marş ascendent ca pe o succesiune de etape, ca şi cînd omenirea ar urca treptele unei scări...

— Exact cum ai urca pe o terasă ? întrebă domnul Sinclair.

— La fel ! Jumătate de duzină de generaţii care reprezintă o epocă anumită va înainta liniştită, aproape indiferentă, în lungul unei suprafeţe mai mult sau mai puţin netede. Iureşul, revoluţiilor şi opintelile dureroase de care au avut nevoie pentru a ieşi din epoca precedentă sînt acum încheiate şi fac parte din domeniul legendei. Cu sistemul nostru economic şi politic, obiceiurile se cristalizează foarte repede în legi, legile acestea cîştigă demnitate şi se transformă în coduri, în constituţii şi în privilegii. Obiceiurile implică o anumită atitudine morală şi astfel se formează tradiţiile. După ce mai trece o bucată de vreme, se constată prezenţa unor grupări bine definite : Patria, Biserica, Cultul Eroilor şi ceremoniile legate de acest cult. De genul expresiei frumosului în artă, de politeţe, de convenienţe sociale şi intelectuale. Foarte bine şi foarte frumos. Dar după ce totul pare c-a fost definitiv fixat şi că Parada şi-a avut epoca ei de linişte şi de reculegere, după lupta pe care a susţinut-o şi pe care acum a uitat-o, în vederea urcării treptei următoare de care se apropie, oamenii vor trebui să fie cu toată băgarea de seamă, căci asta înseamnă că a sosit momentul să urce din nou peretele prăpăstios al unei stînci. De obicei aceste reveniri bruşte se produc în intervalul de progres al unei singure generaţii. Altădată, dar acestea sînt cazuri mai rare, progresul are nevoie de timp mai îndelungat. Cei meniţi să facă noua ascensiune spre suprafaţa cea mai apropiată au, fără îndoială, o viziune mai limpede despre destinul omenesc decît cei care se găsesc în situaţia intermediară, într-o epocă pe care ne-am obişnuit s-o numim normală. În timpul acestei grele ascensiuni, vechile credinţe îşi pierd din puterea

pe care au avut-o. Legile respectate vreme îndelungată sînt considerate fără valoare. Măsurile radicale în domeniul economic răstoarnă concepţia morală precedentă, deoarece concepţiile etice ale unei anumite epoci se datoresc de cele mai multe ori condiţiilor economice. Respectatele dogme de altădată încep să fie uitate şi nu mai sînt bune de altceva decît să le împăiezi şi să le păstrezi în muzee... Urmează o epocă de transformări stranii care se manifestă în sufletul celor ce sînt meniţi să treacă noul obstacol...

— Meniţi ? întrebă Patricia.

— Aşa cred, declară canonicul, cîntărindu-şi fiecare vorbă. Cei din jurul mesei ascultau în tăcere. Da, repetă el, după ce făcu o pauză ; eu aşa cred...

— Pentru că sînt mai rezistenţi, mai buni sau mai bine pregătiţi ? îndrăzni Talbot să întrebe.

— Condiţia aceasta nu este numaidecît necesară. Ei nu sînt meniţi în mod individual. A sosit clipa indicată pentru a se urca pe treapta următoare. Epoca, vorbind despre ea ca despre un punct de tranziţie...

— Şi-a trăit traiul, sugeră Corley, văzind că Harcourt ezită.

— Exact ! Dacă s-ar găsi un judecător corect care să analizeze structura sufletească a fiecăruia dintre ei, ar constata probabil că, dacă ar fi toţi la fel de întreprinzători ca cei trei la sută care merg în frunte, epoca de tranziţie ar fi fost mult mai scurtă, dar în acelaşi timp ar constata că dacă toţi ar fi la fel de nepăsători ca jumătate dintre ei, atunci această epocă de tranziţie ar fi fost mai lungă. Prin urmare, adevărul este, cum spune domnul Corley, că epoca şi-a trăit traiul... Nu, domnule Sinclair, cînd oamenii se găsesc aşezaţi în linie de marş şi destinul vrea ca obstacolul să fie trecut, probabil oamenii aceştia nu sînt nici mai buni nici mai rezistenţi decît au fost părinţii sau vor fi urmaşii lor. Este o simplă întîmplare care vrea ca şi ei să facă parte din Marea Paradă, în momentul cînd ajung la poalele prăpastiei de pe care trebuie s-o treacă.

— Va fi greu pentru cei mai în vîrstă ! declară domnul Sinclair.

— Sigur că da. Oricare ar fi simpatia cu care în astfel de împrejurări ne uităm la tineretul neajutorat, cei pentru care ascensiunea va fi mai grea şi mai dureroasă vor fi totuşi oamenii bătrîni. Căci tot ce ştiu oamenii aceştia despre viaţă au învăţat în timpul regimului mai mult sau mai puţin stabil, în lungul platoului pe care au trebuit să-l traverseze. Faptul acesta are efecte stranii asupra indivizilor. Căldura necesară pentru afinarea aurului ar consuma toţi copacii unei păduri, dar asta nu înseamnă că pădurea este lipsită de valoare. În timpul acestor epoci de tranziţie o mulţime de indivizi care în timpuri obişnuite pot fi de folos sînt condamnaţi să dispară din pricina greutăţilor drumului. În acelaşi timp, foarte mulţi dintre cei care în împrejurări normale ar fi dus o viaţă mediocră reuşesc să suporte cu demnitate aceste greutăţi.

— Şi astfel cei care sînt buni şi înţelepţi îşi vor primi recompensa ? întrebă Elisa cu sfială, căci educaţia ei religioasă şi conservatoare o făcea să-şi închipuie că a sosit timpul ca domnul canonic să insiste şi asupra acestui aspect al situaţiei.

— Iată unde este marea dificultate a acestor dureroase ascensiuni. Vechile standarde de viaţă au fost date la o parte. Oamenii buni şi înţelepţi, care datorită stăruinţei lor şi-au făcut o reputaţie susţinînd că o mie de metri fac un kilometru, că un ban economisit reprezintă un ban cîştigat, că pe copii poţi să-i vezi, dar nu poţi să-i şi înţelegi...

— Că locul unei femei este în căminul ei, completă Sonia.

— Mulţumesc, zise canonicul. Oamenii aceştia înţelepţi şi buni au ajuns mai întotdeauna la o vîrstă cînd nimeni nu mai poate să se adapteze.

— Prin urmare acum e rîndul tineretului să meargă în frunte, declară Simpson mulţumit.

— Da, dar tineretul nu este destul de matur pentru a-şi putea asuma astfel de răspunderi. Tocmai de aceea urcă pereţele prăpastiei vorbind şi ţipînd toţi deodată. În cele din urmă ajung pe culme şi se împrăştie în largul platoului, unde fac socoteala morţilor, îşi leagă rănile şi-şi string încălţămintea, ca apoi Marea Paradă să înceapă din nou. Noile obiceiuri devin iaraşi legi. Se

proclamă noi constituţii ; se aprobă noi principii de morală... şi după aceea...

— Începe din nou un fel de viaţă care va dura timp de cîteva generaţii, completă Norwood.

— Da, şi cînd ordinea va fi pe deplin stabilită, vor începe iar pregătirile în vederea unui nou asalt spre înălţimi.

— Mi se pare că exact acum am început acest asalt ! exclamă Elisa cu inocenţă şi se uita cu ochii mari la cei din jurul ei. Nu-i aşa ?

— Cafeaua se va servi în salon, se auzi glasul doamnei Crandall care de cîteva minute stătea pe marginea scaunului şi aştepta prilejul să poată interveni. Domnul Simpson pufni în rîs, cu toate că ştia că doamna Crandall ar avea acum poftă să-l scuture o dată zdravăn.

Se ridicară toţi în picioare şi domnul Simpson se postă în spatele fotoliului rulant în care era aşezat canonicul, gata să-l treacă în camera de alături. Harcourt ridică mîna pentru a atrage atenţia oaspeţilor care se îngrămădiseră în faţa uşii.

— Încă ceva, adăugă el cu glasul grav. După cum ne-a spus domnişoara Graham, sîntem în momentul pregătirii pentru a trece un nou obstacol. Nimeni nu ne întreabă dacă vrem sau nu să facem parte din Marea Paradă, în timpul scurtei perioade a acestei grele ascensiuni. Sîntem membrii acestei procesiuni, chiar împotriva voinţei noastre. Singura alegere ce ne rămîne în calitate de indivizi este să ne decidem sau să fim ridicaţi pe culme — ceea ce ar însemna că noi înşine sîntem un obstacol — sau să preferăm să mergem înainte cu din propriile noastre puteri. Unii dintre noi, cum este cazul cu domnul Simpson, va avea din cînd în cînd ocazia să întindă o mînă de ajutor celor din apropierea lui... Ei, haide acum, fiule, termină el şi-l bătu uşor pe mînă, să trecem dincolo să ne bem cafeaua.

Patricia, alături de care Norwood avusese grijă să se aşeze, îi puse mîna pe braţ şi murmură :

— Este un om extraordinar !

— Dacă am fi toţi ca el, n-ar mai exista platouri spre înălţimea cărora să ne urcăm şi să oprim, răspunse Norwood, ci am pleca de-a dreptul la asalt, fără să mai avem nevoie de popas.

Phyllis intîrzie în sala care începuse să se golească.

— Pot să vă ajut şi eu ? întrebă ea înduioşată.

— Simpson, începu canonicul şi întoarse capul peste umăr, inventează un pretext oarecare ca să putem rămâne singuri cîteva clipe. Aş vrea să o întreb ceva pe domnişoara.

Simpson dădu din cap şi se îndreptă spre uşă, unde se opri. Canonicul Harcourt clipi din ochi şi, apucînd-o pe Phyllis de mînă, o atrase spre el, iar fata se aplecă, pentru a-l putea auzi.

— Spune-mi, Sylvia a lătrat cînd te-a văzut ? murmură el.

Phyllis clătină din cap :

— Nu, răspunse fata şi se roşi uşor în obraji. De ce mă întrebaţi ?

— Mi-am pus şi eu această întrebare, răspunse canonicul, fără să mai adauge nimic... Simpson, strigă el, am terminat.

Sonia, Phyllis şi Norwood o însoţiră pe Pat la trenul care pleca la miezul nopţii. Cînd ajunseră în faţa grilajului de la marginea peronului, Sonia se opri şi le spuse :

— Nu se poate să ieşim cu toţii pe peron împreună cu ea. Însoţeşte-o numai dumneata, Andy. Profesorul se întoarse spre ea şi-i zîmbi cu recunoştinţă.

Văzînd că pe măsură ce se apropie de vagon încetinesc pasul, Phyllis întrebă :

— Oare ce va ieşi din această întîlnire ?

— O catedră vacantă la colegiul Vassar, declară Sonia.

Pat şi Andy se opriră în faţa vagonului şi-şi strînseră mîinile, apoi Pat făcu un semn de rămas bun spre Phyllis şi Sonia. Andy o urmă în compartiment. Uşile trenului începură să se închidă şi garnitura se puse în mişcare, cînd profesorul sări de pe scară, apoi aşteptă pe peron pînă cînd trenul se pierdu în depărtare. Imediat după aceea se îndreptă cu ochii strălucitori şi pasul elastic spre grilaj.

— A fost greu să te desparţi de Pat, nu-i aşa Andy ? întrebă Sonia şi-l strînse de braţ, în timpul ce se îndreptau spre o maşină din faţa gării.

— Nu ne-am despărţit, ci ne-am spus „la revedere", rectifică profesorul.

Drumul de întoarcere fu marcat de tăceri intermitente. În faţa casei lor, îi urară noapte bună lui Norwood şi acesta îşi continuă drumul cu maşina.

Preocupate de propriile gînduri, în timpul primelor zece minute Sonia şi Phyllis nu scoaseră nici o vorbă. Cînd se loviră una de alta în faţa oglinzii dulapului, ridicară privirile şi îşi zîmbiră obosite.

— Ce părere ai despre domnişoara Graham ? întrebă Sonia cu glasul stins, în timpul ce îşi trăgea rochia de catifea peste cap. Te rog, ajută-mă să mi-o scot...

— Cred că are un glas foarte frumos, răspunse Phyllis şi întinse mîinile după rochie.

— După cît pare, pe domnul Parker îl cunoaşte foarte bine.

— Da, răspunse Phyllis, înfăşurîndu-se într-un halat. Ce zici de asta ?

— Ca să-ţi spun adevărul, mie mi se pare că tot ce ne-a spus a fost numai ca să-i facă sînge rău domnului Corley, continuă Sonia, luînd peria de pe măsuţa de toaletă. Nu ţi se pare că a exagerat cînd vorbea de domnul Parker şi despre cum a legat fractura ?

Aşezată pe marginea patului, Phyllis continuă să-şi aştearnă stratul de cremă pe obraz fără să zică nimic. Sonia se întoarse încet spre ea.

— Nu-mi se pare deloc, răspunse Phyllis distrată.

— Mie toată afacerea asta mi s-a părut cam caraghioasă, declară Sonia, şi nu-mi vine să cred că cineva ar putea să facă aşa ceva, decît cel mult în cazul cînd este chirurg.

— El este chiar chirurg, murmură Phyllis.

— Prin urmare nu făcea altceva decît îşi bătea joc de noi, cu Parker al ei ?

— Nu cred să fi avut această intenţie... Tot aşa nu-mi vine să cred că ar fi informată îndeajuns asupra domnului Parker.

— Ceea ce nu este cazul cu tine !

— Ei bine, despre domnul Parker eu ştiu cel puţin că este chirurg, declară Phyllis şi ridicîndu-se în picioare se apropie de uşă. În afară de asta nici nu-l cheamă Parker... Vino încoace, acum mă simt în stare să-ţi spun tot ce ştiu despre el.

Timp de o jumătate de oră stătură una lingă alta, aşezate turceşte pe canapea. Phyllis îi spuse de la început tot ce ştia despre Newell Paige. Ultima scrisoare primită de la doamna Dexter era deschisă pe perna ei.

— Înţeleg că trebuie să fie penibil pentru tine să vorbeşti despre această operaţie, zise Sonia înduioşată, dar te-aş ruga să-mi spui toate amănuntele, aşa cum le-ai aflat de la Grace.

— Nu-mi vine să cred că Grace ar fi informată de ajuns în legătură cu această nenorocire, răspunse Phyllis şi oftă adînc. Ea, împreună cu tata şi cu infirmiera, s-au urcat odată cu mama în sala de operaţie sau au aşteptat într-o mică sală de alături. În timp ce aşteptau, pe tata l-a chemat cineva la telefon. La întoarcere a constatat că pe mama o trecuseră în sala de operaţie şi începuse anestezia. În momentul acela Grace nu ştia ce-l preocupă. Evident, amîndoi erau enervaţi şi speriaţi, din pricina mamei. Mi s-a spus că au ieşit împreună pe coridor şi-au aşteptat. Tatăl meu era palid şi tremura.

— Îmi spuneai că Grace l-a văzut pe doctorul Paige puţin înainte de operaţie. Nu cumva ţi-a spus că părea enervat ?

— Nu, n-a observat nimic asemănător. Infirmiera i-a spus că au fost obligaţi să întîrzie cu operaţia din cauză că pe Endicott îl chemaseră la telefon.

— Nu ţi se pare curios că tocmai în astfel de momente are convorbiri telefonice ?

— Probabil a fost ceva urgent, se dumiri Phyllis.

— Da, ceva asemănător cu ceea ce se comunicase şi tatălui tău.

— Se prea poate, încuviinţă Phyllis. Acum îmi aduc aminte, Grace spunea că ar fi aflat cum în ziua aceea Endicott şi-a pierdut toată averea.

Sonia stătea cu braţele încrucişate pe piept şi cu sprincenele încruntate; ascultînd cuvintele prietenei sale, se aşeză mai comod, apoi se întoarse spre ea.

— Să încercăm să ne imaginăm felul în care s-a desfăşurat scena, zise ea. Doctorul Endicott este om în vîrstă. Toată averea lui este investită în acţiuni. În clipa cînd se pregăteşte să facă o operaţie dificilă şi complicată, cineva îl cheamă la telefon să-i

spună că este ruinat. Endicott este mult mai în vîrstă decît tatăl tău, şi ai văzut ce efect a avut dezastrul de la bursă asupra lui. După această comunicare se întoarce din cabina telefonică şi se apucă de operaţie.

Phyllis rămase înmărmurită şi-şi duse mîna la gură.

— Şi acum să judecăm situaţia din alt punct de vedere, continuă Sonia categorică. Tînărul doctor Paige era asistentul lui Endicott. Acest Paige — şi cu vîrful degetului îi indică scrisoarea deschisă a doamnei Dexter — era cu trup şi suflet devotat lui Endicott. Intervenţia chirurgicală are un deznodămînt fatal şi...

— Şi doctorul Paige dispare şi stă ascuns, completă Phyllis cu glasul sugrumat, ceea ce nu s-ar fi putut întîmpla dacă n-ar fi fost el autorul îngrozitoarei greşeli comise.

— Tocmai aceasta este întrebarea pe care mi-o puneam şi eu, adaugă Sonia, ca şi cînd ar fi vorbit singură. Ţinînd seama de cele întîmplate înainte de operaţie, se pune întrebarea, care dintre aceşti doi oameni a putut să comită greşeala, căci această greşeală îşi are justificarea ei ?

— Dacă n-ar fi comis-o el, atunci ce motive l-ar fi putut determina să o ia asupra lui ?

Sonia luă scrisoarea în mînă şi citi cîteva rînduri cu voce ridicată : „Prietenia dintre aceşti doi oameni strălucitori mi se pare foarte frumoasă şi chiar impresionantă. Cînd cineva pomeneşte numele doctorului Endicott, doctorul Paige vorbeşte despre el cum ar vorbi un fiu devotat despre un părinte pe care-l venerează".

— Ascultă rîndurile care urmează : „Din atitudinea lui am bănuit că despre doctorul Endicott îşi închipuie că este supra-aglomerat".

Phyllis clătină din cap.

— Din cuvintele acestea eram gata să trag şi eu o concluzie, declară ca abătută. Dar mi s-a părut că n-are nici un rost. Doctorul Paige este un tip de om pe care nimic nu-l poate interesa, în afară de profesia lui. Nu-mi vine să cred că ar fi căutat anume să-şi rateze viaţa pentru a acoperi vina altuia.

— Nu cumva vrei să spui că din ceea ce ştii despre el ai ajuns la concluzia că ar fi incapabil să facă un astfel de gest ?

— Da de unde! Nici nu m-am gîndit să fac o astfel de afirmaţie... S-ar putea foarte bine ca el să fie capabil de un astfel de gest, răspunse Phyllis îngîndurată. Da, cred că este în stare să facă un astfel de gest, adăugă ea după cîteva clipe.

— Prin urmare vezi care este adevărul! declară Sonia categoric. Sînt şi oameni îndeajuns de loiali pentru a face aşa ceva, şi el trebuie să facă parte dintre aceştia.

— Probabil că adevărul nu-l vom putea afla niciodată, zise Phyllis şi, ridicîndu-se încet de pe canapea, apucă pe Sonia de mînă. Hai, draga mea, să ne culcăm... Noi nu putem schimba situaţia. Ţi-am spus tot ce am ştiut în legătură cu această întîmplare. Acum nu ne mai rămîne altceva decît să uităm.

XIV

Năucit de plecarea neaşteptată a lui Phyllis, Newell rămase alături de portiera deschisă a maşinii, fără să ţină seama de semnalele nerăbdătoare ale şirului de vehicule care fuseseră obligate să se oprească din cauza lui în mijlocul drumului. Constată îngrozit că silueta fetei se pierde în mijlocul valului de lume.

Fu trezit de şoferul care aştepta nerăbdător să-i spună unde să meargă, şi băgînd mîna în buzunar, scoase o monedă de argint şi o întinse omului care se uita la el încruntat, apoi se îndepărtă. Totul se petrecuse atît de repede, încît nu avusese timp nici să îşi ia rămas bun de la ea. Ultimele ei cuvinte : „Îmi pare foarte rău" îi răsunau şi acum în auz. Le pronunţase cu glasul stins, pe un ton de înţelegere şi compătimire, ca şi cînd ar fi împărtăşit şi ea durerea lui.

Fără altă intenţie decît aceea de a găsi un loc unde să-şi poată domoli durerea, trecu drumul şi se pomeni în apropierea Galeriei Artelor. Urcă treptele scării impunătoare a acestui refugiu provizoriu şi intră în sala din faţă. Înaintă, fără să vadă nimic, obsedat de întrebarea şi dorinţa de a şti cîţi oare dintre oamenii aceştia intraseră în galerie pentru a putea uita o clipă dureroasa lovitură pe care o primiseră, sau pentru a-şi face socoteala ce le-a mai rămas, după o pierdere neaşteptată pe care au suportat-o. Fără îndoială erau şi dintre cei cărora părîndu-li-se prea grea povara pe care o poartă, intraseră aici ca să se odihnească vreme de un ceas, prefăcîndu-se că admiră diversele opere de artă pe care le vedeau în jurul lor.

Totuşi nu este exclus, îşi zise Newell, mergînd în lungul unui coridor împrejmuit de admirabile statui şi de busturi aşezate pe

socluri, ca între oamenii aceştia care se gîndesc numai la dezamăgirile lor să se găsească şi unii care-şi vor aduce aminte că cei mai mari artişti au trăit în sărăcie şi şi-au creat principalele opere în timpul unei chinuitoare dureri prin care au trecut cîndva, aşa că vor găsi o neaşteptată compensaţie în operele adunate aici.

După ce ajunse în sala cu reproducerile uşilor gigantice, sculptate, a frizelor de cor din bisericile Europei, Newell îşi spuse că astăzi nu este în stare să aprecieze nimic din aceste opere de artă. Înţelegea însă că în alte împrejurări s-ar fi simţit profund emoţionat.

Porni spre partea de sud a sălii uriaşe şi începu să se plimbe obosit de colo pînă colo. „Îmi pare foarte rău", îi spusese ea, cu o inflexiune adîncă în vocea care atribuia cuvintelor ei o notă de intimitate. Simţea prezenţa ei apropiată, ca şi cînd ar fi fost tot împreună în maşină. I se părea ca Phyllis este atît de aproape de el, încît îi poate vedea micile steluţe, de culoare chihlimbarie, ale ochilor ridicaţi spre el. Încheietura mîinii lui se sprijinise o clipă pe braţul ei, în timpul cît mîngîiaseră amîndoi capul mătăsos al Sylviei ; mai tresărea încă de senzaţia acestui contact trecător. Simţea o dorinţă atît de copleşitoare să mai vorbească o dată cu ea, încît se decise să-i scrie cîteva rînduri, dar după ce se gîndi la ce ar putea să-i spună, renunţă. Trimiţîndu-i o scrisoare, se vor simţi mult mai tulburaţi decît pînă acum, căci situaţia în care se găseau nu putea fi cu nimic îndreptată.

I se păru că un custode al galeriei se uită după el curios şi-l urmăreşte mereu cu privirea. Urcă scara etajului de sus şi merse în lungul coridorului din care, pe amîndouă părţile, se deschideau uşi spre sălile în care erau expuse tablourile. Vizită două dintre acestea, iar în a treia se aşeză pe un colţ de bancă, pentru a se putea gîndi în linişte la ceea ce are de făcut de aci înainte... Elisa îi telefonase că este ocupată toată după-amiaza şi la fel ziua următoare. Îi promisese s-o viziteze miercuri după-amiază. Dar ce rost ar avea această vizită ! Îi era silă la gîndul că va fi obligat să fie vesel şi amabil, pentru a o distra pe fata aceasta. Va fi preferabil să-i trimită cîteva rînduri.

Prin urmare ce va face ? Se va intoarce din nou la Leeds ? Cu ce scop ? E adevărat că inainte de plecare spusese familiei Brock şi doctorului Graham că se va intoarce. Dar amănuntul acesta era lipsit de importanţă, căci nu avea nici un fel de obligaţie faţă de ei. Dacă se va duce la Leeds, probabil acolo va inventa din nou un pretext pentru a reveni aici, in nădejdea că va reuşi să se impace cu Phyllis. Va fi mult mai bine să plece cit mai departe. De ce nu s-ar indrepta oare spre coasta Pacificului ? Şi de ce să nu plece chiar acum, imediat ? Îşi scoase ceasul. Era două şi jumătate. Va avea tot timpul să-şi adune puţinele lucruri pe care le va lua cu el, şi să plece pe inserate.

Se ridică in picioare şi işi făcu din nou reproşuri pentru indiferenţa faţă de operele de artă din jurul său, apoi traversă sala, uitindu-se in treacăt la tablourile mai ţipătoare. Cu paşi inceţi porni în lungul coridorului care-l ducea spre ieşirea principală. Se opri dintr-odată în faţa uneia dintre uşile care erau deschise, dorind să scape de apatia ce pusese stăpinire pe el şi să profite de ocazia ce i se oferea şi care ar fi fost bine venită, dacă ar fi fost intr-o stare sufletească normală. Dar după o clipă de eziare, işi continuă drumul.

Ajuns in stradă, opri o maşină şi-i spuse şoferului să-l ducă la cealaltă margine a oraşului, ca să-şi reţină un loc la trenul de 5:45, apoi se intoarse la hotel să-şi facă geamantanul.

Se gindi să-i scrie lui Phyllis, dar renunţă incă o dată la gindul acesta. Cel mai elementar simţ de politeţe il obliga să-i dea Elisei o explicaţie a plecării lui, dar după citeva incercări fără rezultat de a-i scrie, aruncă paginile incepute în coşul din colţul camerei. Gindurile i se concentrară asupra canonicului Harcourt. Nu putea să plece fără să-şi exprime recunoştinţa faţă de acest binevoitor şi inţelept om al bisericii. Biletul pe care i-l scrise nu cuprindea decit citeva rinduri, dar canonicul va inţelege fără greutate intenţia lui: „Plec astăzi după-amiază spre coasta de est, ii scria el. Aţi fost foarte binevoitor faţă de mine... " Se gindi la fraza menită să-i explice această hotărire neaşteptată de a pleca atit de departe, dar clătină din cap... Peste citeva minute cobori în florăria hotelului şi, împreună cu scrisoarea, ii trimise canonicului un superb buchet de trandafiri.

Sylvia se uită la el cu părere de rău cînd îl văzu că o conduce spre vagonul de bagaje. Se obişnuise să facă drumuri în felul acesta, dar se vedea cît de colo că nu-i fac nici o plăcere.

Trenul traversă cartierele mărginaşe ale oraşului şi începu să alerge cu toată viteza. Un băiat, cu o bonetă albă pe cap şi cu gongul sub braţ, trecu pe coridorului vagonului, invitînd lumea la masă. O doamnă de la celălalt capăt al vagonului vorbea despre aspectul magazinelor care-i fuseseră recomandate pentru a le vizita, ca să-şi omoare timpul. Sub vagoanele uriaşe auzea vuietul roţilor care frămîntau şinele în goana lor nebunească. Newell se uita melancolic la peisajul ce fugea pe sub fereastră. „Îmi pare rău ; îmi pare foarte rău !" murmura Phyllis.

*

Tînărul voinic, cu obrazul ars de soare şi îmbrăcat într-un costum sport, încercase în cîteva rînduri să-şi aprindă bricheta, fără să reuşească, aşa că Paige, care-şi aprinsese ţigara înaintea lui, îi oferi foc.

— Mulţumesc ! zise străinul după ce trase un fum. Reprezentaţia nu este tocmai proastă !

— Un mijloc de a trece timpul mai uşor, încuviinţă Paige.

Ieşiră încet, împreună, din sala de spectacol şi ajunseră în foaier, unde se opriră într-un colţ mai depărtat de spectatorii zgomotoşi care se găseau în apropierea lor. Apoi începură să vorbească despre oraşul San Francisco.

— Cred că dumneavoastră nu sînteţi din partea locului ? începu Paige.

— Nici din partea locului şi nici din alte părţi, răspunse străinul şi chicoti sinistru. Odinioară, continuă el, ceva mai amabil, a fost o vreme cînd am trăit pe litoralul de sud al lacului Erie.

— Cum se poate ! Tot din partea aceea am venit şi eu. Numele meu este Paige. (E preferabil să-i spun adevărul, îşi zise Paige, deoarece şi aşa nu voi avea ocazia să-l mai revăd.)

— Pe mine mă cheamă Ingram... David Ingram. Sînt foarte mulţumit că m-am întîlnit cu dumneata, şi zîmbindu-şi în mod reciproc, îşi strînseră mîna. Aţi sosit mai de mult în oraş ?

— Abia la amiază. Mi-am petrecut cea mai mare parte din vreme la baia de aburi, ca să scap de praful pe care l-am adunat în timpul drumului. Ce călătorie plicticoasă şi ce praf in vagoane !

— Mie-mi spui ! murmură Ingram. Eu m-am oprit in oraşul acesta acum două săptămini, venind din Shanghai. De atunci am făcut drumul pină la New York şi inapoi.

— Vrei să te intorci in China ? intrebă Paige.

— Nu ! răspunse Ingram scurt.

Paige scutură scrumul ţigării şi fără să vrea dădu din umeri, ca şi cind ar fi vrut să-i spună că pe el această chestiune nu-l interesează, chiar dacă domnul Ingram este indispus.

— N-am vrut să fiu nepoliticos faţă de dumneata, declară Ingram intunecat. Îmi pare rău, şi te rog să mă ierţi.

Paige acceptă cuvintele lui de scuză şi dădu din cap. Oare cind vor inceta oamenii aceştia să-i spună că le „pare rău" ?... Pînă acum nici o frază nu i s-a părut atit de dureroasă ca aceasta, îşi zise el şi strivi mucul de ţigară in scrumieră.

Soneria teatrului anunţă că incepe actul al treilea. Plecară împreună cu ceilalţi spectatori care se ingrămădeau la intrarea de la parter.

— Ţi-ai făcut vreun plan pentru după spectacol ? intrebă Ingram.

— Nu mi-am făcut nici un fel de plan, răspunse Paige agasat.

— Probabil ne vom intilni la ieşire ?

— Dacă ţii neapărat.

Se despărţiră. Luminile teatrului se stinseră şi Paige fu obligat să-şi caute locul pe pipăite, pe la mijlocul rîndului al treilea de scaune. Piesa, deşi zgomotoasă, era totuşi plină de haz, dar ingenua — işi zise Newell — este prea slabă pentru cei treizeci şi doi de ani, cîţi are. Femeile la virsta aceasta trebuie să fie prudente, căci organismul lor nu poate suporta regimul continuu, mai ales acest gen de blonde. Pare foarte ciudat că brunetele sint mai rezistente ; pesemne sistemul lor nervos este mai bine pregătit pentru viaţă. Aici ar fi un subiect de meditaţie : raportul dintre pigmenţi şi structura nervoasă. Această Clarissa Montrose ar trebui să aibă cu cincisprezece kilograme mai mult in greutate.

Claviculele formează un unghi prea ascuţit, pielea coatelor este de un alb cenuşiu şi respiră numai din vîrful plămînilor.

De la un timp, obiceiul lui Newell de a pune diagnosticuri pentru a-şi trece vremea devenise exagerat. Uneori i se întîmpla ca, după ce se aşeza în fotoliul din holul unui hotel sau în sala de aşteptare a unei gări, să analizeze starea sanitară a tuturor persoanelor pe care le vedea în jurul său, regretînd că nu poate verifica în laborator cazurile mai complicate pe care le constata.

Ingram îl aştepta în faţa ieşirii şi plecară împreună prin noaptea aceasta de mai, plină de miresmele florilor, spre hotelul unde erau găzduiţi amîndoi. Îşi puseră cîteva întrebări discrete, la care încercau în mod reciproc să dea răspunsuri evazive. Conversaţia era condusă de Ingram, deoarece Paige îşi mai aducea încă aminte de violenţa tovarăşului său în vestibulul teatrului şi n-ar fi vrut să se expună din nou.

Peste două ore erau amîndoi în camera lui Ingram, cu cămaşa desfăcută la gît şi cu vesta descheiată ; ajunseseră atît de departe încît recunoscuseră că amîndoi rătăcesc la voia întîmplării. Nici unul dintre ei nu mersese încă pînă la amănunte intime, dar după mai multe încercări prudente, pentru a cunoaşte mai îndeaproape plictiselile lor reciproce, plus cîteva pahare din sticla lui Ingram, completate cu gheaţă, şi berea adusă de chelnerul hotelului, ajunseră la concluzia că amîndoi sînt convinşi de inutilitatea lor, indiferent de motivele care au determinat prezenta situaţie.

Apoi, cu totul pe neaşteptate, Ingram păru că devine mai comunicativ şi începu să vorbească despre sine însuşi. Părea revoltat împotriva unei nedreptăţi ce i se făcuse acum, de curînd. Vreme de cinci ani fusese angajatul unei mari întreprinderi industriale din China. Pentru nimic în lume n-ar fi suportat neplăcerile acestei slujbe prost plătite, dacă nu i s-ar fi promis, sau în cazul cel mai rău, nu i s-ar fi dat să înţeleagă că pe măsură ce va trece timpul va primi importante sporuri de salariu şi că i se va da şi o răspundere mai mare.

În cele din urmă logodnica sa, după o lungă şi chinuitoare corespondenţă, îi spusese acum doi ani că ea nu este făcută să poată trăi într-o ţară străină. Lovitura fusese crîncenă, dar Ing-

ram reuşise s-o suporte fără urmări prea grave, sau putea spune că o suportase cu un fel de uşurare, văzînd că şi această chestiune dificilă a reuşit să se limpezească. Se dedică meseriei sale cu un interes mereu crescînd, căci voia să se convingă pe sine însuşi că industria textilă este mai importantă chiar decît Hortensia, şi astfel se lăsă exploatat cu neruşinare de superiorii săi. Totul îi era indiferent, în afară de dorinţa de a fi pe placul întreprinderii. Cînd Hortensia îi scrise că se va căsători cu Bradford, prietenul său cel mai bun, el se mulţumi să rîdă cu amărăciune. Îşi închipuise mereu că acest Bradford îi va servi de martor în ziua căsătoriei. Le trimise o scrisoare de felicitare şi se repezi să ia trenul spre Tientsin, pentru a aranja o afacere de care în realitate ar fi trebuit să se ocupe cu totul altcineva.

Contractul său de angajament îi dădea dreptul la un concediu de şase luni, aşa că se îmbarcă şi plecă în Statele Unite, fără ca această călătorie să-i facă vreo plăcere deosebită, căci în patrie nu-l aştepta nimic, ci mai mult îndemnat de curiozitate, ca să vadă schimbările intervenite în absenţa lui. Plecase de-a dreptul la New York, ca să facă o vizită de curtoazie patronilor întreprinderii, deoarece fusese informat că, datorită reorganizării serviciilor, salariul şi prestigiul său vor suferi o diminuare ce, fireşte, se datora „depresiunii" care, după cum afirma Ingram cu sinistră satisfacţie, este astăzi pretextul pentru toate spoliaţiile şi nedreptăţile ce se fac pentru ca cei interesaţi să se poată sustrage obligaţiilor asumate.

Spre sfîrşitul povestirii sale Ingram începu să se plimbe prin cameră, cu paharul în mînă, gesticulînd, fiind îndeajuns de ameţit pentru a-şi da sentimentele pe faţă, dar nu îndeajuns de beat pentru a face din nemulţumirea sa un subiect de melodramă.

Newell îl urmărea cu simpatie şi interes, şi simţea un fel de uşurare ascultînd acest pasionat rechizitoriu. Cînd era cazul, ştia şi el să întrebuinţeze violenţe de limbaj, dar ingeniozitatea acestui om în întrebuinţarea expresiilor obişnuite în cazuri de nemulţumire îl determina să se simtă mult inferior. Cît timp dură această peroraţie a lui David, constată că anumite adjective jignitoare, transformate în adverbe, au parcă mai multă savoare.

Cu toată simpatia ce i-o inspira noul său prieten, îi venea foarte greu să rămînă serios şi nepăsător în faţa unei astfel de ieşiri.

Se întrebă dacă n-ar fi cazul să-şi verse şi el veninul care-i otrăveşte sufletul, aşa cum făcea Ingram, astfel că, în chiar timpul manifestării lui Ingram, se pomeni pregătindu-şi un fel de autobiografie care să explice starea lui sufletească de acum. Pentru nimic în lume nu s-ar fi putut decide să-i spună întregul adevăr.

Dar îşi dădu foarte curînd seama că Ingram este prea preocupat de propria sa nenorocire pentru a se mai putea gîndi la amărăciunile altuia.

— Mi se pare că eu şi dumneata, strigă Ingram cu obrazul crispat şi respirînd şuierător, avem nevoie să respirăm un aer mai curat... Va trebui să mergem acolo sus, spre coamele munţilor care sînt dincolo de neguri. Acolo vom putea scăpa de această farsă afurisită. Ne vom cumpăra două pături, ceva provizii şi un cort, aşa că vreme de o lună sau două nu ne va mai păsa de nimic. Ce zici de asta ?

Paige zîmbi şi clătină din cap.

— Eu nu-ţi voi putea fi de prea mare folos, fiindcă în viaţa mea n-am trăit pînă acum în tabără.

— Nici eu, dar putem lua cu noi o călăuză. Astfel de oameni se găsesc întotdeauna, aproape pe nimic.

— Cred că va fi mult mai bine să amînăm hotărîrea pînă în momentul cînd vom putea discuta cu mintea mai limpede, zise Paige cu îngăduinţă.

— Ce vrei să spui ? Cu mintea mai limpede ! ţipă Ingram trufaş.

— Hai să zicem că vom discuta această problemă cînd eu voi fi cu mintea mai limpede, de vreme ce dumneata eşti atît de susceptibil.

Ingram se aşeză greu pe un scaun, îşi şterse fruntea de sudoare şi declară că o ciorbă de ceapă i-ar face o plăcere deosebită. Paige fu de părere că un pahar cu lapte bătut de la gheaţă ar fi mult mai bun. După o scurtă discuţie asupra efectului fortifiant al acestor remedii, se pregătiră să coboare la *grillroom*.

— Cred că ar fi foarte bine să-ţi schimbi cămaşa şi să te scuturi puţin, il sfătui Paige.

— Te rog, te rog! Ai văzut unde ne duce afurisita aceasta de civilizaţie, protestă Ingram. Să-ţi schimbi cămaşa şi să te scuturi. Pe mine mă ispitesc spaţiile fără hotar! Zarea munţilor, cutiile de conserve şi libertatea.

— Foarte bine, foarte bine, ingăimă Paige. Sint de acord cu dumneata, dar vom comite o mare prostie şi sint convins că peste douăzeci şi patru de ore vom fi din nou aici. Cu toate acestea vom incerca.

Au fost bucuroşi că au putut găsi o călăuză care se intimplase să nu aibă de lucru. E adevărat că Joe era un vlăjgan nu prea arătos, dar cum spunea Ingram, nu-l luau cu ei pentru a le ţine de urît, aşa că dacă-şi va vedea de treabă şi nu-şi va lua nasul la purtare, va fi cu atît mai bine.

Tîrziu în timpul după-amiezii, trenul cu care plecaseră ajunse in halta Bayley's Gulch. Lăsîndu-şi lucrurile în grija şefului staţiei, porniră în lungul străzii murdare care ducea spre Main Shop unde se găsea şi un oficiu poştal. Oamenii, care-şi pierdeau vremea, aşezaţi in toate felurile, pe treptele făcute din trunchiuri de copac ale scării magazinului, se uitau la ei cu o curiozitate pe care numai cu mare greutate şi-o puteau stăpini. Din mijlocul grupului lor se auzi un rîs batjocoritor cînd noii sosiţi, încălţaţi în bocanci noi, apărură în faţa magazinului dărăpănat.

Ingram ii întrebă politicos dacă ar putea găsi printre ei o călăuză cu care să facă o excursie în munţi. Doi dintre cei de faţă clătinară întunecaţi din cap, alţi trei sau patru se întoarseră unul spre altul şi se priviră întrebători, fără să zică nimic, dar la urmă întoarseră capetele şi scuipară în colbul drumului.

— Va să zică aşa, exclamă Ingram nemulţumit, şi împreună cu Paige urcă treptele magazinului. Dirigintele oficiului le răspunse că nu cunoaşte pe nimeni care ar fi dispus să le primească oferta.

— Cită vreme aţi vrea să vă slujească ? întrebă unul oacheş şi slab care sta aşezat pe un butoi de cuie din colţul cel mai depărtat al magazinului.

Ingram şi Paige se apropiară de el şi-i spuseră ce urmăresc. Joe, căci părea că nu mai are alt nume, le ceru un preţ exagerat, dar în situaţia lor de acum nu era cazul să se mai tîrguiască cu el. Se înţeleseră să plece a doua zi, imediat după răsăritul soarelui. Dirigintele le oferi o cameră unde să-şi petreacă noaptea şi dormiră împreună pe o saltea de paie, aşezată pe un pat care pîriia sub greutatea trupurilor lor.

La ora cinci şi jumătate porniră la drum, cu Joe şi măgarul cu provizii în fruntea convoiului. Vremea era bună şi excursioniştii în formă. Sylvia, care nu era obişnuită să alerge pe poteci aşternute cu colţuri de stîncă, îşi alegea drumul cu grijă şi din cînd în cînd se oprea şi adulmeca vîntul, părînd că îi e silă de această urîtă aventură fără precedent.

— Ascultă, Joe, începu Paige, după ce se aşezară la ora unsprezece în apropierea unui izvor de munte a cărui apă gîlgîia pe pietriş, n-avem nici un motiv să ne grăbim. Noi nu sîntem obişnuiţi cu astfel de drumuri şi vom avea nevoie de cel puţin o zi sau două ca să ne putem ţine de dumneata. Prin urmare, în timpul după-amiezii va fi mult mai bine să înaintăm ceva mai încet.

Pe la ora şase îşi ziseră că au mers suficient pentru o singură zi şi se aşezară să admire apusul soarelui şi să-şi odihnească picioarele umflate. Joe tăcea şi se învîrtea în jurul pirostriilor, pregătind cina. Le dădu o ciorbă de fasole, cu bucăţi mari de şuncă, pe care Ingram o găsi foarte bună la gust, şi după aceea o cafea fierbinte.

— Joe, îl sfătui Ingram, mîine nu va fi nevoie să înaintăm atît de repede. Avem vreme destulă ca să ne plimbăm pe unde vom avea poftă.

Dar cu toate acestea a doua zi dimineaţa, la ora cinci, masa era gata şi după un ceas porniră la deal. Spre amiază, cînd se opriră pe un platou în largul căruia, datorită unui fir de apă, se vedea puţină vegetaţie, Joe părea foarte bine dispus. Le propuse să se oprească vreme de o zi sau două pe platoul acesta, iar clienţii săi fură foarte bucuroşi să-l aprobe.

Pe la ora unu după-amiază Joe plecă din tabără cu un tîrnăcop pe umăr şi nu se întoarse decît pe înserate. Îl văzură

că porneşte in lungul potecii, la deal, şi dispare după nişte stinci prăpăstioase. La vremea cinci omul lor nu se intorsese încă, aşa că trebuiră să-şi facă singuri mincare şi constatară că masa pregătită de ei este mult mai gustoasă decit cea a lui Joe. După ce terminară de mincat, nu se mai gindiră la călăuza lor.

— Marea calitate a chinezilor, spunea David, umplindu-şi pentru a doua oară pipa şi stind intins alături de focul care pilpiia in apropierea lor, este că sint din fire cinstiţi în ceea ce priveşte insărcinările pe care le dai. Au simţul respectului faţă de ei inşişi şi faţă de profesiunea lor. Dar acest respect nu este considerat de ei drept o calitate specifică. Este ceva moştenit. Chiar dacă se intimplă ca părintele unui chinez să fi fost cirpaci, fiul său nu se gindeşte niciodată să ajungă ceva mai bine decit inaintaşii săi şi nici să-şi aleagă altă meserie decit cea de cirpaci, deoarece străbunicul său fiind cirpaci, urmează ca şi strănepotul să fie tot cirpaci. Dacă a fost agricultor, tot agricultor va deveni şi el şi va rămine legat de pămintul pe care generaţii intregi de inaintaşi l-au lucrat.

— Probabil acestui amănunt i se datoreşte şi lipsa lor de iniţiativă, răspunse Newell.

— Se poate, dacă e să judecăm progresul din punctul de vedere specific yankeilor. David trase de citeva ori din pipă, inainte de a continua ce avea de spus. Zilele trecute, la New York, mi-a spus cineva că atunci cind te opreşti la un stand ca să cumperi ulei pentru maşină nu strică să controlezi dacă vinzătorul a inchis bine capacul, pentru că lui puţin ii pasă că vei pierde uleiul pe drum datorită unei bujii inecate.

— Nu cred ca astfel de lucruri să se intimple prea des, răspunse Paige, care din fire era patriot.

— Cel care mi-a atras atenţia asupra acestui amănunt ştia ce spune şi era convins că majoritateaa tinerilor din ziua de azi se consideră mai presus de meseria pe care o profesează. Cind e vorba să facă vreun efort, oamenii tineri sint foarte pricepuţi in inventarea mijloacelor menite să-i scutească de această sarcină şi nu pot suferi gindul că sint obligaţi să facă altora servicii, deoarece lucrul in sine nu-i interesează cituşi de puţin. Mindria

profesională nu mai există de mult... Sau poate dumneata nu eşti de această părere ?

— Nu, cel puţin nu în întregime. Dar probabil eu nu sînt omul indicat pentru a-i cere părerea într-o astfel de chestiune. Cînd îmi aduc aminte de purtarea celor cu care am lucrat, pot să te asigur că majoritatea erau foarte atenţi la ceea ce făceau. Evident, obligaţiile lor erau ceva special şi ar fi fost primejdios ca într-o astfel de instituţie să fie distraţi sau să se gîndească la ceva cu totul străin de profesiunea lor.

— Ai fost angajat la o fabrică de explozibili ?

Newell întîrzie cu răspunsul şi începu să aţîţe focul.

— Am fost în serviciul unui spital, declară el într-un tîrziu. Îţi voi spune ce mi s-a întîmplat.

Trecuse de mult de ora zece cînd se înfăşurară în pături ; Ingram părea indignat şi declară că au fost trataţi în mod ticălos, iar Paige îi răspunse că e mult mai bine să încerce să uite amîndoi şi să-şi ungă picioarele cu seu, pentru ca ziua următoare să-şi poată continua drumul.

A doua zi dimineaţă, cînd se treziră, constatară că Joe plecase înaintea lor.

— Mi se pare că în loc să avem în serviciul nostru o călăuză, noi am reuşit să finanţăm un prospector, declară Newell.

— Nu face nimic, răspunse David rîzînd. Prefer să nu-mi stea în cale cît e ziua de lungă. Cîtă vreme nu se gîndeşte să ne lase singuri în regiunea aceasta şi să plece cu proviziile pe care le avem, prefer să rămînă la distanţă şi să nu-l văd.

În timpul după-amiezii hotărîră să exploreze regiunea din împrejurimi, pe partea dreaptă a potecii. Un ceas de plimbare printre stîncile prăpăstioase le fu de ajuns, aşa că se aşezară la odihnă pe marginea unui torent cu apele secate.

— Ia uite, ce piatră frumoasă, zise Paige şi mişcă cu vîrful ghetei un bolovan rotund de mărimea pumnului. Verdele acesta s-ar putea să fie aramă. Dar petele acestea strălucitoare ce ar putea fi oare ?

— Fugi de-aici, doar nu ai de gînd să-mi spui că ai descoperit aur, răspunse David, care se întinsese pe spate şi căsca, stînd cu mîinile împreunate sub cap. Dacă s-ar găsi aur în zona aceasta

atît de apropiată de o regiune locuită, fii sigur că de mult ar fi venit oamenii şi s-ar fi încăierat pentru el, luîndu-se la întrecere care să pună mîna pe partea cea mai mare.

— Eu nu sînt de aceeaşi părere. Nu uita că ne găsim la o depărtare de un kilometru şi jumătate de drumul obişnuit. Probabil pînă acum nu s-a oprit încă nimeni în locul acesta, zise Newell care începuse să ciocănească piatra cu un colţ de stîncă.

— Şi nici de aici înainte nu se va mai opri nimeni, cel puţin în ce mă priveşte pe mine, murmură David cu glasul unui om aproape adormit.

— Ia, te rog ! Vezi ce-i asta ! exclamă Newell emoţionat.

Se făcuse noapte pînă să se întoarcă Joe, care-şi găsi stăpînii ocupaţi cu aţiţarea focului. Paige îi spuse că a sosit tocmai la timp pentru a le fi de folos, dar călăuza păru că nu este de acord cu această aluzie care nu-i făcea plăcere. Se vedea cît de colo că Joe este prost dispus, căci fără îndoială peregrinările din ziua aceea nu-i ieşiseră aşa cum îşi dorise.

— Cred că va fi mai bine ca mîine dimineaţă să ne continuăm drumul zise el întunecat.

— Nu sîntem deloc grăbiţi, răspunse Ingram. Regiunea aceasta îmi place... vino încoace, Sylvia.

— Pe aici nu e nimic de văzut, murmură Joe. Vederea este mult mai frumoasă din vîrful muntelui.

— Vom avea timp să facem această constatare după ce vom ajunge acolo, declară Paige. Noi vom întîrzia aici timp de două zile, prin urmare eşti liber să te plimbi pe unde vrei.

După ce terminară cu cina, Joe se îndepărtă nemulţumit şi, legînd măgarul la o depărtare de vreo cinzeci de metri mai încolo, se aşeză la oarecare distanţă de vatră.

— Mi se pare că plănuieşte ca mîine în zori să ne părăsească, îşi zise Ingram. Ia să aduc eu sacul cu provizii pe partea asta, unde tentaţia nu poate fi atît de mare.

În dimineaţa următoare nu puteai deduce din nimic că Joe ar fi avut de gînd să plece fără ştirea lor. Dimpotrivă, fu foarte prevenitor în timpul mesei şi părea că nu are intenţia să

părăsească în curînd tabăra. Ingram îi atrase atenția lui Newell asupra lui.

— Oare nu cumva omul nostru a mirosit ceva ? zise el.

— Ne vom putea convinge foarte ușor, răspunse Newell care-și făcuse planul în cîteva secunde.

Își aprinseră pipele și porniră pe partea stîngă a potecii, prefăcîndu-se indiferenți și lăsîndu-l pe Joe, care făcea focul sub oale și părea că nici nu se gîndește la ei. După ce făcură un drum greu printre colțurile de stîncă vreme de jumătate ceas își ziseră că se depărtaseră de ajuns și se așezară sub peretele unei stînci, ca să fumeze în tihnă. Peste douăzeci de minute Ingram își scoase șapca și se ridică să se uite dincolo de stîncă.

— Călăuza noastră este foarte credincioasă. Iată că sosește și Joe, declară Ingram.

— Devotamentul acesta merită o răsplată. Hai să ne întoarcem și să-i dăruim una dintre pietrele noastre. Dacă-și va închipui că le-am găsit aici, va fi treaba lui.

Cînd ajunseră în tabără, Joe îi aștepta. Paige băgă mîna în buzunar și scoase o pietricică, spunîndu-i că fără îndoială conține și aur.

— Sigur că da ; într-o tonă de astfel de pietre tocmai bine găsești aur de cinci parale, așa că Ingram fu mirat.

După-amiază, exact cum bănuiseră ei, Joe plecă devreme și făcu un înconjur inutil, ca să ajungă în punctul unde-i văzuse înainte de amiază. După ce-l pierdură din vedere, plecară amîndoi spre albia seacă a torentului unde găsiseră aurul.

— Sfinte Atotputernice ! gemu Ingram. Fii cu băgare de seamă Newell, căci piciorul meu trebuie să fie făcut fărîme. Nu-l lăsa să atîrne.

— Am grijă, dar numai cît pot, răspunse Paige gîfîind, dar nu te pot ajuta cu nimic, cel puțin deocamdată. Te voi duce însă cu cea mai mare atenție. Povara de optzeci de kilograme pe care o purta în spinare începuse să-i tulbure vederea. Sylvia se învîrtea enervată în jurul lor și lătra în semn de simpatie, ca și cînd i-ar fi părut rău că nu îi poate ajuta.

În dimineaţa aceleiaşi zile, Joe plecase în zori, cu cazmaua pe umăr. David, care-l pîndea să vadă ce face, îl scutură pe Newell ca să-l trezească.

— Ia te uită, declară el rîzînd, a plecat în căutarea aurului.

Newell se întinse şi căscă somnoros, apoi se ridică într-un cot şi îşi trecu degetele prin părul răvăşit.

— Prin urmare sîntem liberi şi ne vom putea vedea de treabă toată ziua. Joe al nostru nu este chiar atît de rău cum ne-am închipuit noi.

Urcînd pe poteca prăpăstioasă la capătul căreia torentul adusese prundul vreme de ani îndelungaţi, ca apoi să se abată din cursul său, probabil datorită unei avalanşe, îşi spuseră că drumul acesta este destul de primejdios, mai ales pentru oameni fără experienţă, cum erau ei.

Rădăcinile unui pin pitic se rupseră sub greutatea lui Ingram şi el începu să alunece în lungul unui perete de stîncă. Căzu cu toată greutatea în picioare, la adîncimea de vreo cinci metri, dar imediat după aceea îşi duse mîinile la un picior şi se ghemui. Paige îşi dădu drumul după el şi cu mare greutate îl ajunse. Examinîndu-l în grabă, constată o fractură gravă a piciorului. Astfel începu drumul de întoarcere şi fiecare pas pe care-l făceau era un fel de tortură.

— Strînge din dinţi ! îl îndemnă Newell. Nu mai avem mult pînă la tabără. Numai de-ar fi aşa, zise el, căci presimţea că a ajuns la capătul puterilor.

După un drum chinuitor care i se păru o eternitate, cu tîmplele bătînd ca nişte ciocane şi cu plămînii şuierînd ca nişte foale de potcovărie, dădu drumul încetişor poverii pe care o adusese în spate, şi după ce-l întinse pe Ingram, începu să-i pregătească un bandaj.

— Nu va fi decît un bandaj provizoriu, dragul meu îi spuse el în timpul ce sfîşia cîteva dintre cămăşile lor şi scoase cuiele lăzii în care erau conservele, ca din scînduri să facă atele. Pansamentul definitiv îl vom face abia după ce vom coborî în vale. Deocamdată facem ce se poate.

— Bine, îngînă Ingram şi scrîşni de durere, dar cum crezi că vom putea ajunge în vale ? L-am putea trimite oare pe netreb-

nicul acesta să ne aducă ajutoare ? întrebă el şi încleştă pumnii, uitîndu-se la Paige care pregătea pansamentul cu îndeminare.

— Nu-l vom trimite după ajutoare, ci vom pleca toţi trei, împreună.

— Ia te uită... a şi sosit. Va să zică ne-a urmărit tot timpul.

Paige se răsti la Joe şi-l învinui că i-a urmat o bună bucată de drum, fără să se sinchisească de starea în care se găsesc şi fără să vină în ajutorul lor. Joe rînji batjocoritor şi răspunse că pe el nu-l interesează dacă ei îşi rup ciolanele, alergînd ca să-i ascundă descoperirea pe care au făcut-o.

— Ingram vru să-i comunice părerea pe care o are despre el, dar Paige îl opri, făcîndu-i un semn cu capul, căci nu era momentul potrivit să se certe cu Joe.

— Adună bagajele şi împachetează tot ce avem, porunci Paige. Vom coborî imediat.

— Nu se poate să coborîm astăzi, protestă Joe. Eu voi mai întîrzia pînă mîine. Vreau să văd şi eu ce este în partea unde dumnealui şi-a rupt piciorul.

Paige simţi că i se face negru înaintea ochilor. Omul acesta prea-i pusese răbdarea la încercare, şi acum ajunsese la capăt. Încleştă pumnul drept şi-l repezi ca pe o măciucă în maxilarul vlăjganului. Joe căzu cît era de lung şi nu se mai mişcă.

XV

Lui Newell Paige i se intimpla pentru prima dată, de cînd era bărbat, să doarmă douăsprezece ceasuri la rînd. Cînd se trezi, era cu trupul leoarcă de sudoare şi cu ochii împăienjeniţi de razele soarelui care strălucea. Trecîndu-şi vîrful limbii peste buzele uscate, simţi ţepii mustăţilor nerase de cîteva zile.

Simplitatea mobilierului din cameră îl făcu să-şi dea imediat seama de locul unde se găseşte. Închise ochii care-l usturau şi, aducîndu-şi aminte de ceea ce se întîmplase, se cutremură ca de friguri. Cînd se întinse după ceasul de pe tăblia vopsită în alb a noptierei de lîngă pat, îşi simţi muşchii trupului chinuiţi, de parcă l-ar fi crestat cineva cu cuţitul. Era zece şi jumătate. Capul îi căzu din nou pe perna umedă de sudoare şi făcu o strîmbătură, apoi vru să ofteze, dar trebui să renunţe din pricina durerii pe care o simţea în plămîni.

De pe podea, în apropierea patului se auzi un foşnet uşor. Newell zîmbi şi, întinzînd braţul peste marginea patului, pocni uşor din degete, iar imediat dupa aceea simţi limba umedă a Sylviei pe mîna lui, apoi se arătă capul roşcat al cîinelui care-şi aşeză labele dinainte pe marginea patului, aproape de perna lui.

— Ce ai în gură ? întrebă Newell.

Sylvia căscă botul şi lăsă pe pieptul stăpînului ei o bucată de stofă grosolană, cam de mărimea unei palme. Newell luă în mînă darul pe care i-l făcuse şi-l examină îndeaproape. Apoi începu să rîdă şi Sylvia îşi culcă botul pe braţul lui.

Uşa, care fusese lăsată întredeschisă, se deschise cu băgare de seamă. Infirmiera apăru, cu un lighean şi un prosop în mîini,

şi se apropie de pat, iar Sylvia se lăsă din nou în patru labe, ca să-i facă loc.

— Va să zică v-aţi trezit ? Cum vă simţiţi ? întrebă femeia şi începu să-l spele pe faţă. Cîtă bătaie de cap am avut toată noaptea cu cîinele acesta. Am vrut să-l scoatem din cameră, dar a început să latre atît de cumplit, încît doctorul Stafford ne-a spus că ar fi mult mai bine să-l lăsăm aici lîngă dumneata, căci altfel ne trezeşte toţi bolnavii din spital.

— Eu nu-mi aduc aminte de nimic, răspunse Paige cu indiferenţă. Uite ce mi-a adus. Mi se pare că este o bucată de pantaloni.

— Este exact fundul unor pantaloni. Pot să vă spun ce s-a întîmplat. Pe dumneata şi pe prietenul dumitale v-am găsit întinşi în mijlocul potecii şi cîinele lătra în jurul dumneavoastră. Dumneata erai atît de sfîrşit de puteri, încît leşinaseşi. Nu departe de dumneavoastră am văzut un om care ducea un măgar de căpăstru. Cît noi am fost ocupaţi cu transportarea dumneavoastră, cîinele s-a întors şi, repezindu-se după omul care se depărta, a...

— Înţeleg... Sylvia a vrut să-şi ia rămas bun de la el. L-a muşcat rău ?

— N-a fost nimic grav. Omul a plecat numaidecît.

În pragul uşii apăru un bărbat înalt de statură, îmbrăcat într-o bluză albă, cu părul zbîrlit ca o ţesală.

— Iată-l şi pe domnul doctor Stafford, zise infirmiera. Nu cred că vă mai aduceţi aminte ce s-a întîmplat de cînd v-am întins pe pat.

Doctorul intră în odaie şi se opri în picioare, cu braţele încrucişte pe piept şi zîmbind cu bunătate. În colţul ochilor îi sclipea o lumină ironică. Drept răspuns la zîmbetul doctorului, Paige îi făcu un semn de salut şi se întrebă cu ce glumă îl va gratifica doctorul.

— Ei, ia să ne spui ce-am putea face pentru dumneata ? întrebă doctorul Stafford cu amabilitate. Două ouă cleioase şi cîteva felii de pîine prăjită, cu o ceaşcă de cafea ?

— Aş prefera să pot respira în voie, răspunse Paige şi tresări.

Doctorul făcu un pas şi după ce-i desfăcu la piept cămaşa grosolană îi pipăi coastele cu vîrful degetelor.

— Te doare ? întrebă el.

— Durerea este undeva mult mai în adînc, doctore.

— Simţi o durere internă, intercostală ?

Doctorul făcu infirmierei un mic semn care-i deplasă colţul gurii. Prin urmare încercau să-i ascundă ceva. Paige bănui imediat ce poate fi şi se prefăcu că nu înţelege. Probabil va reuşi să nu-şi divulge identitatea.

— Doctore, te rog să-mi vorbeşti cu toată sinceritatea şi în termeni pe care să-i pot înţelege, răspunse el cu inocenţa caracteristică unui copil.

— Nu încerca, dragul meu, să mă aiureşti tocmai pe mine, şi întinse arătătorul spre el. După ce am desfăcut atelele pe care i le aplicaseşi lui Ingram, mi-am dat imediat seama că treaba aceasta trebuie să fie făcută de un chirurg cu experienţă. Tot aşa mi-a spus şi prietenul dumitale Ingram, că nu eşti medic, dar ştiu cu ce ştiu. I-am făcut examenul radioscopic şi am constatat că oasele sînt potrivite perfect. Ia să-mi spui acum exact unde te doare cînd respiri. Vei putea să-mi răspunzi şi în „termeni pe care să-i pot înţelege“, dacă nu vrei să recunoşti adevărul... În pîntece sau în coaste ?

— Tendonul cordiform, murmură Paige.

— Va să zică asta-i, exclamă doctorul Stafford şi din nou făcu un semn infirmierei, ca şi cînd ar fi vrut să-i aducă aminte : „Nu-ţi spuneam ?“ Şi acum, doctore Paige, să-mi spui cum vrei să-ţi fiarbă ouăle ?

— În coajă... Ce face Ingram ?

— Se simte foarte bine şi a întrebat de dumneata. Coborîrea dumneavoastră de pe munte trebuie să fi fost îngrozitoare. Purtînd în spinare o povară atît de mare, ţi-ai forţat diafragma. Domnul Ingram mi-a spus că dumneata nu numai că trebuia să-l duci în spate, dar erai obligat să-l supraveghezi şi pe ticălosul acela care v-a fost călăuză. N-avea nici o grijă, nu mai e nici o primejdie. Dar nu înţeleg cum de ai fost în stare să faci aşa ceva.

— M-a ajutat şi cîinele, care nu s-a mişcat de lîngă noi şi îşi arăta mereu colţii.

— Am constatat că acest cîine are şi un nume, căci azi dimineaţă a fost publicat în ziare. Domnişoară Adams, încearcă să

găseşti un exemplar al ziarului *Cronicle*... Ieri după-amiază am avut un mic accident în mină, îi explică doctorul. Un eşafodaj s-a prăbuşit şi ne-am ales cu două capete sparte şi o mulţime de lucrători care au fost loviţi destul de grav. Tînărul Johnny Malloy face oficiul de corespondent în localitate al ziarelor din San Francisco şi venise să se intereseze de starea pacienţilor noştri, tocmai în momentul cînd aţi sosit dumneavoastră. Toată lumea era emoţionată; cîinele dumitale alerga de colo pînă colo prin vestibul, cu bucata de pantaloni în gură; dumneata îţi pierduseşi cunoştinţa şi prietenul dumitale nu voia să scoată nici o vorbă. Evident, atitudinea lui a trezit curiozitatea lui Johnny, care ar fi vrut să ştie cine sînteţi.

— Prin urmare, în ziare s-au publicat şi numele noastre, murmură Paige nemulţumit, ca şi cînd s-ar fi temut de ceva.

— Nu s-au publicat, pentru că n-am vrut să-i spunem cine sînteţi. Dar Johnny l-a auzit pe prietenul dumneavoastră chemînd cîinele, şi în felul acesta a putut să-i afle numele. Bănuiesc că cineva i-a spus de asemenea că fractura a fost extraordinar de bine bandajată şi probabil acestei împrejurări i se datoreşte aluzia din articolul său, cînd spune că toată afacerea asta pare misterioasă.

Paige luă în mînă ziarul pe care infirmiera i-l pusese pe pat, după care plecase repede, spunîndu-i că se va întoarce imediat cu mîncarea. Telegrama corespondentului relata cu mult haz răzbunarea Sylviei împotriva unei călăuze netrebnice care refuzase să dea ajutor la coborîrea unuia dintre excursioniştii răniţi cu care plecase. Accidentul se întîmplase sus pe munte şi fractura fusese bandajată cu priceperea unui expert. Rănitul şi prietenul său, care s-a dovedit un om neobişnuit de îndemînatic, au preferat ca numele lor să nu fie date publicităţii.

După ce termină de citit, Paige ridică privirea de pe ziar şi întîlni ochii lui Stafford îndreptaţi cu interes spre el. Părea că-l preocupă ceva ce ar vrea să-i spună, dar nu ştia cum să înceapă.

— Trebuie să-ţi mărturisesc, declară doctorul cu glasul sugrumat, că dumneavoastră doi şi indiscreţia lui Johnny Malloy m-aţi pus într-o situaţie foarte delicată. Spitalul acesta aparţine întreprinderii *Grey Lode Mining Corporation* şi este destinat în

mod exclusiv angajaţilor ei. În cazuri urgente primim şi bolnavi din vecinătate, dar intreprinderea ne cere rapoarte amănunţite în privinţa acestor străini. Sînt foarte încurcat de situaţia în care mă găsesc, mai ales din cauză că nu eu sînt titularul acestui post, ci îl înlocuiesc în mod provizoriu pe prietenul meu Newcomb, care a plecat într-o vacanţă de trei luni, undeva în vest. Conducerea intreprinderii va avea, fără îndoială ocazia să citească acest articol şi-mi va pune anumite întrebări. În ce te priveşte, sînt sigur că o zi de odihnă te va pune din nou pe picioare, cu toate acestea voi fi obligat să fac un raport şi despre dumneata. Deocamdată pe Ingram nu-l vei putea transporta de aici. Prin urmare va trebui să ştim despre dumneavoastră ceva mai mult decît ceea ce aţi fi dispuşi să ne spuneţi.

— Înţeleg situaţia dumitale, doctore, încuviinţă Paige. În ce-l priveşte pe Ingram, sînt gata să răspund pentru el.

— Foarte bine, răspunse Stafford categoric. Înţelegi... nu vrem să avem nici un fel de neplăceri... Va să zică eşti sigur că nu este un individ urmărit de poliţie ?

Paige zîmbi resemnat şi clătină din cap.

— Nu, răspunse el rece. Tocmai acest lucru îl supără. Nimeni nu se interesează de el. Şi-a pierdut slujba. Dar cred că aceste informaţii ţi le va putea da el însuşi, dacă-i vei explica motivele pentru care te interesează.

— Foarte bine. Dar să revenim la dumneata. Ce este cu dumneata ? Glasul lui Stafford păru mai împăciuitor.

— Cazul meu este ceva mai deosebit. Dar te asigur că nici dumneata, nici spitalul nu veţi avea nici un fel de neplăceri din pricina prezenţei mele aici. Totuşi, situaţia în care mă găsesc nu este de natură să-mi facă plăcere să vă divulg ceva. Într-un cuvînt, nu doresc ca lumea să afle unde mă găsesc şi nici nu mi-ar conveni ca numele meu să fie pomenit în ziare.

Domnişoara Adams îi aduse mîncarea şi doctorul Stafford, care nu dorea să continue această conversaţie de faţă cu infirmiera, luă ziarul şi plecă, spunîndu-i că va reveni ceva mai tîrziu.

Ar fi preferat să nu i se întîmple accidentul acesta, care reprezenta prima lui neplăcere din ziua cînd îl înlocuia pe Newcomb la conducerea spitalului. Schimbarea aceasta fusese pentru

el o variaţie dintre cele mai plăcute după cele douăzeci de luni pline de primejdii pe care le petrecuse într-un laborator de cercetări al statului, situat undeva, în pădurile din Montana, pentru a studia virusul frigurilor ucigaşe din Rocky Mountains. Pînă acum muriseră în timpul acestor cercetări trei tineri bacteriologi. Ar fi o adevărată nenorocire dacă în timpul cît va fi obligat să-l înlocuiască pe prietenul său spitalul Grey Lode va fi amestecat în vreo afacere nu tocmai curată. Nu se putea expune riscului de a adăposti doi criminali. S-ar putea să fie oameni cumsecade, dar cuvîntul lor nu poate fi totuşi considerat drept garanţie suficientă.

După ce ajunse în biroul său, Stafford examină din nou copia pe care o făcuse după singura scrisoare găsită în buzunarul lui Paige. În faţa refuzului lui Ingram de a-i spune ce s-a întîmplat şi intrigat de minciunile lui evidente cînd îl întrebase dacă Paige este medic, Stafford se crezuse în drept să le controleze hainele. Amîndoi aveau asupra lor sume importante de bani, dar această constatare nu era o recomandare ci mai curînd un motiv în plus pentru a-i bănui. Singurul lucru pe care-l găsi în buzunarele lui Paige, în afară de bani, era o adresă scrisă pe un formular al hotelului St. Lawrence: „Harcourt, 9721 Marlborough".

Fără îndoială, acest Harcourt ar putea să-i dea cîteva informaţii în legătură cu pacientul său. Nu e ceva normal din partea unui tînăr chirurg să vagabondeze prin munţi şi văi şi să refuze unui coleg de-al său să-şi divulge identitatea, mai ales atunci cînd acesta insistă. Acest Harcourt, fie bărbat, fie femeie, va fi probabil dispus să-i dea anumite informaţii... Se gîndi cîteva clipe cum să-i scrie, dar imediat după aceea îi veni o idee. Acesta va fi un motiv care să-l determine chiar pe Harcourt să facă anumite investigaţii. Îşi scoase briceagul din buzunar şi după ce tăie articolul din ziar îl băgă într-un plic pe colţul căruia era imprimat numele spitalului, sub care-şi scrise propriul său nume, făcu o copie după nota scurtă, găsită în buzunarul lui Paige, şi după ce scrise adresa, îi puse timbrele, ca sa poată pleca cu poşta aeriană.

Curierul întreprinderii intră tocmai atunci în biroul său, cu uriaşul sac de piele pe umăr, şi Stafford îi întinse corespondenţa ce trebuia expediată în ziua aceea.

Domnişoara Adams aştepta în cadrul uşii.

— Doctorul Paige ar vrea să vorbească cu dumneavoastră, zise ea.

Stafford dădu din cap şi se îndreptă spre camera 63.

Paige stătea aşezat în capul oaselor. Se bărbierise şi acum i se vedea linia energică a maxilarelor. Părea grav.

— Mulţumesc, doctore, că mi-ai ascultat chemarea. Te rog să mă ierţi că te-am pus într-o situaţie neplăcută. Sînt gata să-ţi spun tot ce este în legătură cu mine. Aş prefera ca ceea ce-ţi voi spune, în afară de partea pe care o vei considera absolut necesară pentru raportul dumitale, să o priveşti ca pe o confidenţă.

Stafford închise uşa camerei şi după ce încălecă pe un scaun îşi încrucişă braţele pe spătar şi se uită la el.

— Începe, zise el cu glasul liniştit. Spune-mi tot ce ai de spus, căci nu am nici un motiv să mă îndoiesc de adevărul afirmaţiilor dumitale.

Ingram încerca să ia în glumă accidentul său şi rîdea cînd îi vedea pe cei de la spital că vor să-şi manifeste simpatia faţă de el. De fapt îşi închipuia că aceasta este faza cea mai fericită din viaţa sa. Toate tinerele şi impresionabilele infirmiere se străduiau să distreze pe acest amabil străin. Vizitele doctorului, care nu părea niciodată grăbit, după-amiezile plăcute pe care le petrecea împreună cu Paige contribuiau la menţinerea moralului său, aşa că Ingram îşi dădu seama că accidentul său merită grija deosebită pe care i-o arăta personalul spitalului.

Nici Paige nu-şi mai făcea griji din pricina întîrzierii neprevăzute la spitalul *Grey Lode Mining;* doctorul Stafford îl prezentase membrilor clubului întreprinderii, unde locuiau mai mulţi celibatari dintre funcţionarii mai tineri, şi unde cei mai în vîrstă şi căsătoriţi veneau în timpul după-amiezelor, să joace cărţi şi să fumeze pipă.

Fusese primit de ei cu toată amabilitatea şi nimeni nu-i punea întrebări, deoarece prezenţa lui se explica de la sine, datorită faptului că prietenul său nu putea părăsi spitalul.

Totuşi un accident care se petrecu chiar din prima săptămină il determină să se alarmeze puţin. În două rinduri fusese invitat la un pocher, organizat în sala cea mare a clubului de către membrii mai tineri. Refuzase invitaţia cu toată politeţea, dar văzîndu-i că insistă, le răspunse că nu doreşte să opună experienţa sa încercată „norocului unor debutanţi".

Într-o seară, pe la orele zece, cînd Stafford tocmai plecase şi Paige se pregătea să urce în camera lui, un tînar inginer chimist cu numele Billy Masters îl chemă la masa de joc. Masters cîştigase fără întrerupere toată seara şi acum devenise expansiv. Mizele nu fuseseră prea mari, cu toate acestea el părea mulţumit de maldărul de bancnote mărunte adunate în faţa lui.

— Haide, domnule Paige, strigă el cu un ton în care se simţea o uşoară ironie, să contribui şi dumneata cu ceva la această strădanie meritorie.

N-ar fi vrut ca oamenii aceştia să-şi închipuie că se fereşte de contactul cu ei, de aceea se întoarse şi, apropiindu-se de masă, se interesă de pierderile şi de cîştigurile jucătorilor.

Cei care pierduseră începură să surîdă acru, iar Masters îi arătă grămada de bani din faţa lui.

— Nu vrei un pachet de jetoane ? întrebă el. Cele albastre valorează un dolar, cele roşii jumătate, iar albele cite zece cenţi. Să-ţi dau cîteva dintre cele albe ?

Lui Paige i se şterse zîmbetul de pe faţă. Făcu sul revista pe care o ţinea în miinile care-i tremurau şi-i răspunse :

— Mulţumesc. Prefer să mă duc la culcare.

— Asta înseamnă că vorbeşti ca un scoţian, chicoti Masters, fără să ridice privirea spre el.

Ceilalţi patru jucători se uitară curioşi la Paige, care se aprinsese la faţă, şi se întrebau ce va răspunde la această provocare.

— Îmi pare rău că ţi-am făcut impresia că aş putea să regret cei cîţiva gologani pe care eventual i-aş pierde, declară el cu glasul rece. Nu ţin deloc să joc, dar cu toate acestea primesc să-mi măsor forţele cu dumneata, domnule Masters.

— Iată răspunsul care-mi place! exclamă Masters şi întinse pachetul de cărţi lui Madison, ca să le amestece. Pe cît jucăm; pe zece dolari?

— Pe cît doreşti. Răspunsul indiferent al lui Paige îi da de înţeles că suma nu-l interesează, exact cum nu-l interesa nici felul în care se termină jocul.

— Hai să zicem douăzeci, propuse Masters, încercînd să se prefacă tot atît de indiferent.

— Prefer să jucăm pe o sută de dolari şi să tragem o singură carte, în loc de două peste trei, declară Paige şi scoţîndu-şi portofelul puse pe masă o hîrtie de o sută.

— De acord! ripostă Masters şi începu să numere bancnotele mărunte pe care le avea în faţa sa. Apoi îşi scoase portofelul în care avea banii şi-l ţinu foarte aproape de ochi, ca şi cînd ar fi vrut să se ferească, să nu vadă nimeni ce bani are asupra lui.

Madison împinse pachetul de cărţi spre Paige şi ceilalţi se aplecară peste masă şi se uitau cu atenţie. Paige tăie cărţile fără să se emoţioneze şi trase un valet de caro. Masters încercă şi el să pară indiferent şi trase un opt de pică, apoi îi întinse banii cu degetele tremurînd de enervare.

— Mai continuăm? întrebă Paige fără să pară că vrea să adune banii din faţa sa.

Masters murmură ceva în semn de încuviinţare şi îi întinse lui Madison pachetul de cărţi, ca să-l amestece din nou.

— Pe două sute? întrebă Paige.

— Fireşte, răspunse Masters cu aroganţă, apoi adăugă încruntat: Dar cu condiţia că vei accepta cuvîntul meu în loc de numerar, în cazul cînd voi pierde. Eu nu am obiceiul să port cu mine tot ce am.

— Primesc şi aşa, consimţi Paige cu indiferenţă. Acum e rîndul dumitale să tai cartea.

Mîna lui Masters păru că tremură puţin cînd întoarse un decar de treflă; înghiţi zgomotos, dar Paige cîştigă şi de această dată cu o damă de caro.

— Mai jucăm? întrebă el cu o indiferenţă care te scotea din fire.

— Nu, mulţumesc, mie-mi ajunge atît, răspunse Masters şi scrise cîteva rînduri pe cartea sa de vizită, în timp ce colegii săi se uitau la el, fără să ştie ce să zică.

Paige băgă banii în buzunar fără să pară cîtuşi de puţin mulţumit, le spuse bună seara şi ieşi foarte liniştit din sală, apoi începu să urce scara de la etaj.

Lăsă uşa camerei întredeschisă, ştiind că Masters va trebui să treacă prin faţa uşii lui pentru a ajunge la propria sa cameră. Dar Masters nu apăru decît peste un ceas.

— Te rog, intră puţin, dacă-ţi face plăcere, strigă Paige.

Auzind chemarea lui, Masters se opri şi intră în cameră, cu mîinile în buzunarele pantalonilor şi pe buze cu un zîmbet.

— Poftim, ia un scaun, zise Paige politicos. Gestul meu nu are nimic jignitor, dar trebuie să ştii că te-am chemat să-ţi dau banii înapoi; eu nu am nevoie de ei. Poftim! şi puse banii pe masă în faţa lui.

— O, te rog să mă ierţi! protestă Masters şi se ridică în picioare. Crede-mă, eu nu sînt un zgîrie-brînză.

— Stai pe scaun, tinere! îi porunci Paige şi se apropie de uşă, ca s-o închidă. Şi nu încerca să faci pe înţepatul!

Riposta aceasta neaşteptată şi neprevăzută îl determină pe Masters să se uite la el zăpăcit şi să se aşeze din nou pe scaun.

— Să ne înţelegem! continuă Paige învăluindu-l într-o privire plină de dispreţ. Astă-seară m-ai insultat de faţă cu prietenii dumitale, deşi ştiai foarte bine că, în calitate de invitat al clubului dumneavoastră, voi prefera să mă fac că nu înţeleg aluziile dumitale, în loc să fac scandal. Nu am reacţionat. Dumneata nu eşti altceva decît un tînăr care nu cîştigă prea mult, dar ai început totuşi să te umfli în pene. În afară de asta sînt convins că în viaţa dumitale ai anumite momente cînd te gîndeşti că ar fi bine să poţi aduna o sumă mai mare de bani, pentru a te putea întoarce în Colorado, să te căsătoreşti cu fata aceea... Presupun — vocea lui pierdu nuanţa de ironie cu care vorbise pînă acum, şi se aşeză din nou, proptindu-şi spătarul scaunului în perete — presupun că acolo te aşteaptă o tînără fată, sau poate te aşteaptă în altă parte. Cuvintele lui se stinseră într-un fel de murmur, ca şi cînd ar fi uitat cu totul de discuţia pe care o

avusese cu acest mic şi încăpăţînat Masters, care rămăsese cu gura căscată.

Trecu un minut întreg de tăcere. Paige trăgea îngîndurat din pipă, cu ochii rătăciţi în gol, încercînd să urmărească o pană roşie de pe pălăriuţa neagră ce se pierdea în mijlocul valului de lume. Se gîndi la ultimele cuvinte pe care le pronunţase, cu glasul întretăiat şi tremurînd de duioşie.

— Îmi pare foarte rău, continuă el, revenindu-şi. Voiam să-ţi spun că nu trebuie să-ţi risipeşti banii. Dar dacă ţii să-i pierzi, atunci caută-ţi pe altcineva şi nu ţi-i risipi cu mine.

Eu n-am nevoie de ei, nu-mi trebuie banii dumitale. Îi făcu din nou semn spre maldărul de bilete boţite de pe masă şi începu să rupă în bucăţi cartea de vizită pe care i-o dăduse adineauri.

Masters încercă să zîmbească.

— Dacă aş fi cîştigat eu, nu-ţi mai dădeam banii înapoi.

— Probabil că nu mi i-ai fi dat, dar tot atît de probabil este contrariul, răspunse Paige după o scurtă pauză. Presimt că dacă ai fi avut motive temeinice să-ţi închipui despre mine că m-ai lăsat fără nici un ban ai fi venit ceva mai tîrziu şi mi-ai fi înapoiat banii pe care i-am pierdut datorită sfidătoarei mele imprudenţe. Trebuie să ştii, domnule Masters, că nu-mi eşti prea simpatic, dar cu toate acestea ceva îmi spune că, în împrejurări analoage, ai fi totuşi în stare să procedezi exact cum procedez eu acum.

— Mulţumesc, răspunse Masters ironic. Mi se pare că dumneata încerci să mă măguleşti.

Paige ridică încet fruntea şi se uită la el.

— Da, acum îmi dau seama că ai dreptate.

Urmă o lungă tăcere, în timpul căreia Masters clipi de cîteva ori din ochi, căutînd să găsească o ripostă potrivită. Paige se uită la el şi începu să zîmbească.

— Acum cîtva timp, un bărbat în vîrstă, pe care-l stimez foarte mult, mi-a vorbit despre primele zile cînd a început să înveţe cum trebuie să conducă o maşină, începu el cu glasul potolit. Maşina din faţa lui se oprise pe neaşteptate şi fără să-şi semnalizeze oprirea. Toţi cei care veneau în urma lor au fost obligaţi să se oprească în mod brusc, şi fiecare dintre ei îl

copleşca cu injurii pe cel din faţa lui, din cauză că n-a dat semnalul de oprire, dar în acelaşi timp fiecare dintre ei uitase să ridice mîna pentru a-i preveni pe cei care veneau în spatele lor de ceea ce se întîmplă... Astă-seară dumneata ai încercat să mă umileşti, probabil din cauză că cineva te-a umilit pe dumneata. Probabil nici nu ţi-ai dat seama că încerci să te răzbuni împotriva unuia care nu avea nici o vină, dar cu toate acestea nu cred să mă înşel cînd afirm că acum, de curînd, cineva te-a jignit. E adevărat ?

— Chestiunea aceasta nu te interesează pe dumneata, murmură Masters.

— Ei, vezi ! declară Paige cu glasul liniştit. Este exact aşa cum mi-am închipuit. Chestiunea aceasta nu mă interesează, dar văd că am nimerit în plin. Cineva te-a scos din fire şi ai încercat să te răzbuni împotriva mea. Trebuie să admit că ai reuşit.

— E pe deplin adevărat. Am avut o zi foarte neplăcută din pricina bătrînului Huntington. M-am săturat să mai fac sluj în faţa lui. Este şeful meu de laborator. Mi-e silă de el.

— Nu te-ai gîndit niciodată că bătrînul acesta ar putea să aibă şi el neplăcerile lui cu un superior care-i face zile fripte şi care, la rîndul său, ar putea fi chinuit de o durere de măsele sau de teama unui calcul la rinichi ?

Masters dădu drumul fumului de ţigară şi-l însoţi cu un oftat plin de cinism.

— Pentru dumneata este foarte uşor să inventezi o astfel de explicaţie. Dar sînt sigur că dacă ţi-ar face cineva o farsă urîtă ţi-ai ieşi imediat din sărite. Dumneata eşti omul obişnuit să vadă pe toată lumea căzînd în brînci cînd trece prin faţa lui. Şi probabil acesta este adevărul.

După ce Masters plecă refuzînd să primească banii, deşi se vedea că atitudinea lui devine din ce în ce mai puţin categorică, aşa că era foarte probabil ca a doua zi o să-i primească, Newell îşi aprinse pipa şi se lăsă în voia gîndurilor binefăcătoare ce-l preocupau. Prin urmare, secătura de Masters îşi închipuise că ar fi imposibil să-ţi păstrezi cumpătul dacă ţi se face vreo nedreptate.

Toată lumea cade în brînci cînd trece prin fața lui! Iată părerea pe care și-o formase Masters despre el. La urma urmelor, s-ar putea ca filosofia canonicului Harcourt să nu fie atît de fantastică și merita ceva mai mult decît un surîs îngăduitor. Acum, cînd încercase să i-o explice și lui Masters, i se părea mai plauzibilă decît la început. În orice caz, lui Masters el îi făcuse impresia că este un om care știe să se stăpînească, un bărbat care nu e chinuit de nici o grijă și care... Fraza pe care buzele frumoase ale doamnei Dexter o repetaseră de atîtea ori îi reveni în minte, dar de această dată cu o nouă semnificație: „o personalitate echilibrată". Acest amănunt îl constatase la el pînă și Masters.

— Sylvia, vino aici!

Cîinele se ridică în picioare și după ce căscă o dată se opri în fața scaunului său și așteptă.

— Constat că nu te-au impresionat prea mult vorbele violente pe care le-am schimbat cu Masters. Probabil liniștea ta se datora convingerii că aș putea să-l arunc pe fereastră și fără ajutorul tău. Ai făcut foarte bine că te-ai așezat pe picioarele dinapoi și ai stat liniștită, fără să-ți manifești sentimentele adevărate față de el. Îți mulțumesc. Păcat că nu poți vorbi. Sînt convins că ai putea să-mi spui lucruri interesante.

Sylvia mai căscă o dată și închipuindu-și că Paige și-a terminat discursul se întoarse în colțul ei preferat și se întinse pe pătura care o aștepta.

— Mai am ceva să-ți spun.

Se apropie din nou de el și, punîndu-și picioarele dinainte pe genunchii lui Newell, își apropie botul de obrazul lui, așa că trebui să se lase pe spate ca să se ferească de mîngîierea ei, pe care nu ezita niciodată să i-o ofere, dacă se întîmpla să nu fie atent. O bătu ușor cu degetul peste nasul umed.

— Ascultă, Sylvia, tu nici n-ai observat că lumea întreagă este la picioarele noastre!

Newell constatase de nenumărate ori că examinarea superficială nu numai a structurii fizice, ci chiar a stării psihice, la un individ pe care l-ai cunoscut numai în trecere, poate să te înșele.

Bănuia deci că Stafford ar mai putea avea şi altă înfăţişare, dar nici nu se gîndise că într-o bună zi va avea ocazia să-l descopere pe adevăratul Stafford. La prima vedere, doctorul Sidney Stafford părea un om de o amabilitate zgomotoasă, de o energie în continuă fierbere şi de o veselie puţin forţată.

Omul acesta îi plăcea, deşi uneori nervozitatea lui îl obosea. Doctorul venea adesecori pe la orele nouă la club şi, după ce făcea un rond prin sala de fumat, îi tachina pe toţi cei prezenţi, fără să ţină seama de vîrstă sau de rang social, ca apoi să-i propună lui Paige să intre în camera lui, pentru a putea sta cîteva clipe de vorbă, liniştiţi. Amintirea acestor clipe de conversaţie „liniştită" îl făcea pe Paige să zîmbească. Stafford nu era în stare să stea nici o clipă liniştit, îşi aprindea de nenumărate ori pipa care se stingea mereu, trecea de pe un scaun pe altul, se plimba prin cameră, o mîngîia pe Sylvia sau frunzărea ziarele de pe masă.

De mai multe ori, Newell adusese vorba despre lucrările din laboratorul de cercetări de la Montana, dar răspunsurile lui erau întotdeauna laconice şi încerca să schimbe subiectul.

Dacă Newell insista, Stafford se ferea să degenereze în confidenţe, făcînd un gest evaziv cu mîna. Guvernul încerca să descopere motivele febrei pătate[1], nimic altceva. Se ştia de mult că virusul acestei boli este răspîndit de o anumită insectă, iar acum se punea întrebarea ce fel de venin purta această insectă, de unde-l lua şi în ce împrejurări îl transmitea. După ce toate aceste amănunte vor fi cunoscute, se va putea descoperi şi antidotul bolii.

— Este o muncă grozav de meticuloasă, spunea Stafford şi făcea gesturi cu pipa, ca şi cînd ar fi vrut să-l facă să înţeleagă că preferă să vorbească despre alt subiect, mai interesant, ca de pildă călătoriile şi aventurile de pe mare şi din junglă. Părea obsedat de îngrozitoarele aventuri ale călătorilor curajoşi care-şi puneau viaţa în joc cu ocazia vînării animalelor sălbatice, şi avea un inepuizabil stoc de scene care te înfiorau. Despre orice ai fi vorbit cu el, ştiai chiar de la început că te vei pomeni în mijlocul

---

[1]Boală cunoscută exclusiv în regiunea Munţilor Stîncoşi şi în unele părţi muntoase ale Americii de Nord.

unui hătiş neumblat, faţă în faţa cu un cuib de cobre, sau azvîrlit în valurile unui fluviu plin de crocodili.

Din cînd în cînd, Stafford părea că examinează trăsăturile celui cu care stă de vorbă, pentru a se convinge de efectul pe care-l fac cuvintele lui. Îţi spunea ceva în legătură cu un rechin care-ţi înhaţă piciorul şi ţi-l înghite de mai sus de genunchi, apoi se oprea din mişcările pe care le făcea, căci mîinile lui nu erau niciodată în repaus, ca să te vadă cum reacţionezi. Altădată începea să-ţi vorbească despre cineva care a descoperit în timpul nopţii, în aşternutul său, un păianjen uriaş care-l muşcase de mînă şi te făcea să te uiţi la el înspăimîntat, în timp ce victima începea să se umfle ca un cimpoi. Omul acesta avea o mentalitate stranie, dar partea ciudată era că poveştile acestea înfiorătoare nu le debita altuia, ci numai lui Newell Paige.

— Cred că ocupaţia dumitale este foarte primejdioasă, declară Paige.

— Da, nu este întotdeauna plăcută, răspunse Stafford cu indiferenţă, scotocindu-se în buzunare ca să-şi găsească chibriturile pe care niciodată nu le putea găsi, dar partea cea mai mare a timpului mi-o petrec făcînd pregătiri plicticoase... Pe dumneata te interesează bacteriologia ?

— Mă interesează chiar foarte mult. Cred că dacă nu m-aş fi specializat în chirurgie aş fi ales această ramură a ştiinţei.

— Ţi s-a îmtîmplat vreodată, după ce-ai părăsit facultatea, să te uiţi prin lentila unui microscop ? întrebă Stafford.

— Da, mi s-a întîmplat chiar foarte des. Aceasta este o mică slăbiciune a mea. Acasă am un microscop cu două lentile, marca Greenhough.

— Ei comedie ! exclamă Stafford. Şi dumneata îi zici mică slăbiciune !

Pe adevăratul Stafford îl descoperi în timpul unei dimineţi cu atmosferă înăbuşitoare. Trecuse pe la spital, ca să-i aducă lui Ingram ziarele. La plecare, tocmai în momentul cînd trecea prin faţa camerei unde era doctorul, se pomeni faţă în faţă cu tînăra infirmieră Adams, care îl îngrijise atît pe el cît şi pe Ingram în timpul primelor zile cînd sosiseră la spital. Fata părea conster-

nată şi, închizînd uşa de la biroul lui Stafford, rămase nemişcată, cu mîna pe clanţă.

— Intraţi înăuntru şi staţi de vorbă cu el, îi spuse fata cu vocea sugrumată de emoţie.

Îl găsi pe Stafford aşezat pe un scaun turnant, cu coatele sprijinite pe birou şi cu capul rezemat în palme.

— Sper că prezenţa mea nu este o indiscreţie, începu Paige. N-aş putea să te ajut cu ceva ?

— Nu ! Glasul lui Stafford părea răguşit. Vezi ce spune în telegrama aceasta ; a murit Spadling ; probabil îţi mai aduci aminte că acesta a fost şeful meu acolo, la laboratorul de cercetări. S-a îmbolnăvit de friguri. Mi-a fost cel mai bun prieten. Porcăria asta l-a omorît. N-a fost bolnav decît opt ceasuri. Şi n-avea pe nimeni lîngă el, în afară de bătrînul Murray, care este omul nostru de serviciu. În timpul acesta eu am stat aici m-am bucurat de aceeaşi siguranţă ca un nou-născut în leagănul său şi m-am ocupat de nimicuri, iar Spadling este condamnat să moară singur, punîndu-şi în joc viaţa, ca în cele din urmă s-o piardă... Am telefonat la San Francisco. Mîine va veni cineva să mă înlocuiască, aşa că voi putea pleca. De aici înainte toată răspunderea va apăsa numai asupra mea şi voi fi şi eu singur, pînă în ziua cînd voi găsi pe cineva care să fie tot atît de nebun ca mine.

— Crezi despre mine că sînt destul de nebun ? întrebă Paige cu glasul liniştit.

Stafford se ridică încet în picioare, sprijinindu-se cu toată greutatea de birou, şi-l privi îndelung în ochi.

— Nu-mi spune asemenea cuvinte dacă nu te-ai gîndit încă destul la propunerea pe care mi-o faci, murmură el.

— M-am gîndit foarte serios, Stafford, la ceea ce ţi-am spus. Sînt gata să plec cu dumneata.

— Nu-ţi dai seama că propunerea aceasta ar putea să te coste viaţa ?

Paige ridică privirea şi îi oferi lui Stafford o ţigară.

— Crezi că pînă mîine la prînz vei putea să-ţi faci pregătirile de plecare ?

— Sigur că da, răspunse Paige cu ochii strălucind.

Stafford se uită la el cu interes.

— Sper că nu-ţi inchipui despre această plecare că va fi o excursie de plăcere.

— Nici pomeneală de aşa ceva, răspunse Paige cu glasul solemn. Îmi dau pe deplin seama de gravitatea situaţiei... dar pot să mai adaug că în viaţa mea nu m-am simţit niciodată atît de mulţumit... Într-o bună zi tot va trebui să mor... Prin urmare este preferabil să trăiesc cu adevărat zilele pe care le mai am de trăit, în loc să vegetez.

XVI

Despre lunga scrisoare pe care o primise de la Stafford era convins că este o comunicare dintre cele mai interesante din cele pe care le-a primit pînă acum. Amănuntul acesta nu era un lucru de nimic, mai ales că sarcina cea mai grea din ocupaţiile de fiecare zi ale canonicului Harcourt era citirea voluminoasei corespondenţe pe care o primea.

Scrisorile sale reprezentau o infinită variaţie de subiecte. Cele mai multe îi veneau de la oameni deznădăjduiţi care-l auziseră vorbind în amvon şi care, neavînd curajul sau ocazia să vorbească cu el între patru ochi, preferau, fiecare după temperamentul său, să-şi înmoaie tocul în sîngele inimii sau în fierea ficatului pentru a aşterne pe hîrtie gîndurile ce-i preocupau şi care variau de la sfînta resemnare pînă la revolta cea mai violentă. Canonicul recunoştea, fără ezitare, că datorită acestor scrisori reuşise să cunoască atît de bine sufletul oamenilor.

Talbot ieşi din sală, ducînd cu el scrisorile adnotate, cărora trebuia să le răspundă. Cele două de care canonicul crezuse că va trebui să se ocupe el însuşi erau deschise în faţa sa, pe birou.

Aproape renunţase la nădejdea de a mai primi vreun răspuns de la Stafford. Trecuseră două luni din ziua cînd primise misterioasa tăietură de ziar la care răspunsese fără întîrziere.

Cu această ocazie se simţise grozav de încurcat şi citise de mai multe ori la rînd articolul din ziar, cînd zîmbind, cînd încruntînd din sprîncene. Apoi se proptise în spătarul scaunului şi închisese ochii pe jumătate, gîndindu-se adînc şi bătîndu-se uşor peste buzele strîns închise cu ochelarii înrămaţi în aur.

Articolul în sine era uşor de înţeles. Probabil că Paige îşi găsise un tovarăş pe care să-l însoţească în rătăcirile lui; acesta avusese un accident care-i obligase să intre în spitalul cel mai apropiat. Refuzaseră să spună cine sînt, ceea ce era un procedeu inutil şi imprudent din partea lui Paige, indiferent de motivele întemeiate sau neîntemeiate ale tovarăşului său.

Adevăratul mister în această întîmplare era gestul straniu al acestui doctor Stafford, care, fără nici o altă explicaţie, îi expediase o tăietură dintr-un ziar, şi pe deasupra cu avionul, ca şi cînd şi-ar fi închipuit că întîmplarea este extrem de importantă şi vestea va trebui să ajungă la destinaţie cît mai repede. În afară de asta, adresa expeditorului notată pe plic indica limpede şi necesitatea unui răspuns.

Pe plic nu era scris altceva decît numele Harcourt şi, în plus, strada şi numărul. Nici cel puţin „Domnului Harcourt".

Fără îndoială că această adresă nu o obţinuse cu ştirea lui Paige. Prin urmare puteai crede că numele a fost găsit notat pe o hîrtie aflată asupra lui şi că a fost luat fără ca el să ştie. Toată întîmplarea aceasta era neobişnuită. Canonicul se frămîntase cu fel de fel de gînduri mai bine de o jumătate de oră, ca apoi să întindă mîna după o foaie de hîrtie de corespondenţă.

„Dragă doctore Stafford, îi scria el. Am primit tăietura din ziarul *Cronicle* din San Francisco. Numele dumitale, notat pe plic, mă face să-mi închipui că aştepţi un răspuns, iar faptul că ai expediat scrisoarea cu avionul dovedeşte că această chestiune este urgentă.

Singurul cîine cu numele de Sylvia pe care-l cunosc este al unui tînăr în vîrstă de treizeci şi unu de ani, un tînăr cu calităţi excepţionale şi vrednic de toată încrederea, a cărui hotărîre de a-şi ascunde identitatea este un prilej de nemulţumire atît pentru el, cît şi pentru prietenii săi. Totuşi, eu nu am nici un motiv să-mi închipui ceva rău despre el.

Dacă persoana la care mă gîndesc este tînărul neidentificat care se găseşte la spitalul dumneavoastră, sînt gata să garantez pentru cinstea lui. Dacă cumva are de luptat cu anumite greutăţi, vă rog să-mi telegrafiaţi imediat. V-aş rămîne foarte obligat dacă

aţi binevoi să-mi trimiteţi informaţii mai amănunţite în legătură cu el."

Iar acum, după ce trecuseră două luni încheiate, doctorul Stafford îi trimite această extraordinară scrisoare tocmai din Wenbleton, Montana... Canonicul începu s-o citească cu cel mai mare interes.

Prima pagină era o scurtă explicaţie a motivelor care-l determinaseră să-i trimită tăietura din ziar, confirmînd totodată bănuiala că adresa de pe plic fusese găsită în buzunarul hainelor lui Paige, şi-i indica cauza pentru care autorul scrisorii încerca să afle numele adevărat al pacienţilor săi, fiind obligat să se conformeze ordinelor conducerii de la *Grey Lode Mining Corporation*.

Pe pagina a doua, Stafford îi explica natura lucrărilor în laboratorul de cercetări din Montana, împrejurările în care a fost detaşat pentru o vreme la spitalul minei, întoarcerea sa neaşteptată pentru a lua conducerea laboratorului şi hotărîrea bruscă a lui Paige de a-l însoţi.

„Mi-a vorbit atît de mult despre dumneavoastră, domnule canonic, încît mi se pare că vă cunosc aievea. În mijlocul singurătăţii acestor primejdioase ocupaţii, eu şi Paige am devenit prieteni intimi. Nu i-am spus că v-am informat despre sosirea sa la spital. Articolul din ziar vi l-am trimis fără să ştie nimeni, şi cred că Paige n-ar fi deloc mulţumit dacă ar şti ce am făcut. Prin urmare, nu ştie nici despre scrisoarea pe care am primit-o de la dumneavoastră şi, fireşte, nu ştie nici că eu vă trimit acum un răspuns.

Cred că dumneavoastră, în calitate de prieten al său, aveţi tot dreptul să fiţi informat că, în actuala situaţie, Paige s-a înhămat la o sarcină ingrată şi plină de primejdii, dar cu toate acestea se simte mulţumit. În cei patru ani care au trecut, colaboratorii pe care i-am avut au venit şi au plecat, trei dintre ei pentru a fi înmormîntaţi, şi alţi şase pentru a se întoarce la ocupaţii care să fie mai puţin primejdioase. Trăim într-o căsuţă de bîrne cu trei încăperi, pe culmea muntelui Boone Mountain, la o depărtare de opt kilometri de Wembleton, un mic orăşel cu

două mii de locuitori, dintre care cel mult patru inşi sînt informaţi despre ceea ce facem noi aici.

Motivele acestei activităţi secrete nu trebuie să vă mire. Dacă toată lumea de aici ar afla că ne petrecem vremea pentru a studia mijloacele de propagare ale frigurilor pătate — de care, pe bună dreptate, se tem îngrozitor — ar fi foarte greu să ne putem aproviziona cu lucrurile de care avem nevoie. Adevărul este că frigurile acestea nu le poţi lua decît prin virusul pe care-l poartă o insectă care se hrăneşte cu... hrana aceasta este exact obiectul cercetărilor noastre. Prin urmare, noi personal nu reprezentăm nici o primejdie pentru semenii noştri. Dar ar fi greu să-i faci să înţeleagă această realitate.

La Wembleton, cei pe care-i interesează prezenţa noastră îşi închipuie despre noi că sîntem vînători care n-au nimic de făcut şi ne petrecem vremea prin munţi, trăind o viaţă de schimnici. Acum doi ani guvernul a instalat o linie telefonică pînă la cabana noastră, dar despre asta numai foarte puţini sînt informaţi şi numărul nostru nu este trecut în cartea de telefon. Cînd coborim în vale, îmbrăcăm o scurteică şi încălţăm bocanci, ca oamenii de la munte. Sîntem prost îmbrăcaţi, neraşi şi foarte puţin vorbăreţi. Dar, în afară de asta, sîntem obligaţi să refuzăm găzduirea vînătorilor şi tăietorilor de lemne care vin să ne ceară adăpost. Purtarea aceasta, după părerea mea, este partea cea mai dificilă a sarcinii noastre, căci ne vine greu să-i alungăm, deşi ne-ar fi imposibil să-i lăsăm să intre şi să se expună primejdiei microbilor cu care ne pierdem vremea. Altfel am fi obligaţi să le explicăm ce facem şi asta ar însemna ca ei să spună şi altora.

Cel care este mai precis informat despre lucrările noastre este tocmai primarul oraşului, care în acelaşi timp este şi directorul minelor de aur din această regiune. Îl cheamă Gibson. Fără concursul familiei Gibson viaţa noastră aici ar fi imposibil de suportat. Nu numai că primarul este de acord cu cercetările pe care le face guvernul — căci din pricina acestui flagel în fiecare vară au bîntuit epidemii îngrozitoare printre lucrătoriii minelor — dar se poartă extrem de prevenitor faţă de noi, care sîntem însărcinaţi cu aceste neplăcute cercetări. Gibson este om bogat şi are o casă foarte frumoasă. În cei doi ani care au trecut,

am avut ocazia să petrec multe ceasuri plăcute în casa lui. Oamenii aceştia îi sînt şi lui Paige foarte simpatici. Din cînd în cînd se duce la ei ca să-şi vadă cîinele. Insectele pe care le studiem noi sînt tot atît de primejdioase pentru animale, ca şi pentru oameni. Gibson s-a oferit să îngrijească de ea, dar Sylvia nu se simte bine în absenţa stăpînului ei. De fiecare dată cînd coboară din munte, îi vine tot mai greu să se despartă de ea. Este impresionant s-o auzi cum geme cînd îl vede că se pregăteşte de plecare.

Constat că scrisoarea mea este foarte lungă, deşi n-am vorbit încă despre subiectul care m-a determinat să vă scriu. Evident, intenţia mea a fost să vă dau amănunte în legătură cu Paige. Omul acesta îşi primejduieşte viaţa pentru ceva care ar putea să nu ducă la nici un rezultat. Chiar în clipa aceasta se află în laborator şi disecă o nouă serie de organe însîngerate pe care le-am luat ieri de la un miel contaminat. Dacă va avea ghinionul să se zgîrie cu bisturiul sau cu penseta, mîine dimineaţă îl voi găsi cu trupul înţepenit. Totuşi este mulţumit de ceea ce face şi mi-ar fi fost imposibil să găsesc un tovarăş mai bun decît el.

Dar să revenim la ceea ce mă preocupă. Alaltăieri, cînd l-am vizitat pe Frank Gibson în biroul său, acesta mi-a spus că în oraş sînt vreo douăsprezece familii de oameni importanţi care au fete ajunse la vîrsta cînd ar trebui să urmeze cursurile unei şcoli superioare. Oamenii aceştia se gîndesc în mod serios să organizeze pentru ele o şcoală particulară şi în scopul acesta ar dori să găsească o tînără fată instruită, cu o bună educaţie şi dintr-un mediu social superior, care — dacă se poate — să fi terminat de curînd cursurile universitare (căci Gibson îşi închipuie că în felul acesta ar putea aduce şi ceva din atmosfera în care a trăit) şi care să fie dispusă să vină la Wembleton ca să completeze educaţia acestor fete.

Gibson m-a întrebat dacă cunosc pe cineva care să îndeplinească aceste condiţii, dar a trecut atîta vreme de cînd eu am pierdut contactul cu lumea! I-am promis să vă scriu, căci din ceea ce am aflat de la Paige despre dumneavoastră, sînt convins că veţi putea să-mi recomandaţi persoana de care oamenii aceştia ar avea nevoie aici.

Cred că v-am obligat să pierdeţi foarte mult timp pentru a vă putea expune scopul adevărat al acestei scrisori. Vă rog să mă iertaţi dacă am abuzat de răbdarea dumneavoastră. În caz că veţi binevoi să-mi răspundeţi, vă rog să întrebuinţaţi un plic fără menţiuni cu privire la expeditor. "

Canonicul lăsă din mînă scrisoarea pe birou şi cîteva clipe învîrti între degete cuţitul de tăiat hîrtie. O lumină de haz şi de veselie tresări în ochii lui adînciţi în orbite... Phyllis ! Şi de ce nu ?

Sonia luă legătura de chei şi deschise cutia de scrisori.

— A sosit o scrisoare pentru tine, zise ea...

— Cred că este de la Pat.

Phyllis urcase cu cîteva trepte înaintea ei şi se sprijini obosită de uşa apartamentului lor. Toată ziua fuseseră ocupate cu inventarul şi căldura zilei li se păru înăbuşitoare. Luă scrisoarea şi se uită la ştampila poştei :

— Wembleton !

Întinse piciorul ca să nu se trîntească uşa şi desfăcu plicul, apoi, cu degetele tremurînde, scoase scrisoarea şi o parcurse în grabă, reţinînd la întîmplare frazele amabile, semnele dolarilor care indicau suma salariului, data prevăzută pentru eventuala călătorie, cuvintele de bune urări şi oferta de a o găzdui.

— Ia te uită, Sonia ! exclamă ea. Va să zică totuşi am reuşit ! Încercă apoi să-şi stăpînească emoţia : Îmi scrie chiar domnul Gibson.

Se luară de braţ şi începură să urce scara. Phyllis abia se mai putea stăpîni.

— Spune drept, ce zici de asta ? E admirabil, nu-i aşa ? Aproape nu-mi vine nici mie să cred. Nu eşti mulţumită, Sonia ? întreba ea fără încetare.

Sonia era mulţumită. Fireşte, despărţirea o întrista, dar se simţea totuşi mai uşurată decît ar fi fost dispusă să recunoască. Îi părea rău să se despartă de Phyllis. Fata aceasta radioasă sosise întocmai ca o binecuvîntare cerească revărsată peste viaţa ei şi tocmai într-un moment cînd avea nevoie de o preocupare cu

totul nouă, pentru a-i abate gîndurile de la mica tragedie care făcuse ca totul în viaţă să i se pară cu desăvîrşire inutil.

Dar magazinul începuse să meargă prost şi nu era nici o nădejde pentru o înviorare apropiată a afacerilor. Micile întreprinderi, de felul celei pe care o avea ea, erau expuse în fiecare zi unei primejdii. Lui Phyllis nu-i mărturisise temerile ei, ci încercase să umble mereu cu fruntea-sus. „Ce prostii vorbeşti", spunea ea, cînd Phyllis începea să se frămînte. „Nu înţelegi că eu nu mă pot lipsi de prezenţa ta ? Te rog să nu te mai gîndeşti la astfel de lucruri". Oferta de la Wembleton sosea tocmai la timp. De aici înainte îi va fi mult mai uşor să-şi echilibreze bugetul. Va renunţa la apartament şi nu va cheltui decît strictul necesar ca să poată ieşi din nou la lumină.

— Dacă sînt mulţumită ? murmură Sonia. Sigur că sînt, draga mea. Dar trebuie să ştii că-mi vei lipsi foarte mult. De asta sînt sigură că eşti şi tu convinsă. Apoi scoase din nou cheile şi deschise uşa din faţa lor. Nu ştiu ce voi face după plecarea ta.

— Domnul Gibson s-a oferit să-mi avanseze cheltuielile de drum, strigă Phyllis din micul vestibul unde se oprise pentru a reciti scrisoarea cu mai multă atenţie.

— Să nu primeşti această ofertă, protestă Sonia, intrînd în dormitor. Nu trebuie să admiţi niciodată ca un bărbat să te pună în stare de inferioritate cu banii lui. Dacă tu nu ai bani de ajuns să-ţi plăteşti drumul pînă la Wembleton, îţi voi împrumuta eu.

— Cît eşti de neîncrezătoare ! exclamă Phyllis înveselită.

— Eu sînt păţită, ripostă Sonia cu vocea înăbuşită, căci îşi trecuse rochia albastră peste cap.

— Canonicul spunea că ar trebui să avem mai multă încredere în tovarăşii noştri care sînt bărbaţi. De altfel, fraza aceasta se găseşte undeva şi în Biblie.

— Draga mea, ştii foarte bine că domnul Harcourt n-a fost niciodată femeie, răspunse Sonia care băgase capul între rochiile din garderobă. Iar Biblia a fost şi ea scrisă de bărbaţi, pentru uzul bărbaţilor.

— De ce nu mergi să-i spui asemenea cuvinte şi canonicului ? răspunse Phyllis şi, intrînd în camera ei, îşi aruncă pălăria pe masă şi se aşeză pe marginea patului.

— Despre ceea ce cred în legătură cu Biblia ? Cuvintele acestea mi le-a spus chiar canonicul. Este de părere că ar trebui ca în ea să se găsească cel puţin o parte care să fie scrisă de femei, pentru uzul femeilor, adăugă Sonia şi deschise robinetul duşului. Mi-ar face plăcere să-l pot scrie chiar eu ! strigă ea, încercînd să acopere zgomotul apei cu vocea. Aş intitula-o : „Proverbele lui Prissy" şi primul ar începe în felul următor : „Toţi bărbaţii sînt nişte sălbatici, să nu ai încredere în nici unul dintre ei". .

Phyllis începu să rîdă, apoi deveni gravă. Doi ochi albaştri-cenuşii, ca fierul, păreau că o roagă să nu dea crezare cuvintelor Soniei... Se îndreptă cu paşi înceţi spre camera de la mijloc şi puse scrisoarea pe birou. Montana ! Slaba speranţă pe care o avusese că-l va putea revedea — tocmai de ajuns pentru a constata un tremur de uşurare pe faţa lui chinuită — va trebui alungată pentru totdeauna. Fiecare oră şi fiecare kilometru din drumul ce o va duce spre vest va diminua vaga posibilitate de a se revedea.

Era de la sine înţeles că n-ar fi putut deveni niciodată prieteni. Dar simţea din ce în ce mai mult nevoia de a scăpa de această obsesie — de obsesia ochilor lui întrebători şi chinuiţi. Cînd se examina în oglindă, i se părea că vede reflexul lor în proprii ei ochi. O urmăreau pînă şi în timpul somnului. Uneori se întreba dacă nu cumva această halucinaţie este un fel de boală. De fiecare dată cînd suna telefonul, îşi simţea inima tresărind şi-şi zicea : „El trebuie să fie !" O telegramă, o scrisoare recomandată o făceau să murmure : „Deci totuşi va veni !... " Dar acum distanţa dintre ei va deveni mult mai mare decît înainte de asta.

Totuşi trebuia să se simtă mulţumită ! Angajamentul acesta din Wembleton o scăpa dintr-o situaţie care devenise imposibilă. Va trebui să-l informeze cît mai curînd pe canonicul Harcourt. A fost foarte amabil din partea lui că i-a găsit postul acesta. Îl chemă la telefon, şi după cîteva clipe de aşteptare îi auzi glasul profund. Da, răspunse el, a primit şi el o informaţie de la domnul Gibson, chiar în cursul zilei de astăzi. Este foarte mulţumit de rezolvarea aceasta a situaţiei. Da, Phyllis va trebui să treacă pe

la el. Fireşte, împreună cu Sonia. Cînd ai suficientă răbdare, situaţia sfîrşeşte prin a se clarifica întotdeauna.

— Cred că ar însemna să ceri prea mult crezînd că totul se limpezeşte de la sine, strigă Phyllis în receptor, întrebîndu-se în aceeaşi clipă care este motivul pentru care-i dă un astfel de răspuns, mai ales că nu avea de ce să fie nemulţumită.

Urmă o scurtă pauză înainte ca domnul Harcourt să răspundă la cuvintele ei, aşa că Phyllis fu obligată să-şi ceară iertare pentru că s-a exprimat faţă de el în felul acesta, mai ales că îi făcuse atîtea servicii.

— Să nu încetezi niciodată să speri, dragă Phyllis, îi răspunse el cu glasul plin de bunătate. Speranţa este un fel de vitamină. Este cel mai preţios dintre toate darurile hărăzite oamenilor.

În seara dineului de la canonicul Harcourt, Elisa Graham nu-i făcuse Soniei o impresie prea bună; aşa că, dacă i s-ar fi propus să-şi împartă apartamentul cu populara contralto din Kentucky, propunerea aceasta n-ar fi entuziasmat-o absolut deloc.

Dar acum, după ce trăiau de aproape o lună alături, Sonia era cu totul de altă părere. Cu vioiciunea şi strădunţa de a fi cît mai agreabilă, Elisa se dovedise o fată încîntătoare. Îi aducea tot felul de veşti cu care Sonia nu era obişnuită, dar îi făcea plăcere să le asculte. Îşi găsise un angajament într-un cvartet de muzică religioasă şi cînta la cîteva cluburi sociale mai mici. Spre sfîrşitul anului va face un turneu în regiunile din Mid-West, sub conducerea unui impresar. Pe urmă se va căsători cu Eugene; dar de ce, în fond, să nu se căsătorească imediat ?

Canonicul Harcourt le sfătuise ca ceea ce cîştigă să pună în comun, pentru a putea face faţă cheltuielilor. Aranjamentul acesta venise aproape de la sine. După plecarea lui Phyllis, Sonia se simţise grozav de singură. A doua zi îşi închisese magazinul la orele patru după-amiază şi plecase la catedrală, ca să stea de vorbă cu Harcourt.

— Eram convins că astăzi vei veni la mine, declară canonicul după ce Sonia se aşeză pe scaunul din faţa lui. Am fost atît de sigur că vei veni, încît n-am ezitat să comand acest buchețel de

viorele anume pentru dumneata, căci mi-am adus aminte că florile acestea îți plac.

Sonia ridicase vasul de pe birou și sorbise cu lăcomie mirosul suav al acestor flori modeste. Pe urmă îi zîmbise recunoscătoare.

— Este și acesta unul dintre multele amănunte în legătură cu dumneata, domnule Harcourt, pe care eu nu sînt în stare să le înțeleg. Ochii Soniei erau umezi de lacrimi. La dumneata vin atîția oameni și cu toate acestea reușești să-ți aduci aminte de toate măruntele lor preferințe și de toate amărăciunile lor.

— Din păcate, nu-mi pot aduce aminte de toate. Uite Sonia, adevărul este că viața mea s-ar scurge prea trist dacă n-aș avea cîteva persoane la a căror mulțumire și fericire să țin foarte mult. Eu nu pot să mă deplasez dintr-un loc într-altul. Călătoria ar fi ceva și mai complicat. Nu am nici viață de familie și lectura neîntreruptă mă obosește. Serile sînt lungi, așa că-mi face plăcere să mă gîndesc la cîteva persoane preferate și să mă întreb ce fac și cum le merge.

— Și să faci anumite planuri, adăugă Sonia cu înțeles. Ceea ce ai făcut pentru Phyllis a fost de o bunătate excepțională.

— Va să zică a plecat aseară ?

Sonia ridică fruntea și-și îngropă obrazul în buchețelul de flori reci.

— Te simți singură fără ea. Tocmai acesta este motivul care m-a determinat să cred că astăzi vei veni la mine. Îți mai aduci aminte de domnișoara Graham ? Ieri a fost la mine, ca să-mi spună că este în căutarea unei locuințe unde să se poată adăposti.

— Și v-ați gîndit la mine ?

— Dumitale nu ți-e simpatică ?

— Nu m-am gîndit prea mult la ea. Cu ocazia dineului dat de dumneavoastră, cînd am văzut-o că încearcă să se răzbune împotriva domnului Corley, mi s-a părut cam prostuță. Pretinsa ei intimitate cu domnul Parker, care a făcut atît de multe în interesul ei, mă făcea să rîd. Mai ales că, din cît știu eu, cunoștea foarte puține amănunte în legătură cu el. Nu știa nici măcar numele lui adevărat.

— Dumneata îl știi ?

— Mi l-a spus Phyllis. El este doctorul Paige, cel care a comis o îngrozitoare greşeală cînd doamna Dexter a fost operată. Dumneavoastră nu ştiaţi ? Sonia clătină din cap fără să vrea, cum făcea de multe ori cînd se aştepta să primească un răspuns negativ.

Canonicul scăpase stiloul din mînă şi se străduia zadarnic să-l ridice de pe parchet. Sonia sări în ajutorul lui şi după ce-l şterse cu o bucată de hîrtie din coşul de alături, se aşeză din nou pe scaun.

— Mulţumesc, Sonia. Despre ce vorbeam adineauri ? A, da, despre Elisa. Tonul cu care vorbea canonicul părea cu desăvîrşire impersonal, aşa că Soniei îi veni să zîmbească văzîndu-l că încearcă să se prefacă. Elisa este o persoană interesantă şi caută o prietenă tot atît de interesantă. Mi-am permis s-o întreb dacă-şi aduce aminte de dumneata. A fost încîntată, aşa că i-am promis să vorbesc cu dumneata.

— Vreţi s-o iau în casa mea ? întrebă Sonia şi încercă să întîlnească privirile canonicului.

— De ce nu ? Ar fi o tovarăşă foarte plăcută.

— Mai aveţi şi alte motive în sprijinul acestei dorinţe ?... În caz afirmativ, aş dori să mi le spuneţi şi mie.

Canonicul se uită la ea cu un fel de reproş.

— După toată bătaia de cap pe care am avut-o ca să-ţi pot găsi acest buchet de viorele, Sonia, mai îndrăzneşti să insinuezi cu toată liniştea că eu îţi ascund ceva !

— Bine, domnule canonic, voi încerca să descopăr singură ce urmăriţi acum, răspunse Sonia, prefăcîndu-se nemulţumită.

— Nu mă îndoiesc nici un pic că vei reuşi, răspunse canonicul şi pe buze îi tremură o umbră de zîmbet.

— Credeţi că-mi va trimite vorbă ?

— Cred că-ţi va trimite foarte curînd. Îi voi scrie chiar acum.

— Va să zică pot să plec ? întrebă ea, prefăcîndu-se nemulţumită, deşi în realitate nu era deloc.

— Da. Şi dacă vrei, introdu-o pe doamna care este la rînd.

Îşi scoase pălăriuţa elegantă şi se îndreptă spre intrarea micului vestiar, fără să mai închidă uşa în urma ei, aşa că se opri în faţa oglinzii şi începu să-şi aranjeze părul negru, admirabil

pieptănat, fără să se mai gîndească nici o clipă că o vede canonicul. Mişcările ei indeminatice, care dovedeau supunere, treziră o sclipire de duioşie în ochii sumbri ai acestui om în vîrstă. După ce apăru din nou, se opri o clipă alături de el, reţinută de mîna lui întinsă, pe care o apucă în mîinile ei.

— Sonia, fetiţa mea, începu el cu afecţiune, dumneata şi cu mine avem de îndeplinit o mică sarcină. Dar de vreme ce am făgăduit că voi păstra cel mai mare secret în această privinţă, nu pot să-ţi spun mai mult de atît. La momentul oportun, însă, vei afla exact care este rolul dumitale în ceea ce se pregăteşte.

— Nu cumva este ceva care priveşte...

— Cred că ar fi mai bine ca acum să pleci. Probabil vizitatoarea care aşteaptă a început să-şi piardă răbdarea.

— Mulţumesc. Asta este tot ce voiam să ştiu.

— Cu atît mai bine, răspunse canonicul în clipa cînd ea îşi desprinse mîinile încet de pe mîna lui şi porni spre ieşire. Mi-ar face şi mie plăcere dacă s-ar găsi cineva care să-mi spună tot ce vreau să ştiu.

După o săptămînă înţelegerea a fost perfectată şi Elisa se mută la ea. La început, Sonia fu foarte rezervată, în parte pentru motivul că nu se simţea tocmai la îndemînă cu această fată străină în casă, după lungile luni de intimitate cu Phyllis; apoi şi din cauză că, în chiar după-amiaza aceleiaşi zile, primise o scrisoare cu totul neobişnuită. Îi venea greu să se gîndească la altceva, şi seara, cînd se întoarse acasă, Elisa o găsi mult mai preocupată decît s-ar fi putut aştepta.

Phyllis îi descria pe larg primele impresii. Soţii Gibson veniseră s-o aştepte la gară. Domnul G. era înalt şi svelt, doamna G. mică şi bondoacă, iar tînăra Gerry o fată delicioasă şi răsfăţată. Se întoarseră acasă cu o maşină elegantă. Casa lor era imensă şi plină de servitori. Totul în această casă părea că este nou, ca şi cînd lucrurile ar fi fost abia atunci despachetate din cutiile lor.

„Pe urmă, la intrare, pe cine crezi că am văzut? Am încercat să-mi păstrez calmul, dar crede-mă, în viaţa mea nu m-am simţit

atît de zăpăcită. În primul moment am rămas înmărmurită şi nu ştiam ce să fac. Doamna Gibson o luase înainte şi intrase în hol. Am văzut un ciine roşu, întins cît era de lung şi cu botul pe labele dinainte, într-o atitudine ca şi cînd ar fi aşteptat să vină cineva care-i era drag; în acelaşi timp mi s-a părut straniu că nu se ridică în picioare, cum ar fi făcut orice ciine, pentru a-i saluta pe membrii familiei. Ei bine, fie că mă vei crede, fie că nu, în momentul cînd am trecut pe lîngă el s-a ridicat imediat şi mi-a pus labele pe piept; domnul Gibson, care venea în urma mea, a scos un ţipăt: „Ce l-o fi apucat pe ciinele ăsta?" Doamna Gibson părea grozav de stînjenită, dar în aceeaşi clipă s-a gîndit că probabil eu prefer să intru în camera mea, aşa că am urcat la etaj şi ciinele a venit după noi. A încercat să-l alunge, dar se ţinea atît de aproape de picioarele mele, încît abia puteam să mă mişc. Am spus doamnei Gibson că ar fi mai bine să-l lase în pace, pentru că nu mă supără, iar ea a adăugat că purtarea aceasta i se pare neobişnuită, deoarece Sylvia de obicei nu dă atenţie nimănui... Am închis numaidecît uşa şi m-am aşezat pe un scaun, căci îmi tremurau picioarele. Sylvia s-a apropiat imediat şi s-a urcat cu labele pe genunchii mei, unde a rămas cu gura căscată, cu limba scoasă şi cu ochii strălucind de emoţie. Ai fi jurat că vorbeşte, după felul în care închidea gura şi-şi înghiţea saliva, ca pe urmă s-o deschidă din nou şi să respire şuierător, ca şi cînd ar fi vrut să-şi descarce sufletul. Probabil îţi vei închipui acum despre mine că sînt o proastă, dar eram obosită de lungul drum pe care-l făcusem şi mă simţeam singură şi atît de departe de tot... Mi-am trecut braţele în jurul gîtului Sylviei şi, culcîndu-i capul mătăsos pe obrazul meu, am început să plîng de mă cutremuram toată. Apoi — mi-e şi ruşine să-ţi spun, dar cred că vei înţelege — am lăsat-o să mă lingă pe obraz, pe gît, pe păr, pînă cînd mi s-a părut că trebuie să arăt ca o ceapă curăţată de coajă. Cînd am crezut că este de ajuns, am trecut în baie şi ne-am uitat una la alta; Sylvia era lîngă mine, cu labele dinainte pe marginea chiuvetei. Dintr-o dată m-a apucat un rîs spasmodic şi am rîs, uitîndu-ne una la alta, pînă cînd n-am mai putut. Ar fi fost imposibil să mă arăt în faţa stăpînilor casei în starea în care mă găseam. Nu ştiu ce şi-au închipuit despre mine;

dar abia la un ceas după aceea am putut cobori. Sylvia nu se despărţea nici o clipă de mine. Mă simt puţin încurcată, căci ori unde m-aş duce este mereu pe urmele mele.

Doamna Gibson îmi spune că Sylvia le-a fost lăsată în grijă de către un prieten de-al lor, care vinează undeva, prin munţii din apropiere. Mi s-a părut curios că poate să existe un vînător care să nu-şi ia cîinele cu el. Am constatat că nu pare dispusă să vorbească despre această chestiune. Fireşte, eu nu-mi găsesc locul de curiozitate. "

Restul scrisorii Sonia il citise în mare grabă. Pe urmă telefonase canonicului Harcourt.

— Am primit ştiri de la Phyllis.

— Ei, bravo ! A făcut o călătorie plăcută ?

— Aşa se pare. Locuieşte la familia Gibson, pînă cînd îşi va găsi o locuinţă. Cine credeţi că i-a ieşit în cale, imediat ce a deschis uşa ?

— Doar n-a întîmpinat-o vreun faraon ?

— *Sylvia !*

— Care Sylvia ?

— Dumneata nu ştii ?

— Cum aş putea să ştiu !

— *Sylvia Paige !* Glasul Soniei luase o întorsătură stridentă, poate cu totul alta decît ar fi dorit, căci părea că şi-a pierdut răbdarea. Urmă un timp de tăcere.

— Ooo ! Canonicul păru mirat : Va să zică trebuie să fie şi el undeva în regiunea aceea.

— Da, mi se pare o extraordinară coincidenţă. Glasul Soniei părea să insinueze că ar mai fi multe de spus.

— Dar dumneata ce mai faci ? întrebă canonicul cu bunăvoinţă.

— Cam ceea ce ai putea să-ţi închipui, fiind împresurată de un mare mister, şi...

— Da, înţeleg, declară canonicul categoric, deşi Sonia presimţea că acum a început să zîmbească. Elisa s-a mutat în casa dumitale ?

— Va veni astă-seară.

Urmă o nouă pauză, atît de lungă, încît Sonia strigă în aparat.

— Probabil va fi mai bine să nu-i pomeneşti nimic despre Sylvia, cel puţin deocamdată. Dacă va avea să-ţi spună ceva, las-o să vorbească. Mi se pare că obiceiul este să dai întotdeauna musafirului primul cuvînt.

Sonia începu să rîdă şi murmură ceva în receptor, ca un fel de mîngîiere adresată unui om pe care-ai reuşit să-l scoţi din sărite. Ce om înspăimîntător! îşi zise ea închizînd telefonul, dar cu toate acestea este atît de bun!

Elisa se întorsese foarte tîrziu de la o repetiţie şi se întinsese pe canapea, îmbrăcată într-un halat trandafiriu, ca să citească o scrisoare. Trecuse cel puţin o jumătate de oră, cînd întrerupse tăcerea, exclamînd: „Ei comedie!"

Sonia se aşezase într-un fotoliu din apropierea lămpii, şi părea absorbită de un episod emoţionant al romanului de aventuri pe care-l citea, aşa că tresări şi scăpă cartea din mînă.

— Am aflat cine este Nathan Parker! exclamă Elisa cu mîndrie.

— Ei bine, în cazul acesta spune-mi şi mie, cine este Nathan Parker? întrebă ea nemulţumită.

— Vino aici şi-ţi voi povesti o întîmplare mult mai interesantă decît aceea pe care o citeşti acum. Elisa îi făcu loc pe canapea. Probabil m-ai auzit de mai multe ori vorbind despre vărul meu Clay Brock. În ultimul timp a ieşit destul de des în oraş împreună cu o tînără infirmieră de la clinica Parkway. Într-una din zile, cu ocazia unei petreceri a infirmierelor şi studenţilor, Clay a făcut cunoştinţă cu infirmiera şefă, domnişoara Ogilvie... Dar e mult mai bine să-ţi citesc:

„Voia să ştie de unde sînt originar — prin urmare i-am spus că sînt din Leeds. S-a informat apoi despre familia mea şi i-am pomenit şi de tine. Părîndu-mi-se că se interesează de tine, i-am vorbit şi despre domnul Parker şi de ceea ce a făcut în interesul tău. Pe urmă a început să mă chestioneze în legătură cu domnul Parker — este cea mai curioasă femeie pe care am întîlnit-o în viaţa mea — aşa că i-am spus tot ce ştiam. Cînd am pomenit numele Sylviei, a tăcut imediat şi a devenit foarte gravă.

În aceeaşi seară, ceva mai tîrziu, cînd tocmai ne pregăteam de plecare, m-a luat de-o parte şi mi-a spus că ar vrea să vorbească cu mine, aşa că m-a invitat să trec pe la ea a doua zi după-amiază. Aşa am şi făcut, şi în timpul vizitei mi-a spus că domnul Parker nu este altcineva decît doctorul Newell Paige, asistentul chirurgului Endicott, care a dispărut după o operaţie în timpul căreia pacienta a murit. Cred că amănuntele acestea ar putea să te intereseze. Dar aşteaptă să vezi şi ce urmează. Domnişoara Ogilvie afirmă că greşeala a fost săvîrşită de *bătrînul Endicott*. A fost şi ea de faţă la operaţie şi a văzut ce s-a întîmplat. Voi încerca acum să-ţi explic. Bătrînul a făcut o ablaţiune prostească. În dimineaţa aceea din prima zi a dezastrului de la bursă, era într-o stare de extremă surescitare şi tocmai fusese informat că a suferit pierderi mari, aşa că — după cît spune domnişoara Ogilvie — în momentul acela era mai puţin indicat decît oricare altul să facă o operaţie, după lovitura pe care o primise.

Adevărul este că Endicott n-a degajat suficient artera şi a tăiat pedicula prea scurt, astfel că legătura a alunecat şi pacienta a murit pe masa de operaţie din pricina hemoragiei. Paige legase pedicula, prin urmare răspunderea cădea asupra lui. Dar de ce nu s-a apărat? Pentru că — după cum spune domnişoara Ogilvie — el aproape a fost crescut de Endicott şi era profund devotat omului acestuia. După cît afirmă ea, este limpede că Paige a vrut să ia toată răspunderea asupra sa pentru a salva reputaţia bătrînului chirurg.

Doctorul Endicott n-a suflat pînă acum nici o vorbă în legătură cu această chestiune. N-a fost auzit nici măcar o dată interesîndu-se de Paige. De la o vreme, însă, nu se prea mai ocupă de chirurgie. El a fost cel care a ţinut discursul de deschidere a facultăţii. Este singura dată cînd l-am văzut, dar mi-a părut obosit şi indiferent. Eu mă aşteptasem cu totul la altceva, căci citisem o dată un articol care vorbea despre uriaşa lui energie etc. Cînd a coborît de pe estradă, s-a uitat o dată la mine, în aşa fel încît părea că are de mult în buzunar autorizaţia de înmormîntare. Gîndindu-mă acum la ceea ce mi-a spus

domnişoara Ogilvie, îmi dau seama că omul acesta arată ca şi cînd ar suferi din pricina mustrărilor de conştiinţă.

Nu m-am putut stăpîni să n-o întreb de ce n-a spus adevărul, pentru a-l disculpa pe doctorul Paige, dar am constatat că imediat după aceea a devenit tăcută şi n-a vrut să-mi răspundă. Mi se pare că este o ființă neurastenică şi bănuiesc că trebuie să fie îndrăgostită de Paige, sau că a fost cîndva îndrăgostită. În orice caz, se gîndeşte foarte mult la el. Nu înţeleg de ce s-a frămîntat aproape un an încheiat, ca pe urmă să vină şi să-mi vorbească tocmai mie despre această afacere.

Evident, eu nu am posibilitatea să mă amestec. Dacă bătrînul Endicott ar afla că un mic student din primul an al facultăţii răspîndeşte despre el zvonuri menite să-i distrugă cariera, nu mi-ar mai rămîne altceva decît să mă întorc acasă, la conac, şi să spăl vasele. Totuşi, după ceea ce a făcut în interesul nostru, mi se pare o laşitate din partea noastră să fim indiferenţi, iar el să rătăcească din loc în loc, împreună cu Sylvia. Ai mai auzit ceva despre el în ultima vreme ?

Ar fi imposibil să dai crezare tuturor zvonurilor care circulă într-o instituţie ca a noastră, dar se afirmă cu insistenţă că acum s-a terminat definitiv cu Endicott şi că la sfîrşitul anului va pleca de la facultate. Ar fi păcat să nu i se dea ocazia să-şi descarce sufletul într-un fel oarecare, asta binînţeles numai în cazul că tu n-ai devenit încă destul de cinică pentru a putea să mai crezi în infern şi toate celelalte nimicuri."

Sonia nu păru atît de emoţionată de conţinutul acestei scrisori pe cît se aştepase Elisa. Lectura o ascultase în linişte şi îngîndurată. Dar nu spuse nimic nici după ce se termină.

— Spune drept, întîmplarea aceasta nu ţi se pare îngrozitoare ? întrebă Elisa, pentru a o determina să vorbească. Îţi dai seamă cît de înspăimîntătoare este greşeala aceasta ?

După o lungă tăcere, Sonia păru că se trezeşte din adîncul gîndurilor ei şi se uită la Elisa, care era foarte afectată, apoi dădu de cîteva ori din cap şi, aplecîndu-se spre ea, îi răpunse :

— Iartă-mă, Elisa, dar nu am auzit ce m-ai întrebat.

Elisa oftă deznădăjduită, încercînd să se stăpînească şi, întinzînd mîna luă de pe divan cartea pe care o scăpase Sonia, apoi îi spuse în bătaie de joc:

— Va trebui să citesc şi cu cartea aceasta. Se vede că este grozav de interesantă.

În aceeaşi clipă ochii Soniei scăpărară şi Elisa se înfioră, văzîndu-i degetele lungi, cu unghii ascuţite.

— Probabil îţi închipui că eu n-am ascultat ce mi-ai citit? Ei bine, acum îţi voi spune şi eu ceva. Dacă vrei neapărat să ştii, scrisoarea aceasta m-a revoltat ceva mai mult decît pe dumneata. În plus, după tot ce a făcut în interesul dumitale, nu văd că ai avea cîtuşi de puţin intenţia să mişti un deget pentru a-l scoate din această încurcătură... Pe omul acesta eu nu l-am văzut niciodată, dar cu toate acestea sînt hotărîtă să încerc să-l salvez de nenorocirea în care se găseşte.

— Pentru Dumnezeu, Sonia! gemu Elisa, încercînd să-şi stăpînească suspinele şi ochii i se umplură de lacrimi. Cine şi-ar fi închipuit că vei fi în stare să te superi în felul acesta.

Sonia întinse braţul şi puse mîna pe genunchii prietenei sale:

— Iartă-mă, zise ea cu părere de rău. N-am avut intenţia să te jignesc. Şi ca să-i dovedească, trecu în antreu şi, deschizînd frigiderul, se întoarse numaidecît cu două pahare cu limonadă şi cu sandvişuri.

La ora unu după miezul nopţii, Elisa căscă împăcată şi plecă să se culce. Sonia mai întîrzie vreme de un ceas pe divan, fără să se mişte, cu bărbia rezemată pe genunchi şi cu braţele încolăcite în jurul picioarelor. Părea că nu este altceva decît un pachet compact de nervi care se gîndeşte la îndrăzneaţa aventură pe care o pregăteşte. Cînd pendula din perete bătu ceasurile două, ridică receptorul telefonului, formă numărul şi aşteptă cu ochii închişi. Un glas somnoros îi răspunse de la celălalt capăt şi ascultă cu atenţie:

— Informaţiile... La ce oră pleacă, mîine seară, din gara New York Central, un tren spre est?

XVII

La Wembleton, pe Phyllis o aşteptau surprize. Ideea pe care şi-o făcuse ea despre micile oraşe era luată din romanele cu subiecte romantice şi presărată cu tot felul de banale formule locale.

Imaginea pe care şi-o făcuse nu era în întregime greşită. În felul în care vorbea de obicei nu fusese niciodată prea meticuloasă, dar aici, la Wembleton, tot ce spunea şi chiar ceea ce gîndea era de o precizie plină de haz.

În viaţa ei de pînă acum nu cedase niciodată pornirilor de snobism, dar spiritul democratic aici, la Wembleton, era atît de pur şi de imaculat, încît nu-i veni să-şi creadă ochilor şi auzului, cînd, aplecată peste balustradă, bucătăreasa Fanny începu să strige: „A venit Chuck Sloat, ca să taie lemne!" Chuck stătea în picioare în mijlocul holului de la parter şi lăsîndu-şi capul pe spate întrebă: „Ce fel de lemne-ţi trebuie, Frank?" La întrebarea aceasta Frank, care era la etaj şi tocmai începuse să se îmbrace pentru dineu, răspunse: „Pentru cămin, Chuck, să nu fie mai lungi de cincizeci de centimetri". În gînd Phyllis îi vedea la vîrsta de zece ani, jucîndu-se împreună de-a v-aţi ascunselea — Frank Gibson, Fanny Withers şi Chuck Sloat. Relaţiile de acum dintre ei erau o dovadă de bun simţ care i se părea ceva cu totul nou.

În seara primei zile de la sosire, Phyllis a plecat la poştă împreună cu Gerry şi a fost foarte mirată cînd a aflat că biroul este deschis pentru public pînă la orele două. A fost prezentată cu toate formulele obişnuite domnului Floock, care purta, nişte ochelari căzuţi pe vîrful nasului ascuţit şi lung, iar în faţa ochilor avea un cozoroc de celuloid verde.

Miinile domnului Floock nu erau tocmai curate, dar erau calde şi umede, aşa că timbrele i se lipeau de vîrfurile degetelor ; amabilitatea lui însă părea sinceră. Îi ură bun sosit, întrebuinţînd fraze mult mai elogioase decît ar fi putut aştepta. Phyllis îi mulţumi cu amabilitate şi-i ură noapte bună.

Foarte amabil chiar de la început, domnul Gibson îi rambursase cheltuelile de drum şi acum venise la poştă ca să-i expedieze Sonici suma pe care i-o împrumutase. Se apropie deci de ghişeul mandatelor, dar şi aici apăru domnul Floock şi o servi cu toată amabilitatea. Cînd îl văzu din nou, începu să rîdă, gîndindu-se că-şi luase rămas bun de la el, iar Gerry, care nu ştia tocmai limpede dacă-şi poate permite sau nu, dădu drumul unei salve de rîs sonor, din care se vedea că-şi dă toată silinţa ca să-şi ascundă veselia... Aşa, se întîmplă în oraşelele acestea, îşi zise Phyllis, fără să se simtă nemulţumită.

În dimineaţa următoare, tocmai în timpul mesei, doamna Gibson se scuză şi întinse mîna spre telefonul care era în apropierea ei : „Tu eşti, Sadie ? Mulţumesc, sînt foarte bine. Dă-mi măcelăria lui Charley Ritter... Tu eşti Charley ? Ascultă, am nevoie de o friptură de vacă pentru astă seară. Nişte antricoate... dar să scoţi oasele şi să mi le împachetezi separat... Da, cam patru kilograme cu totul."

— Uf ! făcu domnul Gibson, închizîndu-şi servieta şi clipind dintr-un ochi ca să evite fumul ţigării de foi pe care o ţinea în gură. Astăzi voi avea foarte mult de lucru.

Phyllis se gîndea cu părere de rău la el, zicîndu-şi că este obligat să-şi petreacă toată viaţa în orăşelul acesta, făcînd în fiecare zi drumul de acasă la birou şi înapoi. Probabil în fiecare dimineaţă Frank Gibson îşi trăgea scaunul din faţa mesei şi la ora opt şi douăzeci închidea servieta, oftînd : „Uf, astăzi voi avea mult de lucru"... Acum era cu receptorul telefonului în mînă :

— Sadie, dă-mi-l pe Harvey Aikens, Plymouth Hotel, Seattle. După ce aşteptă vreme de un minut, în timpul căruia conversaţia din jurul mesei se potoli, începu din nou :

— Tu eşti, Hary ? Da, Frank Gibson. Nu pleci de acasă toată ziua ? Bine ! Cred că voi da o fugă pînă la tine, ca să luăm masa împreună. Vreau să-ţi fac cîteva propuneri în legătură cu noua

topitoric. În cazul cînd propunerea mea îți va conveni, ai fi dispus să mergi mîine, împreună cu mine, pînă la Pittsburgh ?... Bine, ne-am înțeles, Hary.

Cînd se întoarse la masă, adaugă :

— Maudie, eu va trebui să plec la Seattle. Nu ai nevoie ca la întoarcere să-ți aduc ceva ?... Uf... cred că vom avea ocazia ca mai tîrziu să stăm și noi de vorbă, domnișoară Dexter. Să nu te lași intimidată de cei din casă. La revedere, Gerry, la revedere Maudie. Cred că Hary Aikens va lua astă-seară masa împreună cu noi.

— Nu știam că sîntem atît de aproape de Seattle, declară Phyllis mirată, după ce ușa camerei se închise în urma domnului Gibson.

— Nu este chiar departe, răspunse doamna Gibson și încercă să zîmbească, evaluînd distanța. Vreo cinci sute de kilometri.

— Și credeți că domnul Gibson va sosi la vreme pentru a lua masa împreună cu domnul cu care a vorbit, și la ora cinei va fi din nou acasă ?

— Sigur că da. Pleacă cu avionul, răspunse doamna și începu să rîdă. Frank nu este omul care să-și piardă vremea într-un compartiment de cale ferată. Cred că cel puțin de cinci ani nici unul dintre noi nu a mai călătorit cu trenul. Aici, unde nu putem întrebuința automobilul, sîntem obligați să folosim avionul.

De, viață de provincie !... Phyllis, care pînă acum nu se urcase niciodată într-un avion, se întrebă dacă n-ar fi mai bine să-și modifice chiar de acum ideea pe care și-o făcuse despre orășelele de provincie.

Constată înspăimîntată prăpastia care despărțea metoda de învățămînt a școlii din Wembleton de condițiile cerute pentru intrarea în Universitate și îndrăzni să le spună că un profesor de limba latină ar putea să-i fie de mare folos ; apoi, văzînd cu cîtă ușurință comitetul școlar aprobă propunerea ei, declară că ar fi nevoie și de un profesor de matematică.

— Uf, oftă domnul Gibson, n-ai decît să ne spui tot ce vrei, domnișoară Dexter. Dorința noastră este ca școala să fie desăvîrșită. Cheltuielile nu contează.

Ascultind răspunsul lui, Phyllis îşi spuse că de aici înainte va şti ce trebuie să răspundă cînd cineva îşi va permite glume pe socoteala micilor oraşe din provincie de faţă cu ea. Trecuse o săptămînă de la sosirea ei, cînd doamna Gibson o întrebă dacă acceptă să rămînă definitiv în casa lor. Pentru Garry va fi cu atît mai bine. Phyllis fu foarte mulţumită să primească oferta, dar cu condiţia să-şi plătească pensiunea.

Frank, care tocmai în clipa aceasta apăru în cameră, auzi răspunsul ei şi protestă nemulţumit :

— Pentru nimic în lume. Eu şi Maudie nu sîntem oameni înfumuraţi, dar în orice caz casa noastră nu este o pensiune.

După această bruscă confirmare a ofertei făcute de soţia sa, începu să zîmbească şi îşi exprimă nădejdea că Phyllis se va putea obişnui fără greutate cu felul lor de a fi.

— Cred că înainte de a începe instrucţia lui Gerry, va trebui în primul rînd să-i desăvîrşeşti educaţia, declară el prevăzător, dar am toată încrederea în priceperea dumitale, şi ştiu că vei reuşi fără nici o greutate.

— Vei putea să procedezi cum vei crede de cuviinţă, căci fata te adoră, declară doamna Gibson. Nici nu-şi închipui, domnişoară Dexter, cît de mult s-a schimbat numai datorită prezenţei dumitale...

— Dacă rămîn în casa dumneavoastră, sînteţi de acord de aici înainte să-mi spuneţi numai Phyllis ?

Au fost cu toţii multumiţi, şi Frank, împrăştiind rotocoale de fum din ţigara lui de foi, se gîndi cu plăcere la ceasurile fericite pe care le vor petrece de aici înainte, cînd vor fi cu toţii aşezaţi împrejurul mesei. Gerry intră tocmai atunci în cameră şi fu informată de doamna Gibson despre cele întîmplate. Acum o săptămînă ar fi strigat din adîncul plămînilor :„Bravo vouă !"

De acestă dată însă, traversă camera, imitînd perfect atitudinea graţioasă a lui Phyllis, aşa că tatăl ei se uită la ea mulţumit, iar doamna părea că ar fi vrut să spună „Ei, ia să-mi spuneţi, de asta ce ziceţi ?"

— Sînt foarte mulţumită ! declară Gerry şi ridică ochii cu genele arcuite, pronunţînd „r"-ul ca şi cînd ar fi avut ceva foarte gustos în gură, de care-i părea rău să-l înghită. Phyllis se uită la

ca cu dragoste și se rumeni ușor la față. O clipă rămase nemișcată, iar cînd mișcă buzele, modulația lor era aproape identică cu cea a doamnei Dexter cînd pronunța cuvîntul „fericită".

Era ultima duminică din luna octombrie; aerul era aspru și prevestea iarna care cobora pe furiș coastele împădurite de pe Mount Boone pînă în valea unde era adăpostit orășelul Wembleton.

În fiecare duminică, la masa lui Gibson se servea o mîncare ca în zile de sărbătoare, și după aceea soții Gibson se retrăgeau în camera lor ca să se odihnească. Pe la ora cinci familia începea să apară din nou, apoi soseau vizitatorii, căci casa impunătoare a primarului era locul de întîlnire a celor douăsprezece familii care atribuiau importanța lor orășelului Wembleton. În duminica aceasta Gerry fusese invitată la una dintre prietenele ei și în impunătoarea locuință a soților Gibson era o liniște neobișnuită. După ce se ridică de la masă și ușile dormitorului se închiseră fără zgomot, Phyllis, care rămase singură, luă hotărîrea să facă o plimbare. Sylvia o urmări cu interes în timp ce-și schimba costumul, apoi începu să sară în jurul ei, văzînd că dintr-un sertar al dulapului scoate pantofii cu tălpile groase.

Imediat ce treceai de marginea orașului ajungeai în cîmp deschis. Drumul cel mai scurt ducea spre răsărit, și în partea aceasta își făcea Phyllis plimbările obișnuite. Drumul de căruță urca ușor la deal și se termina în mijlocul unui platou pustiu, la o depărtare de cinci kilometri. De aici două poteci diferite urcau spre Boone Mountain, care era cel mai înalt munte din împrejurimi.

Ar fi fost plăcut să urce poteca fără să țină seama de distanță, dar era imprudent. Phyllis venise de mai multe ori prin părțile acestea, dar niciodată nu trecuse dincolo de punctul de unde se mai puteau vedea acoperișurile caselor din Wembleton și unde pădurea încă nu era prea deasă. De această dată merse ceva mai departe; pe lîngă ea trecură grăbiți doi băieți care se uitară cu admirație la Sylvia. Întîlnirea aceasta o făcu să uite de spaima obișnuită și își continuă drumul cu mai multă încredere.

După ce mai făcu o jumătate de kilometru de drum, copacii se indesiră în jurul ei şi, cu părere de rău, se grăbi să coboare. Ce nenorocire să fii fată! Ceva mai sus, la o depărtare de mai puţin de o sută de metri, pe partea stîngă a potecii, era o terasă de stîncă de unde fără îndoială — gîndi ea — trebuie să fie o vedere foarte frumoasă spre valea în care era cuibărit orăşelul Wembleton. Se îndreptă spre această terasă şi după ce trecu pe la poalele stîncii de granit cenuşiu în faţa ei apăru un luminiş care era deasupra vîrfurilor brazilor. Găsi un loc ceva mai ridicat, apoi se aşeză şi îşi împreună miinile în jurul genunchilor. Acum se simţea foarte departe de mediul ei obişnuit. Silvia se culcă lîngă ea, atît de aproape, încît îi simţea căldura trupului prin fusta de tweed cu care era îmbrăcată. Ce păcat, îşi zise Phyllis poate pentru a suta oară, ca Sylvia nu poate vorbi. Cu siguranţă că ar avea lucruri foarte interesante de spus. Ce de întrebări i-ar mai pune de fiecare dată, iar Sylvia, la rîndul ei, poate ar întreba-o: „Unde este stăpînul meu, şi de ce mă părăseşte în felul acesta?“

Phyllis presimţea că întîmplarea cu cîinele nu este decît o parte neînsemnată din misterul care o impresoară. De nenumărate ori i se păruse că misterul acesta începe să se limpezească, dar pînă acum nu se întîmplase nimic.

Soţii Gibson făcuseră mult haz pe socoteala atenţiei acordate de Sylvia musafirului lor; dar după cum spunea doamna Gibson, din partea unui cîine te poţi aştepta la orice. De pildă, foxterierul familiei Woodruff ţine atît de mult la copilul lor cel mai mic, încît începe să latre furios chiar şi atunci cînd maică-sa întinde mîna după el.

Întrebînd-o pe Gerry cu toată discreţia despre Sylvia, fata îi răspunse cu indiferenţă că este a unui anume domn Paige, care este cantonat undeva în pădure, împreună cu un bărbat mai în vîrstă, care se numeşte Stafford şi care vine uneori să stea de vorbă cu tatăl ei, şi din cînd în cînd rămîne şi la masă. Poartă nişte bocanci cu ţinte şi haine grosolane — „un om care se frămîntă fără încetare şi se mută mereu de pe un scaun pe altul“.

— Nu ştiu ce fac oamenii aceştia acolo în munte, adăugase Gerry cu nepăsare. Probabil vînează. Nu cred să fie buni de ceva,

nici unul dintre ei, deşi domnul Paige este un om simpatic. Par mai curînd nişte vagabonzi care au avut şi vremuri mai bune. Probabil se ascund de poliţie. Tatăl meu nu vorbeşte niciodată despre ei, iar cînd o întrebi pe mama, îţi răspunde că pe noi nu ne interesează astfel de lucruri. Nu ştiu ce găsesc la bătrînul Stafford, dar de fiecare dată cînd vine la noi îl tratează cu multă consideraţie, deşi mama nu poate suferi oamenii care nu se ocupă de nimic. Anul trecut a pierdut cîteva săptămîni cu tricotatul unui sveter de lînă groasă. La început am crezut că este pentru tata, dar după ce l-a terminat, l-a dat domnului Stafford. Ei, poftim, ce zici de asta ?

Phyllis nu-l văzuse decît o singură dată, şi atunci mai mult din fugă, pe acest domn Stafford. Tocmai pleca în momentul cînd ea intrase în casă. Doamna Gibson îi prezentase, spunîndu-i că este profesoara cea nouă, domnişoara Dexter, dar el omisese să-i spună că-l cheamă Stafford. Înfăţişarea lui era caracteristică omului care trăieşte singur în mijlocul pădurii. Faptul că din ziua sosirii ei Newell Paige nu apăruse niciodată în casa soţilor Gibson era o dovadă că la întoarcere Stafford i-a povestit despre prezenţa ei în Wembleton. O bucată de vreme Phyllis se şi temu, dar şi dori să-l revadă, totuşi săptămînile trecuseră, fără ca el să dea vreun semn de viaţă, şi astfel temerile ei se liniştiseră. Asta însemna că nu va avea ocazia să-l revadă. El se ferea de această revedere.

În timpul acestei după-amieze, gîndurile îi alergau libere şi trezeau amintirile. Cu o precizie absolută, pînă în cele mai mici amănunte, retrăi fiecare clipă, fiecare cuvînt, fiecare gest şi fiecare zîmbet din ziua aceea de neuitat, cînd îl întîlnise la catedrală : atitudinea lui stranie la început, cînd o privise în adîncul ochilor şi tresărise, ca şi cînd ar fi recunoscut-o, emoţia ei cînd constatase că lui i se pare că o cunoaşte şi sentimentul neaşteptat de duioşie cu care răspunsese la interesul trezit în sufletul lui... Pe urmă întîlnirea lor plină de haz din parc, încercările Sylviei de a-i apropia, nehotărîrea pe care o simţise cînd aştepta să sosească un taxi, drumul pînă la St. Lawrence, privirea lui gravă cu care-i examinase faţa şi felul în care-i urmărea mişcările buzelor în timp ce vorbea ; nu putea face nici o mişcare cu mîinile

fără ca el să nu i le urmărească, de parcă pînă acum n-a văzut niciodată mîinile unei fete. Se simţise atît de sfioasă încît îi ardeau obrajii, şi ca să-şi ascundă această sfială, începuse să vorbească repede, poate mai repede decît ar fi trebuit. Apoi se simţise atît de curioasă să afle ceva în legătură cu el, încît îl privise în ochi, dar acolo văzuse ceva şi inima începuse să-i bată cu atita putere, încît se temuse să n-o audă.

Sylvia se ridică pe neaşteptate în picioare şi, plecîndu-şi capul pe o parte, ascultă cu atenţie, apoi ridică o labă, ca şi cînd ar fi vrut să poruncească să se facă tăcere, deşi tăcerea din jurul lor nu era tulburată de nimic.

— Ce este, Sylvia ? murmură Phyllis speriată şi îşi simţi inima tresărind de spaimă.

Cîinele lătră, apoi făcu un salt şi, trecînd peste terasa de stîncă, dispăru între copaci. Phyllis se ridică imediat în picioare. La capătul terasei se opri gîndindu-se că e mult mai bine să stea aici, pînă cînd va vedea ce s-a întîmplat. Rămase nemişcată şi cu gîtul uscat de emoţie, ascultînd hămăitul frenetic al Sylviei, care părea că latră de bucurie.

Acum îi putea vedea cum se apropie, Sylvia jucînd în faţa lui şi întorcîndu-se după cîţiva paşi, ca să latre din nou. Era îmbrăcat în pantaloni de lînă, băgaţi în nişte bocanci cu carîmbii înalţi, cu o bluză de piele şi pe cap cu o pălărie cenuşie, trasă pe ochi. Faţa lui slăbită era arsă de soare.

După ce se mai apropie, îşi scoase pălaria şi încercă să zîmbească, un zîmbet pe care l-ar fi adresat oricărei fete, ca s-o liniştească, dacă ar fi întîlnit-o în acestă regiune singuratică. Dar în privirile ochilor lui constată aceeaşi expresie de durere care o chinuise tot timpul de la despărţirea lor.

Phyllis îşi simţi sufletul răscolit de remuşcări. Se pomeni în aceeaşi stare de spirit ca şi în ziua aceea, cînd îl aşteptase în galeria de tablouri, aşa că făcu cîţiva paşi spre el. Ochii lui Paige sclipiră văzînd acest început de împăcare din partea ei, şi cînd fata îi întinse mîna, i-o strînse cu toată căldura. Phyllis plecă ochii în faţa privirilor lui cercetătoare.

— Îmi pare foarte rău, murmură ca într-un tîrziu, neştiind ce să spună, dar gîndindu-se că nu strică să-şi exprime în mod tardiv părerea de rău pentru ceea ce s-a întîmplat între ei.

— Vă rog, protestă Paige cu glasul sugrumat. Suport orice, în afară de asta.

Din fericire pentru amîndoi, exact în clipa aceasta dificilă Sylvia, care aşteptase cuminte ca să fie şi ea băgată în seamă, îşi pierdu răbdarea şi, sărind în faţa lor, îi zgîrie lui Paige mîneca de piele a hainei. Intervenţia aceasta fu bine venită.

— Este bucuroasă că poate să vă revadă, declară Phyllis cu glasul ceva mai liniştit.

— Sylvia ?... Da, a trecut multă vreme de cînd nu ne-am mai văzut. Ştiu că nu este purtarea cea mai indicată faţă de un vechi tovarăş, dar... Explicaţia pe care voia să i-o dea se termină cu următoarea frază, destul de tulbure : Nu puteam face altfel. Apoi tăcu şi încercă să o liniştească pe Sylvia, întinzînd mîna spre ea, dar imediat după aceea se uită la Phyllis şi adăugă cu voce gravă : Nu-mi place să ştiu că sînteţi prin partea aceasta.

— Atunci voi pleca, răspunse fata fără să mai ezite.

— Probabil ştiţi ce vreau să vă spun. Părea atît de serios, încît se simţi ca o fetiţă în faţa lui. Prin pădurea aceasta umblă oameni primejdioşi de care e mai bine să te fereşti. Nu ţi-a spus nimeni pînă acum ?

— Cînd Sylvia este lîngă mine, mă simt în siguranţă, răspunse ea nepăsătoare.

— Hm ! făcu el cu neîncredere. Sylvia nu are armă. Şi nu e nevoie să fii prea bun ochitor ca să scapi de ea. De aici înainte să nu mai faci aşa ceva, dragă domnişoară.

Uneori întrebuinţarea cuvintelor pare foarte stranie. Crezi că ştii exact semnificaţia obişnuită a unui cuvînt, pînă în clipa cînd îl pronunţă cineva cu o intonaţie specială, care-i dă cu totul alt înţeles. Toată viaţa ei auzise expresia „dragă domnişoară", căci această expresie nu are o însemnătate deosebită şi nici nu poate să exprime nimic neobişnuit... De această dată însă expresia i se păru cu totul nouă, probabil din cauză că el o pronunţase cu atîta duioşie, ca şi cînd ar fi vrut s-o apere de o primejdie.

— Ai dreptate, doctore Paige, încuviinţă ea respectuoasă. De aici înainte nu voi mai face imprudenţe. Acum trebuie să plec.., de altfel aveam de gînd să cobor chiar de adineauri, crezu ea de cuviinţă să adauge.

— În această clipă nu te ameninţă nici o primejdie. Dacă-mi dai voie, te voi însoţi puţin în timpul coborîrii. Dar ce zici, n-ar fi mai bine să ne aşezăm puţin şi să stăm de vorbă, de vreme ce tot sîntem aici ? Încă nu e tîrziu. Pe faţa lui nu se văzu nici o tresărire de zîmbet, dar în priviri îi tremura o lumină de implorare.

După o scurtă ezitare, Phyllis aprobă din cap şi se îndreptară spre colţul de stîncă unde se oprise mai devreme şi meditase atît de îndelung.

— E frumos aici, declară Phyllis după ce se aşezară cu faţa spre valea de la picioarele lor.

Sylvia se strecură între ei şi se culcă, oftînd mulţumită. Paige făcu „hm", în semn că este de acord.

— Văd că Sylvia ţine foarte mult la dumneata, zise el şi îşi trecu degetele prin părul ei lung şi roşcat.

Phyllis, care părea preocupată de examinarea peisajului, dădu din cap distrată.

— E foarte ciudat, adăugă el, ca şi cînd ar fi vorbit singur.

— Da ? Întrebarea părea lipsită de interes, dar cuvîntul pronunţat fu însoţit de o umbră de surîs.

— Poate bănuiţi ceea ce vreau să spun, murmură Paige puţin enervat şi se uită la ea. Sylviei nu i-au plăcut niciodată femeile. Spuneţi-mi...

Phyllis se întoarse spre el şi-l privi cu ochii mari şi albaştri.

— Îmi daţi voie să vă pun o întrebare ? îndrăzni el. Sylvia v-a recunoscut în ziua cînd aţi sosit în casa familiei Gibson ?

Buzele fetei tremurară într-un zîmbet şi privirile îi rătăciră spre adîncul văii ; apoi, fără să vrea, începu să rîdă cînd îşi aduse aminte de scena din ziua sosirii. Întinse mîna şi mîngîie înduioşată capul Sylviei.

— Sînt foarte bucuros, declară Paige. Cred că a fost plăcut să fii primit de o veche cunoştinţă în casa unor oameni cu totul străini.

— Aşa este, încuviinţă Phyllis. Sylvia a fost plină de atenţii faţă de mine.

— Cîteodată te mai şi plictiseşti de atenţiile ei. De multe ori m-a trezit noaptea din somn, frecîndu-şi spatele de arcurile somierei, zise Paige şi începu să zîmbească.

— Pe mine nu mă supără cînd mă trezeşte, răspunse Phyllis.

Paige începu să rîdă, dar ea rămase serioasă, fără să-şi dea seama de latura caraghioasă a conversaţiei lor.

— Prezenţa ei este foarte utilă în timpul conversaţiei. Declaraţia aceasta indica lipsa de încredere în capacitatea lui de a găsi subiectul potrivit pentru un schimb de amabilităţi interesante. Se pricepe să asculte ce se vorbeşte în apropierea ei, îi explică el. Dar cred că dumneata nu te-ai gîndit niciodată să stai de vorbă cu ea despre lucruri serioase.

— Dar dumneata ? Întrebarea ei rămase fără răspuns.

Paige se propti într-un cot şi îşi trecu cealaltă mînă prin păr, iar Sylvia întoarse capul şi se uită la el cu interes.

— Tu eşti un cîine inteligent. Sylvia ciuli urechile cînd auzi acest compliment. Va veni foarte curînd şi ziua cînd ţi se va uri să mai asculţi şi vei începe să spui şi altora ce ai auzit, nu-i aşa ?

— Să sperăm că ne va spune, zise Phyllis în glumă.

Paige se ridică din nou şi i se păru că este gata să vorbească despre un subiect pe care ea încercase cu tot curajul să-l evite. Se vedea limpede că discuţia lor de. pînă acum, plină de subînţelesuri şi de aluzii, s-a terminat. Se aplecă spre ea şi fata presimţi ce va urma.

— Phyllis... Glasul lui păru că tremură de duioşie.

Scutură uşor din cap şi se întoarse spre el cu ochii pe jumătate închişi şi buzele tremurînd, pentru a-l ruga să nu mai continue. Dar nu fu în stare să pronunţe cuvintele. El aştepta răspunsul ei. După o scurtă tăcere, fata îndecleştă dinţii şi clătină din nou din cap. Paige oftă resemnat.

— Nu sînt în stare, răspunse ea categoric. Hai, să plecăm, şi cu o prefăcută indiferenţă, se ridică în picioare. A sosit timpul într-adevăr să mă întorc acasă. Familia Gibson se va alarma. Vrei într-adevăr să mă însoţeşti o bucată de drum ? Nu te reţin de la nimic ? Aveai de gînd să cobori, sau urcai drumul spre culme ?

Îi răspunse că tocmai făcea drumul în sus, pe munte, dar adăugă că amănuntul acesta nu are nici o importanţă. Unde avea de gînd să meargă ? îl întrebă ea în timp ce coborau alături. O... spre un bordei pe care-l împarte cu un prieten, sus pe munte, aproape de creastă... Viaţa pe care o duce este plăcută ?... Nu tocmai... Ce face acolo, vînează ?... Da, vînează... A reuşit pînă acum să vîneze ceva ?... Nici pomeneală ! Aşa că nu are motive să se mîndrească pentru timpul pierdut pe aici.

Conversaţia lor lîncezea, deşi continua cu intermitenţe, totuşi fără interes. Paige dădea informaţii atît de vagi despre el, încît Phyllis numai cu mare greutate reuşea să-şi stăpînească nemulţumirea şi dezamăgirea. La urma urmelor, pe ea n-o interesează lucrurile acestea, şi dacă îi e ruşine să vorbească despre ceea ce face el acum, asta e treaba lui.

— Mi se pare, îndrăzni ea să-i spună, că ceea ce faci dumneata acum trebuie sa fie grozav de banal. Ai vreo carte, cel puţin, ca să-ţi treacă vremea ?

— Da, am ! răspunse el, ca şi cînd amănuntul acesta ar fi fost lipsit de importanţă.

— Şi-ţi face plăcere să trăieşti în felul acesta ?

— Undeva şi într-un fel oarecare trebuie să trăiesc şi eu. Pînă la primele case din Wembleton nu aveau mai mult de cinci minute.

— Doctore Paige, nu vreau să te oblig să mai vii cu mine, zise Phyllis şi se opri. Sînt foarte mulţumită c-am avut ocazia să te revăd, căci mă chinuiau remuşcările pentru felul în care m-am purtat faţă de dumneata tocmai atunci cînd ţineai să fii amabil.

— Voi mai avea ocazia să vă revăd cît veţi sta aici ? întrebă el, fără prea mari speranţe.

— Probabil. Dar trebuie să ştii că sînt foarte ocupată cu elevele mele, şi la fel de ocupat eşti şi dumneata cu... însărcinarea pe care o ai acolo, în vîrful muntelui.

Se uita la ea şi o cercetă cu atenţie.

— Vreţi să spuneţi, cu lucrările mele ? întrebă el aproape răstit.

Constată că l-a jignit cu vorbele ei. În orice caz merita un reproş pentru felul în care-şi pierdea vremea. Se vedea limpede

că-i este şi lui ruşine şi era tot atît de susceptibil pe cît ar fi trebuit să fie. Dar nu dorea să-l supere mereu şi să poarte amintirea lui cu imaginea durerii pe care i-o pricinuise.

— Îmi pare foarte rău ! declară ea cu voce blîndă.

— Vrei să te desparţi de mine cu vorbele acestea ? protestă Paige.

— Aceasta este realitatea ! Tonul cu care vorbea Phyllis, părea amabil, dar în aceeaşi măsură hotărît. Este adevărul, repetă ea îngîndurată. Astăzi îmi pare mult mai rău decît data trecută.

— De mine ?

— Da... Ce te determină să te laşi dus la fund în felul acesta ?

Nu mai aveau nimic de vorbit. Cuvintele de despărţire rostite de Phyllis fură cît se poate de cordiale, ca şi cînd între ei n-ar fi intervenit nimic. Îi răspunse îngîndurat şi se uită după ea cum se îndepărtează. Nici unul dintre ei nu se gîndise la problema ce se punea acum pentru Sylvia, care începu să reacţioneze cu violenţă. Cîteva clipe rămase lîngă Paige şi începu să latre încet în direcţia spre care se îndrepta Phyllis. Apoi din cîteva salturi ajunse în faţa ei şi-i tăie drumul, lătrînd din ce în ce mai tare.

Phyllis se întoarse şi-l aşteptă pe Paige. Scena aceasta, chiar împotriva voinţei lor, îi făcea să zîmbească. Incidentul neaşeptat ce se desfăşura în faţa ochilor lor părea anume menit să schimbe natura despărţirii lor. Adineauri se despărţiseră definitiv şi acum erau din nou unul în faţa celuilalt, neştiind ce să facă. Paige încercă să zîmbească.

— Pleacă Sylvia, ţipă el, încercînd să pară sever.

— De ce nu o iei cu dumneata ? îl întrebă Phyllis. Cred că un vînător ar putea să aibă nevoie de un cîine.

— Dumneata nu poţi înţelege, Phyllis, răspunse el mîhnit. Te rog, cheamă cîinele la dumneata... Pleacă, Sylvia ! şi întorcîndu-le spatele se depărtă cu paşi repezi.

— Haide, Sylvia, zise Phyllis abătută. El nu are nevoie de noi. Cîinele o urmă cu capul plecat în pămînt ; din cînd în cînd se întorcea şi începea să scîncească, apoi pornea din nou să coboare. Phyllis întinse mîna şi o mîngîie pe creştetul capului. „Într-o bună zi, tot se va întoarce... de dragul tău". Lacrimi de durere începură să-i tulbure privirile... Totul se terminase !

Paginile scrise pe ambele părţi cu rînduri dese erau împăturite în aşa fel încît ultima frază atrase imediat atenţia lui Phyllis cînd desfăcu plicul. „Voi lua trenul de 10:40 astă seară, pentru a avea o întrevedere cu doctorul Endicott, citi ea mirată. Să sperăm că din această întrevedere va rezulta ceva bun. Te sărut, Sonia."

În seara zilei cu pricina soţii Gibson organizaseră o serată la care trebuiau să fie prezenţi toţi cei care se interesau de noua şcoală — părinţii, profesorii şi bineînţeles şi elevele. La cererea generală Phyllis le dăduse fetelor liber în timpul după-amiezii. Cînd se întorsese acasă la prînz, scrisoarea o găsise pe masa din vestibul. Urcase într-un suflet pînă în camera ei şi desfăcuse plicul în care găsise un număr neobişnuit de pagini — de obicei scrisorile primite de la Sonia nu aveau niciodată mai mult de două — şi începuse să citească, cu ochi mari şi cu obrazul crispat de emoţie.

„Acum este absolut sigur că greşeala comisă cu ocazia operării mamei tale a fost opera doctorului Endicott. Infirmiera şefă, care a fost de faţă în timpul acestei operaţii, a divulgat totul lui Clay Brock. Iată întîmplarea, aşa cum i-a descris-o Elisei".

Respiraţia lui Phyllis devenea tot mai şuierătoare pe măsură ce înainta cu lectura. Genunchii începuseră să-i tremure şi se aşeză pe scaun. Ochii îi străluceau şi aproape nu mai putea respira de fericire. Îşi împinsese pălăriuţa de pe frunte şi, din cînd în cînd, mai scotea cîte o exclamaţie de mulţumire. Va să zică nu Newell Paige este vinovatul. El luase vina asupra sa pentru a-l apăra pe profesorul său, pe care-l adora. Acum Sonia plecase să vorbească cu doctorul Endicott, pentru a se convinge dacă este în stare să-şi facă datoria de om corect. Deocamdată nu ştia tocmai limpede cum va trebui să procedeze, dar în orice caz, va face ceva.

După ce termină de citit, Phyllis îşi scoase pălăria, apropie scaunul de fereastră şi începu să parcurgă scrisoarea din nou. Admirabil !... Încîntător !...

Se auzi o bătaie în uşă şi doamna Gibson intră în cameră.

— A, exclamă ea în glumă, te-am prins citind o scrisoare de dragoste !

Phyllis se ridică brusc în picioare şi, trecîndu-şi braţul pe sub cel al doamnei Gibson, îi spuse pe un ton tremurind de emoţie :

— Este o scrisoare de la Sonia... Una dintre prietenele noastre a... I s-a întîmplat ceva neobişnuit ! Aproape nu-mi vine să cred !... Ceva mai tîrziu, cînd vom avea mai mult timp, îţi voi spune totul. Este o poveste foarte lungă.

— Îmi pare foarte bine, declară doamna Gibson pe un ton de glumă. Va să zică e vorba despre una dintre prietenele dumitale. Ar trebui să-ţi vezi expresia feţei, drăguţa mea. Cu mătuşica Maudie nu se prind astfel de farse. Phyllis, înduioşată, o strînse de braţe şi-i răspunse că este o femeie încîntătoare.

— Probabil ar fi cazul să-ţi dau o mînă de ajutor în vederea pregătirilor de astă seară, nu-i aşa ? întrebă ea, încercînd să revină la chestiuni mai practice.

— Nu, draga mea, nu mai este nimic de făcut. Am venit să te chem la masă. Sau preferi să-ţi trimit mîncarea în cameră ? Cred că în starea în care te găseşti acum va fi mult mai bine aşa. Îi voi spune Idei... Cîinele acesta nu te supără prea mult ? Sylvia se ridicase cu labele din faţă pe canatul ferestrei şi se uita afară. În atitudinea aceasta părea că ocupă loc foarte mult.

— Nu mă supără de loc răspunse Phyllis. Ţin foarte mult la ea.

— Sînt convinsă că în clipa aceasta ai fi în stare să-mi răspunzi că nu te-ar supăra chiar dacă ai avea în cameră un cal, declară doamna Gibson malițioasă. Cîinele acesta m-ar scoate din fire, dacă s-ar încurca ziua şi noaptea în picioarele mele, cum se întîmplă cu dumneata. Sper că stăpînul lui va veni în curînd să-l ia de aici. La fel crede şi Frank. Implică prea multă răspundere. Acum, după ce vremea s-a răcorit, nu mai este nici un motiv ca domnul Paige să nu-l ia cu el.

— Vremea s-a răcorit ? Ce vreţi să spuneţi ? întrebă Phyllis, care nu înţelegea sensul cuvintelor ei.

Doamna Gibson se îndreptă spre ieşire şi-i răspunse cu indiferenţă :

— Se temea ca Sylvia să nu fie muşcată de un fel de ţînţari. Dar acum probabil că ţînţarii aceştia s-au adăpostit în cotloanele lor de iarnă.

Felurile de mîncare preparate cu multă grijă îi fură aduse în cameră după cîteva minute. Phyllis nici nu-şi dădea seama ce mănîncă. Faţa îi radia şi din cînd în cînd ofta mulţumită. Sylvia îşi aşezase capul pe genunchii ei şi înghiţea mulţumită tartinele pe care i le întindea. În cele din urmă se terminară şi sandvişurile şi prăjiturile.

— Sylvia, acum ştiu adevărul! Glasul lui Phyllis era foarte serios. Te-a lăsat aici ca să nu te muşte nişte ţînţari veninoşi. Acum ţînţarii aceia au murit toţi, dar el tot nu vrea să te ia din cauză că tu mă iubeşti şi te iubesc şi eu, dar el este acolo, la munte, singur şi trist, din cauză că tu nu eşti lîngă el. Spune, n-ai vrea să-l vezi? Gîndeşte-te ce surpriză ar fi pentru el cînd te-ar vedea.

Se ridică în picioare şi se apropie de fereastră; Sylvia o urmă. Soţii Gibson erau de părere că stăpînul Sylviei ar trebui să vină după ea: oamenii aceştia nu înţelegeau de ce nu vine şi ar fi vrut să ştie. Newell — astăzi numele acesta îi plăcea atît de mult, încît îl pronunţa ca pe un cuvînt de alintare — are nevoie de Sylvia. În priviri i se aprinse lumina unei hotărîri neaşteptate.

— Plec să fac o scurtă plimbare, îi explică ea doamnei Gibson zece minute după aceea, cînd se întîlniră în holul de la intrare.

— Faci foarte bine, răspunse doamna Gibson şi zîmbi maliţios. Aerul curat nu poate să-ţi facă decît bine.

Porniră împreună pe drumul obişnuit care, după întîmplarea de duminica trecută, trebuia să-i rămînă o amintire de neuitat. Phyllis începu să urce coasta dealului cu paşi mari şi cu inima zburdînd de bucurie. Sylvia părea nerăbdătoare şi alerga înainte, oprindu-se din cînd în cînd, ca s-o aştepte.

Cînd ajunse la punctul unde luminişul pădurii indica terasa de granit, pe partea stîngă a potecii, Phyllis se opri.

— Sylvia, strigă ea, întinzînd braţul şi arătîndu-i poteca în susul muntelui, *du-te şi găseşte-l!*

O clipă Sylvia se opri şi începu să dea din coadă, uitîndu-se la ea cu limba scoasă. Phyllis se gîndi să caute o scurtătură şi s-o amenințe, dar nu se putu decide să facă aşa ceva. Se apropie de cîine şi încercă să-i explice despre ce este vorba dar îşi dădu seama că ar fi ridicol să-şi închipuie că Sylvia ar putea-o înțelege. Îngenunche pe stratul de frunze scuturate şi îşi lipi obrazul de urechea mătăsoasă şi lungă a cîinelui, apoi murmură :

— Trebuie să mergi la el, ai înțeles ? Mi-ar face plăcere să te păstrez, dar el are nevoie de tine. Aleargă şi găseşte-l. Cînd îl vei vedea, vei lătra de cîteva ori „Te iubesc !"... şi să-i spui acelaşi lucru şi din partea mea.

Ochii lui Phyllis erau umezi, dar se ridică în picioare hotărîtă.

— Haide, Sylvia. Pleacă ! îi porunci ea cu severitate.

Apoi se întoarse şi începu să coboare grăbită pe poteca aşternută cu pietriş. Cum nu mai auzea nimic în urma ei, încetini pasul şi după cîteva minute întoarse capul şi se uită peste umăr. Sylvia dispăruse.

XVIII

Doctorul Endicott nu-şi mai putea aduce aminte de cîte ori recomandase oamenilor de afaceri care împliniseră cincizeci de ani şi celor care se apropiau de şaizeci să se odihnească. Le dăduse aceste sfaturi cu toată puternica lui vitalitate, dar el însuşi evitase să-şi facă cele optsprezece puncte de golf, în fiecare zi, înainte de apusul soarelui. Ce glumă reuşită! părea că spune doctorul Endicott.

— Acum nu vă rămîne decît o singură alternativă, spunea el clipind din ochi. Sau încetiniţi mersul, sau începeţi să coborîţi. Luaţi-vă bastonul.

Cînd după o săptămînă sau două îi vedea pe pacienţii săi că încep să se agite şi că inventează tot felul de pretexte pentru a se feri de executarea dispoziţiilor date de el, spunea că se poartă ca nişte copii fără minte şi uneori nu ezita să le spună că fac prostii.

Acum, cînd el însuşi se găsea în aceeaşi situaţie, Endicott începea să-şi dea seama că nu este deloc plăcut să te găseşti într-o stare de semiinvaliditate. E mult mai bine să fii obligat să stai în pat şi să sorbi medicamentele sălcii cu ajutorul unui tub de sticlă. Să stai în picioare, să te mişti cu băgare de seamă, în timp ce ceilalţi îşi bat joc de meseria ta, să auzi mereu că ţi se spune să nu urci scările fără nici un folos, să renunţi la muşchiul fript în sînge şi să te culci în fiecare zi la ora zece — pe cinstea mea — e mult mai bine să mori şi să termini dintr-o dată cu toate.

Pierzîndu-şi răbdarea, reuşise totuşi să obţină anumite îmblînziri ale regimului. Cu toate protestele lor, fură obligaţi să-i

permită să fumeze o ţigară la o jumătate de ceas după ce termina cina. Era aproape singurul lux ce-i mai rămăsese şi era hazliu, dar în acelaşi timp impresionant să vezi mulţumirea copilărească ce se oglindea pe faţa lui, stînd seara în somptuoasa lui bibliotecă, aşezat într-un fotoliu şi urmărind arătătoarele pendulei care păreau zugrăvite pe cadran.

Endicott trăia singur. Soţia îi murise, copiii erau căsătoriţi şi trăiau departe de el. Considerabila avere, pe care o avusese plasată în acţiuni şi bonuri şi care-i pricinuise atîtea griji, se dusese unde se duc toate lucrurile trecătoare. Totuşi, din fericire, îi rămăsese îndeajuns pentru a putea păstra casa impunătoare în care stătea şi a putea trăi aproximativ tot atît de larg ca şi înainte de dezastru. Avea toate motivele să fie mulţumit, îşi zicea el. Sărăcia ar fi fost insuportabilă.

Acum era opt şi zece. Cînd minutarul va indica opt şi un sfert, îşi va lua calmantul pe care-l întrebuinţa pentru destinderea nervilor. Întinse mîna după cutia de ţigări şi scoase o *Corona* de lux, o mirosi şi apucă briceagul.

Valetul Edwards apăru în bibliotecă.

— A venit o tînără doamnă, domnule doctor. Spune că are întîlnire cu dumneavoastră.

Uitase cu totul de ea. Avea dreptate. Băiatul de serviciu de la spital îi comunicase cererea vizitatoarei, în timpul cît fusese ocupat. Îi solicita o întrevedere urgentă, în aceeaşi seară, aşa că-i răspunsese enervat : „Spune-i să vină la mine acasă, la orele opt şi un sfert. Dar nu pot să-i acord mai mult de cîteva minute". Acum era aici şi trebuia s-o primească.

— A venit puţin prea devreme, murmură el nemulţumit. Spune-i să aştepte cîteva clipe. Apoi, cînd văzu că Edwards dă să iasă din cameră, îl întrebă : Cum arată ?

— Dacă-mi daţi voie să mă exprim în felul acesta, vă voi spune că arată foarte bine, domnule.

— Nu ai nici un motiv să nu te exprimi, de vreme ce asta este părerea dumitale, şi tăie cu îndemînare vîrful ţigării Corona. La urma urmelor nu va fi tocmai neplăcut să stea de vorbă cu o femeie tînără şi frumoasă, mai ales că tocmai acum nu are nimic de lucru. Ia spune, Edwards, ce calităţi deosebite mai are ?

— Are foarte mult vino-ncoace, domnule.

— Bun, du-te şi spune-i să intre. Aprinse un chibrit şi-l ţinu în faţa obrazului. Încă nu mi s-a intimplat să văd o ziaristă care să aibă pe vino-ncoace. Apropie flacăra chibritului de ţigară şi inhală fumul cu o plăcere aproape copilărească. Dar la ora opt şi jumătate, Edwards, să nu uiţi să vii şi s-o conduci spre ieşire.

— Să spun că sinteţi chemat la spital, domnule? îndrăzni Edwards şi zîmbi semnificativ.

— Da, cred că pretextul acesta este destul de bun.

După ce uşa se închise fără zgomot, se ridică in picioare şi aşeză două fotolii confortabile in apropierea căminului, căci îşi închipuia că va petrece o jumătate de oră plăcută. Schimbările pe care şi le impusese, datorită stării lui fizice de acum, modificaseră in mod cu totul neaşteptat şi starea lui morală. Cu un an in urmă, o necunoscută care venea de cine ştie unde ar fi fost obligată să spună mai intii altuia ce vrea, şi abia pe urmă ar fi fost admisă în faţa lui. Dar astăzi se plictisea atit de cumplit, incit primea orice fel de distracţie. În clipa aceasta se pregătea să primească o tînără femeie care va dori să-i vindă o serie de memorii de război, in douăzeci şi cinci de volume, pe care un sindicat de presă încearcă să le plaseze publicului. Ar fi dorit din tot sufletul ca acum motivul vizitei să nu fie acesta. În fotoliile acestea de piele roşie se aşezaseră medici străluciţi şi alte celebrităţi; colegi şi prieteni. O uşoară crispare făcu să-i tremure obrazul de durere, cînd îşi aduse aminte de cel mai cumsecade dintre toţi, eminentul tînăr care-i urmărise fiecare gest cu cel mai mare devotament. Se intoarse spre cămin şi continuă să fumeze ingîndurat.

— Domnişoara Duquesne, domnule, anunţă Edwards, care părea impresionat de vizita aceasta neobişnuită.

Străina intră fără să ezite şi se îndreptă spre el, fără nici o exagerare a mişcărilor, ceea ce dovedea o profundă experienţă mondenă. Se vedea de la prima vedere că femeia aceasta nu poate avea nimic de vinzare. Surîsul ei politicos era plin de graţie, dar lipsit de orice provocare. Începe bine, îşi zise doctorul Endicott. Mîna pe care i-o întinse era mătăsoasă, cu degetele prelungi şi îngrijite, dar avea aceeaşi vigoare ca a unui om de

afaceri. Îi făcu plăcere cînd constată că intrase ţinîndu-şi mănuşile în mînă. Şi le scosese, deoarece avea intenţia să întîrzie, pînă în clipa cînd va obţine ce doreşte, prin urmare era o femeie care nu avea obiceiul să ia lucrurile în glumă, indiferent despre ce ar fi fost vorba.

— Va să zică dumneavoastră sînteţi ziaristă, declară el cu amabilitate, după ce o văzu că s-a aşezat în fotoliu. Trebuie să recunosc că după înfăţişare... Doriţi o ţigară ?

— Mulţumesc. Glasul femeii avea un timbru plăcut şi cînd ridică faţa spre chibritul aprins îi văzu trăsăturile de patriciană care-i plăcură imediat. Era ceva mai în vîrstă decît i se păruse la început, căci acum, fiind în apropierea lui, îi vedea cutele fine din jurul ochilor. Ce impresie vă fac ?

— Aş putea spune că păreţi mai curînd o actriţă. Endicott se rezemă în spătarul fotoliului şi o examină cu plăcere nedisimulată. Aici e cald, nu vreţi să vă scoateţi pardesiul ?

Se ridică în picioare, ca să-i ajute, şi o clipă rămase în faţa lui, îmbrăcată într-o rochie de catifea care-i scotea în relief liniile sculpturale.

— Nu, domnule doctor, nu sînt actriţă. Totuşi mi se pare straniu că v-aţi gîndit la această eventualitate. Mai ales că sînteţi obişnuit, şi de asta sînt pe deplin sigură, să apreciaţi vizitatorii dumneavoastră de la prima vedere. Nu e mult de cînd un alt bărbat care se pricepe la descifrarea fizionomiilor m-a întrebat dacă nu joc teatru. Probabil v-ar interesa să ştiţi la cine mă refer. Bărbatul acesta este canonicul Harcourt, de la Trinity Cathedral. Fără îndoială îl cunoaşteţi. Am constatat că oamenii de valoare se întîlnesc întotdeauna, într-un fel sau altul.

Doctorul Endicott zîmbi cu amabilitate. Iată o femeie tînără şi inteligentă, îşi zise el, dar care merge direct spre scopul pe care-l urmăreşte. O conversaţie despre canonicul Harcourt i se păru totuşi un subiect în care putea să aibă toată încrederea. De altfel el îl admira cu toată sinceritatea pe omul acesta şi era bucuros că va putea vorbi despre el.

— Da, sînt mîndru să vă pot spune că îl cunosc pe canonicul Harcourt. Este o personalitate remarcabilă. Probabil dumneavoastră faceţi parte dintre enoriaşii lui ?

— Da, dar nu în mod oficial. Eu sînt un fel de oaie neagră. Pentru mine a fost ca un adevărat părinte, căci tatăl meu a murit pe vremea cînd eram încă mică. Mi-am zis întotdeauna că ar fi mult mai bine ca un orfan să-şi aleagă singur părintele adoptiv, nu aşa cum se întîmplă în realitate. Cunosc, de pildă, un tînăr ai cărui părinţi au murit şi de care un bărbat mai în vîrstă, cu o strălucită carieră, s-a interesat foarte îndeaproape. Pe omul acesta tînărul îl adora şi i-a dedicat un adevărat cult, ceea ce numai rareori se întîmplă între un tată şi un fiu din acelaşi sînge. Privirile Soniei încercau să descopere o confirmare a exemplului invocat de ea în trăsăturile doctorului, dar Endicott urmărea distrat tremurul flăcărilor din cămin şi nu răspunse nimic. Amîndoi erau chirurgi, adăugă ea, gîndindu-se că fiind el însuşi chirurg, probabil subiectul acesta va începe să-l intereseze.

— Hm... da... Dar să revenim la canonicul Harcourt... Endicott se aşeză picior peste picior şi, cu un gest uşor, scutură scrumul ţigării în scrumiera de lîngă el. Îl admir foarte mult pe omul acesta şi nimeni nu-şi poate imagina, poate doar medicul său curant, prin ce chinuri fizice a trecut.

— Da, dar tocmai aceste chinuri au contribuit la măreţia lui, declară Sonia cu entuziasm.

— Vreţi să spuneţi că n-ar fi reuşit să devină un om atît de mare, dacă nu s-ar fi chinuit atît de mult fiziceşte ?

— Mă tem să nu fie impertinenţă din partea mea, dacă aş încerca să-mi imaginez cum ar fi fost în realitate, dacă nu ar fi suferit de boala care i-a pricinuit invaliditatea. De altfel, nu-i aşa doctore, o infirmitate gravă are puterea să-ţi mărească capacitatea spirituală şi să-ţi îmblînzească sufletul?

— E foarte probabil, admise Endicott după o clipă de gîndire, dar depinde — mă refer la starea de spirit şi la starea sufletească în care erai înainte de boală. Am cunoscut mulţi oameni capabili al căror caracter s-a alterat după ce au trecut prin suferinţă, declară el şi se uită la vizitatoarea sa, dîndu-i să înţeleagă că vorbele sale le poate interpreta aşa cum doreşte. Sonia observă numaidecît intenţia doctorului.

— Cred că nu vreţi să faceţi aluzie la dumneavoastră, doctore, întrebă ea cu amabilitate. Mi s-a spus că în timpul din urmă

sănătatea dumneavoastră n-a fost tocmai bună. Îmi pare rău. Totuşi pot să vă spun că suferinţele dumneavoastră n-au reuşit să vă transforme într-un om rău. Ca dovadă felul în care m-aţi primit acum.

Endicott îşi trecu mîna peste bărbie şi rămase îngîndurat. Probabil sosise timpul să afle ce urmăreşte această femeie. Evident, era o femeie încîntătoare, dar în orice caz ar fi dorit să afle ce urmăreşte.

— Purtarea mea nu are nimic deosebit, domnişoară Duquesne, decît cel mult că pînă acum v-am împiedicat să-mi spuneţi scopul vizitei dumneavoastră. Dar aveţi tot timpul, căci nu e nici o grabă, adăugă el zîmbind.

Exact în clipa aceasta apăru Edwards şi spuse doctorului că este chemat urgent la spitalul Parkway.

Doctorul se întoarse spre el şi murmură că n-au decît să se descurce cum vor putea, dar fără el, deoarece are intenţia să nu mai iasă astă seară din casă. Edwards se întoarse pe loc şi plecă, dar nu-şi putu stăpîni o tresărire a feţei. Sonia se uită la Endicott mirată. Tocmai se pregătea să-i mulţumească pentru atitudinea lui, dar iată că el refuză să plece la spital, tocmai atunci cînd este aşteptat. Doctorul văzu întrebarea mută ce tremura în adîncul ochilor ei şi crezu necesar să se justifice.

— Adevărul este, recunoscu el, că Edwards are ordin să vină şi să mă anunţe că sînt chemat la spital de fiecare dată cînd i se pare... că...

— Dar de această dată aţi crezut că nu e nevoie de acest subterfugiu ? întrebă ea cu glasul vibrînd de recunoştinţă. Sînteţi sigur ?

— Pe deplin sigur, răspunse el cu toată convingerea, şi conştient că îşi taie orice posibilitate de retragere. Veţi putea întîrzia la mine cît doriţi.

Sonia ofta uşurată şi zîmbi mulţumită.

— Am prevăzut că aşa se va întîmpla ! murmură ea. Sînt atît de fericită ! Constatarea aceasta îmi dă curajul necesar, căci nădăjduiam din toate puterile că mă veţi primi cu bunăvoinţă. Şi acum, după ce aţi recunoscut că aţi luat măsurile de rigoare pentru a mă da pe uşă afară, va trebui să vă spun şi eu că am

întrebuinţat un pretext pentru a mă putea introduce în casa dumneavoastră... Nu sînt ziaristă !

— Aş fi fost în stare să jur că nu sînteţi, răspunse Endicott rîzînd. Aş vrea să mai fumez o ţigară... dumneavoastră doriţi ?... Poftim !... În cazul acesta puteţi începe, dar fără să vă grăbiţi.

— Prin urmare, voi începe cu începutul. Vreme de cîteva luni mi-am împărţit apartamentul cu o fată care s-a bucurat de o educaţie plină de duioşie şi de toate avantajele pe care ţi le pot oferi banii. Averea familiei s-a prăbuşit de aproape un an, şi tot aşa s-a prăbuşit şi familia, lăsînd-o pe drumuri, fără nici un sprijin. Şi-a găsit o modestă posibilitate de existenţă şi am locuit împreună. În clipa de faţă se găseşte într-o stare deznădăjduită. Mi-ar face plăcere să vă pot vorbi despre cazul acesta.

Doctorul Endicott se agită în fotoliu şi începu să-şi muşte ţigara.

— Hm ! Sper din tot sufletul, murmură el, că întîmplarea aceasta nu va fi ceea ce mă tem că ar putea să fie, şi dădu din cap cu toată energia.

— Nu, răspunse Sonia. Nu este vorba despre aşa ceva... dacă ceea ce cred eu că vă închipuiţi este acelaşi lucru cu ceea aţi bănuit în realitate. De altfel sînt convinsă că aşa trebuie să fie.

Endicott începu să rîdă. Nu-şi mai aducea aminte de ziua cînd rîsese pentru ultima dată după pofta inimii. Femeia aceasta este o adevărată comoară, şi are nişte răspunsuri !... Dar se simţea mulţumit. Deci nu este ceea ce bănuise el... îl asigurase că nu este ! şi începu din nou să rîdă.

— Cu toate acestea starea în care se găseşte este deznădăjduită, repetă Sonia, cînd văzu că doctorul s-a liniştit şi putea s-o asculte iarăşi. Fata aceasta s-a îndrăgostit de un bărbat care, după cum am constatat mai tîrziu, este un om de nimic.

— Ce nenorocire ! exclamă doctorul cu părere de rău. Nu te superi dacă te voi întreba în ce măsură m-ar putea interesa pe mine această poveste ?

— Tocmai am ajuns la motivaţie. Tînărul în cauză este medic. Mi-am închipuit că dumneavoastră veţi fi dispus să interveniţi pentru a-l reabilita... Dar înainte de toate aş vrea să termin cu ceea ce am să vă spun despre Phyllis. Cunosc întîmplarea mult

mai bine din acest unghi, cum de altfel e şi firesc. Mama ei, doamna Dexter, a fost acum un an în tratament la dumneavoastră şi a murit aici, dacă nu mă înşel, la clinica spitalului Parkway.

Sonia se opri o clipă şi Endicott îşi drese glasul apoi răspunse că-şi aduce şi el aminte de această întîmplare.

— Tatăl ei a murit şi singura soră pe care o avea s-a retras într-o mănăstire. Phyllis s-a întors acasă, deşi în realitate nu mai avea casă, şi s-a dus imediat să ceară sfatul canonicului Harcourt pe care-l cunoştea toată familia ei. Eu am cunoscut-o în biroul lui şi am luat-o la mine.

— Vrei să spui că i-ai oferit adăpost ? întrebă Endicott emoţionat.

— A nu, nu în felul în care înţelegeţi dumneavoastră. Ar fi trebuit să vă spun chiar de la început ce meserie am. Sînt proprietara unui magazin de mode.

— Mărturisirea aceasta nu mă miră deloc, răspunse doctorul Endicott şi ochii i se luminară de o admiraţie sinceră.

— Mulţumesc, domnule doctor. Cred că tuturor le plac rochiile frumoase... Phyllis a venit la magazinul meu, unde mi-a fost de mare folos, dar cu toate acestea sînt convinsă că nu poate suferi o astfel de ocupaţie. Acum cîteva luni a făcut vizite destul de dese canonicului Harcourt de la Trinity Cathedral... Aici Phyllis a întîlnit un tînăr cu o înfăţişare de om foarte distins, care venise să stea de vorbă cu canonicul.

— Nu mă miră deloc, o întrerupse Endicott. Filosofia omului acestuia are o doză de fascinaţie irezistibilă. Ultima oară cînd am fost la el l-am găsit în localul bibliotecii ; mă găseam în trecere prin oraş, la foarte puţin timp după moartea doamnei Dexter, şi fiind informat despre relaţiile dintre ei, am vrut să-i vorbesc. Era aşezat în fotoliu, cu coatele sprijinite pe birou, cu ochii îndureraţi îndreptaţi spre mine şi dincolo de mine, şi vorbea despre ceea ce el numeşte Parada cea Mare, termenul obişnuit pe care-l întrebuinţează pentru calificarea comediei umane. Îmi aduc aminte că în timp ce-mi expunea această teorie, din stradă am auzit sirena unei ambulanţe şi în minte mi-a răsărit următorul gînd : „Ce importanţă are ! Ici-colo se întîmplă ca unul să aibă cîte un accident. Unii cad şi trebuie ridicaţi, dar cu toate acestea

nimic nu poate opri inaintarea Marii Parade. Ea va continua întotdeauna... ". Canonicul Harcourt are o credinţă nestrămutată în legea compensaţiei. Seceri întotdeauna ceea ce ai semănat. Totul sfîrşeşte prin a fi distribuit echitabil. Cel puţin atîta timp cît stai de vorbă cu el, trebuie să crezi în temeinicia acestei supoziţii. Endicott îşi dădu seama că a întrerupt-o şi făcu o mişcare de scuză cu care îndemnă pe Sonia să continue: Va să zică Phyllis l-a intîlnit pe tînărul acesta...

— Da, datorită unei simple întîmplări. Şi din prima clipă s-a îndrăgostit de el, dacă admiteţi că se pot intîmpla şi astfel de fenomene. El nu i-a divulgat prea multe amănunte referitoare la trecutul său, dar ea a constatat că este, sau că a fost chirurg. Apoi tînărul a dispărut, fără să-i spună unde pleacă. Comportamentul lui Phyllis s-a schimbat imediat; nu mai avea poftă de mîncare, nu mai era veselă şi nu o mai interesa nimic. Începusem să mă alarmez... Pe urmă, acum cîteva săptămîni, spre mulţumirea noastră, canonicul Harcourt a reuşit să-i găsească o slujbă foarte bună în Montana, în calitate de directoare a unei şcoli particulare.

— Admirabil! exclamă Endicott.

— Dar numai din acest punct de vedere. Aici însă a aflat imediat că încîntătorul ei doctor locuia împreună cu un alt pierde-vară într-un bordei de pe vîrful muntelui din apropiere, şi că-şi petrece vremea cu vînatul sau că nu face nimic şi nu se interesează absolut deloc de ceea ce-şi va închipui lumea despre decăderea lui. Constatarea aceasta a fost pentru ea o dureroasă decepţie.

— Mi se pare o coincidenţă neobişnuită ca ei să se intîlnească într-un loc atît de îndepărtat.

— Da, a fost o coincidenţă, cine ştie... Glasul Soniei părea sceptic. Nu-mi vine să cred că tînărul acesta n-ar fi stat de vorbă în mod confidenţial cu Harcourt, înainte de a pleca, mai ales că lui Phyllis postul acesta i l-a găsit canonicul.

— Nu se poate ca un om ca Harcourt să fie capabil să o expedieze pe această tînără fată într-un anumit loc pentru a face cunoştinţă cu un tînăr neserios, răspunse Endicott perplex.

— Ei, iată că am ajuns acolo unde trebuia, declară Sonia cu un ton categoric. Ce fel de om este tînărul acesta ? Fără îndoială canonicul ştie despre el mult mai multe amănunte decît ştim noi. Dar cu toate acestea are încredere în el.

— A făcut el această afirmaţie ?

— Nu mi-a spus nici o vorbă, decît că a promis cuiva să păstreze totul secret.

— Foarte ciudat, declară Endicott şi se uită la flăcările focului. Dar Phyllis cum a putut afla că tînărul acesta se găseşte pe vîrful muntelui ? L-a întîlnit din întîmplare ?

Sonia se gîndi la răspunsul pe care va trebui să-l dea şi-i mai ceru o ţigară. Endicott îi aduse cutioara de lac şi se aplecă spre ea, ţinînd în mînă chibritul aprins, exact în momentul cînd ea îşi formulă răspunsul.

— Şi-a lăsat cîinele în grija stăpînilor casei unde locuieşte ea. Un setter cu părul roşcat. Pe cîinele acesta l-a recunoscut imediat... era Sylvia.

Mîna doctorului Endicott începu să tremure. Deschise cutia de chibrituri, ca să mai scoată un băţ, şi reuşi cu mare greutate să-l aprindă, apoi se uită în altă parte. Sonia înţelese că vorbele ei şi-au făcut efectul. Endicott murmură ceva în semn de scuză pentru stîngăcia lui şi se întoarse din nou la fotoliu, unde se aşeză într-o atitudine stranie, de om îmbătrînit în cîteva clipe.

— Prin urmare aceasta este situaţia, încheie Sonia. Phyllis se frămîntă la Wembleton...

— Wembleton ? repetă Endicott, încercînd să-şi aducă aminte de ceva.

— Da, este un orăşel foarte mic... Şi tînărul medic de care este îndrăgostită trăieşte ca un vagabond şi ca un pustnic într-un bordei de pe Boone Mountain.

Privirile ochilor lui Endicott se aprinseră în mod subit şi faţa începu să-i tremure de emoţie. Scoase un geamăt în care părea că vibrează revoltă şi durere, se ridică în picioare şi începu să alerge de colo pînă colo prin faţa ei, gesticulînd cu pumnii încleştaţi. Sonia se uită la el, împietrită de spaimă.

— *Boone Mountain !* strigă el. *Boone Mountain ! Pentru numele lui Dumnezeu ! Nu vreau ca el să mai întîrzie pe culmea*

acestui munte! Cunosc toate amănuntele în legătură cu cabana de pe culmea acestui munte. Ea a costat viața a trei dintre cei mai buni biologi ai noștri — trei oameni care meritau o soartă mai bună, nu să crape ca niște cobai în coliba aceea infectată și bîntuită de epidemii! *Nu vreau ca el să mai stea acolo! Nu voi admite!*

Sonia a fost îngrozită de cuvintele lui. Dacă venise special ca să-i dea doctorului Endicott o lovitură neașteptată, acesta i-o întorcea acum cu aceeași măsură și tot atît de violent. Îl văzu că se întoarce din nou spre fotoliul său și, așezîndu-se, își îngropă fața în palme. Așteptă înspăimîntată și întrebîndu-se ce va face dacă lovitura va fi prea puternică pentru Endicott.

— Pot să te ajut cu ceva, doctore? întrebă ea cu vocea tremurătoare. Nu primi nici un răspuns. Nu vreți să chem valetul? insistă ea din ce în ce mai emoționată. Să chem servitorii? și-i puse mîna pe umăr.

Endicott clătină din cap, fără să ridice privirea. Clipa aceasta fu extrem de penibilă. Sonia, tulburată de deznădejdea lui, ridică mîna și-i netezi părul alb de pe creștet. Endicott își îndreptă puțin trupul și, dîndu-și seama de solicitudinea ei, încercă să se reculeagă și-și aduse aminte de obligațiile pe care le are în calitate de stăpîn al casei.

— Probabil acum ați prefera să plecați, începu el cu glasul sugrumat. Vă rog, apăsați pe butonul din apropierea ușii. Edwards vă va însoți pînă la ieșire...

Sonia plecă, stăpînită de emoții contradictorii: era mulțumită de interesul evident manifestat de Endicott față de purtarea lui Paige și de schimbarea ce va interveni în viața lui Phyllis; în același timp se simțea cu desăvîrșire sleită de puteri, din cauza participării ei la prăbușirea acestui om atît de important.

Odată asistase, cu buzele învinețite de emoție și cu ochii tulburi, la incendiul unui superb vas de lux pentru transportul pasagerilor; văzuse oglinzile uriașe din apropierea ferestrelor cum se fărîmițează sub efectul flăcărilor care începuseră să se prelingă pe sub uriașa ușă sculptată. Dar dezastrul la care fusese martoră acum părea cu mult mai impresionant. Simțea că nu mai are nici o putere. La început nu urmărise altceva decît să

informeze pe Endicott despre ceea ce se intimplă. Nici nu se gindise să facă temerara încercare, de altfel inutilă, de a obţine de la acest chirurg bolnav şi nenorocit o mărturisire. Era de ajuns să-l facă să inţeleagă că dacă ar fi dispus ar mai putea repara în parte răul pe care-l pricinuise asistentului său; că ar fi foarte uşor să redea fericirea unei fete a cărei mamă a căzut victimă neiertatei lui greşeli.

Avusese intenţia să se întoarcă cu trenul de 23:15, dar se gindi că va trebui să o informeze fără intirziere pe Phyllis despre incidentul acesta neaşteptat. Se întoarse grăbită în camera ei de hotel, işi schimbă rochia neagră de catifea cu o rochie de interior şi, aşezîndu-se în faţa biroului, începu să-i scrie despre toate amănuntele conversaţiei pe care o avusese cu doctorul Endicott.

La miezul nopţii termină scrisoarea şi după ce o timbră închise plicul şi chemă omul de serviciu, ca s-o expedieze cu avionul. Apoi, simţindu-se epuizată, se dezbrăcă şi, întinzîndu-se în pat, căzu într-un somn greu ca de plumb.

Edwards se uită năucit, cînd îl auzi pe doctorul Endicott că-i porunceşte să-i aducă un pahar de whisky cu sifon. În rare ocazii doctorul bea, din cînd în cînd, cîte un pahar de vin de masă, dar de cîteva săptămîni îi fusese interzisă chiar şi această băutură inofensivă.

— Iertaţi-mă, domnule, răspunse Edwards cu sfială. Nu ştiu dacă am înţeles bine... Un pahar cu whisky?

— Da, ai înţeles foarte bine. Haide, grăbeşte-te! Endicott nu se mişcase din fotoliul aşezat în faţa căminului.

Încercă să-şi aducă aminte de toate amănuntele anului plin de umilinţe care trecuse, începînd cu scena cînd se oprise în picioare alături de Newell în faţa chiuvetei şi începuseră să se spele pe miini, după operaţia fatală. Era prea speriat de ceea ce se intimplase — în afară de ştirea recentă despre pierderea unei jumătăţi de milion de dolari — astfel că nu mai îndrăznea să vorbească. Accidentul din ultima clipă îl zdrobise în întregime. După ce amînă operaţia următoare pentru a doua zi, se întoarse acasă. Cu Newell se va intilni a doua zi şi va căuta să-l absolve de vina, pe care o luase asupra lui, de bună voie, pentru a-l

acoperi pe profesorul său. Dar în ziua următoare Newell nu mai venise la Parkway. Se spunea că a plecat din oraş. Probabil tînărul acesta se simţea îngrozit de tragedia întimplată şi avea nevoie de o zi sau două de linişte, ca să-şi poată reveni. Se va întoarce în curînd şi relaţiile de respect reciproc dintre ei îşi vor relua cursul obişnuit. Zilele se făceau săptămîni. Părea că nimeni nu ştie ce s-a întîmplat cu Newell, dar fără îndoială absenţa lui nu se va putea prelungi la infinit. Va fi obligat să aştepte pînă cînd se va întoarce băiatul acesta, şi abia apoi să îl disculpe.

Dar nesiguranţa chinuitoare de la început deveni un fel de tortură, pe măsură ce treceau zilele. Cu gîndul acesta se întindea seara în pat şi tot cu el se trezea în zori. Dar gîndul nu se mulţumi să-l însoţească după revărsatul zorilor, ci-l făcea să se zbuciume chiar în timpul somnului. Într-un tîrziu constată că nu mai poate adormi înainte de ora două după miezul nopţii. Remuşcările îl pîndeau din adîncul lor de umbră cînd se aşeza la masa din bibliotecă şi începea să citească, făcîndu-l să tresară de fiecare dată cînd întorcea paginile.

Newell nu era vinovat de ceea ce se întîmplase, dar amintirea numelui acestuia reprezenta pentru el o suferinţă de fiecare clipă. Acum, Endicott renunţase la orice speranţă de a-l mai revedea. De altfel nici n-ar mai fi putut suporta prezenţa lui.

Dar acum... Boone Mountain schimbase situaţia în întregime. Tînărul acesta pe care el îl admirase şi-l iubise, chiar de pe vremea cînd nu era altceva decît un copil, pe care îl sfătuise şi-i condusese paşii în timpul studiilor, ajutîndu-l să facă o carieră strălucită, era acum în primejdie de moarte.

Endicott mai sorbi o dată din paharul cu whisky.

În plus, vorbise şi cu Harcourt. Fără discuţie acesta reuşise să-l determine să-i spună întreg adevărul. Era foarte puţin probabil ca Newell să se fi dus la el în scopul acesta, dar odată în faţa lui, încăpăţînarea caracteristică a canonicului a ieşit biruitoare asupra reticenţelor sale. Mai sorbi o data din pahar şi trupul i se cutremură de tăria acestei băuturi şi de gîndul dezamăgirii şi silei cu care a ascultat Harcourt penibilele mărtu-

risiri ale lui Newell, căci își aducea aminte că Harcourt îi dovedise admirația sa față de sarcina obositoare pe care și-o asumase.

Ce om ciudat, acest Harcourt! Cu obiectivitatea lui parcă venită din altă lume, contempla în calitate de spectator întreaga comedie umană, judecînd-o ca un întreg, de la epoca de piatră pînă la triumful mecanicii, și totuși capabil, datorită unei înțelegeri extraordinare, să aprecieze psihologia interminabilă a nenorociților care vin să-și mărturisească durerile pentru care se frămîntă. Endicott își aducea aminte că el însuși se simțise răscolit pînă în adîncul ființei de ochii iscoditori ai canonicului.

Parada cea Mare era subiectul lui favorit. Eforturile noastre trebuie să se îndrepte spre integritatea acestei procesiuni, și nu spre gloria unor anumiți inși, care oricît de sus vor reuși să ajungă, în cele din urmă vor fi uitați. Își aducea aminte că-l întrebase dacă crede cu adevărat că omenirea, în mase compacte, este împinsă înainte de un îndemn irezistibil, și că se liniștise imediat, auzindu-l că-i răspunde categoric: „Nu, domnul meu, noi nu sîntem împinși înainte de nici un îndemn, ci sîntem atrași. Înțelegi? Nu împinși, ci atrași. Atrași de lumea care este dincolo de moarte!"

Harcourt admisese să-i vorbească în felul acesta mistic și idealist pentru că îl credea demn să-i împărtășească ideile sale despre destinul omenesc. Dar acum, fără îndoială, Harcourt își închipuie despre el că este un ticălos, vrednic de dispreț. Se întrebă dacă este oare posibil ca decăderii lui morale să i se datoreze și declinul său fizic. Nu cumva această catastrofă, care făcuse din el un moșneag înainte de vreme, îi îngreuna mersul, îi tăia respirația, îi stingea focul privirilor și-i împiedica desfășurarea gîndurilor? Se poate oare să fie adevărat, oricît de paradoxal ar părea, că cel care vrea să-și salveze viața o va pierde?... Se ridică în picioare și își aruncă brațele în sus, strînse cu putere din pumni și, regăsindu-și liniștea, se îndreptă cu pași fermi spre birou. Mîna începu să-i tremure puțin, cînd se întinse după toc, dar de această dată, datorită emoției pe care o simțea, numai datorită victoriei pe care o repurtase. Ochii i se tulburară de lacrimi cînd începu să scrie:

Dragul meu băiat...

XIX

Cu lopata pe care o ţinea în mînă, Paige adună pietrişul şi nisipul grămadă, apoi, depărtîndu-se puţin, se opri îngîndurat şi se uită la movila dreptunghiulară pe care o ridicase. Ceea ce făcuse îi luase mai mult de un ceas, şi lucrase cu capul descoperit, zicîndu-şi — după ce-şi scoase de pe cap pălăria cenuşie — că va putea săpa groapa mult mai uşor aşa. Dar nici acum, după ce terminase, nu-şi puse pălăria, ci continuă să se uite îngîndurat la movilă de pămînt din apropierea lui. Era ferm hotărît să nu se lase pradă sentimentelor. Sylvia fusese întotdeauna o ființă atît de curată, încît avea tot dreptul — îşi spunea el — să fie înfăşurată în bucata de pînză grosolană, pe care o cususe cu grijă, şi să fie băgată în lada de scînduri de molid pe care le bătuse în cuie, înainte de a fi redată pămîntului din care a fost creată. Îndemnat de generozitatea sa caracteristică, Stafford îşi asumase această sarcină şi se uitase întunecat la tovarăşul său, spunîndu-i „să elibereze locul" şi să meargă să se plimbe pînă cînd el va îngropa pe biata Sylvia, care seara trecută se mai chinuia încă din cauza frigurilor, iar în dimineaţa aceleiaşi zile o găsiseră ţeapănă şi rece.

— Nu, dragă prietene, prefer ca de problema asta să mă ocup eu singur ; răspunse Paige, presimţind că în această împrejurare Sylvia merită cel puţin atîta atenţie din partea lui. Fireşte, se va feri să se înduioşeze. Cîinii nu trăiesc de obicei mai mult de doisprezece ani. Sylvia împlinise aproape şapte. Prin urmare nu va încerca să afirme că moartea aceasta n-a fost firească, şi nici să-şi dea drumul adevăratelor sentimente, tocmai de faţă cu Stafford, care manifesta un profund dispreţ pentru orice emoţie.

Un singur gînd îl nemulţumea pe Paige. Ar fi trebuit să fie mult mai prudent în legătură cu Sylvia. Cînd apăruse sărind în faţa cabanei acum cîteva zile, fusese atît de bucuros de revederea ei, încît nu se gîndise destul de serios la primejdiile la care o expune şi admisese să stea cu ei. De altfel, vremea începuse să se răcorească şi ţînţarii dispăruseră, aşa că era puţin probabil ca Sylvia să mai poată fi înţepată de ei. Este adevărat că în laborator avea tot felul de preparate şi aici nu trebuia să intre pentru nimic în lume, dar de laborator o putea foarte uşor feri. E drept că nu se gîndise la Tobie, maimuţa lor bolnavă. De cîteva săptămîni în cercetările lor se folosiseră de Tobie, dar maimuţa se dovedi deosebit de rezistentă faţă de boala febrei pătate. După ce-i injectase o doză masivă de vaccin, care ar fi ucis orice alt animal, Stafford declarase:

— Tobie este prea neruşinat pentru ca un microb să poată trăi în trupul lui; toxinele pe care i le injectezi părăsesc pur şi simplu, după cîtva timp, trupul lui, fără să lase nici o urmă.

Totuşi Tobie se îmbolnăvise de friguri şi era uşor de prevăzut ce fel de friguri sînt acestea. Făcuse mare gălăgie şi, din simpatie sau din curiozitate, Sylvia se oprise vreme îndelungată în faţa cuştii lui şi îl privise cu ochii ei cafenii şi blînzi. Pe neaşteptate, Tobie întinsese o mînă păroasă printre gratiile cuştii sale şi, apucînd-o pe Sylvia de una dintre urechi o zgîriase. Cauterizase imediat rana, care era foarte mică, şi îşi închipuia că nu este prea tîrziu... Dar nenorocirea cu acest microb era faptul că reacţiona imediat.

În cele din urmă se întîmplă ceea ce de la început fusese inevitabil, iar acum nu se mai putea schimba nimic... Probabil Sylvia se urcase destul de sus pe coasta muntelui, pentru a descoperi urma stăpînului ei. În ajun îl văzuse în ce direcţie porneşte. Ar fi fost de ajuns să iasă din curtea lui Gibson, cum ar fi făcut orice cîine inteligent, şi l-ar fi descoperit fără prea multă greutate. Acum ar fi fost zadarnic să se chinuie, să descopere motivul pentru care se înfuriase Tobie, căci părerile de rău nu-i mai puteau ajuta Sylviei cu nimic. Dar oricît de puţin sentimental ar fi fost, un fapt era cert, şi anume că moartea Sylviei însemna sfîrşitul unei epoci. Ea reprezenta singura legătură

duioasă şi trainică care-i mai rămăsese cu viaţa din trecut. Înainte de asta îl aştepta cu răbdare în maşină, pînă cînd termina lucrul în sala de operaţii... pe vremea cînd viaţa mai merita să fie trăită...

Dar, la urma urmelor, oare viaţa aceasta este atît de importantă ? Serviciul la clinica Parkway fusese un motiv perpetuu de interes şi apartamentul din palatul *Hermitage* un refugiu luxos după obligaţiile de fiecare zi. Dar vorbind sincer, felul acesta de viaţă nu reprezenta altceva decît o obişnuinţă de fiecare zi. Trebuia să admită că n-a trăit cu adevărat decît începînd din ziua cînd o cunoscuse pe Phyllis.

Aici avea timp de ajuns ca să se poată gîndi la ea. Uneori, în timpul pe care îl petrecuse la Grey Lode Mining, după ce se gîndea la ochii ei mari şi albaştri, la buzele mobile, la gropiţele încîntătoare, la mîinile ei atît de frumoase, spiritul său critic se trezea şi îşi mărturisea că probabil a început să o idealizeze pe această fată şi-l determina să prevadă că dacă o va mai întîlni vreodată, ceea ce era foarte puţin probabil, va constata că s-a amăgit singur. Duminica trecută însă, Phyllis nu numai că justificase visurile lui, dar constatase atîta farmec în fiinţa ei, în gesturile, în inflexiunile glasului, încît abia se putuse stăpîni să nu-şi exprime în vorbe sentimentele pe care i le inspira. Acum Sylvia plecase, şi odată cu plecarea aceasta se stinsese şi dorinţa lui de a se întoarce la viaţa monotonă de la spitalul Parkway. Evident, chirurgia era meseria lui adevărată, astfel că, apucîndu-se de altceva, niciodată nu se va putea simţi pe deplin fericit : dar se va obişnui, îşi zicea el, cu un alt gen de activitate, cum ar fi de pildă bacteriologia, sau probabil cu cercetările ştiinţifice, dar numai cînd ar putea s-o aibă şi pe Phyllis în apropierea lui.

Cît de mult ar dori să vorbească cu canonicul Harcourt. Şi-ar lua inima în dinţi şi i-ar mărturisi dragostea lui pentru Phyllis, ca apoi să-i ceară sfatul. I se părea straniu că fata aceasta îşi găsise o slujbă tocmai în regiunea unde era şi el. Ce coincidenţă! Se gîndi că ar putea trimite canonicului o scrisoare în care să-i mărturisească adevărul — şi să-l întrebe dacă are dreptul să-şi dezvăluie în faţa lui Phyllis sentimentele sale de acum. Dar

renunţă la această idee fără nici o ezitare. Aşa ceva ar fi imposibil de spus într-o scrisoare.

Ei comedie! Cu siguranţă că bietul Stafford se va întreba acum pe unde întîrzie. Adună un braţ de frunze şi le aruncă pe movila mormîntului Sylviei, ridică lopata pe umăr şi se îndreptă spre cabană. Pe masă îl aştepta un bilet. Stafford mîncase şi plecase la Wembleton, unde îşi va petrece după-amiaza acestei zile. „Cred că preferi să rămîi singur, adăugase el într-un post-scriptum. Mă voi întoarce pe la ora cinci".

Newell îşi fierse două ouă, prăji o bucată de pîine şi începu să mănînce, fără să se aşeze pe scaun. Apoi îşi aprinse pipa şi ieşi, închise uşa în urma lui, ca să pornească în lungul potecii care cobora pe coasta muntelui, gîndindu-se la plăcerea pe care i-o va face ceasul pe care-l va petrece aşezat pe marginea terasei de granit unde săptămîna trecută o întîlnise pe Phyllis.

Se gîndise atît de profund la ea, încît nu-i venea să-şi creadă ochilor, de teamă că ceea ce vede nu este altceva decît o halucinaţie. Rămase nemişcat, simţindu-şi bătăile speriate ale inimii şi întrebîndu-se dacă nu cumva visează. Dar nu visa; fata era acolo, exact pe mica ridicătură de unde se vedea valea de la poalele muntelui, pe deasupra vîrfurilor graţioase ale pinilor. Nu-l simţise că se apropie şi stătea cu mîinile împreunate în jurul genunchilor. Pălăria era alături de ea şi pardesiul i se desfăcuse la gît, încît i se vedeau umerii adorabili.

Ieşind din desişul pădurii se îndreptă spre ea, dar imediat o văzu că tresare şi se întoarce în direcţia de unde venea el. Dar ceea ce se întîmplă după aceea fu atît de neaşteptat, încît se opri în loc, fără să îndrăznească să se mai mişte. Phyllis sări în picioare şi se repezi în calea lui, întocmai ca un copil cînd nu-şi mai găseşte locul de bucurie. Ridică mîna în care ţinea o scrisoare.

— Ia uită-te la asta! exclamă ea încîntată. Sînt fericită şi eram convinsă că vei veni.

Îi dădu scrisoarea şi, apucîndu-l de braţ, îl conduse spre locul unde stătuse ea adineauri.

— Citește-o ! îi porunci fata și se așeză atît de aproape, încît capul i se odihnea pe umărul lui. E admirabil ! oftă ea. Apoi, cu un gest spontan, acoperi scrisoarea cu mîna și-l întrebă cu o nerăbdare pe care și-o stăpînise vreme atît de îndelungată.

— Ce poate fi atît de primejdios pe Boone Mountain ?

Promisiunea pe care i-o făcuse lui Stafford trecu pe planul al doilea. Phyllis avea tot dreptul să cunoască adevărul.

— Uite, începu el cu sfială, acolo pe culme se găsește Laboratorul de cercetări al guvernului pentru studiul febrei pătate ; înțelegi ce înseamnă asta ?

— Și dumneata lucrezi în laboratorul acela ? întrebă ea înspăimîntată și își încleștă mîna pe brațul lui.

Paige ridică fruntea și, uitîndu-se la ochii ei speriați, începu să zîmbească. Două lacrimi grele îi scăpară de sub pleoape și coborîră grăbite în lungul obrajilor.

— O... te rog să mă ierți pentru cuvintele pe care ți le-am spus data trecută.

Newell o mîngîie pe mînă și-i răspunse că vorbele acelea n-au nici o importanță, de vreme ce ea nu putea ști ce face el acolo, pe culme, în mijlocul pădurii.

— Spune-mi, întrebă ea după ce se mai liniști, Sylvia a ajuns cu bine la dumneata ? Voiam ca să fie aproape de dumneata și doamna Gibson mi-a spus că acum nu mai există nici un motiv să nu fie... așa că am adus-o pînă aici și i-am spus să meargă și să te găsească.

— Ai fost foarte amabilă, Phyllis, răspunse el cu o voce slabă și puțin deprimat. Sylvia a sosit zburdînd de bucurie. Phyllis examină cu atenție fața lui Newell, dar observă că încearcă să evite privirile ei întrebătoare.

— Mi se pare ciudat că n-a venit și ea împreună cu dumneata; mi-ar fi făcut plăcere s-o văd.

— Da, răspunse el mîhnit, și ei i-ar fi făcut plăcere să te poată vedea.

— Newell ! Se întîmpla pentru prima dată s-o audă pronunțîndu-i numele și se simți profund emoționat. Apoi îl apucă de braț cu amîndouă mîinile : Spune-mi ce s-a întamplat cu Sylvia ?

Urmă o lungă tăcere în timpul căreia se gîndi cum să-i spună trista veste. Văzîndu-l că ezită, fata îl scutură cu putere de braţ şi-l întrebă din nou, cu glasul tremurînd de spaimă:

— Newell, nu cumva Sylvia e bolnavă?

— Da, este bolnavă, recunoscu el, apoi adăugă: Mai bine zis... *a fost* bolnavă.

Phyllis îşi rezemă fruntea de umărul lui şi începu să plîngă ca un copil. În aceeaşi clipă simţi cum îi dă tîrcoale ispita de a o cuprinde în braţe, dar îşi zise că nu trebuie să profite de starea ei, acum cînd da curs liber durerii şi părerilor de rău pentru moartea Sylviei. Întinse mîna şi, cu o mişcare duioasă, o aşeză pe creştetul ei blond.

— Phyllis, nu trebuie să-ţi faci nici un fel de reproş, zise el ca s-o liniştească. Nu puteai şti că o ameninţă primejdia. De fapt nici n-ar fi ameninţat-o, dacă eu aş fi fost ceva mai prevăzător. În acelaşi timp, cred că Sylvia ar fi fericită dacă ar şti că moartea ei ne-a... Se opri căutînd cuvîntul cel mai indicat, şi termină spunînd: A ţinut foarte mult la noi, la amîndoi, cred că ştii şi tu.

Simţi capul blond mişcîndu-se în semn de încuviinţare, alături de braţul său.

— Ea ar fi murit împăcată, dacă ar fi ştiut că în felul acesta va reuşi să ne facă să devenim prieteni, declară Newell înduioşat.

Phyllis îşi îndreptă trupul, îşi şterse ochii cu dosul palmelor, ca o fetiţă, gîndi el, şi-i spuse cu glasul stins:

— Citeşte scrisoarea!

Newell tresări, văzînd că s-a strîns atît de aproape de el, încît îi simţea căldura trupului şi bătăile inimii alături de braţul pe care i-l strîngea cu amîndouă mîinile. Cu bărbia lipită de el, pentru a putea urmări cu ochii rîndurile pe care le citeşte, îi venea foarte greu să se concentreze asupra scrisului grăbit al Sonici.

Phyllis simţi că trupul îi devine rigid pe măsură ce se apropie de deznodămîntul dramatic al scrisorii. Nu mai avea mult şi mîinile începuseră să-i tremure ţinînd paginile.

— *Sfinte Doamne!* exclamă el. *Bietul bătrîn! Deci a ajuns să ia aceasiă hotărîre! Asta înseamnă că de aici înainte voi fi liber!*

Nu-şi mai putu stăpîni emoţia şi, lăsînd scrisoarea din mînă, întinse braţele şi o cuprinse pe Phyllis, apoi o strînse lingă el, aşa că-i simţi obrazul lipit de obrazul lui. În aceeaşi clipă, amîndoi se retraseră puţin şi se priviră în adîncul ochilor.

— Te rog să mă ierţi, murmură el; n-am avut intenţia să fiu grosolan cu tine. Dar scrisoarea aceasta are pentru mine o importanţă atît de mare, încît mi-am pierdut cumpătul. Îmi pare rău! sfîrşi el, dar nu-şi desprinse braţele de pe trupul ei şi nici Phyllis nu încercă să se depărteze. Se uită la ea să-i citească în ochi reproşul pentru îndrăzneala pe care şi-o îngăduise faţă de ea, dar Phyllis rămase gravă. Ridicînd ochii, se uită la el pe sub pleoapele cu gene lungi şi-l examină îndelung şi cu seriozitate. Buzele îi erau întredeschise şi părea că ar vrea să spună ceva, dar nu zise nimic ci îşi plimbă privirile pe fruntea lui arsă de soare, pe linia energică a maxilarelor şi după aceea le ridică spre ochii albaştri ca oţelul care păreau că aşteaptă şi vor s-o întrebe ceva. Începu să respire ceva mai grăbit. Simţi braţele care se strînseră mai tare în jurul trupului ei şi se cuibări fericită la pieptul lui. Mîna cu care-l ţinea de braţ se urcă încet şi i se opri pe umăr, apoi trecu în jurul gîtului său, şi-l mîngîie pe creştet.

— O, iubita mea, murmură el. Oare este adevărată minunea pe care o trăiesc?

I se întîmplase de multe ori ca, stînd singur şi chinuit de viaţa la care era condamnat, să se gîndească la extazul pe care-l va simţi în clipa cînd o va putea strînge în braţe. Dar nu-şi putuse niciodată închipui fericirea pe care o simţea în această clipă cînd Phyllis răspunse sărutului său cu toată duioşia şi încrederea. Puţin după aceea îşi trecu degetele prin părul ei adunat în inele. Fata deschise ochii şi zîmbi.

— Ce cap frumos ai! zise el, cu glasul ca o alintare.

— Capul acesta şi-a făcut foarte multe griji din pricina ta, murmură ea şi se uită la el înduioşată. Urmă din nou o lungă tăcere.

— Spune-mi, o întrebă Newell, cum se face că ai venit tocmai la Wembleton ?

— M-a trimis canonicul Harcourt, răspunse ea zîmbind.

— Dar nu ştiai că eu sînt în această regiune !

Phyllis clătină din cap şi un surîs făcu să-i tresară gropiţele din obraz, apoi răspunse cu maliţiozitate :

— Te pomeneşti că acum mă vei întreba dacă aş mai fi venit, ştiind că eşti aici.

— Prin urmare, întîlnirea noastră în această frumoasă regiune n-a fost altceva decît o întîmplare fericită. Privirile încîntate ale lui Newell îmbrăţişară valea de la picioarele lor şi se întoarseră din nou spre ea.

Phyllis începu să rîdă şi ridică mîna spre bărbia lui bronzată.

— Duminica trecută ţi-am spus şi eu că este frumoasă, dar te-ai mulţumit să-mi răspunzi : „Hm !" şi nimic altceva.

— Este adevărat, dar duminica trecută această interjecţie a fost de ajuns pentru a o descrie, răspunse Paige şi din nou o strînse cu putere alături de el. Dar atunci se petrecuse o minune şi nu eram tocmai sigur dacă pot crede în realitatea ei.

În drumul spre vale îl întîlniră pe Stafford. Păru că apare pe neaşteptate dintre trunchiurile pinilor, întocmai ca o fantomă. Phyllis îşi desprinse mîna de pe braţul lui şi-i spuse în şoaptă :

— Apropie-te de el şi explică-i situaţia.

Stafford deschise ochii mari şi se uită la ei mirat. Se opriseră toţi trei şi se examinau în tăcere, apoi, ca şi cînd şi-ar fi dat seama că unul dintre ei tot va trebui să spună ceva, Stafford declară că după-amiaza aceasta a fost foarte plăcută.

— Da, dar dumneata nici nu bănuieşti ce s-a întîmplat, răspunse Newell cu înţeles.

— Ei bine, nu este tocmai greu să-mi închipui, murmură Stafford. Felicitările mele !

— Ne cunoaştem de mult, adăugă Newell, cu mult înainte de a ne întîlni aici, datorită unei întîmplări.

— Ce vrei să spui cu vorbele acestea ? întrebă Stafford. Eu sînt responsabil de prezenţa domnişoarei Dexter în această regiune. Prietenul meu, canonicul Harcourt...

— Dumneata îl cunoşti pe canonicul Harcourt? exclamară Phyllis şi Newell într-un glas.

— Sigur că da! se lăudă Stafford. Sîntem vechi prieteni. Ultima oară cînd l-am văzut, am fost împreună la pescuit.

Newell izbucni într-un hohot de rîs.

— Cînd s-a întîmplat asta?

— Poate să fie cinci ani de atunci, răspunse el cu îndrăzneală. Bine că mi-am adus aminte, Paige... Uite o scrisoare pentru dumneata. Am trecut pe la poştă şi mi-a dat-o bătrînul Flook... Ei, şi acum eu îmi voi vedea de drum. Să aveţi noroc, amîndoi! Duse un deget spre pălăria pleoştită şi porni la deal. Newell examină scrisul de pe plic şi o strînse pe Phyllis mai aproape, apoi, plecîndu-şi buzele spre urechea ei, murmură:

— Este o scrisoare de la Endicott!

XX

Era ora două şi douăzeci. Mecanismul clopotelor din cel mai înalt turn de la Trinity Cathedral fărîmiţa cadenţele unui imn patriotic.

Talbot, care era de gardă, îl intîmpină pe Newell la intrarea apartamentului lui Harcourt şi-i ură bun sosit, uitîndu-se la el cu ochii plini de zîmbet. Vederea uriaşului vestibul de la intrare îi trezi o multime de amintiri plăcute. Aici, exact în apropierea uşii, era covorul gros pe care se întinsese Sylvia, ca să-l aştepte, şi ceva mai încolo era sala de aşteptare unde acum paisprezece luni o găsise pe Phyllis adîncită în gînduri.

— Vă voi conduce de-a dreptul la domnul canonic, declară Talbot. Va trebui să se uite la actele dumneavostră, înainte de sosirea celorlalţi.

Trecînd prin faţa sălii de aşteptare, Newell văzu un grup de femei. Talbot se opri şi le spuse că domnul canonic nu este deocamdată liber, dar le va primi pe toate ceva mai tîrziu, dacă sînt dispuse să mai aştepte puţin. Apoi îşi continuară drumul împreună pînă la uşa bibliotecii, unde Talbot îi făcu semn lui Newell să intre.

Ochii adînci ai lui Harcourt se luminară de mulţumire.

— M-am bucurat de apropierea acestei zile, fiul meu, declară el cu entuziasm, cînd Newell strînse mîna întinsă spre el.

— La fel şi eu, domnule canonic. Iarna aceasta a fost foarte lungă şi primăvara părea că nu se mai termină.

— Ia un scaun, Newell... Ai făcut foarte bine că ai aşteptat. În felul acesta Phyllis şi-a putut face datoria pe care şi-a asumat-o faţă de şcoală şi dumneata ai rămas nemişcat lîngă Stafford, omul acela cumsecade, pînă în ziua cînd a putut să găsească pe cineva care să te înlocuiască. Newell zîmbi.

— M-am întrebat mereu, domnule canonic, cum a reuşit Stafford să vă cunoască. Vorbeşte despre dumneavoastră ca

despre un vechi prieten şi spune că acum cinci ani aţi fost împreună la pescuit.

— Mi-ar face plăcere, dacă ar fi adevărat, răspunse canonicul. Ia spune, cînd îţi vei lua în primire slujba de la spitalul Parkway ?

— În luna septembrie. Conducerea spitalului a fost generoasă şi a consimţit să-mi acorde cîteva săptămîni de libertate, înainte de a intra în funcţiune. A fost un mare noroc pentru noi, căci ne-am gîndit să facem o călătorie. Fără îndoială, Phyllis v-a informat la timp.

— Da, ieri a trecut pe la mine. Joia viitoare veţi lua parte la căsătoria domnişoarei Arlen cu Norwood, care se va celebra la New York, şi sîmbătă vă veţi îmbarca pentru Anglia.

— Phyllis vrea să-mi arate la Londra o mulţime de lucruri.

— Cred că vrea să-ţi arate biserica Sfîntului Olaf.

— Mi-a spus că în interiorul acestei biserici poţi auzi cum se desfăşură trecutul.

— Dar şi prezentul şi viitorul. Du-te cu ea, Newell, şi ascultă-l cum l-a ascultat Phyllis. Dacă vei înţelege şi vei auzi ceea ce aude şi înţelege ea, să ştii că te vei simţi aproape vrednic de dragostea ei... Îmi dai voie să-ţi văd autorizaţia de căsătorie. Invitaţii trebuie să sosească dintr-o clipă în alta.

Newell scoase documentele şi, fiind în imediată apropiere de canonic, îi puse respectuos mîna pe umăr.

— Mă străduiesc, domnule canonic să găsesc cuvinte pentru a vă exprima...

Harcourt ridică ochii spre el şi zîmbi.

— Ştiu, fiule, care sînt sentimentele dumitale de acum. Nu e nevoie să-mi exprimi recunoştinţa. Sînt îndeajuns de răsplătit de fericirea voastră comună. Să nu mai vorbim despre asta.

— Mi-aţi redat viaţa, domnule canonic. .

— Este adevărat, dar să nu uiţi că prietena noastră Sonia are şi ea o mare parte de contribuţie. Doctorrul Endicott ar mai fi aşteptat, poate, vreme îndelungată pînă să se decidă să-şi facă datoria, dacă n-ar fi fost încurajat de Sonia... Dar, la urma urmelor, Endicott este un om cu bun simţ. După întîlnirea cu Sonia a tre-cut şi pe la mine. Conversaţia pe care am avut-o cu el o consider drept unul din cele mai de seamă evenimente din viaţa mea.

— În ce mă priveşte pe mine, domnule canonic, nu vă pot spune altceva decît că nu voi uita niciodată ziua cînd mi-aţi vorbit despre Parada cea Mare.

— Acum ai început să crezi şi dumneata în această teorie, nu-i aşa ? Foarte bine faci ! şi canonicul îl privi pe Newell în ochi.

— Da, cred, domnule canonic !

— Tot aşa crede şi Endicott. Să nu eziţi să vorbeşti cu el, la prima ocazie ce ţi se va oferi. Astăzi, cînd se simte mai bine, îi face plăcere să poată vorbi cu cineva despre acest subiect.

Uşa bibliotecii se deschise şi Talbot le introduse pe Phyllis şi pe Sonia — Phyllis era adorabilă în costumul ei de călătorie de culoarea argintului, înveselit de o uşoară nuanţă trandafirie ca cireşele, şi cu o pălăriuţă elegantă ; Sonia era impresionantă în taiorul ei negru care-i scotea şi mai mult în valoare tipul caracteristic de exotică.

Se salutară şi zîmbiră cu afecţiune, oprindu-se liniştite în faţa uriaşului birou de acaju al canonicului care începu oficierea liturghiei. După terminarea ritualului şi schimbarea inelelor, Newell o îmbrăţişă pe Phyllis. Apoi, cu părere de rău, îi dădu drumul şi o sărută pe Sonia, spunîndu-i că este un adevărat înger.

— Ascultaţi melodia clopotelor, interveni Talbot emoţionat, cînd atmosfera începu să vibreze la cadenţele melodiei *Oh, Perfect Love*. Newell şi Sonia se luminară la faţă cînd recunoscură melodia, dar Phyllis începuse o conversaţie intimă cu canonicul, căci îi pusese un braţ în jurul gîtului şi-i spunea ceva la ureche. Apoi îl sărută şi se apropie de Newell, care o luă de mînă. Urmă o clipă de tăcere.

— Nu e voie ca preotul care a oficiat slujba, întrebă Phyllis în glumă, să o sărute pe domnişoara de onoare ?

Newell şi Talbot se asociară la această propunere şi aşteptară ca Sonia şi canonicul să primească această provocare fără să ezite şi fără nici un fel de constrîngere.

O tresărire de durere fugară umbri ochii îngînduraţi ai canonicului, cînd răspunse cu un zîmbet la propunerea lui Phyllis. Trăsăturile Soniei deveniseră grave. După o clipă de nehotărîre, se apropie de el şi aplecîndu-se îl sărută cu tot respectul pe frunte. Harcourt îi luă amîndouă mîinile într-ale sale şi le ridică

o clipă spre obrazul său brăzdat de riduri adînci, apoi îi sărută vîrful degetelor. Nu schimbară nici un cuvînt şi nici nu zîmbiră.

Talbot tuşi zgomotos şi le spuse că este timpul să se despartă, dacă vor să nu scape trenul. Sonia, care-şi regăsise buna dispoziţie, îi însoţi pînă la uşă, unde Phyllis şi Newell se opriră, pentru a le face un semn de rămas bun.

Acum plecaseră. Sonia se întoarse cu paşi înceţi spre birou şi, supunîndu-se invitaţiei mute a canonicului, se aşeză pe scaunul din faţa lui.

Cîteva clipe nici unul dintre ei nu zise nimic.

— Iată că şi afacerea asta s-a terminat cu bine ! Glasul canonicului Harcourt tremura puţin, dar se străduia să pară indiferent.

Sonia dădu din cap în semn de încuviinţare şi rămase îngîndurată, fără să ridice privirea spre el.

Urmă o nouă pauză.

— Prin urmare, începu din nou canonicul, dar se vedea limpede că nu s-a gîndit dinainte la ce voia să spună, cred că acum îţi pot da şi dumitale drumul să te întorci acasă.

Sonia ridică fruntea şi începu să netezească degetele mănuşii pe care şi-o pusese.

— Mi se pare că mai sînt cîteva vizitatoare care aşteaptă, adăugă el cu blîndeţe şi pe un ton semnificativ.

Era ora cinci după-amiază şi mecanismul clopotelor din turnurile de la Trinity Cathedral băteau cu convingere cadenţa.

— *O, God, our help in ages past ; our hope for years to come !*[1]

Sonia se opri cu mîna pe clanţă şi cu spatele rezemat de uşă. Ochii canonicului contemplau visători gravura lui Holman Hunt fixată pe perete şi păreau că ascultă cu toată atenţia glasul clopotelor.

Rămase nemişcată şi urmări cu ochii privirea canonicului, îndreptată spre tablou, pînă cînd vibraţiile ultimei note triumfătoare se stinseră. Abia atunci deschise uşa şi o închise apoi uşor în urma ei.

SFÎRŞIT

---

[1] „O, Doamne, sprijin al nostru în trecut, nădejdea noastră în anii ce vin !"